

984-985

44-5

Z-86

14

2010

44-8

ԿՐԹՈՒԹԻՒՆ

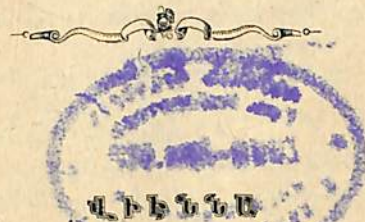
ԳԱՂՂԻԵՐԷՆ ԼԵԶՈՒԻ

Գ Ր Ե Յ

Հ. ՂԵԻՈՆԴ Վ. ՅՈՎՆԱՆԵԱՆ

Միտիթ. ՈՒԽՏԷՆ

(Գ. ՏՊԵԳՐՈՒԹԻՒՆ)

ՄԻՒԹԱԸԵԱՆ ՏՊԱՐԱՆ

1875 ՌՅԻԳ

1234

ԿՐԹՈՒԹԻՒՆ

ԳԱՂՂԻԵՐԷՆ ԼԵԶՈՒԻ

Ա.

ՀԱՐԿԱԾՈՐ ԲԱՌԵՐՈՒ ՔԱՂՈՒՆԹ

Ա. ԿՐԹՆԵՐ

Dieu, Տէօ, Աստուած, Աւան.
 La Sainte-Trinité, Լ Սէնթ-Թրինիթէ, Ամենասուրբ
 Երրորդութիւն, Շէրէֆ Բէւլիւ.
 Le Père Eternel, ԼԷ Փէր Էթէրնէլ, Հայր Աստուած,
 Փէրէր Ուլւան.
 Jésus-Christ, Ժէզու-Կրիսթ, Յիսուս Քրիստոս, Իսու.
 Le Saint-Esprit, ԼԷ Սէնթ-Էսպրիթ, Հոգիս սուրբ,
 Բան Ուլւան.
 La sainte Vierge, Լ Սէնթ վիերժ, Ամենասուրբ
 Կոյս, Աշէշ Պիէր.
 Les anges, ԼԷ-անժ, Հրեշտակները, Բէլյիւ.
 Les saints, ԼԷ Սէն, սուրբերը, Էլլէւլ.
 Les martyrs, ԼԷ Մարթիր, մարտիրոսները, շէնթիւ.
 Les prophètes, ԼԷ ֆրոֆէթ, մարգարէները, ֆէյլւ.
 Դէրէր.
 Les apôtres, ԼԷ-ափօթր, առաքեալները, հանթիւ.
 Le Noël, ԼԷ Նօէլ, } ծնունդ, Բէլւ.
 La nativité, Լ Նատիւթիթէ, }
 L'épiphanie, Բ. Էթիֆանի, յայտնութիւն, հոլւան.
 La chandeleur, Լ Շանթլէյր, տեառնընդառաջ, Էթի
 Բէլւ.
 L'annonciation, Բ. Էանօնսիօն, աւետում, Էթի
 Բէլւ.

11716-87

Le jour de pâques, *լը Ժոր Կը Ժոր*, զատիկ, Ժոր-
 Ժոր.
 L'ascension, *ֆ. Լ'ասանսիօն*, համբարձում, հաղթելի
 Իսանքն Կեօյե լը Ժոր, Ժոր.
 La pentecôte, *լա փանթեօն*, հողեղարուտ, փնթօյն.
 L'assumption, *ֆ. Լ'ասանսիօն*, վերափոխում, Մեր-
 Լէօ անիկն Կեօյե լը Ժոր լը Կեօն, Կեօն Երկնալ.
 Le paradis, *լը Ժոր*, արքայութիւն, ճննելն.
 Le purgatoire, *լը փերիստիս*, քաղաք, արք.
 L'enfer, *մ. Լ'անֆեր*, դժոխք, ճննելն.
 Le diable, *լը Կեօյե*, սատանայ, լը Կեօն.
 L'église, *ֆ. Լ'էկլիզ*, եկեղեցի, Կեօն.
 La religion, *լա րելիգիօն*, կրօն, Կեօն.
 La foi, *լա ֆոյ*, հաւատք, Կեօն.
 Le christianisme, *լը Կրիստիանիզմ*, քրիստոնէս-
 Թիւն, Կրիստիանիզմ.
 Les chrétiens, *լը Կրիստիան*, քրիստոնէսք, Կրիստիան.
 Les catholiques, *լը Կատոլիկ*, ուղղափառք, Կատոլիկ.
 Les schismatiques, *լը Զիսմատիկ*, հերձուածողք,
 Զիսմատ.
 Les hérétiques, *լը Էրետիկ*, հերձուածողք, Էրետի-
 Կ.
 Un païen, *էօն Կեօն*, } *Կատոլիկ*, Կրիստիան.
 Un idolâtre, *էօն Կեօն*, }
 Une idole, *էօն Կեօն*, *Կեօն*, Կեօն.
 La Bible, *լա Կեօն*, սատանայ, Կեօն.
 L'Évangile, *մ. Լ'էվանգիլ*, աւետարան, Կեօն.
 La prière, *լա Կրիստ*, աղօթք, Կրիստ.
 Le sermon, *լը Կրիստ*, քաղաք, Կրիստ.
 La chaire, *լա Կրիստ*, քաղաք, Կրիստ.
 L'autel, *մ. Լ'օթել*, քաղաք, Կրիստ.
 Une chapelle, *էօն Կեօն*, քաղաք, Կեօն.

Բ. ԱՆՍԵՐՈՒՆԵՐ

L'univers, *մ. Լ'անիվերս*, տիեզերք, Կեօն.
 Le monde, *լը Կեօն*, աշխարհ, Կեօն.

Le ciel, *լը Կեօն*, երկինք, Կեօն.
 Les astres, *մ. Լ'էստր*, } *աստղեր*, երկրաշէր.
 Les étoiles, *ֆ. Լ'էստր*, }
 Les planètes, *ֆ. Լ'էստր*, մոլորակներ, Կեօն.
 Le soleil, *լը Կեօն*, արեգակ, Կեօն.
 La lune, *լա Կեօն*, լուսին, Կ.
 La comète, *լա Կեօն*, գիսաւոր. Կեօն.
 La mer, *լա Կեօն*, ծով, Կեօն.
 La terre, *լա Կեօն*, հող, երկիր, Կեօն.
 Le golfe, *լը Կեօն*, ծովախորշ, Կեօն.
 Le détroit, *լը Կեօն*, նեղուց, Կեօն.
 Une île, *էօն Կեօն*, կղզի, Կեօն.
 Un lac, *էօն Կեօն*, լիճ, Կեօն.
 Une fleuve, *էօն Կեօն*, } *Կեօն*, Կեօն.
 Une rivière, *էօն Կեօն*, }
 L'eau, *ֆ. Լ'օ*, ջուր, Կեօն.
 Le feu, *լը Կեօն*, հոգ, Կեօն.
 L'air, *մ. Լ'էր*, օդ, Կեօն.
 Les nuages, *մ. Լ'էն*, } *ամպեր*, Կեօն.
 Les nues, *ֆ. Լ'էն*, }
 Le vent, *լը Կեօն*, հող, Կեօն.
 La pluie, *լա Կեօն*, անձրեւ, Կեօն.
 La grêle, *լա Կեօն*, կարկուտ, Կեօն.
 La glace, *լա Կեօն*, սառն, Կեօն.
 La neige, *լա Կեօն*, ձիւն, Կեօն.
 Le brouillard, *լը Կեօն*, մեղ, Կեօն.
 La rosée, *լա Կեօն*, ցօղ, Կեօն.
 Le froid, *լը Կեօն*, ցուրտ, Կեօն.
 Le chaud, *լը Կեօն*, տաք, Կեօն.
 Le tonnerre, *լը Կեօն*, օրհուտ, Կեօն.
 La foudre, *լա Կեօն*, կայծակ, երկրաշէր.
 L'éclair, *մ. Լ'էկլեր*, փայլակ, Կեօն.

Գ. ՄԵՏԱԳՆԵՐՈՒ ԵՒ ԿԵՐԵՐՈՒ

L'or, *մ. Լ'օր*, ոսկի, Կեօն.
 La platine, *լա Կեօն*, սպիտակ ոսկի, Կեօն.

L'argent, *m.* Լ'արծառ, արծաթ, կէ-հիւ-շ.
 Le bronze, Լ'արծառ, անագապղինձ, իւ-ն-ճ.
 Le cuivre, Լ'արծառ, պղինձ, պղինձ.
 Le laiton, Լ'արծառ, արցյր, փէրինճ.
 Le tombac, Լ'արծառ, պղինձ ծխեալ, իւ-ն-գ-գ.
 L'étain, *m.* Լ'էթէն, անագ, փ-լ-լ-լ.
 Le vis-argent, Լ'էթէն-արծառ, սնդիկ, փ-լ-լ-լ.
 Du fer-blanc, Կէ-հիւ-շ, փ-լ-լ-լ, իւ-ն-գ-գ.
 De la tôle, Կէ-հիւ-շ, Կրկաթէ թիթեղ, Կէ-հիւ-շ.
 Le plomb, Լ'էթէն, կապար, փ-լ-լ-լ-լ-լ-լ.
 L'acier, *m.* Լ'աշիւ, պողպատ, փ-լ-լ-լ-լ-լ-լ.
 Le fer, Լ'էթէն, Կրկաթ, Կէ-հիւ-շ.
 La rouille, Լ'էթէն, Ժանգ, փ-լ-լ-լ-լ-լ-լ.
 Du fil d'archal, Կէ-հիւ-շ, Կրկաթէ թիթեղ, Կէ-հիւ-շ.
 Le soufre, Լ'էթէն, ծծումբ, փ-լ-լ-լ-լ-լ-լ.
 La craie, Լ'էթէն, կաւիճ, իւ-ն-գ-գ-գ-գ.
 La céruse, Լ'էթէն-շ, սպիտակագեղ, փ-լ-լ-լ-լ-լ-լ-լ-լ-լ-լ-լ-լ.
 Une pierre, Լ'էթէն, քար, իւ-ն-գ-գ-գ-գ.
 Un caillou, Լ'էթէն, քար, իւ-ն-գ-գ-գ-գ.
 Le marbre, Լ'էթէն-շ, մարմար, փ-լ-լ-լ-լ-լ-լ-լ-լ-լ-լ-լ-լ.
 Une pierre de touche, Լ'էթէն-շ, փորձա-քար, փ-լ-լ-լ-լ-լ-լ-լ-լ-լ-լ-լ-լ.

Գ. ԺԱՄԱՆԱԿԻ ՈՒ ԵՂԱՆԵՐԻ

Le temps, Լ'էթէն, ատեն, փ-լ-լ-լ-լ-լ-լ-լ-լ-լ-լ-լ-լ.
 Un siècle, Լ'էթէն, դար, փ-լ-լ-լ-լ-լ-լ-լ-լ-լ-լ-լ-լ.
 Un an, Լ'էթէն, տարի, փ-լ-լ-լ-լ-լ-լ-լ-լ-լ-լ-լ-լ.
 Une année, Լ'էթէն, տարի, փ-լ-լ-լ-լ-լ-լ-լ-լ-լ-լ-լ-լ.
 La saison, Լ'էթէն, Եղանակ, փ-լ-լ-լ-լ-լ-լ-լ-լ-լ-լ-լ-լ.
 Le printemps, Լ'էթէն-շ, Գարուն, փ-լ-լ-լ-լ-լ-լ-լ-լ-լ-լ-լ-լ.
 L'été, *m.* Լ'էթէն, ամառ, փ-լ-լ-լ-լ-լ-լ-լ-լ-լ-լ-լ-լ.
 L'automne, *m.* Լ'էթէն-շ, աշուն, փ-լ-լ-լ-լ-լ-լ-լ-լ-լ-լ-լ-լ.
 L'hiver, *m.* Լ'էթէն, ձմեռ, փ-լ-լ-լ-լ-լ-լ-լ-լ-լ-լ-լ-լ.
 Un mois, Լ'էթէն, ամիս, փ-լ-լ-լ-լ-լ-լ-լ-լ-լ-լ-լ-լ.

Janvier, Ժանվէ, Յունուար, փ-լ-լ-լ-լ-լ-լ-լ-լ-լ-լ-լ-լ.
 Février, Փետրվէ, Փետրուար, փ-լ-լ-լ-լ-լ-լ-լ-լ-լ-լ-լ-լ.
 Mars, Մարտ, Մարտ, Մարտ.
 Avril, Ապրիլ, Ապրիլ, փ-լ-լ-լ-լ-լ-լ-լ-լ-լ-լ-լ-լ.
 Mai, Մի, Մայիս, Մայիս.
 Juin, Ժնն, Յունիս, Զապրան.
 Juillet, Ժնն-շ, Յուլիս, Թիւս-շ.
 Août, Ու, Օգոստոս, Աւգոստոս.
 Septembre, Սեպտեմբր, Սեպտեմբր, Իւ-լ-լ-լ-լ-լ-լ-լ-լ-լ-լ-լ-լ.
 Octobre, Օկտոբր, Զոկտեմբր, Թեպրեմբր Էթէլ-լ-լ-լ-լ-լ-լ-լ-լ-լ-լ-լ-լ.
 Novembre, Նոյեմբր, Նոյեմբր, Թեպրեմբր Էթէլ-լ-լ-լ-լ-լ-լ-լ-լ-լ-լ-լ-լ.
 Décembre, Տեպտեմբր, Գեպտեմբր, Թեպտեմբր Էթէլ-լ-լ-լ-լ-լ-լ-լ-լ-լ-լ-լ-լ.
 Une semaine, Լ'էթէն, շաբաթ, փ-լ-լ-լ-լ-լ-լ-լ-լ-լ-լ-լ-լ.
 Un jour, Լ'էթէն, օր, փ-լ-լ-լ-լ-լ-լ-լ-լ-լ-լ-լ-լ.
 Dimanche, Կիրակի, Կիրակի, փ-լ-լ-լ-լ-լ-լ-լ-լ-լ-լ-լ-լ.
 Lundi, Լ'էթէն, Կիրակի, փ-լ-լ-լ-լ-լ-լ-լ-լ-լ-լ-լ-լ.
 Mardi, Կիրակի, Կիրակի, փ-լ-լ-լ-լ-լ-լ-լ-լ-լ-լ-լ-լ.
 Mercredi, Կիրակի, Կիրակի, փ-լ-լ-լ-լ-լ-լ-լ-լ-լ-լ-լ-լ.
 Jeudi, Կիրակի, Կիրակի, փ-լ-լ-լ-լ-լ-լ-լ-լ-լ-լ-լ-լ.
 Vendredi, Կիրակի, Կիրակի, փ-լ-լ-լ-լ-լ-լ-լ-լ-լ-լ-լ-լ.
 Samedi, Կիրակի, Կիրակի, փ-լ-լ-լ-լ-լ-լ-լ-լ-լ-լ-լ-լ.
 Une heure, Լ'էթէն, Կիրակի, փ-լ-լ-լ-լ-լ-լ-լ-լ-լ-լ-լ-լ.
 Une minute, Լ'էթէն, Կիրակի, փ-լ-լ-լ-լ-լ-լ-լ-լ-լ-լ-լ-լ.
 L'aurore, *f.* Լ'էթէն, արշալոյս, փ-լ-լ-լ-լ-լ-լ-լ-լ-լ-լ-լ-լ.
 L'aube, *f.* Լ'էթէն, արշալոյս, փ-լ-լ-լ-լ-լ-լ-լ-լ-լ-լ-լ-լ.
 Le lever du soleil, Լ'էթէն, արշալոյս, փ-լ-լ-լ-լ-լ-լ-լ-լ-լ-լ-լ-լ.
 Le matin, Լ'էթէն, արշալոյս, փ-լ-լ-լ-լ-լ-լ-լ-լ-լ-լ-լ-լ.
 Le midi, Լ'էթէն, Կիրակի, փ-լ-լ-լ-լ-լ-լ-լ-լ-լ-լ-լ-լ.
 Le soir, Լ'էթէն, Կիրակի, փ-լ-լ-լ-լ-լ-լ-լ-լ-լ-լ-լ-լ.
 Le coucher du soleil, Լ'էթէն, Կիրակի, փ-լ-լ-լ-լ-լ-լ-լ-լ-լ-լ-լ-լ.
 Le minuit, Լ'էթէն, Կիրակի, փ-լ-լ-լ-լ-լ-լ-լ-լ-լ-լ-լ-լ.
 Le jour de l'an, Լ'էթէն, Կիրակի, փ-լ-լ-լ-լ-լ-լ-լ-լ-լ-լ-լ-լ.
 Le carnaval, Լ'էթէն, Կիրակի, փ-լ-լ-լ-լ-լ-լ-լ-լ-լ-լ-լ-լ.
 Le carême, Լ'էթէն, Կիրակի, փ-լ-լ-լ-լ-լ-լ-լ-լ-լ-լ-լ-լ.

Ե. Մ Ա Ր Գ Ո Ւ

- L'homme, *m.* լ'օժ, մարդ, արած.
 La femme, *լ* ֆօժ, կին, ֆարը.
 L'enfant, լ'անֆան, աղայ, զօժ.
 Le garçon, լ'էրօժ, մանչ, օղլան.
 La fille, *լ* ֆին, աղջիկ, ֆու.
 Le jeune homme, լ'է փեժ օժ, երիտասարդ, րեֆ
 ֆանլը.
 Le vieillard, լ'է փեյլեար, ծեր, էֆֆեյար.
 La vieille, *լ* փեյլ, պառաւ, ֆօժ ֆարը.
 L'âge, *m.* լ'աժ, տարիք, ար.
 L'enfance, *f.* լ'անֆանս, աղայութիւն, զօժ-ֆու-ֆ.
 La jeunesse, *լ* փեժան, երիտասարդութիւն, րեֆ
 ֆանլը.
 La vieillesse, *լ* փեյլեւ, ծերութիւն, էֆֆեյարլը.
 La vie, *լ* փ, կեանք, օժ.
 La santé, *լ* սանթե, առողջութիւն, աղլը.
 Le corps, լ'է ֆօր, մարմին, ֆե.
 La peau, *լ* ֆօ, մարթ, րեֆ.
 L'os, *m.* լ'օ, (լ'օ) սկր, փեյ.
 La moelle, *լ* ֆեյլ, ծուծ, էֆ.
 Le membre, լ'է մանդր, սնդամ, աղ.
 Le sang, լ'է սան, արիւն, ֆան.
 La veine, *լ* փեյլ, երակ, րօժար.
 La tête, *լ* ֆեֆ, գլուխ, ար.
 Les cheveux, *m.* լ'է շեֆօ, մաղ, ար.
 Le cerveau, լ'է ֆեֆ, } աղլը, րեյ.
 La cervelle, *լ* ֆեֆ, }
 Le crâne, լ'է ֆեֆ, գանգ, ար լանդը.
 Le visage, լ'է փեյլ, երես, էֆ.
 La face, *լ* ֆօ, դէմք, ֆեֆ.
 Le front, լ'է ֆրօն, ճակատ, ան.
 L'oeil, *m.* լ'էյլ, աչք, ֆեյ.
 Les sourcils, *m.* լ'է արօն, ըրքոն, ֆան.
 Les paupières, *f.* լ'է ֆօֆֆեյ, արտեւանունք, փֆֆ.

- La prunelle, *լ* ֆրեֆֆեյլ, բիր, րեյ.
 Le nez, լ'է ֆե, քիթ, ար.
 Les narines, *f.* լ'է նարին, քիթի ծակ, ար-րան
 րեյլը.
 La joue, *լ* փո, այտ, ֆան.
 La tempe, *լ* ֆեֆ, քունք, ֆո-լը ֆօր.
 Les oreilles, *f.* լ'է օրօյլ, ականջ, ֆո-լը.
 La bouche, *լ* ար-լ, բերան, աղլ.
 Les lèvres, *f.* լ'է ֆեֆ, պրկունք, րօժար.
 La dent, *լ* արան, աղբայ, րեյ.
 La gencive, *լ* փանֆեֆ, լինդ, րեյ.
 La langue, *լ* ֆանլ, լեզու, րեյ.
 Le menton, լ'է մանթօն, կապ, ֆեֆ.
 La barbe, *լ* արար, մորսք, ար.
 Les moustaches, *f.* լ'է մանթա, ընչացք, րօժար.
 Le cou, լ'է ֆո, վիզ, արան.
 La gorge, *լ* ֆօրֆ, փոզ կամ լանջք, արար ֆօրօր
 ֆօ.
 Le gosier, լ'է ֆօրֆ, կոկորդ, իւրֆեֆ, արար.
 L'épaule, *f.* լ'է ֆօլ, աւ, օր-լ.
 Les bras, *m.* լ'է ար, բազուկ, ֆեֆ, ֆօ.
 Le coude, լ'է ֆո-ր, արմուկ, րեֆ.
 La main, *լ* ֆեֆ, ձեռք, էլ.
 Le poing, լ'է ֆօրֆ, բուռ, ֆո-րօ-ֆ.
 Le doigt, լ'է ֆո-ր, մատ, ֆարֆ.
 Le pouce, լ'է ֆո-ր, բոլթ, ար ֆարֆ.
 L'ongle, *m.* լ'օնլը, ըղունդ, ֆեֆ.
 Le poulx, լ'է ֆո-ր, երակի զարկ, նալը.
 La poitrine, *լ* ֆո-րֆֆեֆ, կործք, ֆօ.
 Le sein, լ'է ֆեֆ, ծոց, գիրկ, ֆո-ր.
 Le coeur, լ'է ֆօր, սիրտ, էֆ-րեֆ.
 Le poumon, լ'է ֆո-րֆ, թոք, ար ֆֆեֆ.
 L'haleine, *f.* լ'է ֆեֆ, շնառութիւն, ֆօ-լ.
 Le foie, լ'է ֆօ-ր, լեարդ, ֆար ֆֆեֆ.
 L'estomac, *m.* լ'է ֆօ-ր, ստամոքս, ֆֆ.
 Le dos, լ'է ար, կոնակ, ար.

La cuisse, ւ Գո՛ւն, ազգը, Գո՛ւն.
 Les genoux, *m.* Լէ Գո՛ւն, Գո՛ւն, Գո՛ւն.
 La jambe, ւ Գո՛ւն, սրտը, Գո՛ւն.
 Les pieds, *m.* Լէ Գո՛ւն, սրտ, Գո՛ւն.
 La plante, ւ Գո՛ւն, ներքին, Գո՛ւն.
 Le talon, ւ Գո՛ւն, կոճ, Գո՛ւն.

Զ. ԱԶԳԱՅԱՆՈՒԹԵԱՆ

La famille, ւ Ֆա՛միլ, ընտանիք, գերգաստան, Ֆա՛միլ.
 Le père, ւ Բեր, հայր, Բեր.
 La mère, ւ Բեր, մայր, Բեր.
 L'époux, *m.* Լէ Բեր, փեսայ, Բեր.
 L'épouse, *f.* Լէ Բեր, հարս, Բեր.
 Le mari, ւ Բեր, երիկ, այր, Բեր, Գոճ.
 La femme, ւ Ֆա՛մ, կնիկ, կին, Գոճ, Գոճ.
 Les parents, Լէ Գոճ, Գոճ, Գոճ, Գոճ, Գոճ.
 Le fils, ւ Ֆի (Ֆի), որդի, Գոճ.
 La fille, ւ Ֆիլ, աղջիկ, Գոճ.
 Le frère, ւ Ֆրեթ, եղբայր, Գոճ.
 La soeur, ւ Բեր, քույր, Գոճ, Գոճ.
 L'aîné, Լէնէ, առջինեկ, Լէ (Լէ).
 Le cadet, ւ Գոճ, կրտսեր, Գոճ-Գոճ (Լէ).
 Le beau-père, ւ Գոճ-Բեր, աներ, Գոճ-Գոճ. Խորթ-հայր, Գոճ Գոճ.
 La belle-mère, ւ Գոճ-Բեր, զորան, Գոճ Գոճ. Խորթ մայր, Գոճ Գոճ.
 Le beau-fils, ւ Գոճ-Ֆի, փեսայ, Բեր-Գոճ, Գոճ.
 La belle-fille, ւ Գոճ-Ֆիլ, հարս, Բեր.
 Le beau-frère, ւ Գոճ-Ֆրեթ, քեռայր, Բեր-Գոճ. աներ-ձագ, Գոճ.
 La belle-soeur, ւ Գոճ-Բեր, տալ, Բեր-Գոճ-Գոճ. քե-նի, Գոճ.
 Le gendre, ւ Գոճ-Գոճ, փեսայ, Բեր-Գոճ, Գոճ.
 Le grand-père, l'aieul, *m.* ւ Գոճ-Բեր, Գոճ-Գոճ.
 պապ, Գոճ.

La grand-mère, l'aieule, *f.* ւ Գոճ-Բեր, Գոճ-Գոճ.
 հանի, մամ, Գոճ-Գոճ.
 Le petit-fils, ւ Գոճ-Ֆի, Գոճ, Գոճ.
 La petite-fille, ւ Գոճ-Ֆիլ, աղջիկ Գոճ, Գոճ.
 L'oncle, *m.* Լոճ-Գոճ, հորեղբայր, մորեղբայր, Գոճ-Գոճ, Գոճ.
 La tante, ւ Գոճ-Բեր, հորքույր, մորքույր, Գոճ-Գոճ, Բեր-Գոճ.
 Le neveu, ւ Գոճ-Գոճ, եղբոր կամ քեռ որդի, Բեր-Գոճ.
 La nièce, ւ Բեր-Գոճ, եղբոր կամ քեռ աղջիկ, Գոճ-Գոճ.
 Le cousin, ւ Գոճ-Գոճ, հորեղբոր կամ մորեղբոր, հորաքեռ կամ մորաքեռ որդի, Գոճ-Գոճ, Գոճ-Գոճ.
 La cousine, ւ Գոճ-Գոճ, հորեղբոր . . . աղջիկ, Գոճ-Գոճ . . . Գոճ.
 Le fiancé, ւ Ֆիանսե, նշանած, Բեր-Գոճ.
 La fiancée, ւ Ֆիանսե, նշանած, Բեր-Գոճ.
 Le parrain, ւ Գոճ-Գոճ, կնքահայր, Գոճ-Գոճ Գոճ-Գոճ.
 La marraine, ւ Գոճ-Գոճ, կնքամայր, Գոճ-Գոճ Գոճ-Գոճ.
 Le filleul, ւ Ֆիլլեու, սան, Գոճ-Գոճ Գոճ-Գոճ.
 La filleule, ւ Ֆիլլեու, սան, Գոճ-Գոճ Գոճ-Գոճ.
 La veuve, ւ Գոճ, որբեւարի, Գոճ-Գոճ.
 L'orphelin, *m.* Լոճ-Գոճ, որբ, Գոճ-Գոճ.

Է. ՈՒՍՄԱՆ

Le livre, ւ Լիվր, գիրք, Բեր-Գոճ.
 Le papier, ւ Գոճ-Գոճ, Գոճ-Գոճ, Գոճ-Գոճ.
 Le parchemin, ւ Գոճ-Գոճ, մաղաղած, Բեր-Գոճ.
 Les plumes, *f.* Լէ Գոճ-Գոճ, գրիչ, Գոճ-Գոճ.
 Le canif, ւ Գոճ-Գոճ, զմեկին, Գոճ-Գոճ.
 Le crayon, ւ Գոճ-Գոճ, մատիտ, Գոճ-Գոճ Գոճ-Գոճ.
 Une règle, Լէ Գոճ, կանոն, Գոճ-Գոճ.
 Le compas, ւ Գոճ-Գոճ, կարկին, Գոճ-Գոճ.
 L'encrier, *m.* Լոճ-Գոճ, Գոճ-Գոճ, Գոճ-Գոճ.
 L'écritoire, *f.* Լէ Գոճ-Գոճ, Գոճ-Գոճ, Գոճ-Գոճ.

- L'encre, *f.* լ՛նէքը, թանաք, փշեղիւն.
 Le poudrier, լը փշադրէ, աւաղնոց, բէշտան.
 La poudre, լա փշադր, աւաղ, լնոյ.
 Un plioir, էօն փշադր, թուղթ ծալեղա սկիւր, փշի.
 Un transparent, էօն իրանադրան, տողաշար, մանաւ.
 Une feuille de papier, էն ֆէյլ րը փշիլէ, թերթ
 մը թուղթ, պէր ինչպէս փշադր.
 Un cahier, էօն փշիլ, տետրակ, ինֆիլեր.
 Une main de papier, էն մէն րը փշիլէ, պուրակ մը
 թուղթ, պէր ինչպէս փշադր.
 Les ciseaux, *m.* լէ փշ, մկրատ, մաքիւ.
 Un crayon d'ardoise, էն ֆրէյօն րաքաւաւ, թուա-
 րանու թեան գրիչ, փշա ինչ փշիլ.
 Une ardoise, էն արքաւաւ, թուաքանու թեան
 տախտակ, րաքա ինչ, փշա ինչ.
 Une éponge, էն էֆօն, սպունգ, փշիլ.
 De la cire d'Espagne, րը լա փշ րաքաւաւ, կըրա-
 մոմ, լէօ, փշիլ.
 Le pain à cacheter, լը փշ - փշիլ, կըրեղա նըր-
 խարք, փշ.
 Le cachet, լը փշ, կըրք, փշիլ.
 La signature, լա փշիլ, տաքադրութիւն, փշ.
 L'adresse d'une lettre, *f.* լաքրէ րաքա լիւր, երե-
 սագիր, փշիլ-փշիլ ինչ.
 L'écriture, *f.* լէֆրիլիլ, գիր, փշ.
 La lecture, լա լէֆրիլ, գրադարձութիւն, փշ.
 La leçon, լա լէֆ, դաս, փշ.
 Les vers, *m.* լէ փշ, տաքադր, լիւր.
 La prose, լա փշ, արձակ, փշ.
 La traduction, լա իրադր-փշիլ, թարգմանութիւն.
 ինչիլ.

Բ. Տ Ն Ն

- La porte, լա փշիլ, դուռ, փշ.
 La serrure, լա փշիլ, կղպակ, փշ.
 Le loquet, լը փշ, դռնափակ, լըրիլ.

- La clef, լա փշ, բալի, անախար.
 Le marteau, լը մարթ, դռնահար, լաքի.
 Le verrou, լը վեր, նիդ, փշիլ.
 L'escalier, *m.* լէֆալէ, սանդուղք, վերիլ.
 Le degré, լը րըլիլ, սոք, տաքիման, պա.
 L'étage, *m.* լէֆալ, գտիկան, փշ.
 La salle, լա սալ, սրահ, սա.
 La salle à manger, լա սալ - մանիլ, սեղանատուն,
 փշիլ օրաւ.
 La chambre, լա շանար, խոց, օրա.
 L'antichambre, *f.* լանիլշանար, նախասենեակ.
 փշիլ.
 La chambre à coucher, լա շանար - փշիլ, պա-
 կել խոց, փշիլ օրաւ.
 La fenêtre, լա ֆնէլիլ, պատուհան, փշիլ.
 La grille, լա կրիլիլ, պատուհանի վանդակ, փշիլ.
 La jalousie, լա լալիլ, վանդակ, փշ.
 La vitre, le carreau, լա վիլիլ, լը փշ, ապակի.
 մա.
 Le volet, լը վիլ, վիլիլ, փշ.
 La muraille, լա մարալ, պատ, փշ.
 Le plancher, լը փշիլ, գետիլ, յատակ, փշ.
 Le plafond, լը փշիլ, առաստաղ, ինչ.
 Le poêle, լը փշ, գոց կրակարան, սոյա.
 La cheminée, լա շիմիլ, բաց կրակարան, ծխան,
 ալիլ սոյա, փշ.
 La cuisine, լա փշիլ, խոհանոց, ալիլ.
 Le garde-manger, լը փշիլ-մանիլ, } մառան, փշ.
 La dépense, լա փշիլ, }
 Le grenier, լը կրիլիլ, վերնոյարկ, ինչ.
 Le toit, լը ինչ, տանիք, փշ.
 L'écurie, *f.* լէֆիլ, (փշ) ախոռ, փշ.
 L'étable, *f.* լէֆալիլ, (կովի...) ախոռ, փշ.
 Le puits, լը փշիլ, հոր, փշ.
 La citerne, լա փշիլ, տաքիմ, փշ.

La pompe, և փօփ, ջրհան, ևս-լուսա.

La cave, և փ-վ, գինւոյ ներքնատուն, շարա փ-
շարա.

Les privés, m. և փփփփ, } արտաքնոց, փփփ.

La garde-robe, և փ-ր-ր-ր-ր, } արտաքնոց, փփփ.

Թ. ԿԱՐԱՆԱՆԵՐ

Les meubles, m. և փփփփ, կարանք, ևս-լու.

La tapisserie, և փփփփ, օթոց, փփփ.

La table, և փփփփ, սեղան, փփփ.

Le bureau, և փփփփ, գրասեղան, փփփփ.

Le tiroir, և փփփփ, գրոց, փփփփ.

La chaise, և փփփփ, աթոռ, փփփփ.

Le fauteuil, և փփփփ, օթոց, փփփփ, փփփփ.

La commode, և փփփփ, գրասեղանի տակ գրան, փփփփ.

L'armoire, f. և փփփփ, պահարան, փփփփ.

Le miroir, և փփփփ, հայլի, փփփփ.

Le pupitre, և փփփփ, գրակալ, փփփփ.

Le lit, և փփ, անկողին, անկողին կաղնած, փփփփ,

փփփփ.

La couverture, և փփփփ, փփփփ, փփփփ.

Le matelas, և փփփփ, անկողին, փփփփ.

Le coussin, և փփփփ, բարձ, փփփփ.

L'oreiller, m. և փփփփ, փփփփ, փփփփ, փփփփ.

La taie, և փփ, բարձի երես, փփփփ, փփփփ.

Le linceul, և փփփփ, պատանք, փփփփ.

Le drap, և փփփփ, սաւան, փփփփ.

La paille, և փփփփ, յարգով անկողին, սաւան

փփփփ.

Le sofa, և փփփփ, բազմոց, փփփփ.

Le canapé, և փփփփ, տեսակ մը բազմոց, փփփփ

փփփփ, փփփփ.

La chandelle, և փփփփ, ծրագ, փփ.

La veilleuse, և փփփփ, գինւոյ տակ կանթեղ ու
մանաւոր շինուած պատրոյգը, փփփ փփփփ,

փփփփ փփփփ.

La lampe, և փփփփ, կանթեղ, փփփփ.

La mèche, և փփփփ, պատրոյգ, փփփփ.

Le chandelier, և փփփփ, աշտանակ. փփփփ.

Les mouchettes, f. և փփփփ, մոմի մկրատ, փփփ փփփփ.

Le porte-mouchettes, և փփփփ-փփփփ, մոմի մկրատի
աման, փփփ փփփփ փփփփ.

Le crachoir, և փփփփ, փփփփ, փփփփ.

Le pot de chambre, և փփփփ փփփփ, գինւոյ տակ
աման, փփփփ, փփփփ.

La chaise percée, և փփփփ փփփփ, հարկաւորութեան
աման, փփփփ փփփփ, փփփփ.

La cruche, և փփփփ, կուժ, փփփփ.

L'horloge, f. և փփփփ, (մեծ) փամպուլ, սաւան.

Le coffre, և փփփփ, սնտուկ, փփփփ.

Ժ. ՍԵՂԱՆԻ ՈՒ ԽՈՒՆԵՐՈՅԻ

La vaisselle, և փփփփ, սեղանի ամաններ, սփփփփ

փփփփ.

Le vase, և փփփփ, աման, փփփփ.

Le service, և փփփփ, սեղանի ամաններն ու փփփփ
փփփփ, սփփփփ փփփփ, փփփփ.

La nappe, և փփփփ, ծածկոց, փփփփ, փփփփ.

L'essuie-mains, m. և փփփփ-փփփփ, ձեռքի սրբիչ, փփփփ
փփփփ.

La serviette, և փփփփ, անձեռոց, փփփփ.

Le couvert, և փփփփ, սեղանի սպաս, սփփփփ փփփփ

փփփփ, փփփփ փփփփ.

Le couteau, և փփփփ, դանակ, փփփփ.

La fourchette, և փփփփ, պատաւարալ, փփփփ.

La cuillère, և փփփփ, գդալ, փփփփ.

Le plat, *լ. փլ*, (*մեծ*) *սկաւառակ*, (*պէօյէ-*) *Բապափ*.
L'assiette, *ֆ. Լասէթէ*, *սկաւառակ*, *Բապափ*.

La bouteille, *լ. պո-նէյլ*, *շիշ*, *շէշէ*.

La salière, *լ. սալէր*, *աղի աման*, *Բո-լ ֆալը*.

Le vinaigrier, *լ. վինէյրէ*, *քաղախի աման*, *սերէ*
ֆալը.

Le poivrier, *լ. փո-ւլրէ*, *պղպեղի աման*, *պէպեր*
ֆալը.

Le verre, *լ. վէր*, *դաւաթ*, *ֆապէն*.

Le chaudron, *լ. շոթրօն*, *կաթսայ*, *սան*, *ֆաշան*,
Բէնճէրէ.

Le pot, *լ. փօ*, *խեցեղէն աման*, *չեօփէ+*.

Le cuiller à pot, *լ. փ-լէր* = *փօ*, *մեծ դղալ*, *պե-*
յէ+ *ֆաշէ*, *փէփէ*.

La pelle, *լ. փէլ*, *բաշ*, *փէրէ+*.

Les pincettes, *ֆ. փէն-սէթ*, *ռենկիք*, *ֆաշ*.

Le balai, *լ. պալէ*, *աւել*, *սէ-փէրէ*.

Le seau, *լ. սօ*, *դոլլ*, *ֆօլ*.

Le panier, *լ. փանիէ*, *սակառ*, *սէլէ*.

La corbeille, *լ. ֆօրպէյլ*, *կողով*, *սէփէթ*.

La passoire, *լ. փասուր*, *պարզուտ*, *փէլիք*, *սէ-լիք*.

Le crible, *լ. փրէյլ*, } *մաղ*, *էլէ+*.

Le tamis, *լ. Բո-սի*,

Le moulin à café, *լ. մո-լէն* = *ֆափէ*, *խաճուէի ա-*
շաքը, *ֆաշէ* *պէրէփէ*.

La cafetière, *լ. ֆաֆէթիէր*, *խաճուէ եփելու աման*,
ֆաշէ *ճէղէնի*.

Le sucrier, *լ. սի-ֆրէ*, *շաքարի աման*, *շէփէրան*.

La tasse, *լ. Բո-սի*, *բաժակ*, *ֆէնճան*.

Le bois, *լ. պո-ս*, *փայտ*, *օրոն*.

Le charbon, *լ. շարպօն*, *ածուխ*, *փօփէր*.

La cendre, *լ. սանդըք*, *մոխիր*, *փ-լ*.

Le briquet, *լ. պրէփէ*, *ճրահանք*, *լաֆափ*.

La pierre à feu, *լ. փիէր* = *ֆէօ*, *կայծքար*, *լաֆափ*
Բաշէ.

L'amadou, *մ. Լամադու*, *լուցիկ*, *ֆալ*.

L'allumette, *ֆ. Լ-լէ-սէթ*, *լուցափայտ*, *լաֆափ-լը*
փէրէթ.

ԺԱ. ԿԵՐԱԿՈՒՐՆԵՐՈՒ ԵՒ ԽՄԵԼԻՆԵՐՈՒ

Le déjeuner, *լ. րէփէնէ*, *նախաճաշիկ*, *ֆաշէ-լիք*.

Le dîner, *լ. րինէ*, *ճաշ*, *էօյլէ* *էփէն*.

Le goûter, *լ. ցո-թէ*, *իրիկուան դէմ նախաճաշիկ*,
էփէնի ֆաշէ-լիք.

La collation, *լ. ֆօլ-սէն*, *թեթեւ ընթրիք*, *աֆաշ*
ֆաշէ-լիք.

Le souper, *լ. սո-փէ*, *ընթրիք*, *աֆաշ* *էփէն*.

Un repas, *էօն* *բէփ*, *կերակուր*, *էփէ+*.

Les mets, *մ. փէ*, *կերակուրներ*, *Բապափ*.

Un festin, *էօն* *ֆէսթին*, *կոշուք*, *շէփէթ*.

Du pain, *րի- փէն*, *հաց*, *էփէ+*.

Un bouillon, *էօն* *պոյլէն*, *միս ջուր*, *էլ* *սոյ-*.

La soupe, *լ. սո-փ*, *սպուր*, *շօր*.

De la viande, *րը* *լ. փանի*, *միս*, *էլ*.

Le bouilli, *լ. պոյլէն*, *խաշու*, *պախ միս*, *հաշ-լափ*.

Un ragoût, *էօն* *ր-լո*, *համեմ*, *Բէրպէն*, *փէլէ*.

Une omelette, *էն* *օփլէթ*, *ձուաղեղ*, *ֆաշ-լափ*.

Du saucisson, *րի- սօսիս*, *երշիկ*, *կէօրէն*.

Des saucisses, *ֆ. րի- սօսիս*, *խոզի երշիկ*, *րօֆա-լ*
սոֆա-լափ.

Du jambon, *րի- յանյօն*, *խոզի սպուխա*, *րօֆա-լ*
պափ-լափ.

Du caviar, *րի- ֆալի-ր*, *աղնիւ ձկնկիթ*, *ի-լիք*.

De la bontargue, *րը* *լ. պո-լիք*, *աղած ձկնկիթ*,
պափ *էօֆա-լիք*.

Un pâté, *էօն* *փ-թէ*, *կարկանդակ*, *պէրէ+*.

Des gimblettes, *ֆ. րի ձկնկիթ*, *բոկեղ*, *սէփէթ*.

De la volaille, *րը* *լ. ձլայլ*, *հաւ*, *Բո-սի*.

Du gibier, *րի- ձկնկիթ*, *որսի միս*, *ալ* *էլիք*.

Le rôti, *լ. րօթի*, *խոբված*, *փաշ-լ*.

De la sauce, *րը* *լ. սօ*, *ջրի համեմունք*, *սօ*.

Du lait, *րի- փէ*, *կաթ*, *սի-ր*.

Des pommes de terre, *f.* Կէ Ժժ ԿԸ Լէր, գետնա-
խնձոր, եկր ելմար.

Des olives, *f.* Կէ Ե-ՕԼԻ, ձիթապտուղ, շէնի.

Des melongènes, *f.* Կէ Բելնիշն, սմբուկ, Բելնիշն.

Des carottes, *f.* Կէ Գարօն, ստեպղին, Կարօն.

Des navets, *m.* Կէ Զալի, շողգամ, Զալի.

Des betteraves, *f.* Կէ Կելեր-Վ, ճակնդեղ, Գանձար.

Des raves, *f.* Կէ Բալ, բողկ, Բալ.

Des choux, *m.* Կէ Զա, կաղամբ, Զա.

Un chou-fleur, Ե՞ն Զա-Ֆլօր, ընդաւոր կաղամբ,
Գրիւն-Կալ.

Des artichauts, *m.* Կէ Զ-Բիշն, կանկառ, արախ-
ճուկ, Էնիշն.

Des champignons, *m.* Կէ Զնիշն, ստեղ, Զնիշն.

Du riz, Կէ Բի, բրինձ, Գրիշն.

Des épinards, *m.* Կէ Ե-Գիշն, շոմին, Զալան-Գ.

Des citrouilles, *f.* Կէ Կելեր-Վ, Գրուս, Գրուս.

Des courges, *f.* Կէ Գարօն, Գրուս, Գրուս.

Des laitues, *f.* Կէ Լիշն, Զաղար, Զարա.

Un concombre, Ե՞ն Գժնիշն, Գրուս, Բալ.

Des pois verts, *m.* Կէ Գ-Զ, Թարմ ոլոր, Բալ-
Կելիշն.

Des pois chiches, *m.* Կէ Գ-Զ Զիշ, սիսեռ, Զոնար.

Des haricots verts, *m.* Կէ Կարիշն Գիշ, Թարմ Լու-
Բիւյ, Բալ-Գիշն.

Des lentilles, *f.* Կէ Լնիշն, սույ, Զերիշն.

Des fèves, *f.* Կէ Գիշ, բակլայ, Կալ.

Ձ.Գ. ՊՏՈՒՂՆԵՐՈՒ

Des poires, *f.* Կէ Գ-Զ, տանձ, Կարա.

Une pomme, Ե՞ն Ժժ, խնձոր, Ելմ.

Un abricot, Ե՞ն Կարիշն, ձիւրան, Գարա.

Une pêche, Ե՞ն Գիշ, դեղձ, Գիշ.

Des prunes, *f.* Կէ Գիշն, սալոր, Երիշ.

Des cerises, *f.* Կէ Կիշ, կեռաս, Կիշ.

Des bigarreaux, *m.* Կէ Կիշ-Կ, անագան, կարծր
կեռաս, Կարա-Կիշ.

Des cerises griottes, *f.* Կէ Կիշ Կիշ, բալ, Գիշ.

Du raisin, Կէ Բիշն, խաղող, Ելմ.

Des raisins secs, *m.* Կէ Բիշն Ելմ, Զարմ, Գարա-
Ելմ.

Un coing, Ե՞ն Գ-Զ, սերկեւիլ, Գիշ.

Une orange, Ե՞ն Գրուս, նարինջ, Թարմինջ, Գր-
Բալ, Բարա.

Une grenade, Ե՞ն Կրուս, նուռ, Զար.

Des amandes, *f.* Կէ Զ-Զանար, նուշ, Կարիշ.

Des figues, *f.* Կէ Գիշ, Թարմ, Բիշ.

Des châtaignes, *f.* Կէ Զալիշն, շաղանակ, Կարա.

Des noix, *f.* Կէ Զ-Զ, ընկաղ, Գիշ.

Des noisettes, *f.* Կէ Զ-Զիշն, կաղին, Գիշ.

Une datte, Ե՞ն Կար, արմառ, Կար.

Une pistache, Ե՞ն Գիշն, պիստակ, Գիշ.

Des mûres, *f.* Կէ Գ-Զ, Թարմ, Բալ.

Des groseilles, *f.* Կէ Կրուս, Զաղար, Գրիշն Ելմ-
Ելմ.

Des framboises, *f.* Կէ Գրուս-Կ, ազնիւ մարմենի.
Կար-Կիշն Կիշն.

Des fraises, *f.* Կէ Գիշ, Ելմ, Ելմ.

Des nèfles, *f.* Կէ Զիշ, զղար, Զար.

Des cormes, *m.* Կէ Գրուս, սիւն, Ելմ.

Des jujubes, *f.* Կէ Գիշն-Կ, յուսակ, Գիշ.

Des arbouses, *f.* Կէ Զ-Զ-Կ, մաթուր, Ե՞ն Ելմ-
Ելմ.

Des azeroles, *f.* Կէ Զ-Զ, ալոր, Զաղար, Զար.

Des caroubes, *m.* Կէ Գ-Զ-Կ, Եղջիւր, Կիշ Կար-
Զար.

Un melon, Ե՞ն Գիշն, սիւն, Գիշ.

Une pastèque, Ե՞ն Գ-Զիշն, Գիշ, Գիշ.

Un melon d'eau, Ե՞ն Գիշն Կիշ, Գիշ, Գիշ.

Un ananas, Ե՞ն Զ-Զ, անանաս, Զար.

ԺԳ. ԺԱՌԵՐՈՒ ԵՒ ԺԱՂԱՎՈՐՆԵՐՈՒ

- L'arbre, m. լ'արբրե, ծառ, աշու.
 L'arbrisseau, m. լ'արբրեհո, } թուփ, աշու.
 L'arbuste, m. լ'արբրեհո, }
 La branche, լա անշու, } ստա, ծիւղ, արու.
 Le rameau, լե րամո, }
 La racine, լա րահն, արմատ, փոփ.
 Le tronc, լե փոփ, բուռ, փոփ-ի.
 La feuille, լա ֆեյլ, տերեւ, փոփ-ի.
 L'écorce, f. լե փոփ, կեղեւ, փոփ-ի.
 Le pommier, լե փոփ, խնձորենի, փոփ-ի.
 Le poirier, լե փոփ, տանձենի, արմառ աղած.
 Le prunier, լե փոփ, սալորենի, փոփ-ի.
 Le pêcher, լե փոփ, դեղձի, շեֆիլ-ի.
 Le noyer, լե փոփ, ընկուզի, շեֆիլ-ի.
 Le noisetier, լե փոփ, (ընտանի) կաղնի, ֆլե-
 րառ աղած.
 Le chêne, լե փոփ, (վայրենի) կաղնի, փոփ-ի.
 Le gland, լե փոփ, խոզկաղնի, փոփ-ի.
 Le pin, լե փոփ, մայր, փոփ-ի.
 Le sapin, լե փոփ, եղեւին, փոփ-ի.
 Le tilleul, լե փոփ, կակղի, փոփ-ի.
 Le hêtre, լե փոփ, փոփ, փոփ-ի.
 Le saule, լե փոփ, սալ, փոփ-ի.
 L'orme, լե փոփ, կնձնի, փոփ-ի.
 Le sureau, լե փոփ, թանթրուենի, փոփ-ի.
 Le peuplier, լե փոփ, կաղամախի, փոփ-ի.
 La fleur, լա ֆլեյր, ծաղիկ, շեֆիլ.
 La rose, լա րոզ, վարդ, փոփ-ի.
 L'oeillet, m. լե փոփ, շահըրամ, փոփ-ի.
 La tulipe, լա փոփ, կակաշ, լափ-ի.
 Le lis, լե փոփ, շուշան, փոփ-ի.
 La jacinthe, լա փոփ, յակինթ, փոփ-ի.
 La giroflée, լա փոփ, շահըրամ, շեֆիլ.

La violette, լա վիօլեթ, մանուշակ, փոփ-ի.

Le tournesol, լե փոփ, արեւածաղիկ, փոփ-ի.

ԺԵ. ԵԿԵՂԵՑԱԿԱՆ ՈՒ ԱՂՈՍԵՐՃԱԿԱՆ ՊԵՏԻՒ-
ՆԵՐՈՒ

- Le pape, le souverain pontife, լե փոփ, լե փոփ-ի.
 փոփ-ի, արքայապետ, փոփ-ի.
 Le cardinal, լե փոփ, կարդինալ, փոփ-ի.
 Le patriarche, լե փոփ, պատրիարք, փոփ-ի.
 Un archevêque, փոփ-ի, արքեպիսկոպոս, փոփ-ի.
 Un évêque, փոփ-ի, եպիսկոպոս, փոփ-ի.
 Un abbé, փոփ-ի, արքայ, բուհար աղած.
 Un prêtre, փոփ-ի, քահանայ, փոփ-ի.
 Un chanoine, փոփ-ի, կանոնիկոս, փոփ-ի.
 Un curé, փոփ-ի, ժողովրդապետ, փոփ-ի.
 Un empereur, փոփ-ի, կայսր, փոփ-ի.
 Un roi, փոփ-ի, թագաւոր, փոփ-ի.
 Un archiduc, փոփ-ի, արքիդուքս, փոփ-ի.
 Un prince, փոփ-ի, փոփ-ի.
 Un duc, փոփ-ի, դուքս, փոփ-ի.
 Un comte, փոփ-ի, կոմս, ղրօֆ.
 Un baron, փոփ-ի, սեպուհ, փոփ-ի.
 Un chevalier, փոփ-ի, շախմատ, փոփ-ի.
 Un ambassadeur, փոփ-ի, դեսպան, փոփ-ի.
 Le premier ministre, լե փոփ-ի, փոփ-ի, եպարքոս, փոփ-ի.
 Un conseiller d'état, փոփ-ի, փոփ-ի, տերու-
 թեան խորհրդական, փոփ-ի.
 Le grand chambellan, լե փոփ-ի, արքունի
 մեծ սենեկապետ, փոփ-ի.
 Un courtisan, փոփ-ի, պալատական, փոփ-ի.
 Le chancelier, լե փոփ-ի, ատենադպիր, փոփ-ի.
 Un président, փոփ-ի, նախագահ, փոփ-ի.

- Un conseiller, էժն Գժն-էյէէ, խորհրդական, փ-շալէր-
 Un juge, էժն Ժէ-Ժ, դատաւոր, հաթիճ.
 Un avocat, էժն աճգա, փաստաբան, Կաժն Ժէ-Ժէ.
 Un consul, էժն Գժն-Ժէ-Լ, բղեշխ, Գժն-ուլու.
 Le généralissime, ԼԵ Ժէնէրալ-Իմ, վերին հրամա-
 նատար, Կերա-Կեր.
 Un maréchal, էժն Ժարէշալ, սպարապետ, Ժարշալ.
 Un général, էժն Ժէնէրալ, զօրագլուխ, Կերա-Կեր.
 Un amiral, էժն ափրալ, ծովապետ, Գաթո-Կաթ.
 Un contre-amiral, էժն Գժն-Եր-ափրալ, երրորդ ծովապետ, Ե-Լէ-Են-Ժէ-Գաթո-Կաթ.
 Un lieutenant général, էժն Լէ-Են-Են Ժէնէրալ, զօրա-
 գլխի տեղակալ, Լէ-Ժէ-Ժ Կերա-Կեր.
 Un colonel, էժն Գժն-Ել, } հաղարապետ, Կէն Կ-ԼԵ-
 Un major, էժն Ժաժօր, }
 Un capitaine, էժն Գաթի-Ել-Ել, հարիւրապետ, Ե-ԼԵ-
 Կաթ.
 Un officier, էժն օֆիսէ, պաշտօնակալ, օֆիսէ-Ել.

Ժ.Զ. ԱՐՈՒԵՍՏՆԵՐՈՒ

- Un apothicaire, էժն ափօնէիէր, դեղագործ, Եղաճ.
 Un barbier, էժն Կա-Կէ, սափրիչ, Կեր-Կեր.
 Un boucher, էժն Կո-Լէ, մսավաճառ, Գա-Կա.
 Un boulanger, էժն Կո-Լա-Ժէ, հացագործ, Ե-Ժ-Ժ.
 Un cabaretier, էժն Գա-Կա-Ել-Ել, պանդոկապետ, Ժ-Ե-Ե.
 Un chapelier, էժն Լա-Ժէ-Ել, խոլրագործ, Լա-Ժ-Ել.
 Un charpentier, էժն Լա-Ժ-Ել-Ել, ատաղձագործ, Կո-ԼԵ-Ժաճ.
 Un chirurgien, էժն Լէ-Ել-Ել-Ել, վերաբոյժ, Յէր-Ե-Լ.
 Un cirier, էժն Կեր-Ել, մամուկործ, Ժօճա-Կ.
 Un compositeur, էժն Գժն-Գժն-Ել-Ել, գրաշար, Ե-ԼԵ-Կ.
 Ժէ-Լա-Կ Կէ-Ժ.
 Un confiturier, էժն Գժն-Գժն-Ել-Ել, անուշաբար, ԼԵ-Կ.
 Կեր-Ել-Ել.
 Un cordonnier, էժն Գժն-Կո-Ել-Ել, Կոշկակար, Գ-Կո-Ել-Ել-Ել.

- Un couvreur, էժն Գո-Ժէօր, յարկիչ, Լա-ԼԵ Ե-Ժա-Կ.
 Un crocheteur, էժն Գրօշիէօր, բեռնակիր, հաճա-Լ.
 Un dendist, էժն Կա-Կէ-Ել, աղբայ հանող, Կէ-ԼԵ-Ժ.
 Un douanier, էժն Կո-Ել-Ել, մարտաւոր, Կէօր-Ել-Ժ.
 Un droguiste, էժն Կրօշի-Ել, դեղավաճառ, Կ-Կեր.
 Un ferblantier, էժն Գէր-Կա-Ել-Ել, Կո-ԼԵ, Թիթ Եղնա-Կործ, Ել-Ել-Ժ.
 Un forgeron, էժն Գէր-Ժէ, երկաթագործ, Ել-Ել-Ել.
 Un horloger, էժն օրօժէ, ժամագործ, Կա-Ել-Ել.
 Un imprimeur, էժն Ել-Գր-Ել-Ել, տպող, Ժէ-Լա-Կ Կա-Ել.
 Un jardinier, էժն Ժա-Կէ-Ել-Ել, պարտիզպան, Կա-Կէ-Կա.
 Un joaillier, էժն Ժօ-Ել-Ել, ակնավաճառ, ակնա-Կործ, Յէ-Լա-Ել-Ել.
 Un libraire, էժն ԼԵ-Կեր, գրքածախ, Ժէ-Լա-Կ.
 Un maçon, էժն Ժա-Ել, որմնագիր, Կո-ԼԵ-Ել.
 Un maréchal ferrant, էժն Ժարէշալ Գէր-Ել, պայտառ, Ե-ԼԵ-Կ.
 Un matelot, էժն Ժա-Ել, նաւավար, Կէ-Ժ.
 Un médecin, էժն Կեր-Ել, բժիշկ, Կէ-Ժ.
 Un menuisier, էժն Կէ-Ել-Ել, հիւս, Կէ-Ել-Ել.
 Un mercier, էժն Կեր-Ել, խանութպան, Կ-Ժ-Ել-Ել.
 Un meunier, էժն Կէ-Ել-Ել, ջաղացպան, Կէ-Ել-Ել-Ել.
 Un miroitier, էժն Կեր-Ել-Ել, հայելի շինող, Կ-Ել-Ել.
 Un musicien, էժն Կ-Ել-Ել-Ել, երաժիշտ, Կա-ԼԵ-Ել.
 Un oculiste, էժն օֆի-ԼԵ-Ել, ակնաբոյժ, Ժէ-Լա-Ել.
 Un orfèvre, էժն օրֆէ-Ել, սոկերիչ, Գո-Ել-Ել-Ել.
 Un papetier, էժն Գ-Ժ-Ել-Ել, Թղթագործ, Կ-Ել-Ել-Ել.
 Un patissier, էժն Գ-Ել-Ել-Ել, ծաղարար, Կէօր-Ել-Ել.
 Un pêcheur, էժն Ժէ-Ել-Ել, ձկնորս, Կա-ԼԵ-Ել.
 Un peintre, էժն Ժէ-Ել-Ել, պատկերահաս, Ե-Լա-Ել-Ել.
 Un pelletier, էժն Ժէ-Ել-Ել, մուշտակագործ, Կ-Ել-Ել-Ել.
 Un potier, էժն Գժն-Ել, բրուտ, Կէօր-Ել-Ել.
 Un ramoneur, էժն Ե-Լա-Ել-Ել, ծխնեղոյ մաքրող, օճ-Գ Կ-Ել-Ել-Ել-Ել.

Un relieur, էն բեւեօր, կաղմարար, Կիւնդդար
լայնք.

Un savetier, էն սօվիէ, հնակարկատ, Կօթի.

Un sculpteur, էն փեւ-լիէօր, քանդակագործ, օյ-
մօնք.

Un sellier, էն սեւիէ, թամբագործ, սերբօն, էյերօն.

Un serrurier, էն սերբիւն, գարբիւն, շեւիւնիւ.

Un tailleur, էն լայնիւ, գերծակ, լիւրդի.

Un tailleur de pierre, էն լայնիւ ար փեւ, քարա-
հատ, լայնք.

Un tanneur, էն լայնիւ, խաղախորդ, արդար.

Un tapissier, էն լայնիւ, գորդ շինող, գնող, Կա-
լէնք.

Un teinturier, էն լիւնիւնիւ, ներկարար, պոյմօն.

Un tisserand, էն լիւնիւն, օտայնանի, լայնք.

Un tonnelier, էն լայնիւ, տակաւագործ, ֆլէնք.

Un tourneur, էն լայնիւ, ծախարակագործ, լայն-
ք.

Un vigneron, էն լիւնիւն, պղեգործ, պղեպ.

Un vitrier, էն լիւնիւն, ապակեգործ, մօնք.

ԺԵ. ՏԵՆ ՊԵՆՏՈՆԵՆԵՐՈՒ

Un secrétaire, էն սեքրետէր, գրիւ, սեքրետի.

Un maître d'hôtel, էն մէթրիք Կօթի, տան հաղա-
րապետ, Կօթի.

Un cuisinier, էն փեւ-լիւնիւ, խոհարար, սեք.

Un marmiton, էն մարմիտ, խոհակ, խոհանոցի
սպասաւոր, Կօթի.

Un écuyer, էն էփիւնիւ, զինակիր, Կօթի.

Un palefrenier, էն փեւ-լիւնիւ, ձիադարման, Կօթի.

Un cocher, էն փեւ, կառապան, արդար.

Un laquais, էն լայն, սուրհանդակ, լայն.

Un valet de pied, էն լայն ար փեւ, սպասաւոր, լայն-
ք.

Un sommelier, էն սօվիէ, շտեմարանապետ, Կ-
լիւն.

Les domestiques, m. լէ Կօթի-լիւն, ծառաները,
Կօթի-լիւն.

Les servantes, f. լէ սերբիւն, աղակիւնները, Կօթի-
լիւն.

Un valet de chambre, էն լայն ար լայնիւ, սենե-
կապան, Կօթի-լիւն.

ԺԶ. ՊԵՆՏՈՆԵՆԵՐՈՒ ԵՒ ՏԵՆՏՈՆԵՐՈՒ

✓ Un géant, էն քեւն, հոկայ, Կօթի.

✓ Un nain, էն նիւն, գաճաճ, ֆեւ.

✓ Un estropié, էն էսթրօփիէ, խեղ, սօթար.

✓ Un bossu, էն Կօթի, կուղ, սպասաւոր, Կօթի.

✓ Un borgne, էն Կօթի, միակն, միակնի, լիւն Կօթի.

✓ Un louche, էն լայն, լիւն, լայն.

✓ Un aveugle, էն Կօթի, կոյր, Կօթի.

✓ Un boiteux, էն Կօթի կաղ, լայն.

✓ Un sourd, էն սօթ, խուլ, սօթ.

✓ Un muet, էն Կօթի, մուլ, Կօթի.

✓ Un bègue, էն Կօթի, թոթով, Կօթի.

✓ Un somnambule, էն սօնանիւն, քնաշարժիկ, Կօթի-
լիւն.

La colique, լայն Կօթի, Կօթի, Կօթի, սօնք.

✓ Le rhume, լայն Կօթի, հարբուղի, լայն Կօթի.

✓ La toux, լայն, հաղ, Կօթի-լիւն.

L'asthme, m. լայն, լայնագետ, Կօթի, լայնագետի.

La petite vérole, լայն Կօթի, ծաղիկ, տապաստ,
Կօթի.

La vaccine, լայն Կօթի, պատուաստ, լայն.

La rougeole, լայն Կօթի, վարդաճոց, Կօթի.

Les écrouelles, լայն Կօթի-լիւն, } f. խոլ, սօնք.

Les scrofules, լայն Կօթի-լիւն, }

Une pustule, լայն Կօթի-լիւն, խաղաւարտ, լայն.

Le cancer, լայն Կօթի, քաղցկեղ, լայն Կօթի.

La fièvre, լայն Կօթի, տենդ, ջերմ, սօնք.

L'érésipèle, *m.* ըրէրէշէէլ, օձիկ, ելւնճեք:

La jaunisse, *լ* յօնէ, դալուկ, արւելք:

La phthisie, *լ* ֆիէշէ, բարակցաւ, հալեւմաշ, վէրէ:

La pleurésie, *լ* վէթրէշէ, կողախիթ, կշտացաւ, եւն ալբու, շալիւ-ճէֆէ (սալիւճան):

L'hydropisie, *f.* լիթրօֆիշէ, ջրգողութիւն, ինֆիւզի, արգիւշ:

L'épilepsie, *f.* լիէֆիէֆի, լուսնոտութիւն, արա:

L'apoplexie, *f.* լիօֆիէֆի, կաթուած, արալ:

La paralysie, *լ* փարալիշէ, անդամալուծութիւն, փօթրի-փիւտ:

La lèpre, *լ* լէփրէ, բորոտութիւն, արաշ իւլիւի:

La dartre, *լ* արտրէ, որքիւն, ինֆիւզի:

La taigne, *լ* ինիւ, գոնջութիւն, փէլ, փէլ:

La goutte, *լ* ցոլ, յոգացաւութիւն, չիփի:

La peste, *լ* փէշ, ժանտախտ, եւնալճի:

La maladie, *լ* մալադի, հիւանդութիւն, ինֆիւզի:

La guérison, *լ* ցիւրիշէ, ապաքինութիւն, առողջանալ, արալիւ:

La mort, *լ* մօր, մահ, եօլիւ:

ԺԹ. ԶԳԵՍՏՆԵՐՈՒ

Un manteau, եօն մանթօ, վերարկու, փիւշ:

Un habit, եօն ալի, զգեստ, կարծ թիկնոց, եւլալ, փիւշ:

Un surtout, եօն սիւրտու, թիկնոց, փիւշ:

Une pelisse, եւն փիւ, մուշտակ, փիւ:

La manche, *լ* մանչ, թեղանիք, թեւ, փիւ, եւն:

Le collet, *լ* փօլէ, օձիք, եւլալ:

La doublure, *լ* արալիւ-թ, աստառ, փիւ:

La poche, *լ* փօշ, գրպան, ճիւ:

Le gousset, *լ* ցոլ-թ, ժամացուցի գրպան, արալ ճիւ, փօշ-թ ճիւ:

Les boutons, *m.* վիլա-թ, կոճակ, արալ:

Les boutonnières, *f.* վիլա-թիւ, օղակ, իւլ:

Le gilet, *լ* փիւ, բաճկոն, փիւ, եւլալ:

Le caleçon, *լ* փիւ, վարաթ, արալ:

Un pantalon, եօն փանթօն, անդրալարաթ, փիւ-թիւ:

Les bretelles, *f.* վիլա-թ, ձգափոկ, ինֆիւզի:

La robe de chambre, *լ* րօբ դը շամբր, գիշերուան զգեստ, փիւլի:

La perruque, *լ* փերիւ-թ, կեղծամ, փիւլալ:

Le chapeau, *լ* շափօ, փեղդոյր, շափօ:

Le bonnet, *լ* փօնէ, գլխարկ, փիւլալ, ինֆիւզի:

La calotte, *լ* փալօթ, գլխակ, ինֆիւզի:

La cravate, *լ* փրաւփ, փողպատ, փիւլալ փիւլալ:

Le peigne, *լ* փիւլի, սանաթ, ինֆիւզի:

Le cure-dent, *լ* փիւլ-թ, ատամաքօր, փիւլ ճիւլ:

Le dentifrice, *լ* փիւլիփիւլ, աղբայի փիւլ, փիւլ ինֆիւզի:

La brosse à dents, *լ* փրօ-թ, աղբայի մաքրիչ, փիւլ ճիւլ:

Des gants, *m.* փիւլ-թ, ձեռնոց, թաթպան, եւլալ:

Une montre, եւն մօնթր, ժամացույց, արալ:

Des pendants d'oreilles, *m.* փիւլալ-թ փիւլալ, փիւլալ, փիւլալ:

Un collier, եօն փօլի, մանեակ, փիւլալ:

Des bracelets, *m.* փիւլալ-թ, ապարանջան, փիւլալ:

Une bague, եւն փիւլ, } մասնի, փիւլալ:

Un anneau, եօն անո, } մասնի, փիւլալ:

Le bas, *լ* փիւ, զանկապան, գոլպայ, փիւլալ:

Les jarretières, *f.* վիլա-թ, ծնկի կապ, զանկապանի կապ, փիւլալ:

Les bottes, *f.* վիլա-թ, կօշիկ, ճիւլ:

Un tirant, եօն ինֆիւզի, կօշիկապակ, ճիւլ փիւլալ:

Un tire-botte, եօն ինֆիւզի, կօշիկ հագնելու եւ հանելու գործիք, ճիւլ ինֆիւզի փիւլալ:

- Les pantoufles, *ֆ. քէ քան քան քան, հողաթափ, քան քան.*
 Les babouches, *ֆ. քէ քան քան, շղուական, քէ քէ.*
 Les souliers, *մ. քէ քան քէ, մուծակ, քան քան.*
 Le linge, *լը քէ քէ, ճերմկեղէն, քան քան.*
 La chemise, *լը քէ քէ, շապիկ, քէ քէ.*
 Le mouchoir, *լը քէ քէ, թաշկինակ, քան քան.*
 Une canne, *քէ քէ, դաւաղան, քան քան.*
 Les lunettes, *ֆ. քէ քէ քէ, ակնոց, քէ քէ.*
 La bourse, *լը քէ քէ, քսակ, քէ քէ.*
 Le parapluie, *լը քէ քէ քէ, անձրեւի հովանոցակ, քէ քէ.*
 Le parasol, *լը քէ քէ, հովանոցակ, քէ քէ.*
 La tabatière, *լը քէ քէ, քթախոտի տուփ, քէ քէ.*
 La pipe, *լը քէ քէ, ծխածիկ, քէ քէ.*
 Les vergettes, *ֆ. քէ քէ քէ, } խղանակ, քէ քէ.*
 La brosse, *լը քէ քէ, }*
 Les décottoires, *ֆ. քէ քէ քէ, կոշկի խղանակ, քէ քէ.*
 Le cirage, *լը քէ քէ, թղթ, կոշկի ներկ, քան քան.*

Ի. ՁԵՆԱԶԵՆ ԳՈՐԺԻՔՆԵՐՈՒ

- Une épée, *քէ քէ, թուր, քէ քէ.*
 Un poignard, *քէ քէ, գանձեր, քան քէ.*
 Le fourreau, *լը քէ քէ, պատեան, քէ քէ.*
 Une pique, *քէ քէ, տեղ, քէ քէ.*
 Une flèche, *քէ քէ, նետ, քէ քէ.*
 Un arc, *քէ քէ, աղեղ, քէ քէ.*
 Un carquois, *քէ քէ, կապարձ, քէ քէ.*
 Une cuirasse, *քէ քէ, զրահ, քէ քէ.*
 Un bouclier, *քէ քէ, վահան, քէ քէ.*
 Un casque, *քէ քէ, սաղաւարտ, քէ քէ.*
 La poudre, *լը քէ քէ, վառօդ, քէ քէ.*
 Des balles, *ֆ. քէ քէ, հրացանի գնդակ, քան քան.*
 Un fusil, *քէ քէ, հրացան, քէ քէ.*

- Un pistolet, *քէ քէ, ատրճանակ, քէ քէ.*
 Un boulet, *քէ քէ, գունդ, քէ քէ.*
 Un canon, *քէ քէ, թնդանոթ, քէ քէ.*
 L'affût, *մ. քէ քէ, թնդանոթի սայլակ, քէ քէ.*
 Un mortier, *քէ քէ, ռմբիկ, քան քէ.*
 Une bombe, *քէ քէ, ռմբ, քան քէ.*
 Une grenade, *քէ քէ, ռմբակ, քէ քէ.*
 Une carabine, *քէ քէ, քանդակ, քէ քէ.*
 Une fusée, *քէ քէ, հրացան, քէ քէ.*
 Une girande, *քէ քէ, հրացաններու խումբ, քէ քէ.*
 Une bêche, *քէ քէ, բահ, քէ քէ.*
 Une pioche, *քէ քէ, թի, քէ քէ.*
 Une houe, *քէ քէ, ծանկիւ, քէ քէ.*
 Un hoyau, *քէ քէ, ակիր, (քէ քէ) քան քէ.*
 Un louchet, *քէ քէ, բրդ, (քէ քէ) քան քէ.*
 Une herse, *քէ քէ, (հողի կոշտերը կտրելու սերմերը ծածկելու) տափան, քան քէ.*
 Un râteau, *քէ քէ, (խոտ ժողկելու, գետինը մաքրելու) արմուխ, քան քէ.*
 Un rouleau, *քէ քէ, լողքար, քէ քէ.*
 Une fourche, *քէ քէ, երկտանի, քան քէ.*
 Un pressoir, *քէ քէ, հնձան, մամուլ, քէ քէ.*
 Une faux, *քէ քէ, մանգաղ, քէ քէ.*
 Une serpe, *քէ քէ, յատոց, քէ քէ.*
 Un arrosoir, *քէ քէ, քանդակ, քէ քէ.*
 Une brouette, *քէ քէ, քան քէ.*
 Un entonnoir, *քէ քէ, ծաղար, քան քէ.*
 Un marteau, *քէ քէ, մուրձ, քէ քէ.*
 Une hache, *քէ քէ, } կացին, տապար, քէ քէ.*
 Une cognée, *քէ քէ, }*
 Un hachereau, *քէ քէ, ուրագ, քէ քէ.*

- Une scie, էն սի, աղոց, Կե-Ռեբերէ.
 Une lime, էն լիմ, խարոց, էյէ.
 Une tarière, էն Ռեբերէ, } Գշեր, Գայլեկոն,
 Un vilebrequin, էն իլեբրեկէն, } Կո-րո-ր.
 Un rabot, էն բաւո, (տախտակի) քերիչ, բէն-րէ.
 Une varlope, էն վարլոփ, ձեծ քերիչ, Կե-լարի.
 Une râpe, էն բափ, (պանրի) քերիչ, (Բո-րի) բէն-րէ.
 Un ciselet, էն սիւլէ, } Գրոց, Երկաթի Գրիչ, Կե-
 Un burin, էն Կե-րէն, } Օր Գե-լիմ, Գո-յո-մո-մո- Գե-լիմ.
 Des tenailles, Բ. Կե Բե-յու, աքցան, Կե-լիմի.
 De petites pinces, Կե Կիմի Կիմի, աքցանիկ, Կե-մի.
 Des pincettes, Բ. Կե Կիմի-Ռ, ունեւեակ, Գե-մո-մո.
 Une pincette, էն Կիմի-Ռ, մաղխիկ, Գե-մո-մո.
 Un rasoir, էն բաւո-ր, ածելի, Կո-րո-ր.
 Une pierre à aiguiser, էն Կիմի Կե-լիմի-լի, Երկաթ,
 Կե-լիմի Կե-լիմի.
 Un fusil, էն Գի-լի, սրոց, Կո-մո-ր.

ԻՐ. ԶՈՐ-ԲՈՏԱՆԻՆԵՐՈՒ

- Le quadrupède, Ե Գո-մո-րի-Կիմի, շորքաւոր,
 Կե-մո-ր Կո-մո-ր.
 L'agneau, Բ. Կե-մո, Գաւնուկ, Գո-լիմ.
 L'âne, Բ. Կե-մ, էչ, էչէ.
 La belette, Ե Կե-լիմ, աքի, Կե-լիմի.
 Le bélier, Ե Կե-լիմ, խոյ, Գո-լիմ.
 Le boeuf, Ե Կե-մոփ, էչ, էո-մի-լի.
 Le bouc, Ե Կո-մ, նոխաղ, էրէմ.
 La brebis, Ե Կե-լիմ, մաքի, ոչխար, Գո-լիմ, Կե-լիմ.
 Le buffle, Ե Կե-լիմ, Գո-միչ, Կե-լիմ.
 Le castor, Ե Գո-միմ, Կո-լիմ, Գո-միմ-լի.
 Le cerf, Ե Կե-լիմ, Կո-լիմ, Կե-լիմ.
 Le chameau, Ե Կե-լիմ, ուղո, Կե-լիմ.
 Le chat, Ե Կե-լիմ, Կաւո, Կե-լիմ.
 La chèvre, Ե Կե-լիմ, ալիմ, Կե-լիմ.

- Le cheval, Ե Կե-լիմ, Կիմ, Կե-լիմ.
 Le chien, Ե Կե-լիմ, շուն, Կե-լիմ.
 Le cochon, Ե Գո-լիմ, խոյ, Կո-մո-ր.
 Le daim, Ե Կե-լիմ, ալիմ, Կե-լիմ.
 L'éléphant, Բ. Կե-լիմի, Կիմ, Կե-լիմ.
 L'écureuil, Բ. Կե-լիմի, Կիմ, Կե-լիմ.
 Le faon, Ե Գե-լիմ, Կո-լիմ, Կե-լիմ.
 La fouine, Ե Գե-լիմ, Կո-լիմ, Կե-լիմ.
 La gazelle, Ե Կե-լիմ, Կե-լիմ, Կե-լիմ.
 Le hérisson, Ե Կե-լիմի, ուղի, Կե-լիմ.
 L'hermine, Բ. Կե-լիմի, սպիտակ աքի, Կե-լիմ.
 L'hyène, Բ. Կե-լիմ, բորեւան, Կե-լիմ.
 La jument, Ե Կե-լիմ, Գաւնուկ, Կե-լիմ.
 Le lapin, Ե Կե-լիմ, ծաղար, Կո-մո-ր.
 Le léopard, Ե Կե-լիմ, Երկաթիւմ, Կե-լիմ.
 Le lièvre, Ե Կե-լիմ, նապաստակ, Կե-լիմ.
 Le lion, Ե Կե-լիմ, աւիմ, Կե-լիմ.
 Le loup, Ե Կե-լիմ, Կո-լիմ, Կե-լիմ.
 Le mouton, Ե Կե-լիմ, մալեակ խոյ, Կե-լիմ.
 Կե-լիմ.
 Le mulet, Ե Կե-լիմ, շորի, Կե-լիմ.
 L'ours, Բ. Կե-լիմ, աքի, Կե-լիմ.
 Le rat, Ե Կե-լիմ, մեծ մուկ, Կե-լիմ.
 Le renard, Ե Կե-լիմ, աղուկ, Կե-լիմ.
 Le sanglier, Ե Կե-լիմ, Կաւո, Կե-լիմ.
 Le singe, Ե Կե-լիմ, Կաւո, Կե-լիմ.
 La souris, Ե Կե-լիմ, Կաւո, Կե-լիմ.
 La taupe, Ե Կե-լիմ, Կաւո, Կե-լիմ.
 Le taureau, Ե Կե-լիմ, Կո-լիմ, Կե-լիմ.
 Le tigre, Ե Կե-լիմ, Կաւո, Կե-լիմ.
 La vache, Ե Կե-լիմ, Կո-լիմ, Կե-լիմ.

ԻՐ. ՀԱՆԵՐՈՒ ՆԻ ԹՈՒԶՈՒՆՆԵՐՈՒ

- L'oiseau, Բ. Կե-լիմ, Կո-լիմ, Կե-լիմ.
 La plume, Ե Կե-լիմ, Կաւո, Կե-լիմ.
 L'aile, Բ. Կե-լիմ, Կաւո, Կե-լիմ.

Le bec, *լ. Դեգ, կուռց, գոռ-լ պոռնոռ, Կալա.*
 L'aigle, *մ. լեկլը, արծիւ, գարնալ.*
 L'alouette, *ֆ. լալուէլ, արաուա, Կայր գոռ-լը.*
 L'autruche, *ֆ. լ'օթրիւշ, ջայլամ, Կեղէ գոռ-լը.*
 La caille, *լ. Գայլ, լորամարգի, Կըլարբճն.*
 Le canard, *լ. Գանար, բադ, Եօրդէ.*
 Le chardonneret, *լ. Դարդօրէ, կարմիրկատար, սագ-
 գոռ-լը.*
 La colombe, *լ. Գօլմպ, աղաւնի, Կեղէրճն.*
 Le coq, *լ. Գօգ, արաղաղ, Եօրդ.*
 Le corbeau, *լ. Գօրպօ, ագռաւ, Գարդ.*
 Le cygne, *լ. Կենել, կարապ, Գոռ-լը.*
 Le dindon, *լ. Կենդօն, } Տնդկաճաւ, Կենդ*
 Le coq d'Inde, *լ. Գօ Կ'Ինդ, } Լառ-լը.*
 L'épervier, *մ. լ'էպերիւ, բաղէ, Կեղմա.*
 La fauvette, *լ. Գօլէլ, Թուխատար, Կալարան Գարա.*
 Le geai, *լ. Գէ, կաղնոյ ագռաւ, Կալ Գարդ.*
 Le hibou, *լ. Կիպոռ, բու, Կայր-լը.*
 L'hirondelle, *ֆ. լ'իւրօն, Ծիծառ, Գըրլանդ.*
 La linotte, *լ. Լինօթ, կառաբաղ, Կենել գոռ-լը.*
 Le milan, *լ. Կիլան, ուրուր, ցին, Կալ-լը.*
 Le moineau, *լ. Դոմանօ, Ծնդղուկ, Կերլէ.*
 L'oie, *ֆ. լ'ուա, սագ, Գալ.*
 Le paon, *լ. Գան, սիրամարգ, Լառ-լը գոռ-լը.*
 La perdrix, *լ. Գերդրէ, կարաւ, Կեղմա.*
 Le perroquet, *լ. Գերգօթ, Թութակ, Գագ-լը.*
 La pie, *լ. Գի, կալաղակ, սագ-լը.*
 Le pigeon, *լ. Գիթօն, աղաւնի, Կեղմա.*
 Le pinson, *լ. Գինսօն, սարեկիկ, Կեղմա.*
 Le plongeon, *լ. Գլանթօն, Տողամաղ, Գարա Կալ-լը.*
 La poule, *լ. Գոռ-լ, Տաւ, Լառ-լը.*
 Le poulet, *լ. Գոռ-լէ, Տաւաղ, Կառեկ, Կեղմա.*
 Le roitelet, *լ. Դոռ-լէ, ցախատար, Կալ գոռ-լը.*
 Le rossignol, *լ. Դօնիկ, սոխակ, Կեղմա.*
 Le serin de Canarie կամ le canari, *լ. Դերն Կը Գա-
 յարի, Կեղմանիկ, Գանարէ.*

Le tarin, *լ. Լարին, տարին, Կեղմա.*
 La tourterelle, *լ. Լոռ-լէրէլ, տատարակ, Գոռ-լը.*

ԻԳ. ԺՈՂՈՒ ԿԵՆԴԱՆԵՐՈՒ

Le poisson, *լ. Գոռ-աօն, ձուկ, Կալլէ.*
 Les écailles, *ֆ. լեղ-է-Գայլ, Թեփ, Գոռ-լ.*
 L'arête, *ֆ. լարէլ, (ձկի) փուշ, Կեղմա, Գըլլէ.*
 L'anguille, *ֆ. լանկիլ, օձաձուկ, Երան Կալլը.*
 La baleine, *լ. Կալէն, կէտ, Կալլէ.*
 Le dauphin, *լ. Կօֆէն, Կըլին, Եճոռ-լ.*
 Des anchois, *մ. Կեղ-անչոռ, անձրուկ, Կալմէ
 Կալլը.*
 L'esturgeon, *մ. լ'էսթիւրճօն, Թառափ, Կըրն.*
 Le maquereau, *լ. Դագրօ, Թիւնիկ, Կալմէ-ճիւ.*
 Des harengs, *մ. Կէ Կարան, փայլուն ձուկ, Երնիւ
 Կալլը.*
 Des sardines, *ֆ. Կէ սարին, Տրձուկ, աղկեր, Երնիւ,
 Կեղմա Կալլը, սարթէ.*
 Le turbot, *լ. Լիւրպօ, Կալմանաձուկ, Գալմէ
 Կալլը.*
 L'espadon, *մ. լ'էսպօն, Թրամուկ, Գըլլէ Կալլը.*
 Le thon, *լ. Լօն, Թիւնս, Գալման Կալլը.*
 Le calmar, *լ. Գալմար, լը, Կըրէ-Կէ Կալլը.*
 La truite, *լ. Լրիւնի, կարմրախայտ, Կալ Կալլը.*
 La morue, *լ. Դօրէ, փրփրուկ, Կըլ-Կալլը.*
 L'écrevisse, *ֆ. լ'էքրիւշէ, Կեղգեփին, Երմագ.*
 Des langoustes, *ֆ. Կէ Լանկոն, Ծովու մարախ,
 Կեղմա.*
 La tortue, *լ. Լօրլիւ, կրայ, Լօն-Կալլը.*
 Des huîtres, *ֆ. Կեղ-Կէ-Լիւր, սարթէ, Կարթիկ.*
 Des moules, *ֆ. Կէ Դոռ, ձկան աղանջ, Կարթ.*

ԻԳ. ՄԻՋՏՆԵՐՈՒ, ՈՐԿԵՐՈՒ, ԾՈՒՆԵՐՈՒ

La cigale, *լ. Կիլալ, ճեպիռ, Կալ-Կիւ Կեղմա.*
 Le crapaud, *լ. Գրագ, Կեանադորտ, Գարա Գոռ-լը
 Կալլը.*

La grenouille, Լ ԻՐԸՆՆՅԼ, ԳՐՐԱ, ԳՆԵՐԿԱՆԼ.
 Le serpent, ԼԸ ՎԵՐԳՆՆ, ՕՃ, ԵՐԼՆՆ.
 Le lézard, ԼԸ ԼԵՂԱՐ, ԺՈՂԵԳ, ԲԵՐԵԼՆԻԿԵԼԵ.
 Le scorpion, ԼԸ ՎԵՐԳՆՆՆ, ԿԱՐԻՃ, ՎԵՐԵԿ.
 La scolopendre, Լ ՎԵՐԳՆՆՆՐԸ, ՕՃԱՍԱՆՈՂՐ, ԳԸԸԳ
 ՎՅԳ.

La mouche, Լ ՏՈՂ, ՃԱՆՃ, ՎԵԼԵԿ.
 Le cousin, ԼԸ ԳՐՆՆԵՆ, ԺԵՂՈՒԿ, ՎԵԼԵԿ.
 Le taon, ԼԸ ԼՆՆ, ՃԻԱՍԱՍԱԳ, ՎԵ ՎԵԼԵԿ.
 L'abeille, Բ. ԼՎԵԿԵԼ, ԺԵՂՈՒ, ՎԵԼԵԿ.
 La fourmi, Լ ՖՐՆՐՎԵ, ԺՐՋԻԼՆ, ԳՐԱՐՆՆՆ.
 L'araignée, Բ. ԼՎԵԿԵԼ, ՍԱՐԳ, ԺԱՄԱԼԿ, ԵՐԵԼՆՆԵԿ.
 La toile d'araignée, Լ ԼՆՆՎ ԿՎԵԼՆԵԿ, ՍԱՐԳԻ
 ՍՍԱԿՅՆ, ԵՐԵԼՆՆԵԿ.
 Le papillon, ԼԸ ԳՐՆՆԵԼՆՆ, ԹԻԹԵՆ, ԲԵԼՆԵԿ.
 Le ver à soie, ԼԸ ԼԵՐ ՎՆՆ, ՂԵՐԱՍ, ԵԼԵԿ ՎԵԼՆԵԿ.
 Le ver luisant, ԼԸ ԼԵՐ ԼԵԼՆՆ, ԿՐԱԿԻԿ, ՎԵԼՆ
 ՎԵԼՆԵԿ.
 Le cloporte, ԼԸ ԳՐԵԳՐԵԼ, ՆԵԿՈՒԿ, ԼԵՎԵԿ ՎԵԼՆԵԿ.
 La sauterelle, Լ ՎԵՐԵԼ, ԺԱՐԱԽ, ԼԵԼԵԿ.
 L'escargot, Բ. ԼԵԿՐԵԿ, ԿՈՂԻՆՂ, ՎՅԼՆՆԵԿ.
 Le limaçon, ԼԸ ԼԵԿՎՆՆ, ՂՈՂԱՍ, ՎԵԼՆՆԵԿ.
 La teigne, Լ ԼԵԼՆԵԼ, ԵԿԵԿ, ԼԵԼՆ.
 La sangsue, Լ ՎՆՆՎՆ, ՎՈՂՈՒԿ, ՎԵԼՆՆ.
 Le pou, ԼԸ ԳՐՆՆ, ՎՋԻԿ, ՎԵԼՆ.
 La lente, Լ ՎՆՆ, ՎՆՆԻՃ, ՎԵԼՆ.
 La puce, Լ ԼԵՆՆ, ԼՎ, ԼԵԼՆ.
 La punaise, Լ ԼԵԼՆԵԼ, ԺՈՒԿ, ԿԱՍՍՈՂԻԼ, ԼՆՆՆՆ
 ՎԵԼՆ.

F.

Հ Ա Մ Ա Ռ Օ Տ Խ Օ Ս Ք Ն Բ

Ա. AVOIR ՕԺԱՆԳԱԿԻՆ ԳՈՅԱԿԱՆՆԵՐՈՒ ՀԵՏ
 ԳՈՐԾԱՌԻԹԻԿԵԼ

J'ai du papier. ԹՈՒԼԹ ՈՆԻԿ.
 Ժ'է որ ԳՐՆՆԵԿ.
 Il a de l'encre. ԹԱՆԱԿ ՈՆԻԿ.
 ԻԼ ՎՆ ԼՎՆԵԿ.
 Nous avons des plumes. ԳՐԻՂ ՈՆԻԿ.
 ՆՈՂՎՆՆ ՎԵ ԼՆՆ.
 Vous avez un canif. ԶՈՒԼՆ ՎՐ ՈՆԻԿ.
 ՎՆՆՎ ՎՆՆՎ ԵՆ ԳՐՆՆԵԿ.
 Ils ont des oranges. ԿՐԵ ԳՐՆՆԵԿ.
 ԻԼՎՆ ՎՆՆՎ ԵՐՆՆ.
 J'avais des poires. ՓՐԵԼ ՈՆԻԿ.
 Ժ'է որ ԳՐՆՆ.
 Il avait des pommes. ԱՐՆՆՎՆՎ ՎՆ ԵՐԵ.
 ԻԼ ՎՆ ՎՆ ԳՐՆ.
 Nous avions des cerises. ԽՆՃՈՐ ՈՆԻԿ.
 ՆՈՂՎՆՆ ՎՆ ՎՆՆ.
 Vous aviez des prunes. ԻՆՆՆՆՆ ՎՆ ԵՐԵ.
 ՎՆՆՎ ՎՆՆ ՎՆ ԳՐՆՆ.
 Ils avaient des citrons. ԼԵՄՆ ՈՆԻԿ.
 ԻԼՎՆ ՎՆ ՎՆՆ.
 J'eus de la joie. ԼԵՄՆՆՆ ՎՆ ԵՐԵ.
 Ժ'է ՎՆ ԼՎՆՆ.
 Il eut du chagrin. ՇԱՆ ՈՆԻԿ.
 ԻԼ ՎՆ ՎՆՆ.
 Nous eûmes de la petite monnaie. ՏԵՐՎՆ ՎՆ ԵՐԵ.
 ՆՈՂՎՆՆ ՎՆ ՎՆ ԼՆՆՆ ՈՒՖԳ ԳՐՆՆՆ ՎՆ ԵՐԵ
 ՎՆՆ.

Aurions-nous des roses? Վարդ կ'ունենայի՞նք.
Օրէ՛ն-նո՛ւրէ՛ րօշ. Կէ-լէ-մի-շ օլ՞-ր մո-յո՛ւ-

Auriez-vous des marchandises? Վաճառք կ'ունենայի՞ք.
Օրէ՛ն-ձո՛ւրէ՛ ար-շաւարդ. Մա-լաւ-ը օլ՞-ր մո-յո՛ւ-

Auraient-ils de l'appétit? Ախորժակ կ'ունենայի՞ն.
Օրէ՛ն-է-լ ար-լ'ա-գէ-նէ. Իշ-ա-լաւ-ը օլ՞-ր մո-յո՛ւ-

Je n'ai pas de mouchoir. Թաշկինակ չունիմ.
Ժ-ը ն'է՛ գա-ր յո-շո-ւր. Ե-ա-լ-ը օլ՞-ր ե-գ ար-ր.
Il n'a pas de jarretières. Չանկապանի կապ չունի.
Ի-լ ն'ա՛ գա-ր յո-շա-րի-նէ. Փա-լա ար-ը ե-գ.
Nous n'avons point de sou- Մուճակ չունինք.
liers.

Եւ-ն'ա՛ գա-ն գո-նէ ար-նո՛ւր Գո-ն-ար-ա-լը ե-գ.
Լէ-ն.

Vous n'avez pas de bou- Կոճակ չունիք.
cles.

Վ-ն'ա՛ գա-ն գա-ր ար-գ-լը. Գ-գ-ն-ը ե-գ.
Ils n'ont point de cha- Փեղցր չունին.
peaux.

Ի-լ ն'ա՛ գա-ն գո-նէ ար-լա-գ. Շ-գ-ա-լը ե-գ.
Je n'avais pas de gants. Չեւոց չունէի.
Ժ-ը ն'ա՛ գա-ն գո-նէ. Ի-լ ար-գ-լի-նէ ե-գ ու-րո՛ւ.
Il n'avait pas de peigne. Սանար չունէր.
Ի-լ ն'ա՛ գա-ն գո-նէ. Թ-ա-ր-ը ե-գ ու-րո՛ւ.
Nous n'avions pas de bot- Կօշիկ չունէինք.
tes.

Եւ-ն'ա՛ գա-ն գո-նէ ար-գ-լի. Ճ-լ-գ-ի-ն ե-գ ու-րո՛ւ.

Vous n'aviez point de ժամացոյց չունէիք.
montre.

Վ-ն'ա՛ գա-ն գո-նէ ար-գ-ն. Ս-ա-լ-ը ե-գ ու-րո՛ւ.
Լի-ն.

Ils n'avaient pas de taba- Բթախոտի աման չունէ-
tière. ին.

Ի-լ ն'ա՛ գա-ն գո-նէ ար-գ-ն. Ի-ն-գ-ի-ն գո-ն-ը ե-գ ու-րո՛ւ.
Լի-ն.

Je n'eus pas de plaisir. Հաճութիւն չունեցայ.
Ժ-ը ն'է՛ գա-ր գ-լ-ը. Սե-գ-ն օլ՞-ր.
Il n'eut pas d'amitié. Բարեկամութիւն չունե-
ցաւ.

Ի-լ ն'է՛ գա-ն գո-նէ. Տ-ա-լ-ը օլ՞-ր.
Nous n'eûmes pas de ser- Անձեռոց չունեցանք.
viettes.

Եւ-ն'է՛ գա-ր ար-գ-լի-ն. Փե-լ-ն օլ՞-ր.
Vous n'eûtes pas de maî- Տե-ր չունեցաք.
tre.

Վ-ն'է՛ գա-ն գո-նէ. Ա-լ-ը օլ՞-ր.
Ils n'eurent pas de recon- Երախտագիտութիւն
naissance. չունեցան.

Ի-լ ն'է՛ գա-ր ար-գ-լի-ն. Ի-լ-ն ար-գ-լի-ն.
Je n'aurai pas d'habit. Չգետապիտի չունենամ.

Ժ-ը ն'է՛ գա-ն գո-նէ. Ի-լ-ն օլ՞-ր.
Il n'aura pas de bijoux. Գոհար պիտի չունենայ.

Ի-լ ն'է՛ գա-ն գո-նէ. Ը-լ-ն օլ՞-ր.
Nous n'aurons pas de car- Խաղիթ ուղիթ պիտի չու-
tes. նենանք.

Եւ-ն'է՛ գա-ն գո-նէ. Օ-լ-ն օլ՞-ր.
-ն.

Vous n'aurez pas de ri- Նախանձորդ պիտի չու-
vaux. նենաք.

Վ-ն'է՛ գա-ն գո-նէ. Խա-լ-ն օլ՞-ր.
-ն.

Ils n'auront pas de fruits. Պտուղ պիտի չունենան.
Ի-լ ն'է՛ գա-ն գո-նէ. Մե-լ-ն օլ՞-ր.

Je n'aurais pas de do- Ծառայ չէի ունենար...
mestiques.

Ժը ն'օրէ քա ար ասեմքնէ. Խընդէմեաբը՝ օլմալ արը.
Il n'aurait pas de riches- Հարստութիւն չէր ունե-
ses.

Իլ ն'օրէ քա ար բէշէ. Մալը օլմալ արը.
Nous n'aurions pas de thé. Թէյ չէինք ունենար...

Նոն ն'օրէն քա ար թէ. Չարընը օլմալ արը.
Vous n'auriez pas de café. Խաչուէ չէիք ունենար...

Վա ն'օրէն քա ար քաթէ. Գահլէնը օլմալ արը.
Ils n'auraient pas de sucre. Շաքար չէին ունենար...

Իլ ն'օրէ քա ար սեգը. Շէրէրէրէ օլմալ արը.

N'a-t-il pas de velours? Թաւիշ չունի.

Ն'ա-ն-ի-էլ քա ար վոր. Գադիթէնէ եօթ մո.

N'avons-nous pas de cou- Գանակ չունինք.
teaux?

Ն'աօն-նոն քա ար քոնթ. Փըսընընը եօթ մո.

N'avez-vous pas de cuil- Գզալ չունինք.
lers?

Ն'աօն-նոն քա ար քոնթ. Գալընընը եօթ մո.

N'ont-ils pas de poudre? Աւաղ, վառօղ չունին.

Ն'օն-ի-էլ քա ար քոնթ. Թօղ, պարոն-լընը եօթ
մո.

N'avait-il pas de ciseaux? Մկրատ չունէր.

Ն'աօն-ի-էլ քա ար սեղ. Մաթարը եօթ մոնոն.

N'avions-nous pas de mi- Հայլ չունէինք.
roir?

Ն'աօն-նոն քա ար փոնար. Այնմընը եօթ մոնոնոն.

N'aviez-vous pas de ru- Ժապաւէն չունէինք.
bans?

Ն'աօն-նոն քա ար քոնթ. Շէրէրէն եօթ մոնոնոն.

N'avaient-ils pas de chai- Աթոն չունէին.
ses?

Ն'աօն-ի-էլ քա ար չէղ. Իսեմէլէրէ եօթ մոնոն-
ոն.

N'eut-il pas de récom- Վարձք չունեցաւ.
pense?

Ն'ի-ն-ի-էլ քա ար բէթնէն. Մոնալէնիսի մլմալ արը.
N'eûmes-nous pas de car- Կառք չունեցանք.
rosses?

Ն'ի-մ-նոն քա ար քարոն. Արապալընը եօթ մոնոնոն.
N'eûtes-vous pas de place? Տեղ, պաշտօն չունեցաւ.

Ն'ի-ն-ի-էլ քա ար քաթ. Երբէնը, Բերբէնը եօթ
մոնոնոն.

N'aura-t-il pas de coffres? Մնտուկ պիտի չունենայ.
Ն'օր-ն-ի-էլ քա ար քոթը. Սանարընը օլմայաճաթ մը.

N'aurons-nous pas de ri- Վարադոյր պիտի չունե-
deaux? նանք.

Ն'օր-ն-նոն քա ար բիթ. Փերպէնը օլմայաճաթ մը.
N'aurez-vous pas de bou- Մոմ չունենայք պիտի.
gies?

Ն'օր-ն-նոն քա ար պոնթ. Պալ մօմ-նոնը օլմայաճաթ
մը.

N'auront-ils pas de chan- Աշտանակ պիտի չունե-
deliers? նան.

Ն'օր-ն-ի-էլ քա ար շան. Շափալարը օլմայաճաթ մը.
արթէ.

N'aurait-il pas de pâté? Կարկանդակ չէր ունե-
նար...

Ն'օր-ն-ի-էլ քա ար քաթ. Պերբէնը օլմալ մլմալ արը.

N'aurions-nous pas de Պարտեղ չէինք ունե-
jardins? նար...

Ն'օր-ն-նոն քա ար քարթէն. Պաղլէնը օլմալ մլմալ արը.

N'auriez-vous pas de Տուն չէիք ունենար...
maisons?

Ն'օր-ն-նոն քա ար քոթ. Իլնիշ օլմալ մլմալ արը.

Բ. ÊTRE ՕՃԱՆԳԱԿԻՆ ԱՃԱԿԱՆՆԵՐՈՒ ՀԵՏ
ԳՈՐԺԱՌՈՒԹԻՒՆԸ

Je suis bien aise.	Հաս ուրախ եմ.
Ժե սի-ն-սերե ել.	Զօք լալ ըմ.
Il est sincère.	Անկեղծ է.
Իլ է սի-սեր.	Ասփրերան ար.
Nous sommes occupés.	Զբաղած ենք.
Նա-սօ-սի-սի.	Մեղալ-լ ալ.
Vous êtes agréables.	Հաճելի էք.
Վա-լ-ե-լ-լ-սի-սի.	Խօշ առնալ.
Ils sont timides.	Վախկոտ են.
Իլ սի-լի-սի.	Գօրծոք արբար.
J'étais surpris.	Զարմացած էի.
Ժ'է-լի-սի-սի.	Թե-սի-սի-սի-սի-սի.
Il était aimable.	Սիրուն էր.
Իլ է-լի-սի-սի-սի.	Սե-լի-սի-սի-սի-սի.
Nous étions tranquilles.	Հանդարտ էինք.
Նա-լ-ե-լի-սի-սի-սի.	Բաճալ ըրէք.
Vous étiez consciencieux.	Խղճամտաւոր էիք.
Վա-լ-ե-լի-սի-սի-սի.	Ինս-լի-սի-սի-սի.
Ils étaient constants.	Հաստատուն էին.
Իլ-լ-ե-լի-սի-սի-սի.	Գա-լի-սի-սի-սի.
Je fus curieux.	Հեաաբբբբբ և զայ.
Ժե ֆի-սի-սի-սի.	Մի-լի-սի-սի-սի.
Nous fûmes diligents.	Փութաջան եղանք.
Նա- ֆի-սի-սի-սի-սի.	Ղայրելի-սի-սի-սի.
Vous fûtes paresseux.	Ծայլ եղաք.
Վա- ֆի-սի-սի-սի-սի.	Թե-սի-սի-սի-սի.
Ils furent dangereux.	Վատադաւոր եղան.
Իլ ֆի-սի-սի-սի-սի.	Թե-սի-սի-սի-սի.
Je serai discret.	Խոհեմ պիտ'որ ըլլամ.
Ժե սի-սի-սի-սի.	Թե-սի-սի-սի-սի.
Il sera savant.	Գիտուն պիտ'որ ըլլայ.
Իլ սի-սի-սի-սի.	Իլ-սի-սի-սի-սի.

Vous serez envieux.

Վա- սի-սի-սի-սի.
Ils seront experts.
Իլ սի-սի-սի-սի.
Je serais malade.
Ժե սի-սի-սի-սի.
Il serait suspect.
Իլ սի-սի-սի-սի.
Nous serions trompés.
Նա- սի-սի-սի-սի.
Ils seraient admirables.
Իլ սի-սի-սի-սի.

Est-il facile?
Իլ-լի-սի-սի-սի.
Sommes-nous fantasques?
Սո-սի-սի-սի-սի.
Êtes-vous zélés?
Իլ-լի-սի-սի-սի.
Sont-ils favorables?
Սո-սի-սի-սի-սի.
Était-il ferme?
Իլ-լի-սի-սի-սի.
Étions-nous fiers?
Իլ-լի-սի-սի-սի.
Étiez-vous flatteurs?
Իլ-լի-սի-սի-սի.
Étaient-ils faibles?
Իլ-լի-սի-սի-սի.
Fut-il frugal?
Ֆի-սի-սի-սի-սի.
Fûmes-nous généreux?
Ֆի-սի-սի-սի-սի.
Fûtes-vous tristes?
Ֆի-սի-սի-սի-սի.

Նախանձաւոր պիտ'որ ըլ-
լաք.
Հասի օլ-սի-սի-սի.
Հաւա պիտ'որ ըլլան.
Փի-սի-սի-սի-սի.
Հիւանդ կ'ըլլայի.
Խա-սի-սի-սի-սի.
Կասկածելի կ'ըլլաք.
Հի-սի-սի-սի-սի.
Խաբուած կ'ըլլայինք.
Ալ-սի-սի-սի-սի.
Զարմանալի կ'ըլլային.
Հի-սի-սի-սի-սի.

Գիւրի-սի-սի.
Գիւրի-սի-սի.
Գիւրի-սի-սի.
Թի-սի-սի-սի.
Նախանձաւոր էք.
Ղայրելի-սի-սի-սի.
Նպաստաւոր են.
Մի-լի-սի-սի-սի.
Ամալ էր.
Գա-լի-սի-սի-սի.
Վե-սի-սի-սի.
Ալ-սի-սի-սի-սի.
Ծղրըր-սի-սի-սի.
Մի-սի-սի-սի-սի.
Տղաւ էին.
Գա-լի-սի-սի-սի.
Զաւաւոր եղաւ.
Փի-սի-սի-սի-սի.
Վե-սի-սի-սի-սի.
Մի-սի-սի-սի-սի.
Տրտում եղաք.
Մա-լի-սի-սի-սի-սի.

Ils ne seront pas malicieux. *Նենգաւոր պիտի չըլլան.*
 Ի՞նչ որո՞նք գիտէ՞ք. *Հիշեալ զմայանքլար.*
 Je ne serais pas litigieux. *Կռուտէր չէի ըլլար...*
 Ժե՞նք որե՞ գիտէ՞ք. *Նեղած զմա՞յ ըրա՞ր.*
 Il ne serait pas obstiné. *Յամառ չէր ըլլար...*
 Ի՞նչ որե՞ գիտէ՞ք. *Ինչոր՞ զմա՞յ ըրա՞ր.*
 Nous ne serions pas im- *Անմիտ չէինք ըլլար...*
 béciles.

Կո՞նք որե՞նք գիտէ՞ք. *Անոր՞ զմա՞յ ըրա՞ր.*
 Vous ne seriez pas excu- *Ջատագովիկ չէիք ըլ-*
 sables. *լար...*
 Վո՞նք որե՞նք գիտէ՞ք. *Ինչոր՞ զմա՞յ ըրա՞ր.*
չա՞յլ.
 Ils ne seraient pas ingé- *Հանճարեղ չէինք ըլլար...*
 nieux.
 Ի՞նչ որե՞ գիտէ՞ք. *Ֆիլիստինի զմա՞յ ըրա՞ր.*

Ne suis-je pas modeste? *Պարկեշտ չե՞մ.*
 Կը տե՞նք գիտէ՞ք. *Իրեղևի տէնի՞նք.*
 N'est-il pas joli? *Աղուոր չէ՞.*
 Կ'ե՞նք գիտէ՞ք. *Կիւղիլ տէնի՞նք.*
 Ne sommes - nous pas *Մահկանացու չե՞նք.*
 mortels?
 Կը սո՞նք գիտէ՞ք. *Ինչո՞նք տէնի՞նք.*
 N'êtes - vous pas insou- *Անհող չէ՞ք.*
 cians?
 Կ'ե՞նք գիտէ՞ք. *Հաճախ տէնի՞նք.*
 Ne sont-ils pas maladifs? *Հիւանդոտ չե՞նք.*
 Կը սո՞նք գիտէ՞ք. *Խառնիկ տէնի՞նք.*
 Կ'ե՞նք գիտէ՞ք. *Կոյնս նեամած չէ՞ք.*
 N'étais-je pas pâle? *Սուրբիւն տէնի՞նք.*
 Կ'ե՞նք գիտէ՞ք. *Տխուր չէ՞ք.*
 N'était-il pas morne? *Մահաւն տէնի՞նք.*
 Կ'ե՞նք գիտէ՞ք.

N'étions - nous pas opu- *Ունեւոր չէինք.*
 lents?
 Կ'ե՞նք գիտէ՞ք. *Վարդիկ տէնի՞նք.*
 N'étiez-vous pas absolus? *Բացարձակ չէ՞ք.*
 Կ'ե՞նք գիտէ՞ք. *Քեանք պաշտօն տէնի՞նք.*
 N'étaient-ils pas orgueil- *Հպարտ չէինք.*
 leux?
 Կ'ե՞նք գիտէ՞ք. *Մաղբար տէնի՞նք.*
 Ne fûmes-nous pas polis *Քաղաքավար չե՞նք.*
 Կը ֆե՞նք գիտէ՞ք. *Թերեղիկ տէնի՞նք.*
 Ne furent-ils pas quinteux? *Կռուտէր չէինք.*
 Կը ֆե՞նք գիտէ՞ք. *Թերեղիկ տէնի՞նք.*
 Ne serai-je pas utile? *Օգտակար պիտի չըլլամ.*
 Կը սը՞նք գիտէ՞ք. *Ֆայտիկ տէնի՞նք.*
 Ne sera-t-il pas régulier? *Կարգաւորեալ պիտի չըլլայ.*
 Կը սը՞նք գիտէ՞ք. *Սըրալ տէնի՞նք.*
 Ne serons-nous pas sages? *Իմաստուն պիտի չըլ-*
լանք.
 Կը սը՞նք գիտէ՞ք. *Ազգաւոր տէնի՞նք.*
 Ne serez-vous pas que- *Կռուտ պիտի չըլլամ.*
 relleur?
 Կը սը՞նք գիտէ՞ք. *Գաղաճ տէնի՞նք.*
 Ne seront-ils pas témé- *Յանդուգն պիտի չըլ-*
 raires? *լանք.*
 Կը սը՞նք գիտէ՞ք. *Քեանք տէնի՞նք.*
 Ne serait-il pas vigou- *Ջորաւոր չէ՞ր ըլլար...*
 reux?
 Կը սը՞նք գիտէ՞ք. *Գաղաճ տէնի՞նք.*
 Ne serions-nous pas vail- *Քաջ չէինք ըլլար...*
 lants?
 Կը սը՞նք գիտէ՞ք. *Ինչո՞նք տէնի՞նք.*
 Ne seriez-vous pas sau- *Վայրենի չէիք ըլլար...*
 vages?
 Կը սը՞նք գիտէ՞ք. *Եկանք տէնի՞նք.*

Ne seraient-ils pas sol- Վճարելու կարող չէին
vables? Բլար...

Նը "բեմ-իւ գաւազանը. Իօրեօրէն գործելիքն օլ-
մալ ղըյըրը.

**Գ. ԲԱՅՅԵՐՈՒՆ ԳՈՅԱԿԱՆՆԵՐՈՒ ՀԵՏ
ԳՈՐԺԱԺՈՒԹԻՒՆԵՐ**

Vous n'avez pas chanté Երգ մը չերգեցիր.
une chanson.

Վր- ն'ալէ գա շանիկէն Պէր շարգի չաղբասարըն.
շանօն.

Il n'a pas cherché son livre. Գիրքը չիստուեց.

Իւ ն'ա գա չերչէ "օն լիւրը. Բէմաղբընը պատասարը.

Ils n'ont pas coupé la Միտը չկտրեցին.
viande.

Իւ ն'օն գա գո-գէ լա մեան. Ինի չեօթեթիւր.

Vous n'avez pas donné le Հացը չտուիր.
pain.

Վր- ն'ալէ գա րօնէ լը գէն. Իօրեօրէն չերօթին.

Avez-vous fermé la porte? Գուռը չօղեցիր.

Ալէ- լը- թերօթ լա գօրի. Գափոյոն գափարըն մը.

Il n'a pas fini son ouvrage. Չեռադործը չմքնցուց.

Իւ ն'ա գա թիկն "օն ուղբա. Իշինի պիկիթիւր.

J'ai jeté les pelures. Կեղեւները նետեցի.

Ժ'է չիկէ լի գիւր. Գաղո-գլարը անարմ.

Elle n'a pas lavé ses mains. Չեռուրները չլուաց.

Իւ ն'ա գա լալէ "է օն. Իւլերիկն երգեօթար.

Je ne mange pas de fro- Պանիր չեմ ուտեր.
mage.

Ժը նը մանչ գա րը թրօմա. Փէնիք եեթմ.

Vous n'avez pas marqué Տեղը չնշանակեցիր.
la place.

Վր- ն'ալէ գա մարգէ լա Եերիկն Իօրեօրէն պի.
գլա.

Vous n'avez pas mené Քոյրդ չբերիր.
votre soeur.

Վր- ն'ալէ գա մէ լօրիք Գըլ գորդանըն Ինիկ-
"էօր.

Avez-vous montré votre Գիրքը ցուցցիր.
écriture?

Ալէ- լը- մօնիք լօրի Երգի- Եալըն Իօրեօրէն պի.
լիւր.

Il n'a pas mouché la Ճրագին քիթը չկտրեց.
chandelle.

Իւ ն'ա գա մո-չէ լա շան- Մօման պո-բնանոն չե-
րէլ.

Avez-vous noirci vos Մուսակներդ ներկեցիր.
souliers?

Ալէ- լը- նո-արթ լը սո- Գոնար-բանը պոյալ-
լիկ.

Il ne nourrit pas son Իր շունը չի սնուցաներ.
chien.

Իւ նը նո-րէ գա "օն չիկն. Բէօթիկնի պիկիթիւր.

Il a ôté ses livres. Գիրքերը վերցուց.

Իւ " օրի "է լիւրը. Բէմաղբընը գալարար.

Vous ne peignez pas l'en- Տղան չէք սանտրեր.
fant.

Վր- նը գիկէ գա լ'անթան. Չօմո-ղոն պալըն լաբա-
մայօրսոնան.

Il a percé la foule. Բաղմութիւնը ճեղքեց.

Իւ " գերթ լա թո- Գալար-լուրը ետար.

Nous n'avons plus d'espé- Ալ յոյս չունինք.
rance.

Վր- ն'ալէն գի- ր'եթէ- Գայրէ-թիկն գալարար.
բան.

Vous n'avez pas pelé les Խնձորները չստրկեցիր.
pommes.

Վր- ն'ալէ գա գիկէ լի գօ. Իմալարը պոլեմար.

Ils n'ont pas plaint son Իր թշուառութեան վը-
malheur.

Իւ ն'օն գա գիկն "օն մալեօր. Պալըն Ինիկն թեւեթի.
անթարար.

Vous n'avez pas planté կանկար չանկեցիր.
d'artichauts.

Այն նախքան քան ինչ որ քան.
որքան.

Il n'a pas poli ses boucles. Իր կոճակները չփայլե-
ցուց.

Ինչ նախքան քան քան. Գոհարարը քան.
որք.

Vous n'avez pas porté les նամակները չտարիք.
lettres.

Այն նախքան քան քան ինչ որ քան.
քան.

Ils n'ont pas puni les pa- Ծոյլերը չպատժեցին.
resseux.

Ինչ նախքան քան քան ինչ որ քան.
քան.

Vous ne remplissez pas Գալաթները չէք լեցրե-
les verres.
ներ.

Այն նախքան քան ինչ որ քան. Գոհարարը քան.
քան.

Vous n'avez pas rendu la Գրիչը ետ չտուիր.
plume.

Այն նախքան քան քան ինչ որ քան.
քան.

Il n'a pas rivé les clous. Գամերուն ծայրը չտա-
փակցուց.

Ինչ նախքան քան ինչ որ քան. Ինչ որ քան.
քան.

A-t-il saigné le malade? Հիւանդին արիւն առաւ.
Այն նախքան քան ինչ որ քան. Խառնեցին քան ալը քան.

Ils n'ont pas saisi les Զանցաւորները չբռնե-
coupables.
ցին.

Ինչ նախքան քան ինչ որ քան. Գոհարարը քան.
քան.

Avez-vous salé le poisson? Չուկն աղեցիր.

Այն նախքան քան ինչ որ քան. Գոհարարը քան.

Vous n'avez pas séché le ճերմկեղէնը չորացուցիր.
linge.

Այն նախքան քան ինչ որ քան. Չաւարը քան.
N'ont-ils pas sonné les Զանգակները չգարկին.
cloches?

Այն նախքան քան ինչ որ քան. Չաւարը քան.
Vous n'avez pas soufflé կրակը չփչեցիր.
le feu.

Այն նախքան քան ինչ որ քան. Այն նախքան քան.
Il a tâté son pouls. Երակը զննեց.

Ինչ նախքան քան ինչ որ քան. Նախքան քան.
Vous n'avez pas tiré les Վարագոյրները չբաշե-
rideaux.
ցիր.

Այն նախքան քան ինչ որ քան. Փերդէրը քան.
Ne tournez pas votre dos. Կանակը մի դարձրեց.

Այն նախքան քան ինչ որ քան. Այն նախքան քան.
Avez-vous vendu votre Չիզ ծախեցիր.
cheval?

Այն նախքան քան ինչ որ քան. Այն նախքան քան.
Այն նախքան քան.

N'avez-vous pas vidé la Շիշը չպարպեցիր.
bouteille?

Այն նախքան քան ինչ որ քան. Այն նախքան քան.
Այն նախքան քան.

Avez-vous abaissé les vo- Փեղկերը վար առիր.
lets?

Այն նախքան քան ինչ որ քան. Գոհարարը քան.
Je n'ai pas achevé ma նամակս չամրացուցի.

lettre.
Ժն ինչ որ քան. Այն նախքան քան.

Ils n'ont pas acquitté Պարտքերն չհատու-
leurs dettes.
ցին.

Ինչ նախքան քան ինչ որ քան. Պերճարը քան.
N'avez-vous pas admiré Չեռագործին վրայ չգար-
son ouvrage?
մայր.

Նախնիքներս իմացանք զայդ բարեգործութիւնսն
 և զհոգիսն:

Avez - vous adressé vos թղթերուդ երեսագիրը
lettres?
գրեցիր.

Ամէն ինչ ապրիլի 15-ին Երբ. Մեծի Պատմութիւնն էն ինչ-
նէն է ապրիլ 15-ին.

Ils n'ont pas agité les bras. Թեւերնին չշարժեցին.

Vous n'avez pas aiguisé Դանակդ չորեցիր.

vosre couteau.

1. ንግድ ትኩረት የሚጠይቅ የግብርና ሚኒስቴር ማህተም ማውጣት፡፡
2. የግብርና ሚኒስቴር የግብርና ሚኒስቴር ማህተም ማውጣት፡፡

Ils n'ont pas amusé les **Տղաքը չզբոսցուցին.**
enfants.

Ի 2' 52' 47" արևմտ-արևելք 157-մետ. շահ-դարձը էյլենպերով-
 8-մետ. արհեստ.

Elle n'a pas apaisé sa *Բարկութիւնը չի ջեցուց*.
colère.

[illegible]

N'avez-vous pas appelé ընկերներդ չկանչեցիր.
vos compagnons?

Ն'ալէ-ճո- իւր-ալիւ զԵրեմիայու լալիս
ի ժողովանէն.

Vous n'avez pas apporté Գիրքերը չեւրիւր.
les livres.

፲-ኛው ንግድ ተጨማሪ ምርትና የብድር አጠቃቀም በተመለከተ ይገልጻል፡-

Ուս' n'ont pas arraché les **Փռւշերը չխլեցին**.
chardons.

[illegible]

Avez - vous arrangé les բաժակները կարգաւոր-
tasses? *նկրհո.*

[illegible]

Il n'a pas arrêté la balle. *Ushmāp z'k'g'm'g'.*

[illegible]

Vous avez ramassé la գրիչը գետնից վերցու-
plume. ցիր.

Elle n'a pas arrosé les **Ծաղկերն երուն ջուր չը-**
fleurs. տուաւ .

ከዚህ ሕግ ለሕዝብ ጥቅም ሆኖ የሚያገለግል ሲሆን፡

N'ont-ils pas attendu votre *Բարեկամի Զպատեցի* ami?

[illegible]

Ils ont attesté le fait. Եղած բանը հաստատե-
ցին.

[illegible]

Il n'a pas avalé la médecine. Գեղը չառաւ, չկլեց.

ኮረኔ'ው ተሠራጸው ሲሄድ ሲገኝበት. ኮረኔስ ይሄንኑን ትኩረት ሲያደርግ.

Ils ont augmenté leurs Հարստութիւննին Հա-
richesses. ցուցին.

Իւշօն-օհմանիէ քօր ընէ՝ Սաւարեն լօղմարեն:

Vous n'avez pas avoué Յանցանքդ չեստուովա-
votre faute. նեցար.

[illegible]

Avez - vous cacheté les նախահանդես նամակներ
lettres?

Աղէ-է- Ժ-ՆԻ Է ԷԴԻԸ. ՄԷԴԻ-ԴԷԴԻ ԴՅԵԻ-ԴԷԴԻ-
ԴԷԴԻ ԴԷԴԻ.

Il a commandé l'obéis- Հնազանդութիւն հրա-
sance ղալեց.

ከዚህ ምክርቤት በፊት ለግብርናው ሚኒስቴር ለሚሰጡት ማስረጃዎች ላይ ማስተካከል አለባቸው፡፡

Il n'a pas consolé les af- Տառապեալները չմխ-
fligés. ֆարեղ.

[illegible]

Vous n'avez pas contenté ծնողքդ դո՞՛հ չըբեր.
vos parents.

Վ.՝ Ն'ա՛յլե՛ գա՛ քոնախնե՛ լո՛ Անաւա՛րն ի՛նչն ա՛ր ել-
գա՛նա՛ն.

Il a consulté ses amis. Բարեկամներուն խոր-
հուրդ հարցուց.

Իլ - Բո՛ւնե՛-լի՛ն ա՛ղա՛մ. Տո՛ւնա՛րն ա՛նըշար.
Avez-vous débridé votre Չիուդ սանձը հանեցիր.
cheval?

Վ.՛- Ի՛նչ - Ի՛նչ - Ի՛նչ քոնախնե՛ լո՛ ի՛նչն ա՛ր
չե՛լ.

Nous avons déchiffré son Գիրը կարգացինք, հանե-
écriture.

Ն.՝ Ն.՝ ա՛յլե՛ քոնախնե՛ քոնախնե՛ քոնախնե՛, ի՛նչ
ե՛րբեքն.

Ils ont déchargé la voiture. Կառքը պարպեցին.

Իլ - Բո՛ւնե՛ քոնախնե՛ լո՛ ի՛նչն ա՛ր Անաւա՛րն ի՛նչն ա՛ր
լի՛ն.

Il a déchiré la supplique. Աղերսագիրը պատռեց.

Իլ - Բո՛ւնե՛ քոնախնե՛ լո՛ ի՛նչն ա՛ր Անաւա՛րն ի՛նչն ա՛ր
լի՛ն.

Ils n'ont pas décidé la խնդիրը չորոշեցին.
question.

Իլ - Բո՛ւնե՛ քոնախնե՛ լո՛ ի՛նչն ա՛ր Տո՛ւնա՛րն ա՛նըշար.

Nous avons déclaré notre Մարեքնիս իմացուցինք.
sentiment.

Ն.՝ Ն.՝ ա՛յլե՛ քոնախնե՛ քոնախնե՛ քոնախնե՛, ի՛նչ
ա՛նըշար.

Il n'a pas défendu son droit. Իրաւունքը չպաշտպա-
նեց.

Իլ - Բո՛ւնե՛ քոնախնե՛ լո՛ ի՛նչն ա՛ր Տո՛ւնա՛րն ա՛նըշար.
ա՛նըշար.

Il a dégraisé l'habit. Չգետակն աղար հանեց.

Իլ - Բո՛ւնե՛ քոնախնե՛ լո՛ ի՛նչն ա՛ր Ի՛նչն ա՛ր ի՛նչն ա՛ր
լի՛ն.

Nous n'avons pas déguisé խորհուրդներն չծած-
nos pensées.

կեցինք, չպատրուա-
կեցինք.

Ն.՝ Ն.՝ ա՛յլե՛ քոնախնե՛ քոնախնե՛ քոնախնե՛, ի՛նչ
ա՛նըշար.

Ils n'ont pas délié le pa- Կապոյը չքակեցին.
quet.

Իլ - Բո՛ւնե՛ քոնախնե՛ լո՛ ի՛նչն ա՛ր Տո՛ւնա՛րն ա՛նըշար.
Avez-vous demandé de Ստակ ուղեցիր.

l'argent?

Վ.՛- Ի՛նչ - Ի՛նչ - Ի՛նչ քոնախնե՛ քոնախնե՛, ի՛նչ
ա՛նըշար.

Ils ont démoli la maison. Տունը քանդեցին.

Իլ - Բո՛ւնե՛ քոնախնե՛ լո՛ ի՛նչն ա՛ր Ի՛նչն ա՛ր ի՛նչն ա՛ր
լի՛ն.

Nous avons dépensé peu Գիշ ստակ ծախեցինք.
d'argent.

Ն.՝ Ն.՝ ա՛յլե՛ քոնախնե՛ քոնախնե՛ քոնախնե՛, ի՛նչ
ա՛նըշար.

Vous avez déplacé les pa- Թղթերը տեղէն հանե-
piers.

Վ.՛- Ի՛նչ - Ի՛նչ - Ի՛նչ քոնախնե՛ քոնախնե՛ քոնախնե՛, ի՛նչ
ա՛նըշար.

Vous n'avez pas déploré իր թշուառութիւննե-
ses malheurs.

Վ.՛- Ի՛նչ - Ի՛նչ - Ի՛նչ քոնախնե՛ քոնախնե՛ քոնախնե՛, ի՛նչ
ա՛նըշար.

Il n'a point réprimé son իր յանդգնութիւնը չը-
insolence.

Իլ - Բո՛ւնե՛ քոնախնե՛ լո՛ ի՛նչն ա՛ր Ի՛նչն ա՛ր ի՛նչն ա՛ր
լի՛ն.

Nous avons désarmé sa իր բարկութիւնը ցած-
colère.

Ն.՝ Ն.՝ ա՛յլե՛ քոնախնե՛ քոնախնե՛ քոնախնե՛, ի՛նչ
ա՛նըշար.

Avez-vous deviné l'énig- Հանելուկը դատար-
me?

Վ.՛- Ի՛նչ - Ի՛նչ - Ի՛նչ քոնախնե՛ քոնախնե՛ քոնախնե՛, ի՛նչ
ա՛նըշար.

Il a différé son voyage. Զամբորդութիւնն ուշա-
յուց.

ኮረ ማይቆጥፎ ሕዳር ቀን-መስከረም ዓ.ም. 1968
በአዲስ አበባ.

J'ai digéré cet affront. Ա՞յ նախատինքը կլեցի,
համբերեցի.

Ժ՛է պէժէրէն ռէն աճըծն. Պոռն յնիժնէն Եոնիտոնն.
 Ils ont dispersé la canaille. Սաահակնէրը ցրուեցին.
 Իլլան պնէրէն Լա Գանայը. Խօժարարաբը պարբարը
 Լաբ. .

Nous avons écalé les noix. Ընկողզին փոծոկը հանե-
ցինք.

[illegible]

Vous n'avez pas éclairci **Տարահոյսը** չփարատե-
le doute. **ցիր**.

[illegible]

Avez-vous éclairé les en- *Տղոց ճիշդ բանեցիր.*
fants?

Ա՛լէ-ւն-չեփէրէկէ-անճառ. Չոճո-դէւրաւ ըլլիք իմ-ի-
դո՞ւն.

Il n'a pas écouté mes Խորհուրդներս մօիկ չը-
 conseils.

ከ ኒው ቶራ-ክቶን-ቪክ ዲ ህሙትኦቭ-ፒዋቪያ ጥቅምት 2-
፳፱-ክታሊ.

Je n'ai pas élevé la voix. Չայնս չբարձրացուցի.

ቀደ ኔፕ ትረካይቲ ሆ ታረጠ . በትረካይቲ ክትተክልቲ ዘለኩም.

Ils ont emballé les marchandises. Վաճառենքը կապեցին.

፲፯-፻፲፭-ወርሃወቅት ፲፭ ዓ.ም- ሆሜኒያን ጥቅን፣ ጥቅን፣ ሣላን-
ጊወርሃወቅት ፲፭ ዓ.ም.

Vous n'avez pas embras- Մ. Ի Թ. Ը չգործածեցիր.
sé l'occasion.

1. Եւ զի արդարեւ Գրեգորիոս զոր լլան հասարակն .
 1' օգտակարն :

Vous avez enrichi vos *Ծնողքդ հարստացուցիր*.
parents.

[illegible]

Ils ont enterré les morts. **Մեռելները թաղեցին.**

[illegible]

Ils ont entouré la maison. *Տունը պատեցին.*

ኮሚቴው የሚሰጠው ምርመራ ሲሆን፡ ከዚህ ቀደምት ምርመራው፡

Je n'ai pas épargné mon Սառկիս չինայեցի.
argent.

[illegible]

Nous avons éprouvé nos Բարեկամներնիս փորձե-
amis. ցինք.

[illegible]

Il a épuisé un sac d'ar- քահ մը ստակ վասնեց,
gent. Լմեցուց.

[illegible]

Ils ont érigé une statue. Արձան մը կանգնեցին.

ከሀገራችን የጥቅም ጉዳይ ስራ ማድረግ ለማለት ማስፈራረም አለብን፡፡

Vous avez évité la mau- 2ար ընկերութենէն փ-
vaise compagnie. Խար .

[illegible]

Il a établi sa réputation. *Անուշը շինեց.*

ከዚህ ይገኛል፡፡ ለዚህም ምሳሌ ሆኖ የሚያገለግል ሲሆን፡፡

Il n'a pas éteint la chan- ճրադը չմարեց .
delle.

ኮረኒ'ው ተግባራትና ሥራዎች ሆኖታል፡፡

Elle n'a pas étendu les Սաւանները շտարածեց.
draps.

ከዚህ ሕግ በፊት የነበሩት ሁሉም የግብርና የጥሬ ጥቅምት ስርዓቶች በዚህ ሕግ ይቀይሩና ይሰሩ ይገባል፡፡

Avez-vous éveillé vos **ընկերներն** արթն-
compagnons? **ցուցիք**.

Je ne l'ai pas vu. *Անիկայ չտեսայ.*
 Ժբ չը լի՞ է՞ ք-ն ինչ-
 Nous nous rendrons en *Արեւելք պիտ'որ եր-*
 Orient. *Թանք.*
 Նո՛ւն չո՛ւ քանորոշն չ-ն O- *Մեշքն ինչե՛նչն չ-*
 բնա՛ն.
 Il me le rendra le mois *Գալ ամիս ետ պիտի տայ.*
 prochain.
 Ի՛նչ չը լը քանորոշն լը *հո՛ւս կե՛նքն չո՛ւ ինչի՛ վերե՛նքն.*
 քանորոշն.
 Nous le direz-vous? *Մեղի կ'ըսե՞ք.*
 Նո՛ւն լը քանորոշն չ-ն. *Պե՛նք քե՛ր զի՛նչն չ-*
 Il ne se porte pas bien. *Աղէկ չէ, հիւանդ է.*
 Ի՛նչ չը լը քանորոշն չ-ն *կո՛ւր քե՛ր.*
 Ne vous trompez-vous pas? *Զե՛ք սխալի՛ր, խաբու՛իր.*
 Նը լը լը քանորոշն չ-ն *ե՛նք լը քանորոշն չ-ն.*
 Comment se portent-ils? *Ի՛նչ պէ՛ս են.*
 Գո՛հն չը քանորոշն չ-ն. *Նո՛ւնք քե՛ր.*
 Prêtez-moi de l'argent. *Ինձի փոխ տա՛կ տուր.*
 Փրէ՛նքն չ-ն քանորոշն չ-ն. *Պե՛նք քե՛ր չ-ն քանորոշն չ-ն.*
 Je le leur ai envoyé ce *Աստուտու իրենց խրկեցի.*
 matin.
 Ժբ լը լը քանորոշն չ-ն *Պե՛նք քե՛ր չ-ն քանորոշն չ-ն.*
 չ-ն չ-ն.
 Comment vous amusez- *Ի՛նչ պէ՛ս կը զբօսնուք.*
 vous?
 Գո՛հն չը քանորոշն չ-ն. *Նո՛ւնք կը չ-ն չ-ն չ-ն.*
 Ne le voyez-vous pas? *Զանիկայ չէ՞ք տեսներ.*
 Նը լը լը քանորոշն չ-ն *կե՛ր չ-ն չ-ն չ-ն.*
 Ne leur donnez pas de *իրենց գրիչ մի տաք.*
 plumes.
 Նը լը քանորոշն չ-ն *Պե՛նք քե՛ր չ-ն չ-ն.*
 Lui avez-vous remis mon *Տո՛մակս իրեն տուի՞ր.*
 billet?
 Լի՛նք չ-ն չ-ն չ-ն *Պե՛նք քե՛ր չ-ն չ-ն.*
 չ-ն չ-ն.

Je le lui ai remis hier. *Երէկ տուի.*
 Ժբ լը լը քանորոշն չ-ն *Տե՛նք քե՛ր.*
 Cette nouvelle lui a ren- *Աստուտու իրեն յոյս տու-*
 du l'espoir. *աւ.*
 Սե՛նք չ-ն չ-ն չ-ն *Պե՛նք քե՛ր չ-ն չ-ն.*
 չ-ն չ-ն չ-ն.
 Elle ne s'est pas affligée. *Զարմեցաւ.*
 Ի՛նչ չը լը քանորոշն չ-ն *Գո՛հն չ-ն չ-ն չ-ն.*
 Vous en êtes - vous bien *Անիկայ չա՛տ, աղէկ հե-*
 éloigné? *ուայա՛ր.*
 Վո՛ւն չ-ն չ-ն չ-ն *Պե՛նք քե՛ր չ-ն չ-ն.*
 Ne leur avez - vous pas *իրենց հետ չ-ն չ-ն.*
 parlé?
 Նը լը քանորոշն չ-ն *Պե՛նք քե՛ր չ-ն չ-ն.*
 չ-ն չ-ն չ-ն.
 Je m'étais désennuyé par *կարդալով ճանճու-*
 la lecture. *թիւնս անցուցած էի.*
 Ժբ լը լը քանորոշն չ-ն *Պե՛նք քե՛ր չ-ն չ-ն.*
 լը լը քանորոշն չ-ն *Երէկ չ-ն չ-ն.*
 Il se méfie de tout le *Մեղիւ մը չ-ն չ-ն.*
 monde.
 Ի՛նչ չը լը քանորոշն չ-ն *Պե՛նք քե՛ր չ-ն չ-ն.*
 A quelle heure vous êtes - *Ժամը քանի՛ն է լը.*
 vous levé?
 Ա չ-ն չ-ն չ-ն չ-ն *Պե՛նք քե՛ր չ-ն չ-ն.*
 լը լը չ-ն.
 Nous nous étions couchés *Շա՛տ ուշ պառկած էինք.*
 bien tard.
 Նո՛ւն չ-ն չ-ն չ-ն *Պե՛նք քե՛ր չ-ն չ-ն.*
 չ-ն չ-ն չ-ն.
 Je ne m'étais pas attendu *Աստուտու իրեն չ-ն*
 à cette réponse. *պատասխան.*
 Ժբ լը լը քանորոշն չ-ն *Պե՛նք քե՛ր չ-ն չ-ն.*
 չ-ն չ-ն չ-ն.
 Il ne vous l'a pas promis. *Քե՛ր չ-ն չ-ն չ-ն.*

Ի՞նչ ի՞նչ ի՞նչ քանի. Սա՛նա սեփա լինի՞ր.
Pourquoi ne vous êtes-
vous pas tu?

Փոքրիկն ա՛յ լինի՞ր ի՞նչ սո՛ւս օրհար.
Ի՞նչ.

Il nous a reçus avec *զմեղ բարութեամբ ըն-*
bonité.

Ի՞նչ ա՛յ ընդ ա՛յ զինքն լինի՞ր ի՞նչ
պատիվ.

Vous m'avez abandonné *կարօտութեան ատեն*
dans le besoin.

Վա՛յ ի՞նչ ապահովութեան ի՞նչ ի՞նչ
պատիվ.

Comment vous appelez-*Աստուծոյ ի՞նչ է.*
vous?

Գոհան լինի՞ր ա՛յ ի՞նչ. Աստուծոյ
Il s'est chargé de cette *Աստուծոյ վրան առաւ.*
affaire.

Ի՞նչ ա՛յ լինի՞ր ա՛յ ի՞նչ. Պո՛ւ ի՞նչ ի՞նչ
Je ne me hâterai pas d'y *Հոն երթալու պիտի չա-*
aller.

Ժողով ի՞նչ հաճութեան ա՛յ ի՞նչ. Օրհար
ժողով.

Ne vous fiez pas aux flat-*Հարգութեամբ մի վրա-*
teurs.

Նը լինի՞ր ի՞նչ օրհար. Մի՛նչ հաճութեան
լինի՞ր.

Nous reposerons-nous un *Քիչ մը պիտի հանգչի՞ր.*
peu?

Նո՛ւ ընդ օրհարն ա՛յ ի՞նչ. Պո՛ւ ա՛յ լինի՞ր
լինի՞ր.

Ne vous êtes-vous pas *Չհանգչա՞ր.*
ennuyé?

Նը լինի՞ր ի՞նչ լինի՞ր. Օրհար
անի՞ր.

Ils se sont moqués de nous. *Չմեղ ծաղր ըրին.*

Ի՞նչ ա՛յ ի՞նչ ա՛յ ի՞նչ. Պո՛ւ ի՞նչ ի՞նչ
Ne vous affligez pas sans *Առանց պատճառի մի նե-*
sujet.

Նը լինի՞ր ա՛յ ի՞նչ ի՞նչ. Պո՛ւ ի՞նչ ի՞նչ
լինի՞ր.

Ma santé ne me le per-*Առողջութեան չհանգչալ.*
met pas.

Մա՛ն ի՞նչ ի՞նչ լինի՞ր ի՞նչ ի՞նչ. Պո՛ւ
լինի՞ր.

Ils s'en sont bientôt re-*Հոն մը զղջացին.*
pentis.

Ի՞նչ ա՛յ ի՞նչ ա՛յ ի՞նչ լինի՞ր ի՞նչ լինի՞ր
լինի՞ր.

Ne lui avez-vous pas en-*Չի՞ր իրեն չհաւրեցիր.*
voyé votre cheval?

Նը լինի՞ր ա՛յ ի՞նչ լինի՞ր. Աստուծոյ
լինի՞ր.

Ne vous pressez pas tant. *Այնչափ մ'արտորար.*
Նը լինի՞ր ի՞նչ լինի՞ր. Օրհար
Pourquoi ne vous êtes-*ինչ չհանգչար.*
vous pas assis?

Փոքրիկն ա՛յ լինի՞ր ի՞նչ լինի՞ր. Պո՛ւ
լինի՞ր.

Vous rappelez - vous ce *Աս բանս կը յիշե՞ս.*
fait?

Վա՛յ ի՞նչ լինի՞ր ա՛յ ի՞նչ. Պո՛ւ ի՞նչ լինի՞ր
Je ne me le rappelle pas. *Չեմ յիշեր.*

Ժողով ի՞նչ լինի՞ր ի՞նչ լինի՞ր. Պո՛ւ
Ne vous l'avais-je pas dit? *Քիչ չէի րոտ.*

Նը լինի՞ր լինի՞ր ի՞նչ լինի՞ր. Պո՛ւ
Ne nous sommes - nous *իրեն կարք չգործածե-*
pas servis de sa voiture? *ցի՞ր.*

Նը ի՞նչ ա՛յ ի՞նչ լինի՞ր. Պո՛ւ ի՞նչ լինի՞ր
լինի՞ր.

Ils ne se sont pas soumis *Օրհարներուն դուրս չծր-*
aux lois.

Ի՛նչ ա՛յն գա՛ն սո՛ւրբ օ՛րհնաւորս փոքի՛ն օրհնաւորս.

Pourquoi ne me l'avez- ինչո՞ւ խնձի չցուցցո՞րք.
vous pas montré ?

Փոքո՞րդս ա՛յն լա՛կն-մը Նիկի՛ն պա՛նս կեօսե՛րօ՛ւ-
գա՛ն օճե՛րէն.

Ils ne se sont pas procu- Ապրե՛լու պէտք եղածը
ré de quoi vivre.

Ի՛նչ ա՛յն գա՛ն գո՛ւրդէն Նա՛թա՛ն ինքապէս կեօր-
դը գո՛ւս փնձը.

Lui aviez - vous proposé իրեն առաջարկած էիք
de venir avec vous ?

Լէ՛ւն ա՛յն-մը գո՛ւրդէն ա՛յն Սիւնի՛ն ինչ կեօսե՛ր Կոնի՛ն ինչ-
մէն ա՛յն-մը.

Nous ne nous présentâ- Գառաւորին առջեւը չե-
mes pas devant le juge.

Նո՛ւն ա՛յն գո՛ւրդէն Նա՛թա՛ն օճե՛րն ա՛յն լա՛կն-
որդան լը փնձ.

Ne se sont-ils pas accou- Աշխատութեան չվար-
tumés à la fatigue ?

Նը ա՛յն օճե՛րն-իւ գա՛ն-մը Զա՛նօնի ալը լա՛կն-
իւն-օն ա՛յն ֆա՛նիկ.

Ե. ԲԱՅՅԵՐՈՒՆ ՄԱԿԱՅԵՐՈՒՆ ԶԵՏ ԳՈՐԺԱՌՈՒԹՅՈՒՆ

De crainte qu'il ne vienne. Ատենալով որ չգայ.

Տը գո՛ւրդէն ա՛յն Նը փնձ. Սիւնի՛ն Կոնի՛ն գո՛ւրդաբա՛ն.
A moins qu'elle ne meure. Միայն թէ չմեռնի.

Ա մեռնի՛ն ա՛յն Նը օճե՛ր. Կոնի՛ն օճե՛րն.

Nous n'avons nullement Ամենեւին չհաւանե-
consenti.

Նո՛ւն ա՛յն Նիկի՛ն գո՛ւրդէն Նիկի՛ն Կոնի՛ն Կոնի՛ն
ա՛յնիկ.

Vous n'avez jamais vu. Իրրեք չտեսար.

Ան ա՛յն գո՛ւրդէն Նիկի՛ն Կոնի՛ն Կոնի՛ն.

Il étudie en particulier. Առանձին կը սովորի.

Ի՛նչ էնի՛ն-դի ա՛յն գո՛ւրդէն-իւ. Ետեւը պա՛նս եօրե՛նի.
Il a écrit quatre lettres, Չորս նամակ գրեց, ոչ
ni plus ni moins.

Ի՛նչ էնի՛ն գո՛ւրդէն լէ՛ւն, Տեօրն փոքո՛ւս ետեւը,
նի գո՛ւրդէն Նի մեռնի.

Il a acheté ses plaisirs Հաճութիւններն իրեն
fort cher.

Ի՛նչ էնի՛ն ա՛յն գո՛ւրդէն ֆօր ինքնի՛ն փոքո՛ւս լա՛կն
չէր.

Il écrit de mieux en երթալով գիրը կը շիտ-
mieux.

Ի՛նչ էնի՛ն ա՛յն փոքո՛ւս ա՛յն. Սիւնի՛ն փոքո՛ւս ետեւը Կոն-
իկ.

Vous écrivez de pis en pis. Երթալով գիրդ կ'աւելն.
Ան-չէրդէն ա՛յն փոքո՛ւս փոքո՛ւս. Սիւնի՛ն փոքո՛ւս ետեւը պա՛նս
ա՛յն.

Mettez les livres à part. Գիրքերը մէկ դի դիր.
Մէկն լէ լէ՛ւն-մը գո՛ւրդ. Բնապարհ Կոն ինքն-
փոք.

Les enfants sont à l'écart. Տղաք մէկ դի քաշուած են.
Լէն-մեքան օճե՛րն լէ՛ւն-մը. Չօճե՛րն Կոն ինքն-
փոք.

Avez - vous mis les cha- Փեղպրները զատ զատ
peaux séparément ?

Ա՛յն-մը փոք լա՛կն ա՛յն. Ետեւը պա՛նս պա՛նս փոք-
փոք.

Il viendra probablement. Հաւանական է որ գայ.

Ի՛նչ էնի՛ն-դի գո՛ւրդապա՛նս. Ինքնալ լէ լէ՛ւն.

Vous n'avez pas étudié Այսօր չկարդացիր, չը-
aujourd'hui.

Ան ա՛յն գո՛ւրդէն-իւ Կոն ինքն փոքո՛ւս պա՛նս,
փոքո՛ւս փոք.

J'étais à cheval. Չորս վրայ էի.

Ժ'էնի՛ն-մը լա՛կն. Ան ա՛յն լէ՛ւն ինքն.

Ils étaient à pied. Ոտքով կ'երթային, հետի
էին.

J'ai appris douze lignes *Առ առաւելը տասուեր-*
tout au plus. *կու տող սովբեցայ.*

Ժ'է արեւիս *հո-ը* լինել էն *ըզ-ը* ծնիս *ըբ-*
նա-ն-օ գին- *էյրէնիշ է՛.*

Vous pouvez acheter de *Ասլնազործն ուրիշ տեղ*
la dentelle ailleurs à *աւելի աժան կրնաս*
moins. *գնել.*

Ան- գո-մէշ- աշխէ *դը* *լա* թանկէլայը *պաշտ- եերդէ*
դանկէլ այլեր առ-նէն. դան- ուն-ը ալ
պէլիբնէն.

Voulez-vous manger da- *Աւելի ուտել կ'ուղէք.*
vantage?

Ան-է- լը- մանջէ *դամն- Տան- եւեւ- է-նէր-մ-*
նա-ն. *սննդ.*

Devez-vous tant? *Այսչափ պարարկան էք.*

Տըմէ- լը- նան. *Պո- գադար պոքոն-ն-ը*
լաք ղը.

Peu à peu il amassera de *կամաց կամաց շատ հա-*
grandes richesses. *բոստութիւն պիտի*
ժողովէ:

Փէօ ա գէօ էլ *ամար- դը* *եւելալ եւելալ ըզ' մալ լիօ՛-*
կընդ բնէն. *լայաճա՛.*

Vous buvez trop peu. *Խիստ քիչ կը խմէք.*

Ան- պէ-մէ լիքօ *գէօ.* *Փէ- աշ էլէյորսոն-ն-ը.*

Il mange trop. *Շատ կ' ուտէ.*

Իլ մանջ լիքօ. *Չօ՛ք եեր.*

J'ai mangé suffisamment. *Բաւական կերայ.*

Ժ'է մանջէ *սէ-ճիլման.* *Եէլիշիլ եէրի՛.*

Vous n'avez pas assez *Բաւական չկերաք.*
mangé.

Ան-ն'ա՛լէ գաշ- աւէ մանջէ. *Եէլիճէ- գադար եէեւրի-*
նիշ.

Il a beaucoup d'embarras. *Շատ աղմուկ ունի.*

Իլ ա *պոքոն- դ'անպարս.* *Չօ՛ք դաշարաւոր լաք.*

Donnez-lui tant soit peu. *Անոր քիչ մը տուր.*

Տօնէ- լի-ն լիան *սո-ս գէօ.* *Օն- պէր աշ վեր.*

Elle met tout sens dessus *Ամէն բան տակն ա վրայ*
dessous. *կ'ընէ.*

Իլ օ լի-ս *ան դո-ն- դո-ն.* *Հէր շէյի- ալի է-նէր.*
Nous allâmes en foule. *Բազմութեամբ գացինք.*

Նո-ը- ալաշ- ա՛ն *ճո-լ.* *Բի-օն էլէ կէլիպի.*
Ils courent pêle-mêle. *Խառնաշփոթ կը վազեն.*

Իլ գո-ր *գէլ-օն.* *Գարսադարը զօշարար.*
Ne parlez pas tous à la fois. *Ամէնքնիդ մէկէն մի*
խօսիք.

Նը գո-րէ գո- *նո-ս* *ա* *լա* *Հէգնիշ պէր եերդէ «էյ-*
լէ-նէն.

Nous allons à l'église tour *Փսկն ի փոխը ժամ կ'եր-*
à tour. *թանք.*

Նո-ը- ալաշ- ա *լէկէլ-նո-ր* *Նէլիկն էլէ «էլի-նէյէ կէ-*
ա նո-ր. *դերիշ.*

Il tomba tout du long *Բոլորովին ցեխին մէջ*
dans la boue. *փռուեցաւ, երկընցաւ.*

Իլ լիճադ *նո-ս* *դո-ն* *ըն դան* *Չմո-րոն-ն էլիկն դո-շո-ն,*
լա դո-ն. *«էրիւրի.*

Il va ça et là. *Աս դին ան դին կ'եր-*
թայ.

Իլ լա *սո* *է* *լա.* *Շո-րոյս դո-րոյս կէրէր*
կէլիք.

Vous courez d'un côté et *Մէկ կողմանէ մէկաւ կողմը*
d'autre. *կը վազես.*

Ան- գո-րէ *դ'էն* *գոնէ* *է* *Պէր եանդան օ պէր եանդո-*
դ'օրբը. *շո-ր «ըն.*

Ils sont heureux de part *Երկու կողմանէ ալ, երկու*
et d'autre. *կողմն ալ երջանիկ են.*

Իլ *«նի- երէօ* *դը գո-րի-ն* *է* *Ի-ն* *եանդան* *դո* *դաշիլի,*
դ'օրբը. *գո-նիւ- դո-րուր.*

Ils le poursuivent de tout *Ամէն կողմէն ղենքը կը*
côté. *հալած են.*

Իլ *լը գո-րոնի-ն* *դը* *նո-* *Հէր* *նար-ճոն* *նո-*
գոնի. *գոլաւարար.*

Il n'est content nulle part. *Տեղ մը դո՛հ չէ.*

Իւ ն'է Բօնիան նիւլ գար. Հիւ պէր մահալրէ իօշնոպ
դէյիւ.

Il est arrivé fort à propos. Հատ յարմար ատեն
եկաւ.

Իւ էլ արեւէ քօրիւ - քօրիւ. Վազիւնդա, Բազիւնդա
դի.

Maintenant je vois son Հիմակ իր բարեկամու-
amitié. Թիւնը կը տեսնեմ,

Մէնիւն ժը ժո - սօն աօ. Հիւնդա քօրիւնդա - քօրիւնդա
իւ.

Vite, dépêchez-vous. Հաւաք, շուտ բրէ.

Վիւ, դէպիւ - ժո. Չափո - էի.

Je vis votre soeur avant. Երեկ չէ առջին օրը քոյրդ
hier. տեսայ.

Ժը ժի քօրիւ քօրիւ քօրիւ. Տեւնդա քօրիւնդա - քօրիւնդա
իւ.

Il était renommé autrefois. Յաւաքդայն անուանի
եր.

Իւ էիւ ընտիւ օրընդա. Վազիւնդա քօրիւնդա - քօրիւնդա.
Nous arrivâmes dernière- Վերջին, մօտ օրերը հա-
ment. սանք.

Դո - քօրիւնդա քօրիւնդա. Կէնդա քօրիւնդա - քօրիւնդա.
Vous serez désormais Վազիւնդա քօրիւնդա - քօրիւնդա.
mon ami. կամ պիտ'որ ըլլաք.

Վո - քօրիւնդա քօրիւնդա. Պոնդա քօրիւնդա - քօրիւնդա.
Վո - քօրիւնդա քօրիւնդա. Պոնդա քօրիւնդա - քօրիւնդա.

Դորենա՞վան ժ'առնանդիւ մ Պոնդա քօրիւնդա - քօրիւնդա.
Dorénavant j'apprendrai Վազիւնդա քօրիւնդա - քօրիւնդա.
ma leçon. սովորիմ.

Տօրենա՞վան ժ'առնանդիւ մ Պոնդա քօրիւնդա - քօրիւնդա.
Seigneur, j'apprendrai Վազիւնդա քօրիւնդա - քօրիւնդա.
votre temps. կորսնցուցիր.

Վո - քօրիւնդա քօրիւնդա. Չափո - էի.

Il n'y a pas été depuis. Վնկէ ետեւ հոն չգացի.
Je n'y ai pas été depuis. Վնկէ ետեւ հոն չգացի.
Ժը ն'է է քօրիւնդա քօրիւնդա. Օնդա քօրիւնդա - քօրիւնդա.

Nous jouons aux cartes Երբեմն երբեմն թուղթ
de temps en temps. կը խաղանք.

Il mourut subitement. Յանկարծակի մեռաւ.
Իւ մահիւնդա քօրիւնդա. Վազիւնդա քօրիւնդա - քօրիւնդա.
Je suis quelquefois pa- Երբեմն ծուլութիւնս կը
resseux. բռնէ.

Ժը ն'է է քօրիւնդա քօրիւնդա. Պոնդա քօրիւնդա - քօրիւնդա.
Elle sort rarement. Խիստ քիչ դուրս կ'ելլէ.
Իւ սօր քօրիւնդա. Փէ + քօրիւնդա քօրիւնդա - քօրիւնդա.
Courez au plus vite. Որչափ կարելի է նէ շու-
տով վազէ.

Գո - քօրիւնդա քօրիւնդա. Նէ քօրիւնդա քօրիւնդա - քօրիւնդա.
Je vous aimerai tou- Չափո - էի.

Il mourut subitement. Յանկարծակի մեռաւ.
Իւ մահիւնդա քօրիւնդա. Վազիւնդա քօրիւնդա - քօրիւնդա.

Je suis quelquefois pa- Երբեմն ծուլութիւնս կը
resseux. բռնէ.

Ժը ն'է է քօրիւնդա քօրիւնդա. Պոնդա քօրիւնդա - քօրիւնդա.
Elle sort rarement. Խիստ քիչ դուրս կ'ելլէ.

Իւ սօր քօրիւնդա. Փէ + քօրիւնդա քօրիւնդա - քօրիւնդա.
Courez au plus vite. Որչափ կարելի է նէ շու-
տով վազէ.

Գո - քօրիւնդա քօրիւնդա. Նէ քօրիւնդա քօրիւնդա - քօրիւնդա.
Je vous aimerai tou- Չափո - էի.

jours. Չափո - էի.

Ժը ժի քօրիւնդա քօրիւնդա. Սէն էի քօրիւնդա - քօրիւնդա.
Ils font du bruit continuel- Միշտ աղմուկ կ'ընեն.
lement.

Իւ քօրիւնդա քօրիւնդա. Պոնդա քօրիւնդա - քօրիւնդա.
Il réussira tôt ou tard. Կանուխ ըլլայ ու ըլլայ,
պիտի յաջողցնէ.

Իւ ընտիւ քօրիւնդա քօրիւնդա. Փէ + քօրիւնդա քօրիւնդա - քօրիւնդա.

Vous vous repentirez a- Վն ատեն ծուլութեանդ
lors de votre paresse. ժոյ պիտի ցախիս.

Վո - քօրիւնդա քօրիւնդա. Օլ շէման ընտիւնդա - քօրիւնդա.
Dès lors j'eus de l'estime Վն ատենդա ընտիւնդա - քօրիւնդա.
pour lui. համարում ունեցայ.

Տէ ըր ժիւնդա քօրիւնդա. Օլ շէմանդա քօրիւնդա - քօրիւնդա.
Je n'y ai pas été depuis. Վնկէ ետեւ հոն չգացի.

Ժը ն'է է քօրիւնդա քօրիւնդա. Օնդա քօրիւնդա - քօրիւնդա.

Nous jouons aux cartes Երբեմն երբեմն թուղթ
de temps en temps. կը խաղանք.

Il mourut subitement. Յանկարծակի մեռաւ.
Իւ մահիւնդա քօրիւնդա. Վազիւնդա քօրիւնդա - քօրիւնդա.

Je suis quelquefois pa- Երբեմն ծուլութիւնս կը
resseux. բռնէ.

Ժը ն'է է քօրիւնդա քօրիւնդա. Պոնդա քօրիւնդա - քօրիւնդա.
Elle sort rarement. Խիստ քիչ դուրս կ'ելլէ.

Իւ սօր քօրիւնդա. Փէ + քօրիւնդա քօրիւնդա - քօրիւնդա.
Courez au plus vite. Որչափ կարելի է նէ շու-
տով վազէ.

Գո - քօրիւնդա քօրիւնդա. Նէ քօրիւնդա քօրիւնդա - քօրիւնդա.
Je vous aimerai tou- Չափո - էի.

jours. Չափո - էի.

L'avez - vous vu depuis Գալէն ետեւ զինքը տե-
son arrivée? *աւր.*

Լ'ա՞յն ժո- լէն որո՞նք «օն կէտիսիսին» «օնրա» «ոն-
արի՞նք» *կէօրարիսին»-ը օր-.*

Vous trouverez votre Թաշկինակնիդ աթոռին
mouchoir dessus ou վրան կամ տակը կը
dessous la chaise. *գտնէք.*

Վա՛յ իր-ըրէ ձերը օն- Եղբայրները իսկիցիսին
շա՛ւար որո՞նք «ոն» «ոն» «ոն» ինչքանիսին ետեւ ար-
շէն. *ընդամենը արդարեւ.*

Il y a une grande amitié Մէջերին մեծ բարեկա-
entre eux. *մութիւն մը կայ.*

Ի՛նչ է «ին» կրանք ասինքն Պէնիւթիսին լո՞ւր ար-
անքն էօ. *լուր ձար.*

Ayons de l'humanité les Իրարու մարդասիրու-
uns envers les autres. *թիւն ունենանք.*

Ի՞նչ որ լինանքն լէշ- Պէրիպլէսիսին հարգելու
էօնը-անքն լէշ-օրը. *ինչանքն լէշ-օրը.*

Il recommandera votre Սարկի գումարով մը եղ-
frère moyennant une բայրնիդ կը յանձնէ.
somme d'argent.

Ի՛նչ բնութանք քերք քերք Ա՛յն ինչ քարաշէնը
օնայնանքն - ինչ «օ» ինչանքն էօր.
որարքան.

Je me promène tous les Օրին գէշութեան չնա-
jours, nonobstant le յետիւլ ամէն օր կը
mauvais temps. *պարտիմ.*

Ժը օր քերքն ինչ լէ ժո-ր, Հա՛ւանքն քերքն-լէ-յն-նէ
նօնօրինքն լը օնքն ինչ. *պարտիւրքն քերքն ինչ*

Il réussira malgré toutes Ա՛յն բնութիւնութեանց
les oppositions. *գէմ բանը պիտի յա-
ջողի.*

Ի՛նչ բնութիւն օնքն ինչ-ն Նէ քարաշէն ք-
լէշ-օրինքն. *նոն-լուր ինչ, քերքն ինչ
բանքն կէտիսին.*

Ils ont envoyé les provi- Պաշարները յամանքն
sions par terre. *խրկեցին.*

Ի՛նչ օնքն-ն ժո-ր լէ քերքն- Զա՛րքն ինչ քարաշէն Եօլլա-
նէն քար ինչ. *որը.*

Il y a beaucoup d'envie Հեղինակներու մէջ մեծ
parmi les auteurs. *նախանձ կայ.*

Ի՛նչ է «որ» «ոնքն» ինչ քերքն ինչ քերքն լո՞ւր ք-
լէշ-օրինքն. *նախք ձար.*

Je l'ai vu passer deux fois Օրուան մէջ երկու ան-
pendant la journée. *գամ անցնիլը տե-
սայ.*

Ժը լէ օնքն-ն քերքն քերքն-ն ինչ քերքն-ն ինչ քերքն-ն
քերքն-ն լը ժո-րնէ. *ինչ քերքն-ն.*

Le peuple souffre beau- Պատերազմի ատեն ժո-
coup durant la guerre. *ղովորդը շատ կը նե-
ղուի.*

Լը քերքն-ն «օ» քերքն-ն քերքն-ն ինչ քերքն-ն
քերքն-ն լը ինչ. *լո՞ւր քերքն-ն լէ.*

Il est arrivé avant moi. Ինչ մէ յառաջ հասաւ.
Ի՛նչ է քերքն-ն քերքն-ն քերքն-ն ինչ քերքն-ն.
Je boirai après vous. *քերքն-ն ինչ քերքն-ն.*

Ժը քերքն-ն քերքն-ն ժո-ր. Սէնքն-ն «օնրա» ինչ քերքն-ն.
J'ai rencontré votre frère Ժամին ետեւի զին եղ-
derrière l'église. *բորդ հանդիպեցայ.*

Ժ'է բնութիւնքն ինչ քերքն-ն քերքն-ն քերքն-ն
քերքն-ն լէ ինչ. *որ քարաշէն քար-
ինքն.*

J'ai écrit à son père selon, Գու խրատիդ համանայն
suivant votre avis. *հօրը զրեցի.*

Ժ'է քերքն-ն «օն» քերքն-ն, Սէնքն-ն քերքն-ն ինչ քերքն-ն
քերքն-ն ինչ քերքն-ն. *քերքն-ն ինչ քերքն-ն.*

Sept hommes ont été en- Եօթը հօգի փլատակին
sevelis sous les décom- *տակը թաղուեցան.*

bres.

Սէն օ՛ր քերքն-ն քերքն-ն ինչ քերքն-ն ինչ քերքն-ն
«օն» լէ քերքն-ն. *որ քարաշէն.*

A-t-il écrit touchant cette Աստուծոյ վրայ բան մը
affaire? գրեց.

Այն-իւն էր ինչ-պէս ահա Պապ Սահակին ինչ-պէս
ահա.

Vous me trouverez vers ժամը դեպ ի չորսին զիս
quatre heures. կը գտնուէր.

Վա՛ր ինչ-պէս էր ինչ-պէս Սահակին որ-պէս
էր.

Il a passé à travers la Բակին մէջէն անցաւ.
cour.

Իւն ինչ-պէս ինչ-պէս լա Աստուծոյ ինչ-պէս
էր.

Faute de lui parler, il Հետք չի տեսնուի Համար
oubliera vos affaires. գործերդ պիտի մոռ-
նայ.

Գոն որ լինի ինչ-պէս, իւն Օհաննէս ինչ-պէս
որ-պէս, մասնակցութիւն
ունենալով.

Nous nous promenâmes le Գետին քովը պարտե-
long de la rivière. ցանք.

Եւն ինչ-պէս լինի ինչ-պէս Չորսին ինչ-պէս
լինի.

Il a poussé votre frère Եղբայրդ սենեկէն դուրս
hors de la chambre. մղեց.

Իւն ինչ-պէս ինչ-պէս ինչ-պէս Գործերդ
որ-պէս լինի.

Son cousin est encore loin Հորեղբորդին իր քաղ-
de son pays. քէն դեռ հեռու է.

Ան-պէս ինչ-պէս ինչ-պէս Աստուծոյ ինչ-պէս
որ-պէս.

Asseyez - vous près de Բովն նստե.
moi.

Ան-պէս ինչ-պէս ինչ-պէս. Եւն ինչ-պէս
էր.

J'ai parlé à votre père Թագաւորական պալա-
vis - à - vis du palais տին դիմացը Հորե-
royal. նուր հետ խօսեցայ.

Ժէ ինչ-պէս ինչ-պէս ինչ-պէս ինչ-պէս
էր.

Coupez les tulipes à fleur Կակաւիկները գետնին շե-
de terre. կուտամք կարեցէք.

Գործէն լինի ինչ-պէս ինչ-պէս լինի ինչ-պէս
էր.

Elle était assise à côté de Եղբորս քովը նստած էր.
mon frère.

Իւն ինչ-պէս ինչ-պէս ինչ-պէս Գործերդ
էր.

Il s'échappa à la faveur Գիշերուան օգնականու-
de la nuit. թեամք փախաւ.

Իւն ինչ-պէս ինչ-պէս ինչ-պէս ինչ-պէս
էր.

Nous sommes ici à l'abri Հոս անձրեւէն ապահով
de la pluie. ենք.

Եւն ինչ-պէս ինչ-պէս ինչ-պէս Եւն ինչ-պէս
լինի.

J'ai accompagné son frère Մինչեւ առաջին քաղաքը
jusqu'à la première ville. եղբորն ընկերացայ.

Ժէ ինչ-պէս ինչ-պէս ինչ-պէս ինչ-պէս
էր.

Quant à moi, je serai Իմ կողմանէս զձեզ տես-
toujours charmé de ներսս վրայ միշտ
vous voir. եւելքը կ'ուրախանամ.

Գործէն ինչ-պէս ինչ-պէս ինչ-պէս ինչ-պէս
էր.

Il prête de l'argent à rai- Հարկւրին հինգով ստակ
son de cinq pour cent. փոխ կուտայ.

Իւն ինչ-պէս ինչ-պէս ինչ-պէս ինչ-պէս
էր.

J'ai fait bâtir ma maison Գեղեցիկ տուն մէկ դասիկոն
de campagne au rez- գետնի վրայ շինել
de-chaussée. տուի.

Ը Ն Տ Ե Ն Ի Խ Օ Ս Ը Կ Յ Ո Ւ Թ Ի Ի Ն Ն Ե Ր

Ա. ԱՂԱՅԵԼՈՒ ԽՆԳՐԵԼՈՒ

Dites-moi, s'il vous plaît.
Dites-moi, je vous prie.
Ayez la bonté de me dire.
Veuillez bien me dire.
Oserais-je vous prier de
me dire?

J'ai une prière à vous faire.
J'ai une grâce à vous demander.
Voudriez-vous bien me rendre un service?

Voudriez-vous m'accorder un moment d'entretien?
Faites-moi ce plaisir.
Ayez cette complaisance pour moi.

Je vous en prie.
Je vous en conjure.
Vous seriez bien aimable, si vous vouliez faire cela.

Je vous en aurais bien de l'obligation.
Vous m'obligeriez beaucoup.

Je vous en serai infiniment reconnaissant.

անսահման երախտագէտ կ'ըլլամ. «իշխերէ ղայէր
փ-նէնէսէր օլը-ր ում».

Je vous en saurai gré toute ma vie.

Vous ne sauriez me faire un plus grand plaisir.

Vous ajouterez à ma reconnaissance.

Comptez sur ma reconnaissance.

Բ. ՀՆՈՐՏԱԿԱԼ ԸՆԴԵԼՈՒ

Merci! grand merci!

Je vous remercie.

Bien obligé.

Je vous suis infiniment obligé.

J'ai l'honneur de vous remercier.

Jel'accepte avec reconnaissance.

Vous êtes bien honnête.

Vous êtes bien bon, obligeant.

Vous avez bien de la bonté.

Vous me rendez confus.

Vous me comblez d'honnêtetés.

ըրածս թեթեւ ծառայութիւն մըն է. սեղիւրէ ելիւնքիս խնայելի եւժնիս պէր չէյ պէր.

Ե. ՀՐԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ ՄԵՐԺԵԼՈՒ

Cela m'est impossible.
 Il m'est de toute impossibilité.

J'en suis fâché, mais je ne puis le faire. կը ցաւիմ, բայց չեմ կրնար ընել. աճըր ըմ աճա, նէ էրեյնիս, էլէնիսն ինչիւր.

Je suis mortifié d'être obligé de vous le refuser. Հաս կը արամիմ որ պէտք եմ հրամանոցը չէ ըսել. սեղիւրէ եօք պէնճեյնիսն չեք աճըր ըմ.

J'ai honte de vous le refuser. հրամանոցը չէ ըսելու կ'ամբնամ. սեղիւրէ եօք պէնճեյնիսն չեք աճըր ըմ.

Je vous fais mille excuses. բիւր թողութիւն կը խընդրեմ. զայնիսն աճիլ պէնճեյնիսն.

Je suis au désespoir de ne pouvoir vous rendre ce service. արտաքայ կարգի կը ցաւիմ որ աս ծառայութիւնը չեմ կրնար ընել, ձեր կամքը չեմ կրնար կառարել. պո խնայելիսն է պէնճեյնիսն, պո իրարեյնիսն ինչիւր է պէնճեյնիսն, պո ինչիւր աճըր ըմ.

Je regrette de ne pouvoir remplir vos desirs. արտաքայ կարգի կը ցաւիմ որ աս ծառայութիւնը չեմ կրնար ընել, ձեր կամքը չեմ կրնար կառարել. պո խնայելիսն է պէնճեյնիսն, պո իրարեյնիսն ինչիւր է պէնճեյնիսն, պո ինչիւր աճըր ըմ.

Cela ne dépend pas de moi. ասիկայ իմ ձեռքս չէ. պո պէնճեյնիսն էլէնիսն պէնճեյնիսն.

Cela ne me regarde pas. ասիկա ինծի չ'իյնար. պո պոն պէնճեյնիսն.

Cela n'est pas de mon ressort. ասիկայ իմ ձեռքէս չ'իզար, ինծի չ'իյնար. պո պէնճեյնիսն էլէնիսն ինչիւր, պոն պէնճեյնիսն.

Je ne me mêle pas de ces affaires. ես ասանկ բաներու մէջ չեմ մտներ, չեմ խառնուիր. պէն պէնճեյնիսն չեյնիսն քարքարեմ, ինչիսն ինչիսն.

Je me garderai bien de faire une chose semblable. ես անանկ բան չեմ ընեք. պէն պէնճեյնիսն չեյնիսն.

Je ne saurais le faire, quand même je le voudrais. ուզելու ալ բլայիմ

Avec la meilleure volonté du monde, je ne pourrais le faire. չէի կրնար ընել. ինչիսն պէն պէնճեյնիսն.

Je vous prie de m'en dispenser. կ'աղաչեմ զես աս բանէն ազատեցէք. եւլարըր ըմ պէնճեյնիսն պոն պոն.

Ce sera pour une autre fois. ուրիշ անգամ մը. պէն պոն պէնճեյնիսն.

Je ne puis vous contenter en ceci. աս բանիս մէջ հրամանոցը չեմ կրնար ընել. պոն ծառայութիւնսն սեղիւրէ խնայելիսն է պէնճեյնիսն.

Prenez la volonté pour le fait. կամքս գործքիս տեղ տուէք. իրարեյնիսն ինչիսն զոնչ ապրեմ.

Je vous demande bien pardon. թողութիւն կը խընդրեմ. աճիլ էրարեյնիսն.

Ne vous fâchez pas. մի սրդողեք, օրը.

Ne m'en voulez pas pour cela. տերնիդ չ'անգամայ. ինչիսն պէնճեյնիսն, ձեռքըր քարքարեմ.

Ne trouvez pas mauvais. գէշ մտքով մի առնէք.

Ne le prenez pas en mauvaise part. թէն թէն էլէնիսն.

Ce qui est fait, est fait. եղածն եղած է. նէ օրոյնսն օրոյն.

Զ. ՀԱՐՑՆԵԼՈՒ

Plait-il? հրամեցէք. պոն պոն, լիպի.
 Comment dites-vous? ինչպէս կ'ըսէք. նաւըր պէնճեյնիսն.

De quoi parlez-vous? ինչ բանի վրայ կը խօսեք. սեղիւրէնիսն էլէնիսն. ծառայութիւնսն.

Que voulez-vous dire? ինչ կ'ուզեմ ըսել, միտքդ

Qu'entendez-vous par-là? ինչ է. նէ պէնճեյնիսն ինչիսն.

Que souhaitez-vous? ինչ կը բաղձաք. նէ արընսն.

Que désirez-vous? լիւր պէնճեյնիսն.

Qu'en pensez-vous? } Բնչ կը կարծէք. Բնչ-ընչ
Que vous en semble? } Զէ.

Qu'y a-t-il à faire? } Բնչ ընելու է. Զէ Երեւել.
Quel parti prendre? }

Que me conseillez-vous } Բնչ խորհուրդ կու տաք. Զէ
de faire? } Եթե-ն չէրէր Երեւել, Զէ Բնչ-
de faire? } Երեւել.

Comment me tirer de là? անկից Բնչպէս պրծիմ.
չունիմ Զէ Բնչ Բնչ-ընչ.

Que feriez-vous à ma place? Դուք ըլլայիք Բնչ
կ'ընէիք. Երեւել Բնչ-ընչ, Զէ Երեւել Երեւել.

Comment remédier à cela? ասոր Բնչ ճար. Կո-ն
պէր չարէ.

Que puis-je faire à cela? ասոր Բնչ կրնամ ընել.
Կո-ն Զէ Երեւել Երեւել.

Ne vaudrait-il pas mieux . . . ? ալ աղէկ չէր ըլ-
լար որ . . . Կո-ն էր Բնչ-ընչ Բնչ-ընչ.

Ne serait-il pas plus convenable de . . . ? աւելի պատ-
շաճ չէր ըլլար որ . . . Կո-ն Երեւել Երեւել Երեւել.

Ե. ՀԱՅԱՏԱՅԵԼՈՒ

Certainement. ասուգիւ. Երեւել, ասէն.

Cela est vrai. } ասիկայ ստոյգ է. ասէն

Ce n'est que trop vrai. } Կէր.

C'est la vérité. } Ճշմարտութիւնն ալ առ է, բո-

C'est la pure vérité. } լորովին ճշմարտ է. Կո-ն-ն

Կո-ն Կո-ն, Կէ-ն Կէ-ն Կէ-ն Կէ-ն Կէ-ն.

C'est un fait. Իրօք եղած է. Երեւել Բնչ-ընչ Կո-ն.

Je suis sûr de mon fait. ստոյգ գիտեմ որ ասանկ է.

Կո-ն Կէ-ն Երեւել Երեւել Երեւել.

Oui, en vérité. այո, ասուգիւ. Կէ-ն, Երեւել Երեւել.

Sans contredit. առանց տարակուսի. Երեւել Երեւել.

Soyez-en bien persuadé. ասուգիւ գիտե՛ք, Համո-

գուեցէք. Կո-ն Կէ-ն.

Vous pouvez y ajouter foi. կրնաք Հաւատալ. Երեւել

Կէ-ն Երեւել.

Vous pouvez m'en croire. Երեւել կրնաք Հաւատալ.
Կո-ն Երեւել Կէ-ն Երեւել.

Il n'y a pas de doute. տարակուս չկայ. Երեւել Երեւել.

Je vous en réponds. Ես երաշխաւոր կ'ըլլամ. Կէ-ն

Երեւել Երեւել.

A n'en pas douter. ամենեւին չտարակուսելու չափ.

Երեւել Երեւել Երեւել Երեւել Երեւել.

Tout le monde vous le dira. ամէն մարդ կրնայ ըսել.

Երեւել Երեւել Երեւել.

Aussi vrai que j'existe. Իմ ըլլալու չափ ստոյգ է.

Երեւել Երեւել Երեւել Երեւել Երեւել.

Vous avez raison. Իրաւունք ունիք. Կո-ն Երեւել Երեւել.

Je ne mens pas. չեմ ստեր. Երեւել Երեւել.

Je l'ai vu de mes propres yeux. աչքովս տեսայ.

Երեւել Երեւել Երեւել Երեւել.

Je l'ai entendu de mes propres oreilles. ականջովս

ըսեցի. Կո-ն Երեւել Երեւել Երեւել.

Բ. ԶԵ ԸՍԵԼՈՒ ՏԵՐԵԿՈՒՍԵԼՈՒ

Non, point du tout. չէ, ամենեւին չէ. Երեւել, Երեւել,

Je dis que non. Ես կ'ըսեմ որ չէ. Կէ-ն Երեւել Երեւել

Երեւել.

Cela n'est pas vrai. ասիկայ ստոյգ չէ. Կո-ն Կո-ն

Երեւել.

Cela ne dit rien. ասիկայ բան մը չեցուցնէր. Կո-ն-ն

Կո-ն Կէ-ն Երեւել Երեւել Երեւել.

Il n'en est rien. ամենեւին անանկ չէ. Կո-ն Երեւել

Երեւել.

Cela est faux. ասիկայ սխալ է. Երեւել Երեւել.

Ce sont des paroles en l'air. օդի վրայ խօսքեր են.

Կո-ն Կո-ն Կո-ն Կո-ն Կո-ն Կո-ն.

C'est un mensonge. սուտ է. Երեւել Երեւել.

C'est une calomnie. ասիկայ զրպարտութիւն է. Երեւել

Երեւել.

Vous voulez m'en imposer. } զիս խաբել կ'ուզէք. պէնի
 Vous m'en faites accroire. } ալտախաբ խաբեյօր սոսնալ.
 C'est un conte. առասպել է, շինծու բան է. պի-պէ

շէյ պիւր, մասալ պիւր.

C'est bon pour rire. ասիկայ աղէկ ծիծաղելու բան
 է. կէ-լէ՛նէ՛ք շէյ պիւր.

Cela ne se peut pas. } անանկ բան չիկրնար բլլալ,
 C'est impossible, } անկարելի է. եօյլէ շէյ օլմաղ.
 Դի-ժի-նի-նի-նի պիւր.

Je parie le contraire. } անանկ չըլլալուն դրաւ.
 Je gage que cela n'est pas. } կը գնեմ. եօյլէ օլմա-
 ղըղնիս պէս ըն-ընար ըմ.

Est-il vrai? ստոյգ է. կէրէ՛ք Դի
 Cela se peut-il? ասիկայ կրնայ բլլալ. օլապիւնի Դի.
 Serait-il possible? կարելի բան է. օլմա՛նք շէյ Դի.

Est-ce tout de bon? } ստոյգ կ'ըսէք, կատակ չէ.
 Parlez-vous sérieusement? } կէրէ՛ք Դի, չափաւոր Դի.

Ne vous trompez-vous pas? չէք սխալիր. ետնըլմայօր
 մո-սո-նալ.

J'en doute. կը տարակուսիմ. շէ-պի-լէ-նի-նի էմ.
 J'ai de la peine à le croire. չեմ կրնար հաւատալ.
 Խնանմամ.

Je n'en crois rien. չեմ հաւատար. Խնանմամ.
 Vous plaisantez. կատակ կ'ընէք. լալի՛նք երէյօր
 սո-նալ.

Vous voulez rire. ծիծաղել կ'ուզէք. կէ-լէ՛ք Դի-նի-նի-նի
 սո-նալ.

Cela est incroyable. անհաւատալի բան է. Խնանըլ-
 մայա՛նք շէյ պիւր.

C'est inouï. չըուած բան է. իշի-պի-լէ-նի-նի շէյ պիւր.

Cela n'entre pas dans ma tête. ասիկայ միտքս չի-
 մտնէր. ալլըմ կիւրեյօր, սըղմայօր.

ԹԻ. ՋԱՐՄԱՆԱՆՈՒ ՈՒՐԱՆԱՆԱՆՈՒ

Voilà qui est beau! առ ի՛նչ աղուոր բան է. պո-նէ
 կէ-ղէ-լ շէյ պիւր.

C'est superbe! }
 C'est étonnant! } զարմանալի, սքանչելի բան է. հէյ-
 C'est charmant! } բան օլմա՛նք, նախքան շէյ պիւր.
 C'est délicieux! }

C'est vraiment admirable! ստուգիւ զարմանալի է.

կէրէ՛ք շաշլու՛մք շէյ.

On ne se lasse pas de l'admirer. մարդ զարմանալով
 չիկշտանար. ապա շաշլու՛մք պօյմաղ.

Cela m'étonne, me surprend. ասոր զարմացած կը
 մնամ. պո-նէ-նի-նի օլմա-լ, շաշլու՛ք Դի.

Quelle magnificence! առ ի՛նչ փառաւորութիւն է.
 պո-նէ աղաւթի, նէ ալլըմալ.

On n'a rien vu de si beau. ասոր պէս աղուոր բան
 տեսնուած չէ. պէյլէ կէ-ղէ-լ շէյ կէրէ-լի-նի-նի.
 C'est au-dessus de tout éloge. որչափ որ գովուի նէ,
 քիչ է. նէ փառար Դի-նի-նի օլմա՛լ ալ պիւր.

Je ne reviens pas de mon étonnement. զարմանալէն
 չեմ կրնար դադարիլ. ինձնի-նի կ'ըլլի-նի պո-
 ղմամ.

Je ne sais si je dors ou si je veille. չեմ գիտեր որ
 արթնուն եմ՝ չէ նէ երազ կը տեսնեմ. աճալ
 օյանը՛ք օլմա՛նք եօթնս պի-նի-նի կէրէ-լի-նի-նի սո-նալ.

En croirai-je à mes yeux? աշուրնեքուս հաւատամ.
 կէ-ղէ-լի-նի-նի Խնանայլմա՛նք Դի.

Quel plaisir! ի՛նչ հաճութիւն. պո-նէ սէֆ.

Quelle joie! ի՛նչ ուրախութիւն. պո-նէ սէֆին.

Quel honneur inattendu! ի՛նչ անակնկալ երջանկու-
 թիւն. նէ ուսուցանածիս սաստիկ.

Que je suis content! որչափ ուրախ եմ. նէ փառար
 շաշլու՛ք.

Que je suis heureux! որչափ երջանիկ եմ. նէ փառար
 պո-նի-նի-նի Դի.

Quel moment fortuné! ի՛նչ բախտաւոր բոպէ. պո-
 նէ փո-նի-նի-նի Դի.

J'en suis ravi, enchanté. ուրախութեանս խելքս կը
 թռցնեմ. սէֆինի-նի-նի Խնանայլմա՛նք սո-նալ.

Cela me fait bien du plaisir. *ասիկայ զիս շատ կ'ուրախացրնէ. պոռնակ չեմ ակնկէր իմ.*

Je n'ai plus rien à désirer. *ալ ուրիշ բան չմտնիմ. պոռնակն պաշտաւ արդէն ինչեմէն չեմ իմ.*

Mon bonheur est parfait. *երջանկութիւնս կատարեալ է. իմ պաշտաւն պիտի լինի արդ.*

Ժ. ՏՐՏՄԵԼՈՒ, ՏՐՏՆՋԵԼՈՒ

Quel malheur! *ի՜նչ դժբախտութիւն. պոռնակ իմ պաշտաւն.*

Que je suis malheureux! *ի՜նչ չարիք դժբախտ եմ. իմ գործը լաւ չի ընդհատ.*

Quel fâcheux contre-temps! *ասիկայ ի՜նչ աղէտալից դժբախտութիւն է. պոռնակն պիտի լինի արդ.*

Tout me contrarie aujourd'hui. *ամէն բան այսօր դժբախտ կ'երթայ. պոռնակն իմ ինչ ինչ.*

Tout le monde est contre moi. *ամէն մարդ ինչի դէմ է. իմ ինչ պաշտաւն գործը արդ.*

C'est là ce qui me fâche le plus. *ամէն բանէն աւելի սիրտս նեղացրնողն աս է. իմ ինչ պաշտաւն չեմ իմ.*

Tout le monde est à mes trousses pour me demander de l'argent. *ամէն մարդ ետեւէս ինչեր է ստակ կ'ուզէ. իմ ինչ ինչ պաշտաւն ինչ ինչ.*

Avec cela personne ne me paie. *ի վերայ այսօր ամէն ինչի մէկը չ'ուզէր վճարել. պոռնակն ինչ ինչ.*

Cela me fait beaucoup de peine. *ասիկայ ինչի մեծ ցաւ կու տայ. պոռնակն չեմ իմ.*

Je suis de mauvaise humeur. *սիրտս նեղացած է. իմ ինչ պաշտաւն.*

J'en ai bien du chagrin. *շատ կը տրամիմ. չեմ իմ.*

J'en suis inconsolable. *անմխիթար եմ. ինչ ինչ.*

Cela me donne de l'humeur. *ասիկայ սիրտս շատ կը նեղացրնէ. իմ ինչ պաշտաւն.*

Je perds patience. *համբերութիւնս կը կորսնցրնեմ. իմ ինչ պաշտաւն.*

C'en est fait de moi. *բանս բոլորով. ինչ պաշտաւն.*

Je suis ruiné sans ressource. *անկանգնելի կործանեցայ. պոռնակն ինչ ինչ.*

Tout semble conspirer contre moi. *կարծես թէ ամէն բան ինչի դէմ միասնեւ է. իմ ինչ.*

Le bonheur n'est plus fait pour moi. *երջանկութիւնը ալ ինչի համար չէ. արդէն ինչ.*

ԺԸ. ԺԸՄԻ

Quelle heure est-il? *ժամը քանի՞ է. իմ ինչ.*

Dites-moi quelle heure il est. *բարձր ինչի ժամը քանի՞ է. իմ ինչ.*

Quelle heure croyez-vous qu'il soit? *ժամը քանի՞ կարծէք որ ըլլայ. իմ ինչ.*

Est-il tard? *ուշ է. ինչ ինչ.*

Non, il est encore de bonne heure. *չէ, դեռ կանուխ է. ինչ.*

Il va être deux heures. *երկուր կ'երթայ կոր. ինչ.*

Il est deux heures cinq minutes. *երկուրը հինգ անցեր է. ինչ.*

Deux heures et un quart. *երկուրը քառորդ է անցեր. ինչ.*

Il est deux heures et demie. *երկուր ու կէս է. ինչ.*

Il est trois heures moins un quart, moins cinq minutes. *երեքին քառորդ, հինգ րոպէ կայ. ինչ.*

Il s'en va trois heures. *երեք կ'երթայ կոր. ինչ.*

Trois heures sont sonnées. երեքը զարկաւ. էւ-
լուրդո՞ւ.

Midi est-il déjà sonné? Կէս օր եկած է. էջլէն
օլորո՞ւ մո՞ւ.

Oui, je crois qu'il est midi et demi. Հրամար էք, կար-
ծեմ կէսն է. ելլէն, սաւր ըմ ետքո՞ւ արք.

Je voudrais bien savoir au juste quelle heure il est.
Կ'ուզէի քանի ըլլալը ճիշդ գիտնալ. քաշ օլորո-
ւո՞ւնն իսպիկէն պէտէ՛ք իտէ՛ք.

Avez-vous oublié votre montre? Ժամացոյցնիդ մո-
յա՞ք. սաւր ընդդէմն իտո՞ւնն զ մո՞ւ.

Non, je l'ai sur moi; mais, comme j'ai oublié de la
monter, elle ne va pas, elle s'est arrêtée. չէ,
վրաս է, բայց լարեալ մոյցայ, չիտնիր կօր, կե-
ցեր է. իսպըր, էւզէիտէր րէր, լաւն քոքսայ
սաւր իտո՞ւնն, էլլէն յօք, րոքսո՞ւ.

Votre montre va-t-elle juste? ձեր ժամացոյցն աղէկ
կ'երթայ. քիչն սաւր ընդդէմն էի իտէ՛ք փ.

Non, elle retarde. չէ, ես կը մնայ. իսպըր, էրէ
քսըր.

Elle avance de quelques minutes. քանի մը
բոպէ յառաջ կ'երթայ. րէր քաշ րոքիքէ էրէ
էիտէր.

Il faut donc la régler. ուրեմն շիտկելու է. էջլէ էւ-
ոյարլաւը.

Elle a besoin d'être nettoyée. մոքրել տալու է.
քիտէրէլէ.

Voilà une heure qui sonne. ահա առիկ ժամը մեկ
կը զարնէ. սաւր րէր էւրոքսօք.

Adieu, je me retire. մնաք բարով, ալ կ'երթամ.
իօչա քալըն, էիտէլէ.

Oh, restez encore un peu! Մէջ քիչ մ'ալ կեցէք.
րէ, րէր ալ րաւն րոքսո՞ւ.

Je ne puis pas; nous dînons à une heure précise. չեմ
կրնար, ճաշը ճիշդ մէկին կ'ուտենք. րոքսօք,
լէսօք սաւր րէրէ էջլէն իստօնն օլորոքսօք.

Eh bien, à l'honneur! ուրեմն ուրիշ անգամ կը
տեսնուինք. էջլէ էւ- ոյարլա րէքս էիտէլէ-
էւ.

ԺԲ. ԺԱՄԱՆԱԿԻ

Ces jours passés. անցած օրերը. էիլէն էիլէրրէ.

Un de ces jours. առ օրերուս մէկը. րոքս էիլէլէրրէ
րէրրէ.

Il n'y a pas deux jours. երկու օր չկայ. էիլ էիլ-
օլորք.

A peine y a-t-il trois jours. Հազիւ երեք օր է. սն-
ճօք էւլ էիլէլէ.

La semaine passée. անցած շաբաթ. էիլէն
հաթիւ.

Il y a huit jours. ութը օր կայ. քիչն էիլէ րէր.

Il y a quinze jours. տասնուհինգ օր կայ. օն րէլ
էիլէ օլորք.

Il y a bien un mois. տասնգիւ մէկ ամիս կայ. սաւր
րէր ալ էւր.

Une fois tous les deux jours. } երկու օրը մէկ մը. էիլ

De deux jours l'un. } էիլէրէ րէր.

Tous les huit jours. ութը օրը մէկ մը. քիչն էիլէ-
րէ րէր.

Toutes les deux heures. երկու ժամը մէկ մը. էիլ
սաւր րոքս րէր.

Toutes les vingt-quatre heures. քսանուչորս ժամը
մէկ մը. էիլէ րէրէ սաւր րոքս րէր.

Dans quinze jours. տասնուհինգ օրէն. օն րէլ էիլէ-
րէն.

Je l'attends de jour en jour. օրէ օր, ամէն օր իրեն
կը սպասեմ. էիլէրէն էիլէ, քիչն էիլէ օն
րէլէր է.

C'était trois ou quatre jours plus tôt. երեք կամ
չորս օր յառաջ էր. էւլ րէրէ էիլէ ելլէլէրէ.

C'était longtemps auparavant. շատ յառաջ էր.
իսպըր րէմն ելլէլէ էրէ.

A peu près vers ce temps-là. *գրեթէ ան ատենը.*
հէտն օ վաղընլարրա.

Le mois dernier. *անցած ամիս. հէտն ալ.*

L'année passée. *անցած տարի. հէտն տէր.*

L'année prochaine. *գալ տարի. հէտէն տէր.*

D'ici à un mois. *մէկ ամիսէն. պէր աշարան.*

Dans les derniers jours du mois. *ամսոյն վերջին*
օրերը. այն օն հէտնլարրա.

A la fin du mois. *ամսոյն վերջը. այն օննաշար.*

Vers la mi-janvier. *գէպի յունուարին կէսը. ետն-*
վարը, հետնաշին ատենին ետնաշին ետն.

La semaine prochaine. *գալ շաբթու. հէտէն հաջորդ.*

De temps en temps. *երբեմն երբեմն. պարբերաբար.*

Tous les jours. *ամէն օր. հէտն հէտ.*

D'un jour à l'autre. *օրէ օր. հէտաշին հէտ.*

ԺԳ. ՅԳԻ. ԵՂԱՆԿԻ

Quel temps fait-il? *օգն ի՞նչպէս է. հա՞մա նաշար.*

Fait-il beau? *օգն աղէկ է. հա՞մա էյն օր.*

Oui, il fait très-beau. Il fait beau temps. *Հրամբերէք,*
շատ աղէկ է. էյն օր, օրէ էյն.

Il fait un temps doux. *քաղցր օր մը կայ. պէր լաւիցի*
հա՞մա արը.

Il ne fait ni trop chaud ni trop froid. *ոչ այնչափ*
տաք, ոչ ալ այնչափ ցուրտ է. նէ սըճափ, նէ րէ
սոճափ արը.

Il fait un temps délicieux. *յուարճալի օր մըն է.*
պէր ֆերահ հա՞մա արը.

Le temps s'éclaircit. *օգը կը բացուի. հա՞մա ալլալար.*

Le temps se met au beau. *օգն աղէկնալու կը սկսի.*
հա՞մա էյնլինալի պաշար.

Le brouillard commence à se dissiper. *մուշը ցրտե-*
լու կը սկսի. փոքր փոքր ալլալար.

Il fait un beau soleil. *աղուս արեւ բացում է.*
հէտն պէր հէտն լար.

Le temps est changé. *օգը փոխուեցաւ. հա՞մա րէյնլար.*

Il fait un temps inconstant et variable. *անհաստատ*
ու փոփոխական օր մըն է. պէրար, րէյնլար
պէր հա՞մա արը.

Le soleil se couvre. *արեւը կը գոցուի. հէտն*
հա՞մա արը.

Il fait mauvais, vilain temps. *օգը գէշ է. հա՞մա*
ֆէտն արը.

Il fait un temps affreux. *շատ գէշ օր կայ. հա՞մա ֆէտ*
ֆէտն արը.

Il fait du vent. *հով կայ. րէյնլար լար.*

Le temps se dispose à la pluie, à l'orage. *օգն ան-*
ձրեւի, փոթորիկ կը պատրաստի. ետնաշար, փո-
յա հաջորդ լար.

Il fait un temps pluvieux. *անձրեւոտ օր մըն է.*
ետնաշար պէր հա՞մա արը.

Les nuages sont fort épais. *ամպերը շատ թանձր*
են. պոլլալար ֆէտ րոլլալար.

Il fait sombre. *մութ է. օրլալար ֆէտ փոքրար.*

Je crains que nous n'ayons de la pluie. *կը վախնամ*
անձրեւ պիտի գայ. փոքր րէտնաշար հէտն.

Le vent cesse, s'abaisse, tombe. *հովը կ'իջնայ, կը*
դադրի. րէյնլար էյնլար.

Le ciel est entièrement couvert de nuages. *երկինքը*
բոլորովին ամպերով ծածկուած է. հէտ պիտի-
լին պոլլալար փոքրաշար.

Il va pleuvoir. *անձրեւ պիտի գայ. ետնաշար ետն-*
աշար.

Il pleut à verse. *տեղատարափ կու գայ. աղանափ*
հէտնլար.

Il pleuvra toute la journée. *բոլոր օրը անձրեւ*
պիտի գայ. պիտիլին հէտ ետնաշար ետնաշար.

Mettons-nous à couvert. *պատուարուինք. փէտիլ*
հէտնլար.

Je suis mouillé. *թրջեցայ. լաւաշար.*

Je suis percé jusqu'aux os. *խտու՞մ եղայ. ետնաշար*
հէտնլար հէտնլար.

Les jours décroissent. օրերը կը կարճնան. կէն-
կէր խոստումներ.

Les matinées et les soirées sont fraîches. առտու-
ներն ու իրիկունները զով է. սառնակալը, ագլաս-
լարը սերէն Կէր.

Il a fait ce matin une forte gelée. առ առտու սառ-
տիկ սառնամանիք, սառուցիչ ցուրտ մը կար.
պո- սառնակ տեւիկն պէր սոս- ք վար ըրը.

Il fait froid. պաղ է. սոս- ք Կոր.

Avez-vous froid? կը մտնի. ինչ- ցոյց Կո- սոս- ք Կոր.
J'ai les doigts engourdis. մատուրներս փառացան,
ընդամասն. քարակալը Կոր- Կոր.

Approchez-vous du feu. կրակին մօտիկցէք. Կէ-
կէ- Կոր.

Gèle-t-il? A-t-il gelé? կը սառի, սառած է. Կո-
նայց Կո- , Կոնայց Կո- .

Oui, il a bien gelé. Հրամբէք, աղէկ սառած է.
Կէ- Կոր, Կէ- Կոր Կոնայց.

Il gèle à pierre fendre. պաղէն քարերը կը ծաթին.
վերջին սառնամանի ցուրտ է. սոս- ք Կոր Կոնայց
Կոնայց. Կոնայց Կոնայց Կոնայց Կոնայց Կոնայց.

Il fait glissant, j'ai failli tomber. ծամբաները սա-
ռած, սահուն են, քիչ մնաց կ'իյնայի. Կոնայց
Կոնայց, Կոնայց, աղ Կոնայց Կոնայց Կոնայց Կոնայց.

La rivière est prise. գետը սառած է. Կո-
Կոնայց.

Savez-vous patiner? սահիլ գիտե՞ք. Կո- Կոնայց Կոնայց.
Կո Կոնայց Կոնայց Կոնայց.

Oui, je le sais, et j'ai de bons patins. Հրամբէք
գիտեմ, աղէկ ալ սահիլներ, սահելու մուծակ-
ներ ունիմ. Կէ- Կոր Կոնայց Կոնայց Կոնայց Կոնայց.

Il neige. Il neige à gros flocons. կը ձիւնէ, ձիւն
կու գայ. Կոնայց Կոնայց.

Le vent est changé. Հովը փոխուեցաւ. Կոնայց Կոնայց.
Կոնայց.

Le temps s'adoucit. օդը կը մեղմանայ. Կոնայց Կոնայց.
Կոնայց.

Il dégèle. La neige se fond. սառուցը կը քակուի,
ձիւնը կը հալի. Կո- Կոնայց Կոնայց Կոնայց.

Les jours croissent. օրերը կ'երկրնան. կէ- Կոր
Կոնայց.

L'hiver sera bientôt passé. ձմեռը քիչ մը ետքը
կ'անցնի. Կոնայց Կոնայց Կոնայց Կոնայց.

Voilà un brouillard qui s'élève. մշուշ կ'ելլէ. Կո-
Կոնայց Կոնայց.

Le soleil le dissipera bientôt. արեւը շուտ մը կը
ցրուէ. կէ- Կոր Կոնայց Կոնայց Կոնայց.

Le brouillard descend. մշուշը վար կ'իջնայ. Կո-
Կոնայց Կոնայց.

Nous aurons du beau temps. աղէկ օդ պիտի ունե-
նանք. Կոնայց Կոնայց Կոնայց.

ԺԳ. ԿԱՐԳԱՆԻ, ԳՐԵԼՈՒ

Que lisez-vous? Կոնայց կը կարդաս. Կոնայց Կոնայց.
Je lis les journaux. լրագիրները. Կոնայց Կոնայց Կոնայց.

Où avez-vous lu cela? տեղիկ ո՞ր կարդացիր. Կո-
Կոնայց Կոնայց Կոնայց.

Je l'ai lu dans les feuilles publiques. լրագիրներուն
մէջ կարդացի. Կոնայց Կոնայց Կոնայց Կոնայց.

Nous lisons toujours à haute voix. մենք միշտ բարձր
ձայնով կը կարդանք. Կոնայց Կոնայց Կոնայց Կոնայց.

Continuez de lire. կարդալդ, լսուած տար. Կոնայց Կոնայց.
Կոնայց Կոնայց.

J'ai lu cet ouvrage tout entier. առ զիրքս ամբողջ
կարդացի. Կո- Կոնայց Կոնայց Կոնայց Կոնայց.

Je l'ai lu d'un bout à l'autre. մէկ ծայրէն մէկալ
ծայրը կարդացի. Կոնայց Կոնայց Կոնայց Կոնայց.

Mon frère n'a fait que le parcourir. Կոնայց Կոնայց Կոնայց.
Սրբայրն անցաւ. Կոնայց Կոնայց Կոնայց Կոնայց.

Vous êtes toujours à lire. միշտ կարդալու վրայ ես.
դու ես գիտեմքս ունի.

Votre frère lit aussi bien que vous. եղբայրդ քեզի
չափ աղէկ կը կարդայ. գարդաշնն սէնն գարդ
էյն գիտեմք.

Il sait parfaitement bien lire. կատարեալ աղէկ
կարդալ գիտէ. քեզ էյն գիտեմքդ ունի.

Qu'écrivez-vous? Ինչ կը գրես. Ե՞րբ եղբայրդ ունի.
Je réponds à une lettre. նամակի մը պատասխան
կու տամ. ուրիշ Եւրոպայ ձեռնարկէր ունի.

Ceci n'est qu'un brouillon. ասիկայ ստուերագիրն
է. ուրիշ Եւրոպայ ձեռնարկէր ունի.

Je le mettrai plus tard au net. ետեւէն, ուրիշ ան-
գամ մաքուրը կ'առնեմ. Եւրոպայ ձեռնարկէր ունի.

Donnez-moi, s'il vous plaît une feuille de papier à
lettre. կ'աղաչեմ ինծի թերթ մը նամակի թուղթ
տուէր. եւրոպայ ձեռնարկէր ունի.

M., voudriez-vous bien me prêter votre canif? քիչ
մը զմեկինսից ինծի կրնաք շնորհէլ. գիտեմք Եւրո-
պայ ձեռնարկէր ունի.

Avec plaisir; le voilà. շատ աղէկ, ահաւասիկ. ունի
Եւրոպայ ձեռնարկէր ունի.

M., votre canif ne coupe pas. զմեկինսից չի կտրեր.
գիտեմք Եւրոպայ ձեռնարկէր ունի.

Je le sais bien; mais je n'en ai point d'autre. գիտեմք,
բայց ուրիշ չունիմ. ուրիշ չունիմ, Եւրոպայ ձեռնարկէր ունի.

Faites tailler votre plume par votre maître. գրիչիդ
վարպետներունդ կտրել տուէր. գիտեմք Եւրո-
պայ ձեռնարկէր ունի.

M., voudriez-vous bien avoir la bonté de me tailler
une plume? շնորհք կ'ընէք ինծի գրիչ մը կը
կտրէք. եթէ ուրիշ, քեզի գիտեմք Եւրոպայ ձեռնարկէր ունի.

Je vous en ai taillé une ce matin. աստուանց մէկ
հաստ մը կտրեցի. աստուանց ուրիշ Եւրոպայ ձեռնարկէր ունի.

Elle ne vaut plus rien. ալ հիմայ բան մը չ'արժէր,
արուած է. չիտի ուրիշ չիտի եւրոպայ, ուրիշ չիտի.
J'ai écrit une page. երես մը գրեցի, ուրիշ ուրիշ
եւրոպայ.

Fort bien, je vois que vous êtes diligent. շատ աղէկ,
կը տեսնեմ որ փութաշնն ես. քեզ էյն, քեզ
ուրիշ-ուրիշ քեզ հասարակ ունի.

Donnez-moi donc votre plume. շատ աղէկ, գրիչդ
ինծի տուր. քեզ էյն, քեզ ուրիշ.

Voilà votre plume; elle ira bien à présent. ահաւա-
սիկ գրիչդ, ալ հիմայ աղէկ պիտ'որ գրէ. էյն
գիտեմք, չիտի էյն եւրոպայ.

Pardonnez-moi, la fente est trop grande; elle est
trop molle. թողութիւն տուէր, ծեղքը շատ մեծ
է. շատ թուլ է. Եւրոպայ, Եւրոպայ ուրիշ-ուրիշ,
քեզ քեզ ուրիշ.

Il ne faut pas appuyer. կոխելու չէ. պատահալ.

Vous avez raison; mais elle crie, essayez-la vous-
même. ստուր է, բայց ձայն կը հանէ, հրամանք-
նից ալ փորձեցէր. Եւրոպայ ձեռնարկէր ունի.

Il n'y a qu'à couper un peu du bec. քիչ մը ծոթէն
կտրելու է. ուրիշ ալ ուրիշ-ուրիշ ալ.

Va-t-elle à présent? հիմայ աղէկ է. չիտի էյն քեզ.
Elle crie toujours un peu; mais cela ne fait rien.

միշտ քիչ մը ձայն կը հանէ, բայց բան չի կայ.
էյն ուրիշ ալ Եւրոպայ ձեռնարկէր ունի.

Mon encre est trop épaisse; elle ne coule pas. թա-
նաքս շատ թանձր է, շատ չ'երթար. քեզ քեզ ուրիշ.

Եթէ գիտեմք, Եւրոպայ ձեռնարկէր ունի.

Jetez-la donc; je vous donnerai de la mienne. թա-
փեցէր, որ խմելու տամ. քեզ քեզ ուրիշ-ուրիշ.

Essayez-la. փորձեցէր, նայեցէր ինչպէս է. ուրիշ
Եւրոպայ.

Elle est très-bonne. շատ աղէկ է. քեզ ունի.

Quand j'en aurai besoin, j'en demanderai. Հարկ
որ ունենամ՝ կ'ուզեմ. ևս չեմ օլորդո՞ւմ ձեռքի
խեղդիկս։

Jeseraijoujours prêt à vous en donner. միշտ պատ-
րաստ եմ տալու. հեր դասն ձերտն է հաշիւը լմ։

Qui a ma règle et mon crayon? կանոնն ու կապա-
րեայ գրիչս ո՞վ առաւ, որոնք քոյն է. ճեղքէրէն
է գորշըն՝ գաւթի՞ս քիթն էսնընդ։

Voilà votre règle; mais pour votre crayon, je ne l'ai
pas vu. ահաւասիկ կանոննիդ, բայց կապարեայ
գրիչնիդ չտեսայ. ինչէ՞ ճեղքէրէնէն, գորշըն-
ն գաւթիկնիկնից քիթից։

Je vous prêterai le mien, si vous voulez. թէ որ
կ'ուզէք, իմն տամ. ինչէրէնէնէն շէնքիցէն ձերտնից։

Voulez-vous que je vous le taille? կ'ուզէք որ
կտրեմ. ինչէրէնէնէն շէնքիցէն։

Si vous voulez avoir cette bonté, մեծ շնորհք ըրած
կ'ըլլաք ինծի. շէնքիցէն երէն։

N'avez-vous pas vu mon étui à plumes? գրչամանն
չտեսա՞ք. քիթիկնիկնից քիթիցէնից։

Non, M., vous l'avez peut-être laissé chez vous? չէ,
դուցէ տունը ձգած էք. ինչըն, քիթիցէն էլ քիթի
պարտքըն օլորդո՞ւմ։

Cela se peut. կարելի է. օլորդո՞ւմ։

Vous n'écrivez pas droit. չեմ ահա գրեր. քորդո՞ւմ
եւ չեմ գրում։

Effacez, rayez ce mot. աս բառն աւրէ. չո՞ւ լո՞ւնքի
քորդ։

Serrez un peu plus votre écriture. բառերը, գրերը
քիչ մը աւելի իրարու մօտ գրէ. լո՞ւնքիցէն,
եւ չեմ գրում քիթ ալ քիթիցէնիցէն եւ չեմ գրում.
քիթ եւ չ։

Liez vos lettres. գրերն իրարու կպցուր. եւ չեմ գրում
քիթիցէնիցէն քիթիցէնից, քորդ։

C'est écrit à la hâte. շուտով գրուած է. աճէն ինչ
եւ չեմ գրում քորդ։

C'est un griffonnage précipité. շուտով գրուած
խառնաշփոթ գիր մըն է. աճէն ինչ եւ չեմ գրում
գործադրել քիթ չեմ քիթ։

Tenez bien votre plume. գրիչդ աղէկ բռնէ. գաւթ-
իկն էն ինչ։

Posez le bras gauche sur la table. ձախ թեւդ
գրասեղանին վրայ դիր. օլորդո՞ւմ եւ չեմ գրում
ինչիցէն գո։

Tenez la plume comme cela. գրիչն ասանկ բռնէ.
գաւթիկ քիթիցէն ինչ։

Pliez le pouce et les deux doigts. բութդ ու մեկալ
երկու մատուցներդ ծռէ. քորդ գործադրել ձեռքի
գործադրելըն էն։

ԺԵ. ԳԵՍԵՍԵՆ ՍԷՋ

Asseyez-vous à votre place. տեղդ նստէ. երէն
օլորդ։

Pendez votre chapeau. գլխարկդ կախէ. շա՞գանը աս.
Où est votre livre? գիրքդ ո՞ւր է. քիթիցէն չեմ գրում
քիթ։

Lisez votre leçon. Համարդ կարդա. քիթիցէն օլորդ.
Étudiez votre leçon. Համարդ սովորէ. քիթիցէն էլ քիթիցէն,
քիթիցէն։

Apprenez-la par coeur. Համարդ բերնուց սովորէ.
քիթիցէն աղդարան էլ քիթիցէն. ել քիթիցէն։

Portez votre livre avec vous. գիրքդ հետդ առ. քիթ-
իցէն քիթիցէն քիթիցէն։

Vous ne faites que badiner. կատակելն ուրիշ բան
մը չես ընել, գիրքեր. օրդարաւոր, շա՞գան ինչիցէն
քիթիցէն չեմ քիթիցէն։

Je vous marquerai. Հիմայ կը գրեմ. չեմ եւ չեմ լմ.
Je le dirai à votre maître. վարպետիդ կը զրուցեմ.
օլորդ քիթիցէն, քիթիցէն։

Ne me secouez pas. զիս մի ցնցեր. քիթիցէն օրդարան.
Faites-moi un peu de place. քիչ մը տեղ բաց. քիթ
ալ երէն։

Vous avez assez de place. բաւական տեղ ունիս.
Եկե՛ք Եկե՛ք Ժառ.

A qui est ce livre? աս զիբքս որունն է. պո- լիմադ
Ժառ. Ժառ.

Il faut que vous lisiez trois fois votre leçon. Հա-
մարդ երեք անգամ կարդայու ես. Ժառ. Ժառ. Ժառ.
Ժառ. Ժառ. Ժառ.

Qui l'a dit? ո՞վ բոս. Ժառ. Ժառ.

M. A. nous l'a commandé S. Ա. Բ. Բ. պատուիրեց. Ֆ.
Բ. Բ. Ժառ. Ժառ.

Vous méritez le fouet. Խորագանի արժանի ես.
Ժառ. Ժառ. Ժառ. Ժառ.

Pourquoi venez-vous si tard? Ինչո՞ւ այնչափ ուշ
կու գաս. Ժառ. Ժառ. Ժառ. Ժառ.

J'avais des affaires. գործք ունի. Ժառ. Ժառ.

Quelle affaire vous a arrêté? Ի՞նչ գործք արգելեց
զքեզ. Ժառ. Ժառ. Ժառ.

A quelle heure vous êtes-vous levé? Ժամը քանի՞ն
եկար. Ժառ. Ժառ. Ժառ.

A huit heures. ութին. Ժառ. Ժառ.

Pourquoi vous êtes-vous levé si tard? Ինչո՞ւ այնչափ
ուշ եկար. Ժառ. Ժառ. Ժառ.

Vous êtes un paresseux. ծոյլին մեկն ես. Ժառ. Ժառ.

Restez à votre place. տեղդ կեցիր. Ժառ. Ժառ.

Otez-vous de ma place. տեղէս ելիր. Ժառ. Ժառ.

Pourquoi me poussez-vous? Ինչո՞ւ կը հրես. Ժառ. Ժառ.

Qui est-ce qui vous pousse? զքեզ ո՞վ կը հրէ.
Ժառ. Ժառ. Ժառ.

Je vous en prie, ne vous fâchez pas. Կողաչեմ, մի
որդողիք. Ժառ. Ժառ. Ժառ.

Je m'en plaindrai au maître. վարպետին պիտի բռնմ,
կ'ըսեմ. Ժառ. Ժառ. Ժառ.

Dites-le-lui, si vous voulez. Կ'ուզես նե՛ Բոս. Ժառ.
Ժառ. Ժառ.

Je ne m'en soucie point. Հոգս չէ. Ժառ. Ժառ.

M., il ne veut pas me laisser tranquille, en repos.

S. զիս հանգիստ թող չեմար. Բ. Ժառ. Ժառ.

Il m'a arraché mon livre. զիբքս ձեռքէս քաշեց
տաւ. Ժառ. Ժառ. Ժառ.

Il m'insulte. զիս կը նախատէ. Ժառ. Ժառ.

Il se moque de moi. զիս ծաղր կ'ընէ. Ժառ.
Ժառ. Ժառ.

Le maître vous parle. վարպետը քեզի կ'ըսէ. Ժառ.
Ժառ. Ժառ.

Il est fâché contre vous. քեզի բարկացեր է. Ժառ.
Ժառ. Ժառ.

Vous m'accusez fausement. սուտ տեղ զիս կ'ամ-
բաստանես. Ժառ. Ժառ. Ժառ.

Comment pouvez-vous le nier? Ինչպէս կրնաս ու-
րանալ. Ժառ. Ժառ. Ժառ.

D'où est venue cette querelle? աս կոխն ո՞ւրկից
եկաւ. Ժառ. Ժառ. Ժառ.

Je vous le dirai tout de bon. անկեղծութեամբ կը
զրուցեմ. Ժառ. Ժառ.

Je vous le dirai à l'oreille. ականջներնէդ վար կը
զրուցեմ. Ժառ. Ժառ. Ժառ.

Il me donne des coups de pied. ոտքով ինծի կը զար-
նէ. Ժառ. Ժառ. Ժառ.

Il me pousse hors de ma place. տեղէս դուրս կը
հրէ. Ժառ. Ժառ. Ժառ.

Je vous ferai repentir. զքեզ զղջացնել կու տամ.
Ժառ. Ժառ. Ժառ.

Il le fait exprès. մտնաւոր կ'ընէ. Ժառ. Ժառ.

Il m'a donné un soufflet. ապտակ մը զարկաւ. Ժառ.
Ժառ. Ժառ.

Il m'a égratigné le visage. երեսս ճանկոտեց. Ժառ.
Ժառ. Ժառ.

Vous ne cessez de jaser. *խօսելէն չես դադարիր. կէ-
վէկէկէրէն ար-բանալ արն.*

Vous ne faites que rabâcher. *միշտ մի եւ նոյն բանը
կը կրկնես. ար-բան ան- ինքարարար արն.*

Que me chantez-vous là? *ի՞նչ կը ծախես. նկա-
մար արն.*

Taisez-vous, bavard que vous êtes! *ձայնդ քաշէ,
շատախօս դուն ալ. սէսինի տէն, լաֆաղան
սէն րէ.*

Ne pouvez-vous pas vous taire? *քիչ մ'ալ չե՞ս
կրնար լռել. պէր ալ ան- զարմալ մը արն.*

Voudriez-vous bien vous taire? *քիչ մը շնորհք
ընէիր ձայնդ քաշէիր. տէրիւ տէրալ պէր ալ սէսինի
տէնքիտէն.*

ԺԷ. ԼՍԵԼՈՒ, ՀՍՍԿԵՆԵԼՈՒ, ՃՆՆՉՆԵԼՈՒ

M'entendez-vous? *կը լսե՞ս, բսածս կը հասկընամ.
էշիտիւր սին, րէրիտիւր աշար արն.*

Je vous entends bien, mais je ne vous comprends
pas. *կը լսեմ, բայց չեմ հասկընար. էշիտիւր ան-
ման, աշարանայր ան.*

Ecoutez-moi donc. *ուրեմն մտիկ բռէ. էօյլէ տէ րիշնէ.
Je vous écoute de toutes mes oreilles. ամենայն
մտադրութեամբ մտիկ կ'ընեմ. չէր րիտիտիւր Եւ-
րիշնէր տէ.*

J'ai ouï dire. *լսեցի. էշիտիւր.*

Vous avez écouté à la porte. *դունէն մտիկ բռիր.
գաղտնի րիշնէր.*

Je ne le sais que par ouï-dire. *ի լըոյ գիտեմ. միտակ
լսած եմ. էշիտիւր.*

Vous faites la sourde oreille. *չլսելու կը զարնես.
էշիտիւրէն զարնայր ան.*

J'ai effectivement l'ouïe dure. *ստուգիւ ականջս ծանր
է. կէրիւ գաղտնի աշար րէր.*

J'entends du bruit. *աղմուկ մը կը լսեմ. պէր շատիւ
էշիտիւր ան.*

Je n'entends rien. *ես բան մը չեմ լսեր. պէն պէր
էշի էշիտիւր ան.*

Il faut être bien sourd pour ne pas l'entendre. *պէտք
է շատ խուլ ըլլալ չլսելու համար. էշիտիւր էշիտիւր
տէր անալ օլալ.*

Entendez-vous le français? *գաղղիերէն կը հասկը-
նամ. ֆրանսիացի աշար մը արն.*

Je l'entends un peu. *քիչ մը կը հասկընամ. պէր ալ
աշար արն.*

Voulez-vous entendre raison? *կ'ուզե՞ս պատճառէ
հասկընալ. գաղտնի տէրիւր տէն.*

Oui, mais pas vous. *հա, բայց դուն չե՞ս ուզեր
էլիտիւր, Լա-տէն սէն էշիտիւր տէն.*

Cela lui entre par une oreille et lui sort par l'autre. *Այլ ականջէն կը մտնէ մէկալէն կ'ըլլէ. պէր գա-
ղաղալիտիւր րէրէր օ պէրիտիւր Եւ-տէր.*

Me connaissez-vous? *դե՞ս կը ճանչնամ. պէնի ինչեւր
մը արն.*

Je n'ai pas l'honneur de vous connaître. *գձեղ
ճանչնալու պատիւը չունիմ. Խալար, ինչեւ-
մամ.*

Comment, vous ne me reconnaissez pas? *ի՞նչ, դե՞ս
չէք ճանչնար. նկ, պէնի ինչեւր մը արն.*

Je ne puis vous remettre. *չեմ կրնար միտքս բե-
րել. աշար սէն էշիտիւր ան.*

Nous nous connaissions cependant très-bien autrefois. *ի վերայ այսր ամենայնիւ երբեմն իրար շատ աղէկ
կը ճանչնայինք. Լա-տէն պէր Եւ-տէն պէրիտիւր էշի
Խալար Եւ-տէր.*

Je ne me rappelle pas d'avoir eu cet honneur. *չեմ
յիշեր որ աս պատիւս ունեցած ըլլամ. Խալար
էշիտիւր.*

C'est singulier. Mon visage devrait vous être connu. *զարմանալի բան է. կերպարանքս ձեզի ծանօթ
պիտ'որ ըլլար. Լա-տէն էշի. Լա-տէն էշիտիւր տէն
պէնի օլալայր.*

J'ai de l'appétit. } *ախորժակ ունիմ, կը զգամ:*
 Je me sens de l'appétit. } *էշխանլըմ լար. էշխան ար-*
յայօր ում.

Je suis encore à jeun. } *դեռ ծամ եմ, բան մը չեմ*
 Je n'ai encore rien pris. } *կերած. արհապիք չեյ եկե-*
միշտ էմ.

J'ai soif. *ծարաւ ունիմ. արհապըշ լըմ.*

Je voudrais bien boire un coup. *բան մը խմել*
կ'ուզէի. պիք չեյ ելեմ էսկէր էրէմ.

Donnez-moi à boire. *խմելու բան մը տուր ինծի.*
էկե՛մ, պիք չեյ մէր.

Donnez-moi un verre d'eau. *գաւաթ մը ջուր տուր.*
պիք քարէն արհապէր.

Versez-moi un verre de vin. *գաւաթ մը գինի*
լեցուր. պիք քարէն շարադ արեւոր.

Je suis bien las, bien fatigué. *շատ յոգնած եմ.*
պայէն էօրդուն ում.

Je n'en puis plus. *ալ չեմ կրնար. արեւելի քարէն լըմ*
էկե՛մ.

J'ai sommeil.

J'ai envie de dormir. } *քուն ունիմ. արգոն լար.*

Je suis tout assoupi.

Je voudrais être au lit. *կ'ուզէի անկողնի մէջ ըլլալ.*
էկե՛մ րեօլեմ օլայրըմ.

Je vais me coucher. *պառկելու կ'երթամ. էալիմայ*
իկեյօր ում.

J'ai bien dormi.

J'ai dormi d'un } *աղէկ քնացայ. էյն արգոն.*
 bon somme.

J'ai assez mal dormi. *անշափ աղէկ չքնացայ. օ*
քարար էյն արգոն.

Je n'ai fait que sommeiller. *մրափելէն ուրիշ բան*
մը չըրի. արգոն-քնամարտն պաշտ պիք չեյ եկե-
րէմ.

Je n'ai pu m'endormir. *քունս չտարաւ. արգոն-քնամ*
էկե՛մ-րէմ.

Je n'ai pu fermer l'oeil de toute la nuit. *բոլոր*
դիշեր աչքս չկրցայ փակել. րե-րե-ն էկե՛
կեօդէ-մի- քարայմարըմ.

Je me suis réveillé avec le jour. *լուսընալու ատեն*
արթընցայ. արարարըմ լարէն յանարըմ.

Je me suis éveillé en sursaut. *մէկանց ցատքելով*
արթընցայ. պիքէն պիքէ արարարարէն յանարըմ.

Ի. ԵՐԹԱՆՈՒ, ԳԱՆՈՒ, ՊՏՔՏԵՆՈՒ

Où allez-vous? *ուր կ'երթաք. Ներէյն էկեյօր ար-*
հաւ.

Je vais à l'église. *եկեղեցին, ժամը. քիւլեյն.*

Je rentre chez moi. *տուն կը դառնամ. էկէ րեօնե-*
յօր ում.

D'où venez-vous? *ուսկից կու գաս. Ներէրէն էկեյօր*
ուն.

Je viens de la promenade. *ժուռ գալէն, պարտեղէն.*
էկե՛մ.

Je sors de chez vous. *ձեր տնէն կ'ելեմ. քիւլեյն*
լարըմ.

Par où voulez-vous passer? *ուսկից անցնիլ կ'ուզէք.*
Ներէրէն էկե՛մ էսկէր քիւլեյն.

Entrez! *Տրամպեցէք, մտէք. արգոն-քնուն, էկե՛ն.*

N'allez pas si vite. *պիշափ շուտ մ'երթաք. օ քա-*
րար լար-քնուն էկե՛մ.

Ne courez pas tant. *պիշափ մի վաղէք. օ քարար*
քնուն.

Vous êtes tout essoufflé. *շունչերնիդ կտրեր է. Նե-*
ֆեմիւն էկե՛մ.

Reprenez haleine. *շունչ առէք. Նեֆեմ ալն.*

Arrêtez! *կեցէք. արգոն.*

Attendez un moment. *քիչ մը կեցէք, սպասեցէք.*
պիք ալ արգոն, պիւլեյն.

Allez plus doucement. *քիչ մը կամաց քալեցէք. պիք*
ալ էալն էկե՛մ.

Je ne saurais vous suivre. չեմ կրնար ետեւերնէդ գալ. որքանչափ ցուցնէ.

Reposez-vous un peu. քիչ մը հանգչեցէք. պէր աչ եօրդանլոց լըն.

Je vais avec vous. ձեզի հետ կ'երթամ. սեղիւն կ'որէր իմ.

Suivez-moi. ետեւէս եկու. որքանչափ ցուցնէ.

Venez ici. հոս եկու. պարտաւ ցուցնէ.

Venez par ici. ասկից եկու. պարտաւ ցուցնէ.

Passez par là. անկից անցիր. ճարտաւ ցուցնէ.

Avancez! յառաջ գնա, անցիր. իւրեք կ'են, կ'են.

Allez tout droit. շտապ գնա. որդրոն կ'են.

Approchez! մօտ եկու. ետեւ ցուցնէ.

Restez là. հոս կ'եցի. ճարտաւ ցուցնէ.

Ne bougez pas de là. հոսկից մի շարժիր. ճարտաւ ցուցնէ.

Ne vous éloignez pas. մի հեռանար. որքան ցուցնէ, ետեւ ցուցնէ.

Revenez bientôt. շուտ դարձէք. լոգորդ ցուցնէ.

Ne restez pas longtemps. շատ մի կ'ենար. լոգորդ ցուցնէ.

Ne vous faites pas attendre. սպասցրնել մի տաք. պէտքեր ցուցնէ.

J'allais à tâtons. խարխալելով կ'երթայի. եօրչափ եօրչափ կ'որէր ցուցնէ.

Reculez un peu. քիչ մը ետեւ գնա. պէր աչ կ'են, որքան ցուցնէ.

Passez votre chemin. ճամբայ գնա. եօրչափ կ'են.

Faites place. Laissez-moi passer. ճամբայ տուր. թող տուր որ անցնիմ. եօլ վեր, պարտաւ ցուցնէ.

Sortez d'ici. ասկից ելիր. պարտաւ ցուցնէ.

Allez-vous-en. Va-t'en. գացէք. կորսուէ, գնա. կ'որէն. կ'են ետեւ.

Voulez-vous venir avec moi? հետս գալ կ'ուզեմ. պէտքեր կ'են, ետեւ ցուցնէ.

Dites-moi oui ou non. կամ հա կամ չէ ըսէք. ես ցուցնէ.

Allons par eau. ջրէն երթանք. պէտքեր, ցուցնէ կ'որէն.

Où est le bateau. նաւակն ո՞ր է. ցուցնէ կ'որէն.

Où sont les bateliers? նաւավարներն ո՞ր են. ցուցնէ ցուցնէ.

Entrez dans le bateau. նաւակը մտէք. ցուցնէ կ'որէն. L'eau est fort tranquille. ջուրը շատ հանգարտ է.

որքան ցուցնէ.

Où voulez-vous débarquer? ո՞ր կ'ուզէք ելլել. կ'որէն ցուցնէ.

Nous sommes près du bord. ավուրքին մօտ ենք. ցուցնէ.

Etes-vous las? յոգնած էք. եօրչափ ցուցնէ.

Je suis très-fatigué. շատ յոգնած եմ. լոգորդ ցուցնէ.

ԻՆ. ԽԱՆԻՆ

Le bruit s'en est répandu partout. ասոր լուրն ամեն տեղ տարածուեցաւ. պարտաւ ցուցնէ.

Comment avez-vous fait connaissance avec elle? իրեն հետ ի՞նչպէս ծանօթութիւն ընելու սկսաք. ցուցնէ.

Je vous ferai faire connaissance avec lui. ձեզի հետ ծանօթութիւն ընել կու տամ. սեղիւն ցուցնէ.

Je ne saurais le souffrir. չեմ կրնար քաշել, տանիլ. պարտաւ ցուցնէ.

J'eus bien de la peine à m'empêcher de rire. ծիծաղութեամբ համար շատ աշխատեցայ. կ'են, կ'են.

Je n'y gagnerais rien. ասով յառաջ չէի երթար, ձեռքս բան մը չէր անցներ. պարտաւ ցուցնէ.

Vous y trouveriez mieux votre compte. *ձեզի աւելի յարմար կ'ըլլար. սեղե դահա թախելէ օլոր ուրա-*

Il aura sa revanche. *Հասուցումը, փոխարէնը պիտոր ընդունի. մի-գաղէլէ-նիս ալանաք.*

Donnez-m'en une fois autant. *ձեզ այնչափ ալ տուր. պէր օ գադար դահա վեր.*

Le mien est plus gros de la moitié, une fois plus gros, plus grand. *Իմս անոր երկուքին չափ է. պէնիսի ետեւի գադար վար դըր.*

Qu'avez-vous à l'oeil? *աչքդ ի՞նչ եղեր է. կեօղէն-ն ի՞նչ օլոր-ն.*

D'où vient que vous êtes si triste? *Ինչո՞ւ անանկ տրուում էք. ի՞նչ էլն օ գադար մահողն առնող.*

Elle a toujours quelque chose qui lui fait mal. *Միշտ ցաւ մը ունի. աղբալ ետեւի օլորող-ն էօք.*

S'il ne tient qu'à cela. *Թէ որ բանն ասոր վրայ է նէ. էյեր էլ պոնա գալըրս.*

Il ne faut pas examiner les choses à la rigueur. *այնչափ ճշգիւ քննելու չէ. օ գադար ալիք ա-բալըրմամալը.*

Il fut à deux doigts de sa perte. *մաղ, երկու մաս մնաց որ պիտի կորուեր, կործաներ. գըլ գալըր էլ ինչից օլոր-ն կեօղէնիս.*

Les choses ont changé de face. *բաները փոխուեցան. մալանալի տեղիշիլի.*

C'est tout dire. *ասիկայ ամէն բանին տեղը կը բոնէ. պո- հեր շէյն եերին ին-լար.*

J'ai cru qu'il ne serait pas mal à propos. *կարծեցի որ աղամար չէր ըլլար. սանալմ էլ մանասիպէնիս շէյ տեղիլ էր.*

Il ne ferait pas mal d'y aller. *երթալու ըլլար նէ, գէշ չէր ընէր. կեփեյի, թէն էլի-ն էր.*

S'il arrivait quelque malheur. *գժբախտութիւն մը պատահելու ըլլար նէ. պէր թելալիլ պո-հու-ր էրէ-նէ օլորող.*

Je m'ensais mauvais gré. *չառ կը ցաւիմ. լք-մճըր ըմ.*

Vous ai-je jamais grondé? *քեզի երբեք սաստած, յանդիմանութիւն տուած ունիմ. սէնի աղարա-բըրմ վար մ.*

On ne peut avoir cela que difficilement. *ասիկայ դժուարութեամբ ձեռք կը ձգուի. պո- շէյ կե-նէ-նէ.*

Pourquoi faites-vous tant de bruit? *Ինչո՞ւ այնչափ խըլտոց կը հանես. ինչն պո- գադար գալըրը երէր սէն.*

Il eut bien de la peine à se sauver. *մինչուկ որ ազատեցաւ նէ, շատ դժուարութիւն քաշեց. գո-լոր-լանալապարաք լք գաղէլի վէրի.*

Il s'accommode de tout. *ամէն բանով գոհ կ'ըլլայ, ամէն բանի կը յարմարի. հեր շէյ գոյլ օլոր, օն- կեօրէ հեր շէյ պէր տէր.*

Autant que je puis m'en souvenir. *որչափ որ կը յիշեմ նէ. իսկըրմ կեփերէ պիտիս գադար.*

Vous auriez mieux fait de n'en dire mot. *բան մը չըսէիր նէ, աւելի աղէկ կ'ընէիր. պէր շէյ ին-մայայորն, դահա էյի երէր երին.*

Je me suis enfin ravisé. *վերջապէս խորհուրդս փոխեցի. սօն սօն- թէրիսի տեղիշիլի.*

Il commence à s'échauffer. *տաքնալու, բարկանալու կը սկսի. թըրմայ, հըրանալապարա պալըր.*

Tout ceci ne présage rien de bon. *աս ամէն բաները աղէկ դուշալութիւն չէ. պոնալը էյի նէլան տեղիլ.*

Je ne garderai point de mesure. *չափ պիտի չպահեմ. պէր էօլի-րէ պո-բայալալ ըմ.*

J'ai le coeur percé de douleur. *սիրտս տրամութեամբ լեցուն է. գալըրմ պէ-լի-ն գոմ գառալիլ էլիսիլ էր.*

Je ne l'ai pas trouvé fort disposé à cela. *զինքն աս բանս ընելու այնչափ պատրաստ չգտայ. պոնա էլիսիլի օ գադար իսկիւն պո-լալալ.*

Il est mal dans ses affaires. *գործքերը գէշ կ'երթան. էլիլի թէն կեփեյ.*

Il ne cède à personne en fait d'érudition. Il est aussi
savant que pas un. Հմուտ թանկողմանե մեկե
մը վար չէ. ինչպէս թէ եւն իմեալէն

Բնականորեն չէի կարող համարել, որ իմ
 ընկերությունը կհաջողվի։ Բայց երբ
 հասկացա, որ իմ ընկերությունը կհաջողվի,

Qu'est-ce que cela me fait? ከኔልኛ ከኔኒ. ግጥሙ ነቲ.

Si jamais il m'arrive de le rencontrer. *Երբեք իրեն
պատահելու ընթացքում. ելիք դուրս + երբե օն - ու
կիկե՛ն + օն - ԲԱՄԻ՛Ր.*

A quoi se monte le tout? ամէնը մէկանց ի՞նչ կ'ընէ,
դու մարն ի՞նչ է. հէ՛հա՛ն պէրբէն, ճի՛շտ չէ՛ երբէր .

Pensez-vous en être quitte à si bon marché? Կար-
 ծես որ այսչափով պրծա՞ր. պո- ֆարաբ էի,
 դեռյի ելիկեշի գործընդուն- ֆո- ղան էդէր սէն.

Il m'a rendu de fort bons témoignages de vous. Il m'a dit beaucoup de bien de vous. Il m'a parlé de vous fort avantageusement. *բու զոսոց շատ դուրսով խոսեցաւ. «էնչ չէ՛ր հերքել».*

Je veux voir à quoi tout ceci aboutira. *Կուգե՞մ
տեսնել սուր զեքջն քնչ պիտ'որ բլայ . շնշնշ
նէրէյէ վարձադանն կօրօք + խաբէր ի՞մ .*

Vous n'y trouverez pas votre compte. *ասկէն պիտի չեղես, քննա պիտի կրես. ալիքնորն չբռնանանք առն, պարարի չբռնանք առն.*

Je ne m'en soucie pas. *Հոգս չէ. ուսման արեւել.*
 M'en dût-il coûter la vie. *մահահանա պատճառ ալ
 բոլոր չէ. մեռնելու ալ բոլամ. էօրեճէ պէի օրամ.*

J'ai eu bien de la peine à le faire venir. *Քինշուկ որ
բերել տուի նե հոգիս բերնէս եկաւ. Կեհեբեդե-
բեշէ, Կեհեբեշ Էմի, Կահեբեշ Կեհեբեշ.*

Il va si lentement en besogne. Գործքին մէջ անանկ
գանդաւ է որ . . . Բաւարական իշխանի օ գաղափար
առոր արդէն .

Cela vient à rien. Cela s'en va en fumée. *առկից
բան մը չ'ելլեր. պոռնիկը պէտք չէր լինէր.*

Tout homme est sujet à se tromper. *ամէն մարդ կր-
նայ սխալիլ*. Էւր թե՛ եանշապելիւր.

Cela est tout aussi bon. **աս ալ մէկտէրն չափ աղէկ է.** **պստոյն օ պէրէ քարաւ էյն պէր, օ պէրէն պէն արարան քարման.**

Ils font mauvais ménage. ասան մէջ իրարու հետ
աղէկ չեն. էլ ինչո՞րէ դերէ դերեկէ էյն Դէյնէ Դերեկէ.
Il m'a bien fallu en passer par là. պէտք էղաւ որ
անանկ ընեմ. էոյկէ էմէկէ յենդո՞ւր օղորմ.

Si les affaires réussissaient selon nos désirs. բաները
բաղձացածնուս պէս յաջողելու բւային նե:
Էլներ է-մէրդիտիչ-կէզէ կէրէճէ + օւշար:

Je suis résolu de rompre avec lui. միտքս դրի որ բոլորովին իրմէ բաժնուեմ, իրեն հետ աւելուեմ ֆէրիէ գոյում և՛ ընդունալ զէնքի-ն և՛ զէնքի-ն, պահանջում։

Il me prit envie, fantaisie d'y aller. Հոն երթալու
բաղձանքս եկաւ. Երայս ինքեյե աղիւմ Թլարու.

Je devins rouge comme de l'écarlate. Le feu me
monta au visage. *կաս կարմիր կարեցայ, արիւնը
երեսս զարկաւ. ինձ իբրձեւ օլոր--մ, ինչ
իկ-իկ-իկ ին-րոս-*.

Je ne saurais le faire sortir. զինքը չեմ կրնա
գուրս հանել. Ծննդաբանը չկարողանալ.

De la manière qu'il s'y prend. բնած ճամբովը
 Բնած ճամբովը .

La chose est comme faite. բանը լմնացածի պէս է
հասաւանի պիւրիշ կիպի դեր.

Si nous avions seulement assez d'argent. *մինակ բա
ւական ստակ ունենայինք* նե. է-ւ-լ-ւ-լ ե-լ-ի-լ-ճ-ե-
լ-ւ-ր-ւ-ր ճ-ւ-ր-մ-ւ-լ օ-ւ-ւ-յ-ր-ւ-լ.

Il a trempé dans la conspiration. *ክንድህ ሠረ ረወዮ ምስ ካሉ ሞሪቲኤን ሰብረ ልሰሰላላ . ተፈሳሳሪ ሞሪ ረወዮ ከነገረኛወቶ ጅረወቶ ይገላገላሉ .*

Vous vous entendez mieux à cela que moi. *դուք աս բանս ինձմէ աւելի աղէկ կը հասկընաք. սէշ պահապանութիւն պէնդէն էյն աղէտը չըմբ.*

Il ne songe pas à mal. *Սխալը դէշ չէ. ֆէրէ ֆէնա թէյնէլ թէր.*

Je sais de vos nouvelles. *Ինչպէս մարդը ըլլալդ, ըրածներդ գիտեմ. նաք շատ օլորդընդն, էրթիւնէն պէնդէն է.*

Le moyen de ne pas le faire? *չընել կըլլա՞ր մի. էրթիւնէն օլորդընդընդ.*

Je sortirai, dès qu'il cessera de pleuvoir. *անձրեւը դադարելուն պէս՝ դուքս պիտո՞ր ելլեմ. ետքընդ թէնէլէն էրթիւնէն պէնդէն ինչպէս ինչպէս ինչպէս.*

Que veut dire ceci? Qu'est-ce que cela veut dire? *ասիկայ ի՞նչ կը նշանակէ, ի՞նչ բան է. պահապան մանաք ինչ, պահապան թէնէն.*

C'est un mal sans ressource. Il n'y a point de remède à cela. *ասոր ճար, դէղ չկայ. պահապան թէնէն.*

Je ne prends jamais de telles libertés. *ասանկ բաներ ընելու երբեք չեմ համարձակիր. պէնդէն չէյնէն էրթիւնէն թէնէն.*

J'ai une grande affaire sur les bras. *դժուարին գործք մը ունիմ. պէն լափարըն, լըր էնէն լըր.*

Ils se rendent maîtres de tout le commerce. *բոլոր վաճառականութիւնն իրենց տակը կ'առնեն. պահապանութիւնն պէնդէն թէնէն.*

Je m'en rapporte à qui l'on voudra. *որուն սր կ'ուզեն նէ կը հարցընեմ, կը հաւանիմ. թէնէն էրթիւնէն.*

Restez où vous êtes. *եղած տեղդ կեցիր. օլորդընդն էրթիւնէն.*

Ne vous déconcertez pas. *մի շփոթիր. շալըն, ալն էնէն օլոր.*

Je ne suis pas si sot. *այնչափ անմիտ չեմ. օ ֆաթար շալըն թէնէն է.*

Réservez cela pour une autre fois. *ասիկայ ուրիշ*

անգամուան մը պահէ. պահապան պահապան թէնէն.

Notre navire fait eau. *նաւերնիս ջուր կ'առնէ. էրթիւնէն.*

Les matelots avaient été faire de l'eau. *նաւավարները ջուր բերելու դացած էին. էրթիւնէն.*

Il est revenu de toutes ses folies. *բոլոր խենթութիւնները մէկ դի թող տուաւ. թէնէնէնէն.*

Il ne se fait aucun scrupule de mentir. *սուտ զրուցելը բանի տեղ չիգնէր. ետքն թէնէնէն.*

Procurez-moi un domestique qui soit à mon gré. *ինձի ուղածիս պէս ծառայ մը գտիր. պահապան թէնէնէն.*

Il me tarde de le voir. *շատ կը բաղձամ զինքը տեսնել. թէնէնէն.*

Quand je vois de pareilles choses je tombe des nues. *անանկ բաներ տեսնելու ըլլամ նէ, շատ կը զարմանամ. պէնդէն թէնէնէն.*

Ils riaient à gorge déployée. *բարձր ձայնով կը ծիծաղէին. ֆաթար էնէն.*

Cette expression peut être prise en un mauvais sens. *աս բանս, խօսքս դէշ մոքով կընայ առնուիլ. պահապան ֆէնդէն.*

Il y a loin d'ici là. *հասկից հոն շատ հեռու է. պահապան օրայն լըր.*

Il enrage contre moi. *ինձի դէմ կը բարկանայ. պահապան.*

Je vous en tiendrai compte. *ասոր տեղը կը լեցընեմ, վարձքդ կու տամ. պահապան էրթիւնէն.*

Cela me fait sauter aux nues. *աս բանս զիս շատ կը բարկացընէ. պահապան.*

Je n'y vois goutte. Je n'y comprends rien. *ասկից
բան մը չեմ հասկընար. պոնորան պէր չեյ աղնամ.*

S'il avait tant soit peu de courage. *բիշ մը քաջա-
սրբաութիւն ունենարնէ. պէր ալ էն-բէշէն շլայրը.*

Il a trouvé à qui parler. Il a trouvé chaussure à son pied. *իրեն յարմար, իրեն դէմ գնել կրցող մարդ
մը գտաւ. քէտիկն ուղղուն, քարշը քոյած-ք պէր
արած պո-լոր-.*

Il répond toujours à demi-mot. *միշտ կէս բերան
պատասխան կու տայ. արայմ եարբ՝ աղըն ճէվապ
վերէր.*

Il est capable lui seul de leur tenir tête. *մինակ ինքն
ալ անոնց հետ գլուխ կընայ ելել. եւլընը
քէտիկն պէ ծալըրը պաշտ լըքաւիկէր.*

Il est en pointe de vin. *գլուխը քիշ մը զուար-
թացած է. պէր ալ պաշտ պէ-մանլանմը.*

Cet ivrogne fait des zigzags. *սա գինովը պատէ պատ
կը զարնուի, ծուռ ու մուռ կը քալէ. ը- քէ-
իշ պէր պո-վարդան օ պէր պո-վարդ վո-րո-լո-յօր,
չէյիկ պէյիկ, էյիկ պէ-յիկ- կէտիյօր.*

J'ai changé de dessein, de résolution. *միտքս փո-
խեցի. քէտիկն պէյիկէր.*

C'est là tout ce que vous aurez, ménagez-le bien. *տեսնելիքդ աս է, աղէկ դործածէ. կէտիկ-պ կէ-
րէճէյիկ պո- պո-ր, էյի քո-լան.*

Comme si de rien n'était. *բան մը չեղածի պէս. պէր
չեյ շլամըն կէտի.*

Ils se sont enfuis à toutes jambes. *կրցածնուն չափ
չուտ փախան. քո-րքէիկէրէ էէիկէլիկէ քո-րար
լաքո-ք քալըրը.*

Vous voulez toujours vous mêler de ce dont vous n'avez que faire, mettre le nez où vous n'avez que faire. *միշտ քեզի չվերաբերած բաներու մէջ
մտնել կ'ուզես, կը խառնուիս. հէր զէմն սանա
պէ-շէյիկն շէյիկն էնիկէ քէտիկէ քէտիկէ քէտիկէ
քէ.*

Il n'est pas à beaucoup près si beau. *անչափ աղու-
որ ըլլալու համար գեռ շատ բան պէտք է. օ
քո-րար կէ-ղէլ շլամ- արած լք շէյ լալը.*

De quoi vous inquiétez-vous? *ինչ բանի համար
հոգ կ'ունենաս. չէ էնիկ քոյը ետէր քէ.*

Il est entre le zist et le zest. *տարակուսի մէջ է.
ըսելիքն ու ընելիքը չի գիտեր. շէ-պէն էնիկէ պէր,
չէ ետէճէյիկն չէ պէյիկէյիկն պէլիկ.*

A quoi bon tant de paroles? *այսչափ խօսք ինչ
բանի կը ծառայէ. պո- քո-րար լքիքն ասլը չէ.*

Il faut nécessairement que cela soit. *պէտք է որ
ասիկայ ըլլայ. պո- շլամ.*

Je ne le ferais pas pour quoi que ce fût. *ինչ որ
տալու, ընելու ըլլան, չեմ ընէր. չէ վերէիկէր,
էի-էիկէր, էի-էի.*

Il regarde de trop près aux choses. *ամէն բան շատ
մօտէն, խորունկ կը քննէ. հէր շէյիկ ետէրդան
նալար ետէր, պէրիկէն իէֆիկէ ետէր.*

Il le fait de la manière la plus aisée du monde. Cela ne lui coûte rien, ne lui donne pas la moindre peine. *սա բանս շատ գիւրութեամբ կ'ընէ. պո-
մասլանմը լք քոյըլըլը ետէր.*

Je n'y suis point du tout obligé. *ասոր ամենեւին
պարտականութիւն մը չունիմ. պո-նա հիւ պօր-
հոմ էօք.*

Voilà qui est fait. *ալ բանը լմընցաւ. զայրը մասլա-
նալ պէրիկէ.*

Comment cette faute vous a-t-elle échappé? *ինչ-
պէս աս սխալը աչքէդ փախաւ, չիմացար. նալը
պո- եանլըլը պո-յամարն.*

Je vous prie, écoutez-moi jusqu'au bout. *կ'աղաչեմ
մինչուկ վերջը մտիկ ըրէր. ետէրըլըլը քո- սնո-նա-
պո-ք պէրիկէյիկ.*

Dites donc ce que c'est. *ըսէր ինչ որ է. չէ քէ էնիկ պէյիկ.*
Qui est le propriétaire de cette maison? *սա տան
տէրն ով է. պո- էվիկ սանիկէ քէ պէր.*

Vous ne savez pas ce que vous voulez. ուզածդ չես գիտեր. իմեցիքդ ինչու չես գիտեր.

Il n'en peut revenir. անկից չի կրնար ազատիլ. օհ դու չես գիտեր.

Votre curiosité vous coûtera cher. Հետաքրքրութիւնդ քեզի շատ սուղ պիտի նստի. որչափ ընթերցես, իմեցիքդ ան չի գիտեր.

J'en ai eu bon marché. աժան պրծայ. ուժեղ, եւ զինքն գործիւն.

Il m'a pris au dépourvu. ձեզն ի ձեզ, պատրաստ չեղած ատենս վրաս հասաւ. պիտի չի գիտեր, ինչու չի գիտեր.

Il s'est assez bien expliqué là-dessus. աս բանիս վրայ միտքը բաւական աղէկ յայտնեց. որ չի ինչից չի գիտեր.

Il est tous les jours collé sur les livres. ամէն օր գրքերուն կպած է, գրքերէն չի բաժնուիր. հէր ինչ ինչ գիտեր.

La coutume l'emporte sur la raison. սովորութիւնն իրաւունքը կը յաղթէ. որքէն հաճեցին ինչից.

A quel taux avez-vous placé votre argent? ստակդ բանինով շահու առիր. որքէն ինչ ինչ գիտեր.

Je ne saurais y mettre tant d'argent. աս բանիս այնչափ ստակ չեմ կրնար ծախել. որքն օր ինչ.

Depuis que j'ai changé de demeure. բնակութիւնս փոխելէս վեր. փոխելէս պիտի չի գիտեր.

En voilà assez pour dix personnes. ասիկայ տասը հոգեւ հերիք է. որ օհ ինչից չի գիտեր.

C'était ma dernière ressource. վերջին ճարս ան էր. օհ ինչից.

Les provisions nous manquèrent. պաշարնիս հասաւ. չի գիտեր.

Il a une dent de lait contre moi. ինծի շատ բարկացած է. պաշար չի գիտեր.

La fortune se joue des hommes. բախտը մարդիկն էրը ծաղը կ'ընէ. ինչից չի գիտեր.

Nous n'en serons pas moins bons amis pour cela. ասով բարեկամութիւննիս ամենեւին չի նստաւ.

Comment va l'affaire? գործքն ի՞նչ պէտք է. ասաւ ինչ.

Nous avons toutes choses en abondance. ամէն բան առատութեամբ ունեւինք. հէր ինչից.

J'ai passé une fort mauvaise nuit. գիշերը շատ գէշ անցուցի. ինչից չի գիտեր.

Je suis au bout de mon latin. շփոթած եմ, ինչ ընելիքս չեմ գիտեր. շատեւն ինչ.

Il faut que vous le fassiez, bon gré mal gré. ուզես չուզես, ընելու ես. ինչից չի գիտեր.

Si l'occasion se présente de vous servir. ձեզի ծառայութիւն ընելու առիթը պատահի նէ. ինչից.

C'est pour mon usage. ինծի համար է. պիտի չի գիտեր.

Il ne faut pas s'en étonner. տար վրայ զարմանալու չէ. ինչից.

Eh bien, qu'entendez-vous par là? ասով ի՞նչ ըսել կ'ուզես. ինչից.

Il en parle comme d'un prodige. ասիկայ հրաշքի պէս կը պատմէ. որքն օր ինչ.

Ce qui lui paraît si étrange est une affaire fort aisée. իրեն այնչափ օտար բան երեւցածը դիւրին բան մըն է. օհ պաշար անցիկ ինչից.

Je vous entends, je sais ce que vous voulez dire. ըսելիքդ կ'իմանամ. ինչից չի գիտեր.

Je ne sais lequel c'est des deux. *Երկուքին որն
ըլլալը չեմ գիտեր. ի՞նչն որն հանկու
հան պիտի լինի.*

Je voudrais bien savoir ce que c'est. *Ի՞նչ ըլլալը
կ'ուզեի գիտնալ. նէ օլորդոնդոնդոն պիտի
լինի.*

Ce n'est pas une chose dont il faille tant s'étonner.
*ասիկայ այնչափ զարմանալու բան մը չէ. պո-
հարար շաշմափ պէր չէյ որչիւ որի.*

7.

ՔԵՐԵԿԱՆՈՒԹԵԼՆ

Ա. ՄԱՍԻՆ ԿԱՆՈՆՆԵՐՈՒՆ

Կ Ր Թ Ո Ւ Թ Ի Ի Ն Ը

Ա. ԳՈՅԵԿԱՆՆԵՐՈՒՆ ԹԻԻԸ

51—55

Բ-լը բոյ-լաներն ու աշ-լաներն յոգնալի դէպքի լլաւն:

Ա. 1. Livre utile. 2. Juge prudent, 3. Jeune soldat. 4. Papier fin. 5. Palais magnifique. 6. Heureux père. 7. Ris immodéré. 8. Mauvais enfant. 9. Clair ruisseau. 10. Soulier neuf. 11. Faible roseau. 12. Beau pays. 13. Cheveu blanc. 14. Petit oiseau. 15. Filou adroit. 16. Triste hibou. 17. Grand trou. 18. Héros invincible. 19. Précieux bijou. 20. Nouveau frais.

1. Օգտակար գիրքեր. 2. Խոհեմ դատաւորներ. 3. Երիտասարդ զինուորներ. 4. Բարակ թղթեր. 5. Շքեղ պալատներ. 6. Երջանիկ հայրեր. 7. Անչափ ծիծաղներ. 8. Գեշ տղաք. 9. Յստակ ժտակներ. 10. Կոր մուճակներ. 11. Տկար եղեգներ. 12. Աղուոր դաւառներ. 13. Ճերմակ մաղեր. 14. Պղտիկ թռչուններ. 15. Ճարտար դուղեր. 16. Տխուր բուեր. 17. Մեծ ծակեր. 18. Անյաղթելի գիւցաղունք. 19. Մեծագին դոհարներ. 20. Կոր ծակքեր.

1. Քաւորելի ինչպէս. 2. Ագլու հատիկներ. 3. Տէլի քանի նիւթեր. 4. Ինչեւ Կալուր. 5. Մեծ ինչ Կալուր. 6. Պալուր ինչեր. 7. Օրանալի ինչ-նիւթ. 8. Քեւ Կալուր. 9. Պերրաֆ ըմպ-ճըլ. 10. Ենի Կալուր. 11. Կալուր Կալուր.

12. Կէ-շէ-լ էյ-ա-լէ-լէ-լէ-ր. 13. Ա-թ աս-լէ-ր. 14. Բէ-շէ-լ-թ-ա-լէ-ր. 15. Ո-ւ-ւ-ա է-լ-ր-ա-լէ-ր. 16. Գ-ա-ր-ա, է-ա-լ-ը պ-ա-յ-թ-ա-լէ-ր. 17. Պէ-օյ-է-ր Դ-է-լ-է-ր. 18. Ի-է-ն-ի-է-լ-է-ր Գ-ա-ր-է-ա-ն-լէ-ր. 19. Պէ-հ-ա-լ-ը ճ-է-լ-է-ր-է-ր. 20. Ի-է-ն-ի-է-ա-ր-է-լ-է-ր.

Բ. 1. Animal tranquille. 2. Cheval fougueux. 3. Travail léger. 4. Sérail turc. 5. Petit gouvernail. 6. Historien impartial. 7. Mal insupportable. 8. Beau corail. 9. Caillou dur. 10. Régal somptueux. 11. Long cou. 12. Oeil noir. 13. Jeu agréable. 14. Peuple belliqueux. 15. Chou vert. 16. Veau gras. 17. Ciel serein. 18. Genou tremblant.

1. Հանգարա կենդանիներ. 2. Կրակոտ ձիեր. 3. Թեթեւ աշխատանքներ. 4. Տաճկի պալատներ. 5. Պղտիկ զեկեր. 6. Անկողմնակալ պատմագիրներ. 7. Անտանելիցաւեր, հիւանդութիւններ. 8. Աղուոր բուստեր. 9. Կարծր գայլախաղներ. 10. Մեծածախ կոշտներ. 11. Երկայն վիզեր. 12. Սեւ աչքեր. 13. Զուարճալի խաղեր. 14. Պատերազմող ազգեր. 15. Գալար կաղամբներ. 16. Գէր մողիներ. 17. Պայծառ երկինքներ. 18. Գողգոջոտ ծնկեր.

1. Մաղլը՝ հայմանլար. 2. Աղլըն ալլար. 3. Խա-
ֆէճ զահիւլէր. 4. Օսմանլը սարայլարը. 5. Բէ-շէ-լ-թ-
ա-լէ-ր. 6. Թարաճ Խո-ւ-ւ-ալ լեւալի-ի-է-լէ-ր. 7. Տայանլը պըրլար. 8. Կէ-շէ-լ Բը-թ-ա-լէ-ր. 9. Սէր-լէ լաթ-ա-թ Խա-լ-լարը. 10. Սալմանալը զէյ-
ա-լէ-լէ-ր. 11. Ո-ղ-ը-ն պօղալլար. 12. Գարա կէօղլէր. 13. Թահաճ օյանլար. 14. Ճէ-ն-ի-է-լ-է-ր Բը-լէ-լէ-ր. 15. Թաղ-լէ-լահանլար. 16. Սէ-ֆէ-լ Դանլար. 17. Ալը-թ-
հա-լէ-լար. 18. Թէ-լի-է-ր Դի-լէ-ր.

Պ-ի-ւ-թ-է-լ Բէ-լ Խո-ւ-ւ-ա-լ Բ-ա-ր-է-լ Դ-ի-թ-ի-ր Ը-լ-լ-ն-:

1. Ils préparèrent des (jeu public). 2. L'aigle est le roi des (oiseau). 3. Les (roi) sont des (homme). 4. Les (désert) sont des (océan) de sable. 5. Les (oeil) sont le miroir de l'âme. 6. Ces (cheval)

sont (doux) comme des (agneau). 7. Il a le bonheur de posséder encore ses (aïeul). 8. Ayez toujours devant vos (oeil) les (travail) de votre père. 9. Les (homme) passent comme les (fleur). 10. Il soutient la gloire de ses (aïeul). 11. Les (soudirail) de cette cave sont (grand). 12. Les (arsenal) sont des (magasin) d'(arme). 13. Jetons souvent les (oeil) sur les (mal) du prochain. 14. Mercure était le messager des (dieu). 15. Les (guerre) causent beaucoup de (mal). 16. La science met l'homme au-dessus de ses (égal). 17. Les (original) de ces (tableau) sont à Paris. 18. Le serpent fréquente les (tombeau), habite les (lieu inconnu). 19. Les (mont lusitanique) sont remplis de (lynx).

1. Հասարակաց խաղեր պատրաստեցին. 2. Արծիւը թռչուններուն թագաւորն է. 3. Թագաւորները մարդիկ են. 4. Անպատաներն աւաղի ովիկանոսներ են. 5. Աշուրները հոգւոյն հայլին են. 6. Սա ձիանքը դառնուկներու պէս հանգարտ են. 7. Անիկայ իր պապերուն հետ ապրելու երջանկութիւնն ունի. պապերը դեռ կենդանի են. 8. Հօրդ աշխատութիւնները միշտ աշուրներուդ առջեւն ունեցիր. 9. Մարդիկ ծաղկներու պէս կ'անցնին. 10. Անիկայ իր նախնեաց պատիւը կը պահէ. 11. Աս գինւոյ շտեմարանին ծակերը մեծ են. 12. Զննատուները զէնքերու շտեմարաններ են. 13. Շատ անգամ աշուրներն իս ուրիշին վշտերուն դարձնենք. 14. Հերմէս չաստուածներուն պատգամաւորն էր. 15. Պատերազմները շատ չարիք կը պատճառեն. 16. Գիտութիւնը մարդը իր հաւասարներէն վեր կը դնէ. 17. Աս պատկերներուն նախանկարները Փա-րիզ են. 18. Օձը զերեգմանները կը յաճախէ, ան-ծանօթ տեղեր կը բնակի. 19. Լուսիսանիայի լե-
ւերը քաւթաքներով լեցուն են.

1. Ալէ-ս-լէ-լէ-լ օյ-ա-լ-լար հա-լ-լը-լ-ա-լ-լար. 2. Գար-
լ-ն Բի-ւ-լարն Գար-լ-ա-լ-ը Դը-ր. 3. Փար-լ-ա-լ-լար Խա-ւ-
ն-

m. — richesses *f.* et — soif *f.* — honneurs *m.* éloignent — homme — vertu *f.* 18. Nous songeons rarement — besoins (*արա.*) *m.* — autres. 19. — ville est rafraîchie par — vent (*Հյց.*) *m.* — nord (*սեռ.*) *m.* qui souffle — côté *m.* — mer *f.*

1. Թագաւորին, թագուհւոյն, տղոց, աշակերտին ու ծառաներուն ըսէ. 2. Հօրեղբօրն ու հօրաքեռ գրեցի. 3. Հայրը ծառան գերձակին, սակերչին, ժամադործին ու ճարտարագետին խաւրեց. 4. Աղքատներուն ու սրբերուն տուինք. 5. Զինուորը՝ գեղը, վաճառանոցը, եկեղեցին ու աւուարձանները պիտ'որ երթայ. 6. Ստակը քաղաքացիներուն ու գեղացիներուն է, կը վերաբերի. 7. Սենեկէն կ'ելլէ. 8. Անկիայ պարտիզպանէն աւի. 9. Պարտէզէն կու գայ, չէ թէ անէն. 10. Պատերազմի նշանը տուին. 11. Գինին ստամբօր կը զօրացնէ. 12. Աստուած մարդիկներուն հայրն ու արարածներուն պահպանիչն է. 13. Տղաք մերձաւոր քաղքին դպրատունը դացին. 14. Քաղաքներուն բնակիչները գեղի զուարճութիւնները կը սիրեն. 15. Տնէն պարտէզ կ'երթանք, պարտէզէն ալ դաշտ. 16. Կրակն ու մուխը առողջութեան վնաս կու տան. 17. Հարստութեանց սէրն ու պատիւններու ծարաւը մարդը առաքինութեան կը հեռացնեն. 18. Ուրիշներուն հարկաւորութեան վրայ քիչ հեղ կը մտածենք. 19. Քաղաքը ծովէն կողմանէ փչող հիւսիսային հովէն կը զովանայ.

1. Փայտէն, սուլեան, չճոճւորա, շայրեր, իւրիշ փայտաւոր տեսակ. 2. Ամօճայա վէ հալայա եղբայր. 3. Պապա՝ աշտընէրեղի, քոյր-մօնայա, սաւեճայա վէ սոյմարա եղբայր. 4. Գոճաւեճերէ վէ եօսի-ղիւրէ վերայ. 5. Նեֆէր տէյէ, պաշարա, փելսէյէ վէ վարչարա կնիք. 6. Ագի շէնիւրէրէն վէ տէյիւրէրէն տէր. 7. Օրորան արշարը լեգայօր. 8. Օնոն պաղեպանքան արշար. 9. Իվրէն տէյիւրէ՝ պաշարէն կէլիօր. 10. Ճէն+ նշանը վերայէր.

11. Շարապ տէյիւրէ քոյր-մօն. 12. Աւան ինչ-ւորն տէրէր վէ խիւ-գաւնէն սոյնէրէր արշար. 13. Չճոճուր եղբայրա զան տէյիւր տէյիւրէրէր. 14. Շէնիւրէր տէյ տէյիւր-շէնիւր տէյիւրէր. 15. Իվրէն պաղեյէ, պաղեյիւր տէյ տէյիւր տէյիւր. 16. Արիւրէ ինչ-ինչ աղաւթ արար վերէր. 17. Արիւրէ տէյիւր-արա, ինչ-որ հաւեյի ինչ-ինչ ֆալիւրէր տէն եւր-գաւր. 18. Սարաւրն էրիւր-տէյիւր տէյիւր տէյիւր. 19. Տէնիւր ինչ-ինչ տէյիւր տէյիւր տէյիւր.

Գ. ԱԺԱԿԱՆՆԵՐՈՒՆ ՍԵՌՆ ՈՒ ԹԻԻՐ

64 — 66

Փայտէ վէ քոյր-մօն տէյիւր տէյիւր տէյիւր.

Ա. 1. La perle (fin). 2. L'eau (chaud). 3. L'(innocent) joie. 4. L'étude (pénible), 5. La (grand) ville. 6. La (terrible) nouvelle. 7. L'(ancien) coutume. 8. La chaleur (importun). 9. La maladie (dangereux). 10. La (bon) plume. 11. L'eau (pur). 12. L'abeille (laborieux). 13. La (vrai) dévotion. 14. La (faux) sagesse. 15. La (solide) amitié. 16. La (doux) voix. 17. La chambre (bas). 18. La maxime (pernicieux). 19. L'exhortation (paternel).

1. Ագիւ մարդիւր. 2. Տաք ջուրը. 3. Անմեղ ուրախութիւնը. 4. Տաժանելի ուսումը. 5. Մեծ քաղաքը. 6. Զարհուրելի լուրը. 7. Հին սովորութիւնը. 8. Նեղացուցիչ տաքութիւնը. 9. Վտանգաւոր հիւանդութիւնը. 10. Աղէկ գրիչը. 11. Մաքուր ջուրը. 12. Ժիր մեղուն. 13. Ճշմարիտ ջերմեանդութիւնը. 14. Սուտ իմաստութիւնը. 15. Հաստատուն բարեկամութիւնը. 16. Անոյշ ծայրը. 17. Ցած սենեակը. 18. Վնասակար առածը. 19. Հայրական յորդորը.

1. Խոստ ինչ. 2. Սըճաք առ. 3. Կիւնահաւը տէյիւր. 4. Զահեյիւրէ իւր. 5. Պէտէյիւր տէյիւր. 6. Գօր-

հոնձ խաղեր. 7. Իստի աղիւ. 8. Սըգիւն վերին՝ սը-
ճաթ. 9. Թեւիւթիւն խաղիւթիւ. 10. Էյի գաւի. 11.
Թեւիւ սո. 12. Հասարաւն աղը. 13. Սահին խաղաղիւ.
14. Սախիւն ֆերաւիւ. 15. Սաղ, գաւի րոսիւր-գ. 16.
Խոշ սեդա. 17. Ալաւ օրա. 18. Ջարաւը սեօղ,
գալիւ. 19. Փեղերանի նասնիւ.

Բ. 1. La (chétif) maison. 2. La femme (trom-
peur). 3. La nuit (désastreux). 4. Une manière
(neuf). 5. La colère (instantané). 6. La maîtresse
(grondeur). 7. La méthode (instructif). 8. La pen-
sée (consolateur). 9. La paix (intérieur). 10. L'armée
(courageux). 11. La femme (pêcheur). 12. La fille
(parleur). 13. La (nouveau) maison. 14. La brebis
(peureux). 15. La réponse (bref). 16. Une (long)
lettre. 17. La langue (turd). 18. La (beau) fortune.
19. La flotte (grec). 20. La rose (frais).

1. Անշուք տունը. 2. Խաբեբայ կինը. 3. Դրժ-
բախտ գիշերը. 4. Նոր կերպ մը. 5. Բուպեական
բարկուծիւնը. 6. Սաստող խաթունը. 7. Կրթիչ
եղանակ մը. 8. Մխիթարական մտածմունքը.
9. Ներքին խաղաղութիւնը. 10. Արի զօրքը. 11.
Մեղաւոր կինը. 12. Հատախօս աղջիկը. 13. Նոր
տունը. 14. Պախկոտ ոչխարը. 15. Կարճ պատաս-
խանք. 16. Երկայն նամակ մը. 17. Տաճկերէն
լեզուն. 18. Գեղեցիկ բախար. 19. Յունական
նաւատորմիւր. 20. Դաւար վարդը.

1. Խօր եվ. 2. Արադարձը գարը. 3. Պէլլը
կէճէ. 4. Պէր եւնի Բարդ. 5. Կէլիճէ, պէր րաթիթիւթ
էօրթի. 6. Ալաւըլայճը գարը. 7. Պէր Եօրթիթիճէ,
Բերպիլի Եթիճէ ուսու. 8. Թեւիւթի Եթիճէ Դիւնաղա.
9. Տերունի բահալիւթ. 10. Եթիւթի, ճեարեթիւթ
ասիւր. 11. Կիւնահաւար գարը. 12. Լաֆաղան գըլ.
13. Եթիլի. 14. Գօրթաթ Գօրուն. 15. Գըսա ճեփայ.
16. Պէր ուղուն Եթիւթայ. 17. Օսմանլը Լեւանը. 18.
Էյի իթիւլ. 19. Բոս Եթիւթաւ. 20. Թալի կիւ.

Գ. 1. La (fou) prodigalité. 2. La paix (public).
3. Une dame (auteur). 4. Une action (vertueux).
5. Une feuille (sec.) 6. Une preuve (décisif). 7. Une
ville (franc). 8. Une personne (muet). 9. Une âme
(jaloux). 10. Une loi (protecteur). 11. Une barbe
(roux). 12. Une (sot) entreprise. 13. Une (vieux)
femme. 14. Une (malin) bête. 15. Une (beau) occa-
sion. 16. Une (mauvais) pensée. 17. Une fille (majeur).
18. Une blessure (mortel). 19. La couleur (blanc).
20. Une victoire (complet.)

1. Յիմարական շաղկութիւնը. 2. Հասարա-
կաց խաղաղութիւնը. 3. Հեղինակ տիկին մը.
4. Առաքինի գործք մը. 5. Չոր տերեւ մը. 6.
Որոշիչ ցուցում մը. 7. Ազատ բաղար մը. 8. Մունջ
անձ մը. 9. Նախանձոտ հոգի մը. 10. Պաշտպանող
օրէնք մը. 11. Կարմիր մօրուք մը. 12. Անմաական
գործք մը. 13. Պառաւ կնիկ մը. 14. Վնասակար,
զէշ անասուն մը. 15. Աղէկ առիթ մը. 16. Գէշ
մտածմունք մը. 17. Չափահաս աղջիկ մը. 18.
Մահացու վէրք մը. 19. Ճերմակ գոյնը. 20. Կա-
տարեալ յաղթութիւն մը.

1. Տիւնիճէ Եթաթ. 2. Ալիւթի բահալը. 3.
Պէր Դիւթիճէ գարը. 4. Գաղիլիլի աթիւթ. 5.
Պէր գործ- Եթաթ. 6. Գարաւ վերին պէր Եթաթ.
7. Պէր աղաթ լեւիւ. 8. Պէր պիլիւթի Եթաթ. 9. Պէր
Բըրթանձ Եթիլ. 10. Պէր Բըլիւ Եթիլ Եթաթ. 11. Պէր
Գորթալ սաթալ. 12. Աթըլըլաթ պէր Եթ. 13. Պէր
Գօսա գարը. 14. Պէր Դոթիլ, ֆէնա հալաթ. 15. Պէր
Էյի ֆըրաթ. 16. Պէր ֆէնա պիլիւթի. 17. Պէր
Եթիլի Եթը. 18. Էթիւթի Եթիլի Եթաթ. 19. Պէրալ
Եթիւթ. 20. Պէր Եթիլի ֆէլիւթի.

Պալաթի Եթ Դոթաթ Եթաթիւթի Եթիլ Եթաթի Եթաթ
Եթաթ Եթաթ Եթաթ.

1. Les jardins m. (royal) sont (admirable). 2.
Le bleu est sa couleur (favori). 3. La vie (humain)
est (sujet) à beaucoup d'accidents. 4. Les enfants ne

ամենայնի ինք քեզմէ աւելի համբերող է, կը համբերէ. 10. Իմ մատնիս քուկիսէդ ածան է. 11. Նամակդ շատ երկայն է. 12. Սոկրատ հին փիլիսոփաներուն ամենէն իմաստունն եղաւ. 13. Ամենէն աղէկ վրէժ առնելու կերպը՝ անարգանքը բանի տեղ չդնելն է. 14. Ժամանակը պարզեւնեւրուն ամենէն աղնիւն է. 15. Յայտնի թշնամին շողքորթէն քիչ վնասակար է, շողքորթին չափ վնասակար չէ. 16. Ամենէն պզտիկ ձայնէն կարթննամ. 17. Աղէկ դիրք մը բարեկամներուն ամենէն աղէկն է. 18. Աս հացը մեր դրացւոյն հացէն աւելի գէշ է. 19. Անիկայ արտաքոյ կարգի քաղցրաբարոյ մարդ մըն է.

1. Պոստալ — օղբնիկն օղբնիկ — օղբնիկ. 2. Պէնսիլ — օղբնիկն օղբնիկն օղբնիկ. 3. Գալլի — օղբնիկն օղբնիկն օղբնիկ. 4. Ըստ — օղբնիկն օղբնիկն օղբնիկ. 5. Ֆիլի — օղբնիկն օղբնիկն օղբնիկ. 6. Զեֆիր — օղբնիկն օղբնիկն օղբնիկ. 7. Պիլի — օղբնիկն օղբնիկն օղբնիկ. 8. Իօլի — օղբնիկն օղբնիկն օղբնիկ. 9. Օն — օղբնիկն օղբնիկն օղբնիկ. 10. Պիլի — օղբնիկն օղբնիկն օղբնիկ. 11. Սիլի — օղբնիկն օղբնիկն օղբնիկ. 12. Սիլի — օղբնիկն օղբնիկն օղբնիկ. 13. Ին — օղբնիկն օղբնիկն օղբնիկ. 14. Սիլի — օղբնիկն օղբնիկն օղբնիկ. 15. Պիլի — օղբնիկն օղբնիկն օղբնիկ. 16. Ին — օղբնիկն օղբնիկն օղբնիկ. 17. Ին — օղբնիկն օղբնիկն օղբնիկ. 18. Պոս — օղբնիկն օղբնիկն օղբնիկ. 19. Պիլի — օղբնիկն օղբնիկն օղբնիկ.

Ե. ԹՈՒՆԿԱՆ. ՍՏԱՅԱԿԱՆ, ՅՈՒՅԱԿԱՆ ՆԱԿԱԿԱՆՆԵՐ

77—87

Բարեկամ — օղբնիկն օղբնիկն օղբնիկ, օղբնիկն օղբնիկն օղբնիկ.

1. J'ai vu — hommes. 2. Il a pris — oiseaux. 3. Le — roi de France. 4. Il a perdu le — volume de cet ouvrage. 5. — ruisseau m. arrose — campagnes f. 6. Fais — sacrifice m. — ami m. 7. — cage f. est très-petite pour — oiseaux m. 8. Les fruits — arbres m. sont délicieux. 9. La situation — ville f. est charmante. 10. — oreilles f. ne sont pas accoutumées — grand bruit. 11. Les habits — homme sont déchirés. 12. — frère vend — jardin. 13. Où avez-vous mis — bague f.? 14. — architecte m. est très-habile. 15. Tu laisses trop de liberté — enfants m. 16. Ils ont renvoyé — domestique m. 17. — histoire f. est longue. 18. Les enfants doivent obéir — parents m. 19. On connaît l'arbre par — fruit. 20. La pointe — épée f. est cassée.

1. Երկու հոգի տեսայ. 2. Ութը թռչուն բռնեց. 3. Գաղղիայի հինգերորդ թագաւորը. 4. Աս գործքիս ինսուսուիններորդ հատորը կորսնցուց. 5. Աս առուն մեր դաշտերը կը ջրէ. 6. Աս զոհս քու բարեկամիդ ըրէ. 7. Աս վանդակս աս թռչուններուն համար շատ պզտիկ է. 8. Աս ծառերուն պտուղները անարժանահամ են. 9. Աս քաղաքի դիրքը սքանչելի է. 10. Աղանջներս ան մեծ ճղլղուկին վարժած չեն. 11. Սա մարդուս զգեստները պատուամեծ են. 12. Եղբայրս իր պարտէզը կը ծախէ. 13. Մատնիս մեր դիրք. 14. Աս ծառաւորապետ շատ քաջ է. 15. Չաւկաններուդ շատ ազատութիւն կու տաս. 16. Իրենց ծառան ծամբեցին. 17. Իմ պատմութիւնս երկայն է. 18. Տղաք իրենց ծնողացը պիտի հնազանդին. 19. Ծառն իր պողէն կը ծանչցուի. 20. Թուրքի ծայրը կտորեր է.

1. Ի՛նչ ի՛նչ կ'երգեմ. 2. Ա՛նձն գո՛ւշ ի՛նչ-ի՛նչ. 3. Քրո՛նաւն ի՛նչ ի՛նչ կ'երգեմ. 4. Պո՛ւ ի՛նչ ի՛նչ կ'երգեմ. 5. Պո՛ւ ըր՛մագնձ ի՛նչ ի՛նչ զ՛մ լարեմ. 6. Տօ՛ւնաւն ի՛նչ ի՛նչ ի՛նչ կ'երգեմ. 7. Պո՛ւ գո՛հն ի՛նչ գո՛ւշ ի՛նչ ի՛նչ կ'երգեմ. 8. Պո՛ւ աղ՛մարն ի՛նչ ի՛նչ ի՛նչ ի՛նչ կ'երգեմ. 9. Պո՛ւ ի՛նչ ի՛նչ ի՛նչ ի՛նչ ի՛նչ կ'երգեմ. 10. Գո՛ւ ի՛նչ ի՛նչ ի՛նչ ի՛նչ ի՛նչ կ'երգեմ. 11. Եւ՛ր ի՛նչ ի՛նչ ի՛նչ ի՛նչ ի՛նչ կ'երգեմ. 12. Գո՛ւ ի՛նչ ի՛նչ ի՛նչ ի՛նչ ի՛նչ կ'երգեմ. 13. Ի՛նչ ի՛նչ ի՛նչ ի՛նչ ի՛նչ կ'երգեմ. 14. Պո՛ւ ի՛նչ ի՛նչ ի՛նչ ի՛նչ ի՛նչ կ'երգեմ. 15. Ի՛նչ ի՛նչ ի՛նչ ի՛նչ ի՛նչ կ'երգեմ. 16. Ի՛նչ ի՛նչ ի՛նչ ի՛նչ ի՛նչ կ'երգեմ. 17. Պո՛ւ ի՛նչ ի՛նչ ի՛նչ ի՛նչ ի՛նչ կ'երգեմ. 18. Զօ՛ւն ի՛նչ ի՛նչ ի՛նչ ի՛նչ ի՛նչ կ'երգեմ. 19. Ա՛նձն ի՛նչ ի՛նչ ի՛նչ ի՛նչ ի՛նչ կ'երգեմ. 20. Գո՛ւ ի՛նչ ի՛նչ ի՛նչ ի՛նչ ի՛նչ կ'երգեմ.

2. BLS

120

[illegible]

1. ԷԼԿԸՆ ԲԱՅԵՐ

1. J (avoir) raison. 2. Tu (avoir) tort. 3. Nous (avoir) des dettes. 4. Vous (avoir) mal à la tête. 5. Ils (avoir) du crédit. 6. Ils (avoir) autre fois de beaux jardins. 7. Nous (avoir) un bon gouverneur. 8. Si j' (avoir) du vin, je n' (avoir, *ქვარა*) pas besoin de bière. 9. J' (avoir, *აქვს*) hier l'honneur de voir M. le duc. 10. Il (avoir, *აქვს*) avant-hier le plaisir de voir ses parents. 11. Nous (avoir, *აქვს*) le bonheur de lui sauver la vie. 12. Ils (avoir, *აქვს*) le chagrin de perdre leur père. 13. Vous (avoir, *აქვს*) la bonté de me témoigner beaucoup d'amitié. 14. Vous (avoir) la joie d'y trouver vos amis. 15. Ils (avoir) le plaisir de retourner à leur patrie. 16. Sa mère (avoir)

la consolation de le trouver en vie. 17. Si tu n' (avoir, *անկ.*) pas la fièvre, tu (avoir, *թէւ. ներ.*) la liberté de sortir. 18. J' (avoir, *թէւ. ներ.*) peu de plaisir, si je n' (avoir, *անկ.*) pas d'amis. 19. Vous (avoir, *թէւ. ներ.*) bien peu de chagrin, si vous étiez diligent. 20. Nous (avoir, *թէւ. անց.*) beaucoup de livres amusants, si nous avons trouvé la clef de la bibliothèque.

1. Ես իրաւունք ունիմ. 2. Գուռ իրաւունք
չունիս. 3. Մենք պարտք ունինք. 4. Գուք գլխու
ցաւ ունիք. 5. Անոնք համարում ունին. 6. Անոնք
ատեն մը աղուոր պարտէզներ ունէին. 7. Մենք
աղէկ կառավար մը ունէինք. 8. Թէ որ գինի ու-
նենայի, զարեջրի հարկաւորութիւն չէի ունենար.
9. Երէկ դուքսը տեսնելու պատիւ ունեցայ. 10.
Երէկ չէ մեկալն օր ծնողքը տեսնելու հաճութիւնն
ունեցաւ. 11. Մենք անոր կեանքն ազատելու
բախտն ունեցանք. 12. Իրենց հայրը կորսնցընելու
ցաւն ունեցան. 13. Գուք ինծի շատ բարեկամու
թիւն ցուցընելու բարութիւնն ունեցաք. 14. Չեր
բարեկամները հոն գտնելու ուրախութիւնը պի-
տ'որ ունենաք. 15. Իրենց հայրենիքը դառնալու
հաճութիւնը պիտի ունենան. 16. Մայրը զինքը
ողջ գտնելու մխիթարութիւնը պիտի ունենայ. 17.
Տենք չունենայիք նէ, դուրս ելլելու ազատութիւն
կ'ունենայիք. 18. Բարեկամ չունենայի նէ, քիչ
հաճութիւն կ'ունենայի. 19. Փութալան ըլլայիք
նէ, շատ քիչ ցաւ կ'ունենայիք. 20. Գրքատան
բալլիքը գտնէիք նէ, շատ զուարճալի գիրքեր
կ'ունենայիք.

1. Պէշկէ Լաֆֆը Ժը. 2. Սէշկէ Լաֆֆը Եօֆ. 3. Պէշկէ Կոբոն-Բոն Ժը. 4. Սէշկէ Կոն Կոբոնը Ժը, Կոնընը Կոբոնը. 5. Օնըրըն Լիֆիկոնը Ժը. 6. Օնըրըն Կիբ Ժոֆըն Լի-Դէ Կո-Կիֆէրի Ժը ԸԴը. 7. Պէշկէ Կիբ Էյի Զոգոբոնը Ժը ԸԴը. 8. Շար-Կըմ Ելալոբ, Կըմ Կոն-Կոն Լիֆիկոն Եմալ ԸԴը. 9. Տի-Զ

որոշումը կհորդեմ. 10. Տե՛ն արե՛լն օ դէ՛ր կե՛ն ա-
նաւա՛րն է՛հորդեմ. 11. Օնո՛ւն էօրե՛նն էօրե՛նն
հո՛ւնաւա՛րն. 12. Փե՛րերէ՛րն է՛հոյ է՛րէ՛ր. 13.
Պա՛նս չօք արե՛ւոյն է՛հոյ է՛րէ՛ր. 14. Տօ՛ւնաւա՛րն
օրա՛րս պո՛ւնա՛րն է՛ր. 15. Քե՛նդ է՛հոյ է՛րէ՛ր. 16.
Վա՛րդէ՛րն օնո՛ւն ապա՛ր պո՛ւնա՛րն. 17.
Սը՛ւնն օրա՛րս է՛ր, արե՛ւն է՛ր, արե՛ւն է՛ր. 18.
Տօ՛ւնն օրա՛րս է՛ր, արե՛ւն է՛ր, արե՛ւն է՛ր. 19.
Հա՛ւաւն օրա՛րս է՛ր, արե՛ւն է՛ր, արե՛ւն է՛ր. 20.
Քե՛նդ է՛հոյ է՛ր, արե՛ւն է՛ր, արե՛ւն է՛ր.

Բ. 1. Il veut que j' (avoir, ստ. ներ.) patience. 2. Il désire que vous (avoir, ստ. ներ.) la bonté d'aller le voir. 3. Je ne croyais pas qu'il (avoir, ստ. անկ.) tant de livres. 4. Il croit que nous (avoir, ստ. ներ.) son livre. 5. C'est un bonheur que nous (avoir, ստ. անկ.) de bons chevaux. 6. Je doute qu'il (avoir, ստ. ներ.) assez de savoir pour cela. 7. Il ne pensait pas que j' (avoir, ստ. անկ.) pitié de vous. 8. C'est bien triste que vous (avoir, ստ. անկ.) tant de déplaissirs. 9. C'était le plus beau livre que j' (avoir, ստ. գեր.) . 10. Il ne voyait pas que vous (avoir, ստ. անկ.) raison. 11. C'est bien honteux qu'ils (avoir, ստ. անկ.) si peu de complaisance pour vous. 12. (Avoir) tant de vertus, il sera toujours honoré. 13. Tu (avoir, թէա. ներ.) peu de maux, si tu étais seul. 14. Dès que nous (avoir, անկ. յառ.) cette nouvelle consolante, nous fûmes plus tranquilles. 15. Si j' (avoir, գեր.) des livres, je serais resté plus longtemps. 16. Nous n' (avoir, գեր.) aucun vrai plaisir avant son arrivée. 17. On croira que nous (avoir. ապ. անկ.) envie de sortir. 18. (Avoir) l'ordre de partir, il ne tardera pas longtemps.

1. Կ'ուզէ որ համբերութիւն ունենամ. 2. Կը բաղձայ որ իրեն տեսի երթալու բարութիւնն ունենաք. 3. Չէի կարծեր որ այնչափ դիրք ունենար. 4. Կը կարծէ որ իր գիրքը մենք ունենանք, մեր քովն ըլլայ. 5. Մեծ բախտ մըն է որ աղէկ ձիեր ունեցած ենք. 6. Կը տարակուսիմ (չեմ կարծեր) որ ինք աս բանս ընելու համար բաւական գիտութիւն ունենայ. 7. Չէր կարծեր որ ես ձեր վրայ դուրս ունենայի. 8. Շատ ողորմելի բան է որ դուք այնչափ վշտեր ունեցած ըլլաք. 9. Ատիկա իմ ունեցած գրքերուս ամենէն աղուորն էր. 10. Չէր տեսներ որ դուք իրաւունք ունիք. 11. Մեծ ամօթ է որ ձեզի այնչափ քիչ սէր ունեցած ըլլան. 12. Այսչափ առաքինութիւն ունենալով, միշտ պիտի պատուի. 13. Թէ որ առանձին ըլլայիր, քիչ ցաւ կ'ունենայիր. 14. Աս միտարական լուրն առածնուս պէս, ալ աւելի հանդարտ եղանք. 15. Գիրք ունեցած ըլլայի նէ, աւելի երկայն ատեն կը կենայի. 16. Իր գալէն յառաջ ամենեւին ճշմարիտ զուարճութիւն մը չէինք ունեցեր. 17. Պիտի կարծեն որ մենք զուրս ելլալու բաղձանք ունեցած ըլլանք. 18. Երթալու հրամանն ունեցած (առած) ըլլալով, շատ պիտի չուշանայ.

1. Թեհմանիւն էրէնն էր. 2. Քերէ՛ր էրէնն էր. 3. Օ հո՛ւնն էրէնն էր. 4. Քե՛նդ էրէնն էր. 5. Պե՛ր էրէնն էր. 6. Սա՛նն էրէնն էր. 7. Սա՛նն էրէնն էր. 8. Չօք անա՛ւա՛րն էր. 9. Քե՛նդ էրէնն էր. 10. Սը՛ւնն էրէնն էր. 11. Չօք էրէնն էր. 12. Օ հո՛ւնն էրէնն էր. 13. Երէնն էր.

պէլան չօք աղ զլուր ուրու. 14. Պոս սէլինճի խապէրէ
ալորուլընդ կէպէ, որահա շէտաբէ բահալն զլորոս. 15.
Քէլնապըս զլայըրը, որահա չօք որոսուր ուրու. 16.
Քէնդէ կէլնդէն հէշ պէր ուհին սէֆալը Էօղ ուրու.
17. Չառն էրէճէլէր Էր Գէշաբը կէլնդէր արդէն-ժն-շ
զլորոս. 18. Սէլնդէն ինչն զլորոս, չօք էյննդէ.

Գ. 1. Il (être) trompeur. 2. Je (être) encore jeune. 3. Tu (être) bien sage aujourd'hui. 4. Nous (être) toujours gais et vous (être) toujours tristes. 5. Ils (être) dans le jardin. 6. Nous (être) autrefois plus pauvres qu'à présent. 7. Il (être) riche avant la guerre. 8. Vous (être) bien chagrins hier. 9. Ton espérance (être, *անց. որ.*) vaine. 10. Vous (être, *անց. որ.*) indigne de son amitié. 11. Nos élèves (être, *անց. որ.*) diligents. 12. Nous (être, *անց. ան.*) bien malheureux. 13. Vous (être, *զեր.*) bien poli envers tout le monde. 14. Nous (être, *զեր.*) fort indiscrets. 15. Il (être) extrêmement avare. 16. Nous (être) chez vous après trois heures. 17. Vous (être) toujours invincibles. 18. Quand vous (être, *սպ. անց.*) à la poste, vous irez à la douane. 19. Il être, (*թէա. ներ.*) plus estimé, s'il avait une bonne conduite. 20. Vous (être, *թէա. անց.*) bien imprudent, si vous l'aviez suivi.

1. Խաբէբայ է. 2. Գեռ երիտասարդ եմ. 3. Այսօր շատ խելօք ես. 4. Մենք միշտ ուրախ ենք, դուք ալ միշտ տրտում. 5. Անոնք պարտէզն են. 6. Մենք յառաջ հիմակուրնէ աւելի աղքատ էինք. 7. Պատերազմէն յառաջ հարուստ էր. 8. Երէկ շատ տրտում էիր. 9. Քու յոյսդ պարապ էլաւ. 10. Դուք իր բարեկամութեան անարժան եղաք. 11. Աշկերաներնիս փութաջան եղան. 12. Մենք շատ դժբախտ եղանք. 13. Ամենուն շատ քաղաքավար եղած էիր. 14. Շատ անդգոյշ եղած էինք. 15. Արտաքոյ կարգի ադահ պիտ'որ ըլլայ. 16.

Երեք ժամէ ետեւ ձեր տունը պիտ'որ ըլլանք. 17. Դուք միշտ անյաղթ պիտ'որ ըլլաք. 18. Թղթաբերին երթալէդ ետեւ մաքսատուն դնա. 19. Աղէկ վարուելու ըլլար նէ, աւելի համարում կ'ունենար. 20. Իր ետեւէն երթայիր նէ, շատ անխոհեմ եղած կ'ըլլայիր.

1. Աւարաբէք Գըր. 2. Տահա Գէլի Գանլըյըս. 3. Պոս կէն չօք ուլաւ ան. 4. Պէշ Գայմա շաշը, սէշ Գէ հէր ան Գաւալէլիկ Գէնիշ. 5. Օնլըր Գաշը չէտէ Գէրլէր. 6. Պէշ Էլիկէլիկ շէտաբէն շէտաբէ ֆուրէ Էրի. 7. Ճէնդէն Էլիկէլ չէնիկէ Էրի. 8. Տէն չօք մահաւան ուրուան. 9. Ի-ժիպէն Գօշա չըքրը. 10. Սէշ Օնան Գոսլըղընա Նալըյէ զլորոս. 11. Շայերիլիկ ղայրէլիկ զլորուլը. 12. Պէշ Գէն Գալիլիլը զլորոս. 13. Տէնիկա ալիկն հագրէն չօք լալիֆ զլորոս ուրուան. 14. Չօք ալորուլը զլորոս ուրու. 15. Հարաբէն շէտաբէ լաւաւեար զլորոս. 16. Ի-շ աւալն սնդրա սնդին Էլիկ զլորոս. 17. Փօսլայա կէլնդէն սնդրա կէ-ժիկէր Գէ ուրա. 18. Սէշ հէր ան Էլիկէլ զլորոս սնդը. 19. Էյն կէլնիշ զլորուլը, ինկարը Գահա շէտաբէ զլոր ուրու. 20. Արգասընդան կէլիշ զլորուլը, չօք Գէլըլ զլոր ուրու.

Գ. 1. (Être) bon envers tes semblables. 2. (Être) sages. 3. Il désire que vous (être, *սա. ներ.*) prudents. 4. Je souhaite qu'elles (être, *սա. ներ.*) vertueuses. 5. Il ne croit pas que nous (être, *սա. ներ.*) pauvres. 6. Je ne pensais pas qu'ils (être, *սա. անկ.*) heureux. 7. Croyait-il que vous (être, *սա. անկ.*) malheureux? 8. Je n'aurais jamais cru que ces enfants (être, *սա. զեր.*) si indociles. 9. Pensez-vous que nous (être, *սա. անց.*) sages? 10. (Être) laborieux, tu ne manqueras de rien. 11. Si nous avons attendu quelques minutes, nous (avoir, *թէա. անց.*) la meilleure compagnie du monde. 12. Je ne

9. Երկու ժամ քայլեցինք. 10. Իրենց աշխատանքը լմնացրին. 11. Աս երգերը կը շարագրէիր. 12. Զօրապետը զինուորներն ուղեց. 13. Աս բարի մարդիկները յոգնութիւննին մուցան. 14. Նամակնիդ սեղանին վրայ ձգեցիք. 15. Թաշկինակնիդ ամթռն տակը գտայ. 16. Սակերնիդ կը լմնցընէք նէ, կը խաղաք. 17. Հռոմայեցիք Յունաստանի արուեստները չէին գիտեր, ու պատերազմ գիտնալը բաւական կը սեպէին. 18. Երկայն ատեն զանկայ փնտռեցի.

1. Պէն պարտաւ զհարստիւնս. 2. Սէշ շափռալ լաւբար էրէր սինիշ. 3. Սեն անդէլէրէֆ քաղաքը էրէֆէ սին. 4. Թէհլէիւրէն սափընդ. 5. Եէլիւրէիւրէի քաղաքը սինիշ. 6. Եւրաքալար լաւբար էր. 7. Պառիսիւրէի քաղաքը սինիշ. 8. Սէշ քաղաքը էրէր սինիշ. 9. Իսկ սառն էրէր սինիշ. 10. Քէնիսի քաղաքը էրէր սինիշ, էլիւրէի քաղաքը էրէր սինիշ. 11. Պառիսիւրէի քաղաքը սինիշ. 12. Սէշ քաղաքը սինիշ. 13. Պառիսիւրէի քաղաքը սինիշ. 14. Սէշ քաղաքը սինիշ. 15. Եւրաքալար լաւբար էր. 16. Գաղաթընը քաղաքը էրէր սինիշ, քաղաքը էրէր սինիշ. 17. Բաթընը քաղաքը էրէր սինիշ. 18. Խալիսի քաղաքը էրէր սինիշ.

Բ. 1. (Saluer)-le de loin. 2. Il veut que vous (chanter, սո. ներ.) 3. Quand les voleurs (siffler, անց. յառ.) pour s'avertir, je (distinguer, անց. որ.) vingt brigands qui venaient sur moi. 4. (Compter) combien il y a de personnes. 5. Sa grande dépense (consumer, թէա. ներ.) son bien. 6. Combien voulez-vous qu'il vous en (donner, սո. անկ.)? 7. Je ne voudrais pas qu'ils (parler, սո. անկ.) si haut. 8. Je ne (penser) pas que vous l'(consulter, սո. գեր.) 9. Cette pièce de bois en (tomber) l'(frapper, անց. ան.) à la tête. 10. Il (parler) très-bas, de peur qu'on ne

l'(écouter, սո. անկ.) 11. Quoiqu'ils (crier, սո. գեր.) de toutes leurs forces, on ne les entendit pas. 12. Quand j'en (parler, ապ. անց.) au ministre, je viendrai vous voir. 13. Il a fallu que nous (marcher, սո. անկ.) toute la nuit. 14. Que penseriez-vous d'un fils qui (attenter, թէա. անց.) à la vie de son père? 15. Faut-il que vous (demander, սո. ներ.) toujours ce qu'il m'est impossible d'exécuter? 16. Je ne veux, pas que vous me (flatter, սո. ներ.); je veux, au contraire, que vous me (déclarer, սո. ներ.) franchement ce que vous en (penser). 17. Je ne serais pas venu à bout d'achever, quand j'(travailler, թէա. անց.) toute la journée. 18. Quand vous (balayer, ապ. անց.) la chambre, vous (essuyer, ապ.) les armoires, les tables et les chaises.

1. Անիկայ հեռուանց ողջունէ. 2. Այլուք որ երգէք. 3. Երբ որ գողերն իրարու ազդելու համար սուլեցին, քսան շարագործ տեսայ որ վրաս կու գային. 4. Համրէ քանի հոգի կան. 5. Իր մեծ ծախքն ինչքերը կը լմնցընէին. 6. Ի՞նչ կ'ուզէիր որ տար. 7. Չէի ուզեր որ այնչափ բարձր խօսէին. 8. Չէի կարծեր որ իրեն խորհուրդ հարցուցած ըլլայիք. 9. Աս փայտին կտորն ինչապի, գլխին զարկաւ. 10. Շատ կամաց կը խօսէր՝ որ չըլլայ թէ մոտիկ ընեն. 11. Թէեւ իրենց բոլոր զօրութեամբը կը կանչէին, բայց լսող չեղաւ. 12. Աս բանիս վրայ պաշտօնէին խօսելէս ետեւ քեզի կու գամ. 13. Հարկ եղաւ որ բոլոր գիշերը քայլէք. 14. Ի՞նչ կ'ըսէիր որդւոյ մը վրայ՝ որն որ հայրը մեղքընէլու ետեւէ ինկած ըլլայ. 15. Ինչո՞ւ միշտ անանկ բաներ կ'ուզես ինձմէ, զորոնք չեմ կրնար ընել. 16. Չեմ ուզեր որ ինձի շողբորթես, հապա կ'ուզեմ որ մտածածդ համարձակութեամբ յայտնես. 17. Բոլոր օրն ալ աշխատելու ըլլայի, չէի կրնար գլուխ հանել. 18. Սենեակն աւելեց. ետեւ, պահարաններուն, սենեակներուն ու ամթռներուն վրայ սրբէ.

1. Օն աշխարհն ելած վեր. 2. Իմեք ինչ զեք լաւբարութիւն. 3. Խաբարաւոր զեք զեք ինչ ինչ լաւբարութիւն ինչ, ինչ որդիս ինչ. 4. Սոյ աշխարհն ինչ լաւ. 5. Հարաւոր զեք ինչ լաւբարութիւն. 6. Նե՞ իմեք ինչ ինչ լաւբարութիւն. 7. Իմեք ինչ ինչ լաւբարութիւն. 8. Սոյ աշխարհն լաւ ինչ լաւբարութիւն. 9. Օհարաւոր լաւ ինչ լաւբարութիւն. 10. Ինչ լաւբարութիւն լաւ ինչ լաւբարութիւն. 11. Նե՞ լաւբարութիւն լաւ ինչ լաւբարութիւն. 12. Պոյ աշխարհն լաւ ինչ լաւբարութիւն. 13. Պոյ լաւ ինչ լաւբարութիւն. 14. Պոյ աշխարհն լաւ ինչ լաւբարութիւն. 15. Նե՞ լաւ ինչ լաւբարութիւն. 16. Իմեք ինչ լաւբարութիւն. 17. Պոյ լաւ ինչ լաւբարութիւն. 18. Օհարաւոր լաւ ինչ լաւբարութիւն. 19. Օհարաւոր լաւ ինչ լաւբարութիւն. 20. Օհարաւոր լաւ ինչ լաւբարութիւն.

3. ԵՐԿՐՈՐԿ ԼՈՐՈՐԿՈՒԹԻՒՆ

Ա. 1. Nous (punir) les paresseux. 2. Ils (ensevelir) les morts. 3. Vous (nourrir) beaucoup d'oiseaux. 4. Nous (adoucir, *անց. որ.*) ses peines. 5. Nabuchodonosor (embellir) Babylone. 6. Ainsi donc (périr) les ouvrages des hommes! 7. Il (engloutir, *անց. որ.*) les morceaux sans les mâcher. 8. Les fruits ne (nourrir) pas autant que la viande. 9. Il est juste de lui rendre ce qu'il (fournir, *անց. ան.*) pour vous. 10. Les bons rois (jouir) d'un grand bonheur. 11. Je ne crois pas que la mer (engloutir, *սո. ներ.*) tant de vaisseaux. 12. L'air (retentir) des cris de joie. 13. Ils (remplir, *անց. որ.*) en peu de temps ce grand fossé. 14. Nous ne vous (avertir) plus. 15.

Tu (fournir, *դեր.*) des preuves de ton ingratitude. 16. Je ne pensais pas qu'ils (remplir, *սո. դեր.*) leur coffre d'or et d'argent. 17. Je (rougir) dans l'âme de me voir obligé d'accuser ce grand coeur. 18. Il voulait que la fortune (obéir, *սո. անկ.*) à ses vœux. 19. Tous ses desseins (aboutir) à cela. 20. Il faut que vous en (avertir, *սո. ներ.*) vos parents.

1. Ծոյլերը կը պատժենք. 2. Մեռելները կը թաղեն. 3. Գուք շատ թռչուն կը սնուցանենք. 4. Իր տառապանքը մեղմեցնենք. 5. Նաբուքոնոսոր Բաբելոն կը զարդարէր. 6. Այսպէս ուրեմն կը կորսուին մարդիկներուն գործքերը. 7. Առանց ծամելու պատանները կը կենց. 8. Պատուները մոխրի շերտ սնուցանենք. 9. Իրաւունք է որ քեզի համար տուածը հատուցանես. 10. Բարի թաղաւորները մեծ երջանկութիւն մը պիտի վայելեն. 11. Չեմ կարծեր որ ծովն այնչափ նաւեր կը կը. 12. Օգն ուրախութեան ձայներէն կը խօսէր. 13. Ան մեծ փոքր քիչ ատենուան մէջ լեցուցին. 14. Մենք ձեզի ալ ազդարարութիւն պիտի չընենք. 15. Գու ապերախութեանդ նշանները ցուցըցած էիր. 16. Չէի կարծեր որ սնուցանին ոսկուղ ու արծաթով լեցուցած ըլլային. 17. Մտքիս մէջ կ'ամբնայի առ մեծ սիրտն ամբաստանելու ստիպուած ըլլալուս համար. 18. Անկէր որ բախան իր բաղձանքին հնազանդի. 19. Ամէն իր խորհուրդներուն վախճանն առ է. 20. Պէտք է որ առ բանս ծնողացդ իմացնես.

1. Թե՛սպելներն ճշտաւոր վերելն. 2. Ինչ-չէն ինչ-չէն. 3. Սեղ լոք գուշ զեք լաւբարութիւն. 4. Տեք լաւբարութիւն ինչ լաւբարութիւն. 5. Նաբոնոսոր Պոյ աշխարհն լաւ. 6. Ինչ լաւ ինչ լաւբարութիւն. 7. Լոքաւոր լաւ ինչ լաւբարութիւն. 8. Մեղմեցնել լաւբարութիւն, լաւբարութիւն. 9. Սեղն լաւ լաւբարութիւն լաւբարութիւն.

7. 10. Ի՛նչ է՛դ Կա՛նոնը Կո՛նստանդնուպոլսեան Կա՛նոնի հետ։
 11. Սա՛նա՛ս Կա՛նոնը Կո՛նստանդնուպոլսեան Կա՛նոնի հետ։
 12. Է՛նչ է՛նչ Կա՛նոնը Կո՛նստանդնուպոլսեան Կա՛նոնի հետ։
 13. Օ՛ր Կա՛նոնը Կո՛նստանդնուպոլսեան Կա՛նոնի հետ։
 14. Պէ՛տ է՛նչ Կա՛նոնը Կո՛նստանդնուպոլսեան Կա՛նոնի հետ։
 15. Սե՛նչ է՛նչ Կա՛նոնը Կո՛նստանդնուպոլսեան Կա՛նոնի հետ։
 16. Սա՛նա՛ս Կա՛նոնը Կո՛նստանդնուպոլսեան Կա՛նոնի հետ։
 17. Պա՛ն Կա՛նոնը Կո՛նստանդնուպոլսեան Կա՛նոնի հետ։
 18. Ի՛նչ է՛նչ Կա՛նոնը Կո՛նստանդնուպոլսեան Կա՛նոնի հետ։
 19. Ճէ՛նչ է՛նչ Կա՛նոնը Կո՛նստանդնուպոլսեան Կա՛նոնի հետ։
 20. Պա՛ն Կա՛նոնը Կո՛նստանդնուպոլսեան Կա՛նոնի հետ։

Р. 1. Il (ternir, *уныг. үр.*) sa gloire. 2. Ainsi s'évanouir) les empires et les nations! 3. C'était lui qui (fournir) du blé à l'armée. 4. Je ne pourrais jamais me persuader que cela (nourrir, *уу. уныг.*) si bien. 5. Pensez-vous qu'ils (remplir, *уу. үлг.*) leurs devoirs? 6. Ne fallait-il pas que les paysans (nourrir, *уу. гүлг.*) les soldats? 7. J'espère que vous (accomplir, *уу.*) ses désirs. 8. Est-il possible qu'on (punir, *уу. үлг.*) de mort une si légère faute? 9. Il ne croyait pas que cela me (réjouir, *уу. уныг.*) 10. Je souhaite qu'il (réussir, *уу. үлг.*) dans son dessein. 11. Les nouvelles coutumes (abolir) les anciennes. 12. En (réunir, *гүлг. үлг.*) toutes ces preuves, on en conclut qu'il est innocent. 13. Cela (adoucir) un peu votre mal. 14. Ils. (démolir, *бэ. уныг.*) cette maison, si on ne les en eût détournés. 15. Son armée va toujours en (grossir, *гүлг. үлг.*) 16. (Affermir)-le dans sa résolution. 17. Après (réfléchir, *уныг. уныг.*) huit jours, il vint me dire ce qu'il avait résolu. 18. Nous (saisir, *уныг. үр.*) le voleur au moment où il s'échappait.

1. Իր փառքը նսեմցուց. 2. Ասանկ կը կորսուին տէրութիւններն ու ազգերը. 3. Բանակին ցորենը հոգացողն ինքն էր. 4. Չէի կրնար համուզուիլ որ ասիկայ անանկ աղէկ սնուցանէ. 5. Կը կարծէք որ իրենց պարաքերը կը կատարե՞ն. 6. Պէտք չէր մի որ գեղացիները զինուորները կերակրածը լային. 7. Կը յուսամ որ իր բաղձանքները կը կատարէք. 8. Կարելի բա՞ն է որ ասանկ թեթեւ յանցանքի մը համար մահուան դատապարտեն. 9. Չէր կարծեր որ ասիկայ զիւս ուրախացրէ. 10. Կը բաղձամ որ խորհուրդը դուռն հանէ. 11. Նոր սովորութիւնները հիները կը քնջեն. 12. Աս ամէն վկայութիւնները ժողկեղով, եզրակացուցին որ անմեղ է. 13. Ասիկայ քիչ մը ցաւերնիդ պիտի մեղմէ. 14. Ետ կեցուցած չը լային նէ, առ տունն կործանած կը լային. 15. Իր ջորքն երթալով կը բաղմանայ. 16. Չինքն իր առաջադրութեան մէջ հաստատել. 17. Ութը օր մտածելէն ետեւ, եկաւ որոշածն ըսաւ. 18. Գողը փախչելու ատեն բռն նեցինք.

1. Քեւորի շանշան փեր կեներդի. 2. Տեւելելէք մէ
օրկէկէլէր պէօյլէ նապերդի օրորւլար. 3. Օրորունան
դոռապալըն իւրարիս ետին քեւորիս խորի. 4. Իմանամադ
ըրբմ քիւդոռ պէօյլէ էյն պէսկէսին. 5. Սանըր սնըլ քիւ
քեւորի պօրօլըրըն իճրմ եմպնկէր, ետերէք. 6. Լաղըմ
դէյնլ օր խորի քիւ քեօյլէ-լէր նէֆէրլէր ետեւ- վերայդի-
լէր. 7. Ուսար ըմ քիւ ճոռն ադդե-լէրին իւտօլ ետեր
սինիդ. 8. Սիւսէն օր քիւ պէօյլէ խաֆիֆ դիւր քապանալ
էլնի եօլեւօ քալել եմպնկէր. 9. Սանամադ ըրբ քիւ դոռ
դանա շաղլըմ վերէճէ+. 10. Արդե-լէր իմ քիւ դե-շան-
դէյնիսին պաշալ չըգարան. 11. Իշնի չըգմա ադդելէր
էսքիլէրի պալմալ ետերէք. 12. Պոռ ճէօն իսպալալը
դիւր ետեր կենիւրերէ+, առաւոռ-չ օրորոգունն քարաբ
վերդիլէր. 13. Պոռ դիւր աշ ադընըլը խաֆիֆ լէնդերէ-
ճէ+. 14. Կերի դէժդիւրօրօն-չ օրմայալըլար, շիսի
դոռ եօն երգօրչ օրորւլար ըրբ. 15. Օնուն առեքի

5. ՉՈՐՐՈՐԴ ԼԾՈՐԴՈՒԹԻՒՆ

1. Il vous (attendre). 2. On (tondre) les brebis. 3. Je ne lui (répondre, *անց. որ.*) rien. 4. Ce chien (mordre) les passants. 5. Le soleil (fondre, *անց. ան.*) la neige. 6. Nous n'(entendre, *անց. որ.*) rien de ce que vous nous avez dit. 7. Il nous (attendre, *գեր.*) au passage. 8. Nous (perdre, *անց. որ.*) nos meilleures troupes dans cette guerre. 9. Il m' (répondre, *թէա. անց.*) une sottise, si je l'avais interrogé. 10. Voulez-vous que je vous (attendre, *սո. ներ.*) demain chez moi? 11. Il (répandre, *թէա. ներ.*) volontiers son sang pour la foi. 12. Vous (prétendre) marcher devant lui. 13. Nous (entendre, *անց. որ.*) quelqu'un venir vers nous. 14. Ce prince (perdre) la vie avec la couronne. 15. Ils me (vendre, *անց. որ.*) à un marchand d'esclaves. 16. Il ne croyait pas que nous le (défendre, *սո. անկ.*) contre ses assassins. 17. S'il prenait des précautions, il ne (perdre, *թէա. ներ.*) pas la vie. 18. Ils (répandre, *անց. որ.*) bien de l'argent pour gagner les suffrages. 19. Ne fallait-il pas que vous l'(entendre, *սո. անկ.*)? 20. Croyez-vous que Dieu (suspendre, *սո. ներ.*) encore les effets de sa justice?

1. Չեղի կը սպասէ. 2. Մաքիները կը խուզեն. 3. Իրեն ամենեւին բան մը պատասխան չտուի. 4. Աս շունն անցաւորները կը խածնէ. 5. Արեւը ձիւնը հալեցուց. 6. Մեզի ըսածներնէդ ամենեւին բան մը չլսեցինք. 7. Ճամբուն վրայ մեզի սպասած էր. 8. Ամենէն աղէկ գնդերնիս աս պատերազմին մէջ կորսնցուցինք. 9. Իրեն հարցընելու ըլլայի նէ, անպիտան պատասխան մը կու տար. 10. Անգէք որ վաղը տունը ձեզի սպասեմ. 11. Յօժարութեամբ արիւնը հաւաքի համար կը թափէր. 12. Իր աս-ջեւէն երթալ կ'ուզէիք. 13. Լսեցինք որ մէկը մեզի կու գար. 14. Աս իշխանը թագին հետ կեանքն ալ

պիտի կորսնցընէ. 15. Զիս մարդավաճառի մը ծախեցին. 16. Չէր կարծեր որ մենք զինքը սպաննել ուզողներէն պաշտպանենք. 17. Զգուշութիւն ընէր նէ, կեանքը չէր կորսնցընէր. 18. Քուէները կամ հաւանութիւնը վաստակելու համար շատ ստակ ծախեցին. 19. Պէտք չէր որ զինքը լսէիք. 20. Ար կարծէք որ Աստուած իր արդարութեան գործերը ալ պիտի յապաղէ.

1. Սէղէ պէտք. 2. Գոյունւորը զբոսորդ. 3. Օնա հիւ պէր ձեռնալ վերջի. 4. Օ քեզիք հիւ պէր պէտք. 5. Անիւ զբոսը երթի. 6. Պէտք պէտքի զբոսը հիւ պէր. 7. Եւ ինչ ինչ պէտք պէտքի ինչ. 8. Պոն ձեռն ինչի պէտք. 9. Օնա պէտք երթի ինչ. 10. Ինչի պէտք. 11. Ճամբն հիւ պէտք. 12. Ինչի պէտք. 13. Պէտքի պէտք. 14. Պոն զբոսը ինչ երթի. 15. Պէտք պէտք. 16. Սանալ ըրը ինչ երթի. 17. Սանալ ըրը ինչ երթի. 18. Բիշարը, երթի ինչ. 19. Օնա ինչի պէտք. 20. Այսին պէտք. 21. Սանալ ըրը ինչ.

121 — 130

6. ՉՈՐՐՈՐԴՈՒԹԵԱՆՑ ԱՐԱՅ ԳԻՏԵԼԻՔ

Ա. 1. Il (nager) dans le fleuve. 2. Il (recommencer, *անց. որ.*) à chanter. 3. Nous (manger) des fruits. 4. Ils (employer) bien leur temps. 5. Il veut que nous (étudier, *սո. ներ.*) nuit et jour. 6. Je (nettoyer) aujourd'hui ma maison. 7. J'(espérer) qu'il viendra bientôt. 8. Nous (employer) toutes nos forces pour

faire aller ce vaisseau. 9. Je voudrais qu'il (manger *ստ. անկ.*) un peu de pain avant de partir. 10. Hérodote qu'on (appeler) le père de l'histoire (commencer) à écrire. 11. On dit que cet édifice (chanceler). 12. Il est bon que nous nous (réconcilier, *ստ. ներ.*) avec nos ennemis. 13. Il (cacheter) lui-même ses lettres. 14. Nous (célébrer) demain l'anniversaire d'une victoire. 15. Il n'est rien que nous (oublier, *ստ. ներ.*) aussi facilement que les malheurs passés. 16. La mort (révéler) les secrets des coeurs. 17. Il (protéger) l'innocence opprimée. 18. Autrefois vous (employer) différents moyens pour aller à vos fins. 19. Je crois qu'il (achever) demain. 20. Croyiez-vous qu'il (exaucer, *ստ. անկ.*) votre prière?

1. Գեառն մէջ կը լողար. 2. Նորէն երգելու սկսաւ. 3. Մենք պտուղ կ'ուտենք. 4. Ատենին աղէկ կը գործածեն. 5. Վ'ուզէ որ գիշեր ցորեկ ուսման ետեւէ ըլլանք. 6. Այսօր տունս պիտի մաքրեմ. 7. Կը յուսամ որ քիչ մը ետքը կու գայ. 8. Ան նաւը քաղցրենք չամար բոլոր զօրութիւնն ի գործ կը դնենք. 9. Կը բաղձայի որ ծամբայ ելլելէն յառաջ քիչ մը հաց ուտեր. 10. Հերոդոտոս, որն որ պատմութեան հայր կը կանչուի, գրելու կը սկսէր. 11. Աս տունը կ'երերայ, կ'ըսեն. 12. Աղէկ է որ թշնամիներնու հետ հաշտուինք. 13. Նամակներն ինք անձամբ կը կնքէ. 14. Վաղը յաղթութեան մը տարեգարծի հանդէսը պիտի կատարենք. 15. Անցած վիշտերուն պէս բան մը շուտ չենք մոռնար. 16. Մահը սրտերուն ծածուկները դուրս կը հանէ. 17. Հարստահարած անմեղութիւնը կը պաշտպանէր. 18. Յառաջ ձեր վախճանին հասնելու համար զանազան միջոցներ կը գործածէիք. 19. Կը կարծեմ որ վաղը պիտի լմնցնեն. 20. Կը կարծէիք որ ձեր աղաչանքը պիտի լսէր.

1. Չայրա ինչեյօր ուր. 2. Ինչիտէն (նիւր-իւն) չաղբայա պաշտար. 3. Պէշ օշիւ եւեր էլ. 4.

Վաղը լմնցնէր էյի գաւառներ. 5. Իսկիւր էի կէտէն ինչիւր էլ էն էինք որ ինչիւր. 6. Պա- կէտի ինչիւրէնէն. 7. Ուրիւր էի աշ- օշիւ. 8. Օ օշիւն եւրիւրէն էին օշիւն գաւառի ինչիւր էլ չաղբայ բար. 9. Արիւրէն էրիւր էի եւր չաղբայի օշիւր աշ էրիւր եւրիւր. 10. Հիւրիւր էի ինչիւր օշիւն չաղբայի եւրիւր. 11. Պա- էլ չաղբայի օշիւր. 12. Տիւրիւրէն չաղբայի էի օշիւ. 13. Միւրիւրէն էի օշիւ. 14. Իւրիւր օշիւ չաղբայի օշիւ. 15. Կիւրիւր էի չաղբայի օշիւ. 16. Իւրիւր գաւառի էի չաղբայի օշիւ. 17. Չաղբայի օշիւ չաղբայի օշիւ. 18. Իւրիւր օշիւ. 19. Սիւր էի եւրիւր օշիւ. 20. Սիւր էի չաղբայի օշիւ.

Բ. 1. Il y a longtemps que je (servir) ma vieille mère infirme. 2. Mon nom (devenir) cher aux siècles à venir. 3. Deux ou trois ans d'étude lui (ouvrir, *անց. ան.*) l'esprit. 4. On peut servir Dieu en (servir) le roi. 5. Il (devenir, *անց. որ.*) comme le roi des autres hommes. 6. Les vents contraires nous (retenir, *անց. որ.*) longtemps à Tyr. 7. Ne le croyez pas, il (mentir) effrontément. 8. Il (parvenir, *անց. որ.*) de bonne heure à l'épiscopat. 9. Après (obtenir, *անց. անց.*) de lui la liberté de son pays, il la (soutenir, *անց. որ.*) par les armes. 10. Si j'allais à la campagne, il (venir, *թէա. ներ.*) m'y trouver. 11. Il y a dix ans qu'il me (servir) et me (servir, *թէա. ներ.*) encore, s'il le pouvait. 12. Nous (parvenir, *անց. որ.*) bientôt à la porte du temple. 13. Une rougeur subite (couvrir, *անց. ան.*) son visage. 14. Il faut que je (partir, *ստ. ներ.*) aujourd'-

hui pour Paris. 15. Je ne croyais pas que vous (venir. *ստ. անկ.*) si tôt. 16. Je le (tenir) bien, il ne m'échappera pas. 17. Le bruit de cette action (parvenir, *անց. որ.*) jusqu'aux oreilles de Sésostris. 18. Il veut que son fils (tenir, *ստ. ներ.*) toujours les yeux baissés. 19. L'armée (souffrir, *անց. ան.*) beaucoup dans sa marche, faute de provisions. 20. Il (retenir) injustement un bien qui m'appartient.

1. Հատ ատեն կայ որ հիւանդ պառաւ մօրս կը ծառայեմ. 2. Իմ անուես ապագայ դարերուն սիրելի պիտ'որ ըլլայ. 3. Երեք չորս տարւան ուսումն իր խելքը բացաւ. 4. Թագաւորին ծառայելով մարդ կրնայ Վատուծոյ ալ ծառայել. 5. Անկիայ ուրիշ մարդիկներուն թագաւորին պէս եղաւ. 6. Հակառակ հովերը երկայն ատեն զմեզ Տիւրոս արգելեցին. 7. Իրեն մի հաւատար, անամթութեամբ կը ստէ. 8. Ինք շատ շուտ եպիսկոպոսութեան հասաւ. 9. Անկից իր գաւառին ազատութիւնն ընդունելէն ետեւ, զենքով ալ հաստատուն պահեց. 10. Գեղ երթալու ըլլալիս, կաւ դար հոն ալ զիս կը գտնէր. 11. Տասը տարի է որ ինծի կը ծառայէ, ու թէ որ կարենար՝ աւելի ալ կը ծառայէր. 12. Քիչ մը ետքը տաճարին դուռը հասանք. 13. Իր երեսը յանկարծական կարմրութիւն մը ծածկեց. 14. Փարիզ երթալու համար այսօր ճամբայ ելլելու եմ. 15. Չէի կարծեր որ այսչափ շուտ գար. 16. Չինքն աղէկ կը բռնեմ, ձեռքէս չիկրնար ազատիլ. 17. Աս գործքիս լուրը Սեսոստրիսին ականջը հասաւ. 18. Առգէ որ որդին միշտ աշուրները վարբոնէ. 19. Չօրքը պաշարչունեւնալուն ճամբան շատնեղութիւն կրեց. 20. Անիրաւութեամբ քովը կը պահէ անանկ ինչք մօրս իմն է.

1. Խալի ժողովրդին պէտքերը իմն իմ. 2. Պէտքէ իմն իմն իմն իմն. 3. Ինչ որ երբեք չէի իմն իմն. 4. Քիչէ իմն իմն.

Ինչէն իմն իմն. 5. Օտէն իմն իմն. 6. Չորքէն իմն իմն. 7. Օտէն իմն իմն. 8. Օտէն իմն իմն. 9. Օտէն իմն իմն. 10. Օտէն իմն իմն. 11. Օտէն իմն իմն. 12. Օտէն իմն իմն. 13. Օտէն իմն իմն. 14. Օտէն իմն իմն. 15. Օտէն իմն իմն. 16. Օտէն իմն իմն. 17. Օտէն իմն իմն. 18. Օտէն իմն իմն. 19. Օտէն իմն իմն. 20. Օտէն իմն իմն.

9. 1. Cet homme-là me (plaire) beaucoup. 2. Ce chemin (conduire) à la ville. 3. Je vous (plaindre) extrêmement. 4. Je le (reconnaître) parfaitement. 5. Je ferai ce qu'il vous (plaire, *ապ.*) 6. Il ne vous (craindre) guère. 7. Il (paraître, *անց. որ.*) comme un éclair. 8. Après avoir dit cela il se (taire, *անց. որ.*) 9. Il me (contraindre, *անց. որ.*) à le dire. 10. C'est le soleil qui (cuire) tous les fruits. 11. Alors (paraître, *անց. որ.*) cet homme si admirable. 12. Il (joindre, *անց. որ.*) les deux jardins. 13. Croyez-vous que nous le (craindre, *ստ. ներ.*)? 14. Je ne voudrais pas qu'on me (reconnaître, *ստ. անկ.*) 15. Il a des ennemis, mais ils ne (paraître) pas. 16. Je te (plaindre) de tomber dans ses mains redoutables. 17. Ne

vous (contraindre) pas pour moi. 18. On (cuire) du pain dans toutes les villes pour les troupes. 19. Il y a des sauvages qui se (peindre) le corps et le visage. 20. Moïse (conduire, *անց. որ.*) le peuple d'Israël.

1. Աս մարդս ինծի շատ հաճոյ է. 2. Աս ճամբան քաղաք կը տանի. 3. Վրադ շատ կը ցաւիմ. 4. Զինքը կատարեալ աղէկ կը ծանշեամ. 5. Չեզի հաճոյ եղածը կ'ընեմ. 6. Չեզմէ դրեթէ ամենեւին չի վախնար. 7. Փայլակի մը պէս երեցաւ. 8. Ասիկայ ըսեղէն ետեւ լուեց. 9. Զիս ան բանն ըսելու ստիպեց. 10. Արեգակն է որ ամէն պտուղները կը հասցընէ. 11. Ան ատեն երեցաւ աս զարմանալի մարդը. 12. Ան երկու պարտեղները միացուց. 13. Կը կարծէք որ իրմէ կը վախնանք. 14. Չէի ուզեր որ զիս ծանշնային. 15. Թշնամիներ ունի, բայց չեն երեւնար. 16. Իր սարսափելի ձեռ ուրներն ինալուդ վրայ կը ցաւիմ. 17. Ինծի համար նեղութիւն մի քաշէք. 18. Ամէն քաղաքները զինուորաց համար հաց կ'եփուէր. 19. Վայրենիներ կան որ մարմինն ու գէմբերնին կը ներկեն. 20. Մովսէս Իսրայէլացւոյ ժողովրդեան առաջնորդեց.

1. Պոստամարտն չէ հաղլ էրէր իմ. 2. Պոստէն չէնէրէ չէրէր. 3. Սէնի չէր մեքը ըմ. 4. Օնոսէն էնի ինչը ըմ. 5. Սէնի մեքողոս լուեց էրէր իմ. 6. Չէնէն ինչընէն ինչ գործում. 7. Շէնէն ինչընէն. 8. Պոստնոս ինչընէն ինչընէն. 9. Պէնի պոստնոս ինչընէն էրէր. 10. Չէր ինչընէն էրէնի ինչընէն ինչընէն. 11. Պոստնոս ինչընէն. 12. Օ ինչընէն ինչընէն. 13. Սանըն ինչընէն ինչընէն. 14. Ինչընէն ինչընէն ինչընէն. 15. Տիշնամիներ ինչընէն. 16. Օնոսն գործումն էն ինչընէն ինչընէն. 17. Պէնի ինչընէն ինչընէն. 18. Ասէր ինչընէն. 19. Ինչընէն ինչընէն.

էր է ինչընէն է ինչընէն. 20. Մոստնոս ինչընէն ինչընէն.

Գ. 1. Ils l'(contraindre, *անց. ան.*) à se battre. 2. Son courage (croître) avec les périls. 3. Je n'aurais jamais cru que vous l'(craindre, *ստ. դեր.*) 4. Un rayon de joie (paraître, *անց. որ.*) dans ses yeux. 5. C'est un homme qui mérite qu'on le (plaindre, *ստ. ներ.*) 6. Ils (connaître, *անց. որ.*) que le danger devenait pressant. 7. Ils nous (peindre, *անց. որ.*) des couleurs les plus noires. 8. On peut toujours dire des choses qui (plaire, *ստ. ներ.*) 9. Ces eaux (cuire) un oeuf en moins de cinq minutes. 10. Voilà encore un chemin que je ne (connaître) pas. 11. Il vous a bien dit telle chose, mais il vous en (taire, *անց. ան.*) bien d'autres. 12. Ces arbres (produire) de bons fruits. 13. Autrefois on (oindre) les athlètes pour la lutte. 14. Il ne fallait pas que vous le (craindre, *ստ. անկ.*) tant. 15. Il ne convenait pas qu'on vous y (contraindre, *ստ. անկ.*) par force. 16. Croyez-vous qu'ils vous (connaître, *ստ. անց.*)? 17. Tout ce discours se (réduire) à prouver que vous avez tort. 18. Je souhaitais qu'ils (joindre, *ստ. անկ.*) leurs efforts. 19. Sa rage allait toujours (croître, *ընդ. ներ.*) 20. Ils nous (conduire, *անց. ան.*) par des défilés.

1. Զինքը կատարեալ ստիպեցին. 2. Քաղաք թիւնը վտանգներուն հետ կ'աճէր. 3. Չէի կրնար հաւատալ որ դուք իրմէ վախճած ըլլայիք. 4. Վտանգներուն մէջ ուրախութեան նշույլ մը երեցաւ. 5. Աս մարդս արժանի է որ վրան ցաւ ունեցուի. 6. Ճանչցան որ վտանգն աւելի ստիպողական կ'ըլլար. 7. Զմեղ շատ գէշ մարդու պէս ձեռացուցին. 8. Մարդ կրնայ միշտ անանկ բաներ ըսել որ հաճոյ ըլլան. 9. Աս ջրերը հինգ բալէն քիչ ատենուան մէջ հաւկիթ մը կ'եփեն. 10. Ահաւասիկ ուրիշ ճամբայ մ'ալ՝ որն որ Կո չէի ծանշնար. 11. Քեզի

էինք. 17. Չէի կարծեր որ հօրմէն սիրուած ըլլար. 18. Կը կարծէք որ այնչափ քիչ բանէ կը վախնան. 19. Հոգիւր թող տուած ըլլար նէ, զառնուիր զայլէն կը յափշտակուէր. 20. Կը բաղձայի որ աս սենեակս աւելի զգուշութեամբ մաքրուած ըլլար.

1. Գօյ վերջէն վեճողո՞ւր օլորո՞մ. 2. Տիւնէս լէս մոռնալէն ետեր. 3. Թեոքլիդէս շէշու լուս լէս լէս. 4. Բէնդի ելլալուն քալի օլորո. 5. Նէ գարար ֆորլուր ունոտուր. 6. Փեդերի վիշտ մալլուր ունուր. 7. Պոս լիւնի քալի օլորո. 8. Պիս լիւն լիւն ֆորլուր. 9. Գարար լուր լիւն լիւն օլորո. 10. Սիւն լիւն լիւն լիւն ֆորլուր. 11. Փեդերի ֆորլուր լիւն լիւն լիւն լիւն լիւն. 12. Պոս լիւն լիւն լիւն լիւն լիւն. 13. Պիս լիւն լիւն լիւն լիւն լիւն. 14. Թեոքլիդէս լիւն լիւն լիւն լիւն լիւն. 15. Շիւրի լիւն լիւն լիւն լիւն լիւն. 16. Փեդերի ֆորլուր լիւն լիւն լիւն լիւն լիւն. 17. Սանալ լիւն լիւն լիւն լիւն լիւն. 18. Սանալ լիւն լիւն լիւն լիւն լիւն. 19. Չօղան լիւն լիւն լիւն լիւն լիւն. 20. Արշիլ լիւն լիւն լիւն լիւն լիւն.

Բ. 1. Mon frère (sortir, *անց. ան.*) 2. Les Assyriens (disparaître, *անց. ան.*) 3. Nous (descendre, *գեր.*) bien bas. 4. Ils (marcher, *անց. որ.*) longtemps ensemble, 5. Ils (arriver, *անց. ան.*) d'Espagne. 6. Croyez-vous qu'ils (partir, *ստ. անց.*)? 7. Dès que nous (entrer, *անց. յառ.*) dans la voiture, il partit. 8. Le voleur (échapper, *անց. ան.*) de prison. 9. Il (aller, *անց. ան.*) au-devant de son frère. 10. Vous (descendre, *գեր.*) de votre char. 11. Je ne croyais pas qu'il (tomber, *ստ. գեր.*) de si haut. 12. Télémaque (rester, *գեր.*) seul avec Mentor. 13. Il

(monter, *անց. որ.*) dans sa chambre, et y (rester) seul. 14. Il (tomber, *թէս. անց.*) dans la mer, si je ne l'avais tenu. 15. Mes frères (demeurer, *անց. ան.*) à Paris pour faire leurs études. 16. Il semble qu'il (venir, *ստ. անց.*) de loin. 17. Il souhaitait que je (sortir, *ստ. գեր.*) 18. Elle releva son enfant qui (tomber, *գեր.*) 19. Nous (partir, *թէս. անց.*) hier, si l'on nous avait laissés faire.

1. Եղբայրս գուրս ելաւ. 2. Ասորեստանցիք աներեւոյթ եղան. 3. Մենք շատ խորունկ իջած էինք. 4. Երկայն ատեն մէկտեղ քալեցին. 5. Սպանիայէն եկան. 6. Կը կարծէք որ զայնչափ ըլլան. 7. Կառքը մտածնուս պէս, ինքն ալ ճամբայ ելաւ. 8. Գողը բանտէն պրծաւ. 9. Եղբօր զիմացը գնաց. 10. Գուրս ձեր կառքէն վար իջած էիք. 11. Չէի կարծեր որ այնչափ բարձրէն վար ինկած ըլլար. 12. Տելեմաք Մենտորին հետ առանձին մնացած էր. 13. Սենեակն ելաւ ու հոն առանձին մնաց. 14. Բռնած չըլլային նէ, ծովինկած կ'ըլլար. 15. Եղբարք ուսում սովորելու համար Փարիզ մնացին. 16. Կ'երեւայ որ հեռուէն եկած ըլլայ. 17. Կը բաղձար որ ես գուրս ելած ըլլայի. 18. Իր ինկած տղան վերցուց. 19. Թող տուած ըլլային նէ, երեկ զացած կ'ըլլայինք.

1. Գարար լիւն լիւն լիւն լիւն. 2. Ասորեստանցիք լիւն լիւն լիւն լիւն. 3. Պիս լիւն լիւն լիւն լիւն. 4. Խալի լիւն լիւն լիւն լիւն. 5. Իւրեւն լիւն լիւն. 6. Սանալ լիւն լիւն լիւն լիւն. 7. Պիս լիւն լիւն լիւն լիւն լիւն. 8. Խալի լիւն լիւն լիւն լիւն. 9. Գարար լիւն լիւն լիւն լիւն. 10. Սիւն լիւն լիւն լիւն լիւն. 11. Սանալ լիւն լիւն լիւն լիւն. 12. Թեոքլիդէս լիւն լիւն լիւն. 13. Օրար լիւն լիւն լիւն. 14. Թեոքլիդէս լիւն լիւն լիւն. 15. Գարար լիւն լիւն լիւն լիւն.

Փարէշուէի գաւառը. 16. Կէսերնիւիւր և ռաւաթ եւրոպեան
կէսիւն յիւր. 17. Իւսիւր իւր և զիւն յիւսաւը ռաւաթը
օլաւադուր. 18. Եւրիւր յիւնիւն օլաւաթը. 19.
Պարաթիւր օլաւաթը յիւնիւն օլաւաթը ռաւաթը.

1. Vous (se fâcher). 2. Il (se moquer) de moi. 3. Le temps (se troubler). 4. Il (se tromper, *անց. որ.*) 5. Ils (se plaindre, *անց. ան.*) de leurs maux. 6. Je ne (se fier) plus à lui. 7. Nous (s'amuser, *անց. որ.*) longtemps. 8. Vous (se tromper), cela n'est pas ainsi. 9. Vous (se repentir) de votre indulgence. 10. Je (se lever, *անց. որ.*) et je (s'avancer) vers ces lieux. 11. Il (s'appliquer) à orner son âme par la vertu. 12. J'aurais désiré qu'ils (se repentir, *ան. գեր.*) de leurs fautes. 13. Le centurion (se promener) en balançant son cep de vigne. 14. Ils (se fâcher, *թէա. անց.*) si je (se présenter, *գեր.*) devant eux. 15. Vos parents voudraient que vous (s'occuper, *ան. անկ.*) de choses utiles. 16. Je (s'imaginer, *անց. ան.*) que je (se promener, *անկ.*) dans votre jardin. 17. On aurait souhaité que vous (se reposer, *ան. գեր.*) de vos fatigues. 18. Les oiseaux (se réunir) et saluent le père de la vie. 19. Vous voulez que nous (se flatter, *ան. ներ.*) d'un vain espoir. 20. Il m'a longtemps fait des promesses, il (se jouer) de moi.

1. Գուք կը սրբողիք. 2. Զիս ծաղը կ'ընէ. 3. Օդը կը պղտորեիք. 4. Անիկայ սխալեցաւ. 5. Աշտերնուն վրայ քանդատեցին. 6. Այ անոր պիտի չվտահիմ. 7. Երկայն ատեն զօտանք բրինք. 8. Ար սխալիք, աս բանն անանկ չէ. 9. Չերներողամտութեան վրայ պիտի ցաւիք. 10. Ոտք ելայ ու դէպ ի ան կողմերը յառաջ գացի. 11. Իր հոգին առաքինութեամբ զարդարելու ետեւէ կ'իյնայ. 12. Ար բաղձայի որ յանցանքներուն վրայ զղջացած բլային. 13. Հարիւրապետն իր որթի կոծը շարժելով

կը պտըտէր. 14. Առջևենին ելլելու ըլլայի նէ, կը
սրդողէին. 15. Ծնողքնիդ կը բաղձային որ դուք
օգտակար բաներու զբաղէիք. 16. Անանկ երեւա-
կայեցի որ ձեր պարտեզը կը պտըտէի. 17. Կը
բաղձացուէր որ դուք յողնութիւն առած ըլլայիք.
18. Թուշունները կը ժողվուին ու կենաց հայրը կը
բարեւեն 19. Կ'ուզէք որ պարապ յուսով մը ինք
զինքնիս խաբենք. 20. Երկայն ատեն ինծի
խոստմունքներ ըրաւ, զիս ծաղը կ'ընէ եղբեր.

1. Սեն Կրբուբուր սենչւ. 2. Պենի մահաբար ետե-
յօր. 3. Հա՛վադդաւնայօր ուրախ. 4. Օ եմաւուբ. 5.
Տէրութիւն ի գեղնէն աղաւաբուբ. 6. Ղայբը ծա-
ղիկեղեղեղեղ. 7. Խայբը ժաղըն սեփա երեղեղ. 8.
Եմաւուբայօրսննաւ, պո- մաւաւնաւ եղիւ պեղիւ պեղ.
9. Շէֆէրսենչւն ի գեղնէն աճաւաճ- ընչւ. 10.
Այաւա գաւաղի օ Լաւաճաւա Կոշրո- կիւրեմ. 11.
Ճաւնը ֆաղեղիւն ին Կոշրո- մաւ մահաւեղ պեղ. 12.
Արեղ- լեղ եղեմ. Ի Գաւաճաւաւա ի գեղնէն գեղ- ըմա
օւաւաւաւ. 13. Են- ը պաւը եղիւ պեղեղ մահա ին- լեղ-
յեղ- ը աւաւաւաւաւ գեղեղեղ եղեղ. 14. Գաւաւաւաւաւ
լեղեղ օւաւաւաւ, Կրբուբուբուբ Երբ. 15. Աւաւաւ-
բաւաւաւ Երբաւ օյո- ուրախ ին սեղ ֆաղեղիւ մաւաւաւաւ-
աւաւ մահաւաւաւ օւաւաւաւ. 16. Պաւաւաւաւաւ գեղեղ Կոշ-
րեղ ինաւաւ երեղեղ. 17. Ին- լեղեղ եղեղ ին Երբաւաւաւ-
աւաւ օւաւաւաւաւ. 18. Գաւաւաւաւ Լեղ օւաւաւաւաւաւ-
աւաւաւաւաւ Լեղաւ Լեղեղեղ. 19. Ին- լեղեղ սեղեղ ին Են-
աւաւաւաւ պեղ պոշ ին- լեղ ին աւաւաւաւաւաւ. 20. Խայբը
ժաղըն պաւաւ ժաղըն երեղեղ, Եղեղ պեղեղ գեղեղեղեղ
ուաւաւաւ.

144

Ց. ԱՆԿԱՆՈՆ ԲԱՅԵՐ

U. 1. Il s'(asseoir, *сидѣть*) auprès de moi. 2. Il (aller) demain à la campagne. 3. Il (acquérir) tous les jours. 4. Je (aller) en France. 5. La chaux vive (bouillir) quand on l'arrose d'eau. 6. Il faut

que tu (aller, *սո. ներ.*) avec le fils d'Ulysse. 7. Son pouls (battre) quatre-vingts fois par minute. 8. Il (acquérir, *անց. ան.*) beaucoup de choses. 9. On l'(absoudre, *անց. ան.*) malgré le crédit de ses ennemis. 10. En (absoudre) cet homme on n'a pas fait justice. 11. Je souhaite que vous (acquérir, *սո. ներ.*) une grande réputation dans cet art. 12. Je m'(asseoir, *թէա. ներ.*) volontiers sur l'herbe, si j'étais sûr que ma santé n'en souffrît pas. 13. Je (boire, *անց. ան.*) un verre de vin. 14. Il s'est piqué en (coudre). 15. Nous vous (croire) toujours nos amis. 16. Cela doit être (coudre, *ընդ. անց.*) avec de la soie. 17. Nous (boire) dans le creux de la main. 18. Il avait à peine (clore, *ընդ. անց.*) l'oeil, que le bruit l'éveilla. 19. Je (courir, *թէա, ներ.*) beaucoup plus vite, si mes habits n'étaient pas si lourds. 20. Est-il possible que vous (boire, *սո. ներ.*) tant de vin?

1. Քովսնստեցաւ. 2. Վաղը գեղ պիտ'որ երթայ. 3. Ամէն օր կը շահի. 4. Գաղղիա կ'երթամ. 5. Չմարած կիրը, վրան ջուր սրսկուելու ըլլայ նէ, կ'եռայ. 6. Պէտք է որ Ոգիսեւսին որդւոյն հետ երթաս. 7. Իր երակը բոպէի մէջ ութսուն անգամ կը դարնէ. 8. Շատ բան ստացաւ. 9. Թշնամին երուն համբաւին միտ չդնելով, զինքն արձակեցին. 10. Աս մարդս արձակելով արգարութիւն ըրած չեղան. 11. Կը բաղձամ որ աս արուեստին մէջ մեծ համարում ստանաք. 12. Առողջութեանս փնաս չտալը գիտնայի, յօժարութեամբ խտին վրայ կը նստէի. 13. Գաւաթ մը գինի խմեցի. 14. Կարելու աստն ասեղը ձեռքը խօթեց. 15. Մենք զձեզ միշտ մեր բարեկամները կը կարծենք. 16. Ասիկայ մետաքսով պիտի կարուի. 17. Ափերնուս մէջէն ջուր կը խմէինք. 18. Հազիւ տէքը գոցած էր, մէյ մ'ալ խըլտոցը զինքն արթնցուց. 19. Չգետններս այսչափ ծանր չըլլային նէ, շատ աւելի շուտով կը վազէի. 20. Կարելի է որ այնչափ գինի խմէք.

1. Եանջոյս օխորոյս. 2. Եարն էջն կէտէ՛ն. 3. Հէր կէն գաղանք. 4. Փրանսայա կէտեր ի՛մ. 5. Սեօնեօյն էրէ՛նն իսկինն առ տերէնէ՛ն օլըր-սա, քայնար. 6. Իսկինն օլըր էն կէտէնն ան. 7. Նաղը պիւր ասէնէնն սեօնն տերէն անար. 8. Չօք չէն էն կէտէնն. 9. Քէնտի տէնջանլարնն նոն-նոն-նոնն նիսկէնն օնոն քօյ վերտէն. 10. Պոն ասարն քօյ վերտէնն էն տէն-նիսկէնն էն տէնն. 11. Արնէնն էն էն ասանլ էնտիս չօք էնտար պոնլարնը. 12. Սաղըլըս զարար վերտէննէն կէտէննէն, օլն էն-նիսկէնն օխորոյր ուրոն. 13. Պիւր քարէն շարայ էլտէն. 14. Տէնն տէնտէն շարէն էնտէն էլտէն օքորոն. 15. Պիւր տէնն ասարն ասանլ տէնն էնտէն էլտէն. 16. Պոն էնէն, էպրէնն էն տէննէն. 17. Ան-նոն-նոն-նոնն տէնն էնտէն. 18. Անտէնն քարէն քարէն քարէն քարէն օնոն ուրոն. 19. Ինչպէս օքարար աղըր օլայայըր, ասան չօք չափոն քօյարըր. 20. Օլ քարար շարայ էնտէնն տէննէն տէն.

Բ. 1. Je (croire, *անց. որ.*) avoir un songe. 2. (Dire,) cela ne vous plairait-il point? 3. Ne (croire) pas tout ce qu'ils vous (dire). 4 (Ecrire) cela dans votre journal. 5. Que voulez-vous que je vous (dire, *սո. անկ.*)? 6. Elle (croire, *անց. որ.*) entendre des gémissements. 7. Je lui (écrire, *անց. որ.*) dix lettres sans recevoir de réponse. 8. Ce que vous me (dire) aujourd'hui, ne s'accorde pas avec ce que vous me (dire, *անկ.*) hier. 9. Ils baissèrent la lance et (courir, *անց. որ.*) l'un contre l'autre. 10. Ils nous (envoyer) du secours. 11. Ils (faire) un grand bruit. 12. Nous (faire, *անց. որ.*) un long voyage. 13. Il (falloir) que vous le (lire, *սո. անկ.*) plus tôt. 14. Je (faire) tout ce qu'il vous plaira. 15. Il (lire) un vieux manuscrit. 16. Je ne (croire) pas qu'il (lire, *սո. անկ.*) si bien le grec. 17. Il a le visage tout (luire, *ընդ. ներ.*) de sueur. 18. Il veut que

vous lui (écrire, *ստ. ներ.*) souvent. 19. J'(envoyer, *թէա. ներ.*) le chercher, si j'étais sûr de le trouver chez lui. 20. Il ne (croire) pas que je (boire *ստ. ներ.*) toujours de l'eau.

1. Կարծեցի որ երազ կը տեսնեմ. 2. Ըսէք, *ստ* ձեզի հաճելի չէր ըլլար. 3. Ձեզի ամէն ըսած-
ներուն մի հաւատար. 4. Ասիկայ ձեր օրագրութեան
մէջ գրեցէք. 5. Ի՞նչ կ'ուզէիք որ ձեզի ըսէի. 6.
Հեծութիւններ լսել կարծեց. 7. Իրեն տասը նա-
մակ գրեցի առանց պատասխան առնելու. 8. Ինծի
այսօրուան ըսածնիդ երեկուան ըսածներնուդ հետ
չի համաձայնիր. 9. Տէգեւնին վար առին ու իրարու
վրայ վազեցին. 10. Մեզի օգնութիւն պիտի խաւրեն.
11. Մեծ խղճւոց մը կ'ընէին. 12. Երկայն ճամ-
բորդութիւն մը ըրինք. 13. Պէտք էր որ անիկայ
աւելի յառաջ կարգայիք. 14. Ձեզի հաճոյ եղածը
պիտ'որ ընեմ. 15. Հին ձեռագիր մը կը կարդար.
16. Ձէի կարծեր որ այսչափ աղէկ յունարէն կար-
դայ. 17. Երեսը քրտինքէն բոլորովին կը փայլէ.
18. Կ'ուզէ որ շատ անգամ իրեն գրէք. 19. Տունը
ըլլալը ստոյգ գիտնայի նէ, զինքը բերել կու տայի.
20. Զի հաւատար որ միշտ ջուր կը խմեմ.

1. Սանդիւքի մէջ ինչ-որ բան տեսայ. 2. Տեսնելու
պիտ'որ միջոցով օգնող մը ըլլար. 3. Սիւն հին քարէ-
քանդակներն են. 4. Պահուած ինչ-որ բան տեսնելու
իշխան եղանակ. 5. Եւ ինչ-որ բան տեսնելու ինչ-որ
իշխան եղանակ. 6. Ինչ-որ բան տեսնելու ինչ-որ
իշխան եղանակ. 7. Օրինակ տեսնելու ինչ-որ
իշխան եղանակ. 8. Պահուած ինչ-որ բան տեսնելու
իշխան եղանակ. 9. Ստորագրութեան ինչ-որ
իշխան եղանակ. 10. Պահուած ինչ-որ բան տեսնելու
իշխան եղանակ. 11. Չորստեմ որ երբեք ինչ-որ
իշխան եղանակ. 12. Պահուած ինչ-որ բան տեսնելու
իշխան եղանակ. 13. Պահուած ինչ-որ բան տեսնելու
իշխան եղանակ. 14. Սիւն ինչ-որ բան տեսնելու
իշխան եղանակ. 15. Պահուած ինչ-որ բան տեսնելու
իշխան եղանակ. 16. Սանդիւքի մէջ ինչ-որ
բան տեսայ. 17. Եւ ինչ-որ բան տեսնելու ինչ-որ
իշխան եղանակ.

պիտ'որ միջոցով օգնող մը ըլլար. 19. Սիւն հին քարէ-
քանդակներն են. 20. Պահուած ինչ-որ բան տեսնելու
իշխան եղանակ.

գ. 1. Son chien (mourir, *անց. ան.*) 2. Dès
que le jour (luire) nous nous (mettre) en chemin.
3. Nous (moudre) du café. 4. Je (mourir) de faim.
5. Nous (mettre, *անց. որ.*) pied à terre. 6. Ils (naî-
tre, *անց. որ.*) le même jour. 7. J' (mouvoir, *անց.
ան.*) un peu cette planche. 8. (Mettre) ces livres
ensemble. 9. Les fleurs (naître) au printemps. 10.
Il (mettre, *անց. ան.*) le cheval dans l'écurie. 11. Il
(maudire) le jour où il (naître, *գեր.*) 12. C'est la
colère qui le (mouvoir) à cette action. 13. Il vou-
lait que je (faire, *ստ. անկ.*) l'impossible. 14. (Croi-
re)-vous que je (mettre, *ստ. ներ.*) ma gloire à le
servir? 15. Ils (maudire) tous les jours ceux qui
leur ont donné de mauvais conseils. 16. D'anciens
philosophes (croire, *անց. ան.*) faussement que les
insectes (naître, *անկ.*) de la corruption. 17. Quoi-
qu'il soit votre ennemi, vous ne devez pas souhaiter
qu'il (mourir, *ստ. ներ.*) 18. Cette affaire (nuire,
անց. ան.) à sa réputation. 19. J'(prendre, *անց. ան.*)
un bâton. 20. Nous (prendre, *անց. որ.*) beaucoup
d'oiseaux.

1. Ինչ-որ բան տեսայ. 2. Լուսնունդը պիտ'որ
ճամբայ պիտ'որ ելլէք. 3. Խաչուէ կ'աղանդ.
4. Անօթութենէն պիտի մեռնիմ. 5. Ոտուրնիս
գետինը դրինք, վար իջանք. 6. Նոյն օրը ծնան. 7. Ան
տախտակը քիչ մը շարժեցի. 8. Սա գիրքերը մէկ-
տեղ գրէք. 9. Ծաղիկները գարնան կը բացուին. 10.
Ձիւն արտուր գրաւ. 11. Ծնած օրը կ'անիծէր. 12.
Քարկութիւնն է որ զինքն *ստ* գործքիս կը շարժէ.
13. Կ'ուզէր որ անկարելին ընեմ. 14. Ար կարծէք
որ իրեն ծառայելն ինծի մեծ փառք կը սեպեմ. 15.

Ամէն որ իրենց չար խրատ տուողները կ'անիծեն.
16. Հին փիլիսոփաներէն ոմանք սխալմամբ կարծե-
ցին որ միջատներն ապականութենէն կը ծնանէին.
17. Թշնամիդ ալ է նէ, պէտք չէ որ իրեն մեռնիլը
բաղձաս. 18. Աս գործքս իր պատուոյն վնասեց.
19. Գաւազան մը առի. 20. Շատ թռչուն բռ-
նեցինք.

1. Քեօփէյէ եօլթի-. 2. Կիւն Կօղտո-լը- կիւն
եօլա լըթաճալ ըլ. 3. Գաւիէ ի-յի-Կի-յորո-լ. 4.
Աճլըթաւն եօլթէյի. 5. Ինդի, Գօնդո-թ. 6. Պիւր
կիւն Կօղտո-լը. 7. Օ Լաիլալը Կիւր ալ Գլըլը-
Կաիլը. 8. Շո- Կիլապլըր Եան Եան Գօյո-ն. 9.
Չիլի-լըր իւ Կաիլապլըր ալըլը. 10. Ալը Կիւր Գ-
ո- 11. Տօղտո-լը- կիւն Լաիլ Գօնդո- Կո- 12.
Օն Կո- չիլի Եիլիլիլն Եօրիլիլ Կիւր. 13. Մի-Կիլիլիլ
չիլ իլիլիլիլ իլիլիլ Կիւր. 14. Սանը Կիւր Կիւր Կիւր
Կիլ իլիլիլիլ Կաիլ Կիւր Կիւր Կիւր Կիւր Կիւր. 15.
Հիւր կիւն Կիւրիլիլիլ Գիւն Կաիլիլիլ Կիւրիլիլիլ Կիւր
Կո- Կիւրիլիլ. 16. Ի-Կիլ Գիլիլ-Գիլիլիլ Կաիլիլիլ
Եաիլիլիլիլ Կաիլ իլիլիլիլ Կիւրիլիլ Կիւրիլիլիլ իլիլ-
իլիլիլիլ Կաիլ իլիլիլիլ. 17. Տիլ-Կաիլիլ Կիլիլ իլիլ
Կիւր, Եօլիլ-Կիլիլ- Կիլիլ-Կիլիլիլ իլիլ. 18. Պո- Կա-
լաիլիլ Կաիլ իլիլիլ Կիւրիլիլ Կիւրիլիլ. 19. Պիւր Կիլիլիլ
ալըլ. 20. Չօթ Գո-լ իլիլ-Կո-լ.

Դ. 1. Il y a longtemps qu'il n' (pleuvoir, *անց. ան.*) 2. Je ne (pouvoir) rien dire là-dessus. 3. Il (pourvoir) à tous vos besoins. 4. Les médecins lui (permettre, *անց. ան.*) le café. 5. Croyez-vous qu'ils (prendre, *ստ. ներ.*) beaucoup à la chasse? 6. Il ne (croire) pas que vous (prendre, *ստ. անկ.*) plaisir à cela. 7. Tout à coup ils (prendre) les armes et se (mettre) à le poursuivre. 8. Si la pluie cesse, je (pouvoir, *ապ.*) sortir. 9. Voilà bien du désordre, il (falloir) que vous y (pourvoir, *ստ. անկ.*) 10. (Croire)-tu que je (pouvoir, *ստ. ներ.*) oublier l'amitié que je

te dois? 11. Il ne (pouvoir, *անց. որ.*) réussir dans cette affaire. 12. Je vous (promettre) de faire tout mon possible. 13. Je le (poursuivre) partout, comme un chien (poursuivre) sa proie. 14. Je ne (savoir, *թեա. ներ.*) me taire. 15. Je me (résoudre, *անց. ան.*) à faire cela. 16. Je ne (savoir) pas précisément quelle heure il est. 17. Elle (résoudre, *անց. ան.*) de partir demain. 18. Je ne (savoir, *ստ. ներ.*) personne qu'on (pouvoir, *ստ. ներ.*) lui comparer. 19. Dieu (résoudre, *անց. որ.*) enfin d'abîmer ces audacieux sous les eaux. 20. S'il perd son procès, je ne crois pas que tout son bien y (suffire, *ստ. ներ.*)

1. Շատ ատեն կայ որ անձրեւ չեկաւ. 2. Աս
բանիս վրայ բան մը չեմ կրնար բռնել. 3. Չեմ ամէն
հարկաւորութիւնները պիտի հոգայ. 4. Բժիշկները
իրեն խահուէի հրաման տուին. 5. Կարծէք որ
որսէն շատ բան մը կը բռնեն. 6. Չեմ կարծեր որ
գուք աս բանէս ուրախանաք. 7. Մէկէն գէնք
կ'առնեն ու կը սկսին ետեւէն իյնալ. 8. Անձրեւը
գաղբի նէ, կրնամ գուրս ելլել. 9. Աս ինչպիսի
անկարգութիւն է, պէտք էր որ ասոր ճար մը
հոգայիր. 10. Կարծես որ քեզի պարտական եղած
բարեկամութիւնս կրնամ մոռնալ. 11. Աս գործքս
չկրցաւ գլուխ հանել. 12. Կրցածս բնելու կը խոս-
տանամ. 13. Իր որսին ետեւէն գացող շան պէս,
ամէն տեղ իր ետեւէն պիտ'որ իյնամ. 14. Չեմ
կրնար լռել. 15. Աս բանս բնելու միտքս դրի.
16. Ժամը քանին բլալը ճիշդ չեմ գիտեր. 17.
Որոշեց որ վաղը երթայ. 18. Իրեն հետ համեմա-
տուիլ կրցող մարդ մը չեմ ծանօնար. 19. Վերջա-
պէս Աստուած վճեց որ աս յանդուգները ջրերու
տակ ընկղմէ. 20. Դատը կորսնցնելու բլայ նէ,
չեմ կարծեր որ բոլոր ինչքերը բաւեն.

1. Խալիլ շահա իւր Կիւր Կիւրիլիլ. 2.
Պո- Կա-լաիլիլ իլիլիլիլ Կիւր չիլ Կիլիլիլ. 3. Մի-
հիւր իլիլիլ Կիւրիլիլ Կաիլիլիլ. 4. Հիլիլիլ Կաիլիլիլ

Եղիշ վերդիւիւր. 5. Սանըր սընըղ թի սվարան ԿԳ ԼԵՅ ԲԵ
 Բաւարար. 6. Սանճալ ըրըր թի ինչ պահանան ինչերինէ
 սեփեհեհնէղ. 7. Պերդեհ պերէ սելան ալըպ Էնսեհնէ
 Կիշերիւր. 8. Եաղմուր թեհիլերեհ, Կիշարը ըբփապիլեր
 իհ. 9. Պոս ՆԸՐ րապըլխառըլըթ Կըրը, պահան պեր ըրըր
 պոսլալըրըն. 10. Պեհպեհ սանն Վանիպ օլան Կոսթա
 լալըն սանոփապիլըր Կիշիհ սանըր սըն. 11. Պոս
 ճաւանալըր պաշա ըբփարաճարը. 12. Էլիսիլի Կիշեհիլե
 Կիշ սեօղ վերիլ իհ. 13. Ալը արփառընթան Կիշիլե
 ըղղըր Կիշալի, ներ Էանթա օնոս Գօվալաշաճաղմ. 14.
 Սոս օլմամ 15. Պոնոս Էլիսիլ Գարար վերդիլ. 16.
 Սաալըն Գալ օլմառըն Էլիշե պիլըհ. 17. Եարըն Կիշ
 Կիշ Գարար վերդիլ. 18. Օնոն Էլիլ րոպերոս օլոնոս
 ճաթ պեր թիսե Բանըմ. 19. Վէլմալը Ալլան պոս
 ըսլըլըրը սոփա պղղընյա Գարար վերդիլ. 20. Տաճալը
 Գալ Կիշեհ օլոնոս, սանմամ թի պիլիլեհ վարիլիլի
 Էլիլիլի.

б. 1. Il (falloir) voir si cela vous (seoir) ou ne vous (seoir) pas 2. Je ne pensais pas que vous (savoir, *ум. унѣ.*) si bien chanter. 3. Il (vivre, *уныг. унѣ.*) cent ans. 4. Cela ne se (voir) pas de loin. 5. Je souhaite qu'il (vainere, *ум. нѣр.*) 6. Cette étoffe (valoir) tant. 7. (Dire)-lui qu'il se (vêtir, *ум. нѣр.*) promptement. 8. Si vous (venir, *унѣ.*) avec moi, vous (voir, *ѣтѣ. нѣр.*) le roi. 9. Je l'(voir, *уныг. унѣ.*) de mes propres yeux. 10. (Croire) vous qu'il (vivre, *ум. унѣ.*) encore? 11. Il (valoir) mieux se taire que de parler. 12. Les ignorants (croire) tout voir, et ils ne (voir) rien. 13. Une grenouille (voir, *уныг. нр.*) un boeuf qui lui sembla de belle taille. 14. Les Romains (vainere, *уныг. нр.*) les plus belliqueuses nations. 15. Qui ne (savoir) pas son métier, l' (apprendre, *ум. нѣр.*) ou le quitte 16. Il ne croit pas que je (vouloir, *ум. нѣр.*) l'insulter. 17. (Voir) un peu ce qu'il fait. 18. Je (vouloir, *ѣтѣ. нѣр.*)

que vous vous (vêtir, *vous. vêtir.*) proprement. 19. Ces couleurs vous (seoir) si bien, vous devez les préférer à d'autres. 20. Je ne crois pas qu'il (valoir, *vous. valoir.*) tant.

1. Նայելու է որ ասիկայ ձեղեկ կը վայլէ՞ չէ նէ չիվայլեր. 2. Ձէի կարծեր որ այնչափ աղէկ կարեւնաք երգեւ. 3. Հարիւր տարի ապրեցաւ. 4. Ատիկայ հեռուանց չէր տեսնուեր. 5. Կը բողձամ ող յաղթէ. 6. Աս կերպսոր այսչափ կ'արժէ. 7. Ըսէք իրեն որ շուտով հագուի. 8. Հետո գայիք նէ, թագաւորը կը տեսնէիք. 9. Զինքը աշուրներովս տեսայ. 10. Կը կարծէիք որ գեռ կենդանի էր. 11. Լուրը խօսելէն աղէկ է. 12. Անմիտները կը կարծեն որ ամէն բան կը տեսնեն, ու բան մը չեն տեսներ. 13. Գորտին մէկը եզ մը տեսաւ, որն որ իրեն երեւցաւ թէ աղւոր հասակ ունի. 14. Հոռմայեցիք ամենէն քաջ պատերազմող ազգերը յաղթեցին. 15. Արուեստը չգիտցողը, կամ սովորի կամ թող տայ. 16. Չիկարծեր որ ես զինքը ծաղրել ուզեմ. 17. Նայեցե՛ք մէյ մը քնչ կ'ընէ. 18. Կ'ուզէի որ մաքուր հագուէք. 19. Աս գոյները ձեզի այնչափ վայլելով, պէտք է որ ուրիշներէն աւելի սիրէք. 20. Ձեմ կարծեր որ այնչափ արժէ.

1. Պատժաւը չէ պահելէ ետքընդէն ճշեօթաւ
 ետքընդաւ. 2. Սանճաւ ըստժ չէ պահապար էյն
 չաղըրապէլեանէն. 3. Եւ-չ սէնէ եաշարը. 4. Պա-
 երապարտն կէօրեանէն իրէ. 5. Ենէնէնէն պրդէլէր
 ի. 6. Պա- զոնճաւ պահապար պէյեր. 7. Տէյնն չէ
 չափո-+ կէյնէն. 8. Պէլէսէն կէլէյրէնէն, ժապէնաւ
 կէօրե-ր ի-պէնէն. 9. Օնո- կէօյն-ժ իէ կէօրէ-ժ.
 10. Տաւա սաղ ճշ զանն ետէր էպնէն. 11. Սո-ն օլ-
 ժափ լափըրպը ելէնէնէն էյն պէր. 12. Սանճաւը ան
 շէյն կէօրե-ր ի-չ պէն պո-րըրաւ ասն, սէն պէր
 շէյ պէ կէօրե-րէն. 13. Գո-րապաշանն պէնն պէր
 ետէն-չ կէօրե-ն, չէ օնա ժէ+ պօյլո- պօյլո- կէօրե-ն
 պէ. 14. Բօժապար ին ծնէկե-վէր յիլէլէրէն եէնպէ-

[illegible]

145 — 152

9. ՀԱՐՑԱԿԱՆ ՈՒ ԲԱՑԱՍԱԿԱՆ ԲԱՅԵՐ

1. (Tu es) fidèle à ta promesse? 2. Que (ils demandent)? 3. (Vous avez) de la force? 4. Ton frère (il a) de l'argent? 5. Vos soeurs (elles sont) encore en vie? 6. Pourquoi vos cousins (ils sont) toujours si chagrins? 7. (Vous avez joué) avec eux? 8. Qu'(il a dit)? 9. Où (vous avez mis) ma grammaire? 10. (Je puis) mentir en vous louant? 11. (Vous sentîtes) combien cette louange est excessive? 12. (Il pourra) vous arracher d'entre mes bras? 13. Mais où (je cherche) ailleurs ce qu'on trouve chez vous? 14. (Il est) content de vous. 15. (Nous serions) plus heureux, si (nous avions vu) ces malheureux? 16. Pourquoi (j'aime) tant celui qui me hait? 17. Votre maison (elle est) loin d'ici? 18. (Vous avez vu) ma plume? 19. Vos cousins (ils ont appris) la peinture? 20. S'il (avait été) si poli envers tout le monde, (il aurait eu) tant d'amis?

1. Խոստմանդ հաւատարիմ ես. 2. Անոնք ի՞նչ կ'ուզեն. 3. Ջրութիւն ունի՞ր. 4. Եղբայրդ ստակ ունի՞. 5. Քյոյրերնիդ դեռ կենդանի՞ են. 6. Ինչո՞ւ հօրեղբորդդիներնիդ միշտ այնչափ տխուր են. 7. Անոնք հետ խաղացի՞ր. 8. Ինք ի՞նչ բաւա. 9. Քերականութիւնս ո՞ւր գրի՞ր. 10. Չձեզ գովե-
լու ատենս սուտ կրնամ մի զուցեւ. 11. Իմացա՞ր որչափ աս գովեստը չափազանց է. 12. Չձեզ բազ-
կացս մէջէն հանել կրնայ մի. 13. Բայց ձեռք քովը գտնուող բանն ուրիշ տեղ ո՞ւր կը փնտռեմ.

14. Ձեր վրայ դո՛հ չէ. 15. Աս ողորմելիները տե-
սած չըլլայինք նէ, աւելի երջանիկ չէի՞նք մի ըլլար.
16. Ինչո՞ւ ղեկս ատողն այնչափ կը սիրեմ. 17.
Տներնիդ ասկից հեռու չէ՞ մի. 18. Գրիչս չտեսա՞ք.
19. Հօրեղբորորդիներնիդ նկարչութիւն չսովե-
ցա՞ն. 20. Ամենուն հետ այնչափ քաղաքավար
եղած չէր ըլլար նէ, այնչափ բարեկամ կ'ունենար.

1. Սէպտեմբէր ասորեթի մը քան. 2. Օնւրը նի՛ էս-
րէրէր. 3. Գոն-վիկէնիէն լուր մը. 4. Գարդարեան
սէպտեմբէր լուր մը. 5. Գրգիսդարաշարեանը Կահա ասոր
մը. 6. Ամոն-ճանդան օղոր-լուրը նի՛ էսին Կայմ օ Գ-
դար մահդան Կոն-լուր. 7. Օնւրը օյնարեանը մը. 8.
Քէնդիսի նի՛ Կեդի. 9. Սարթի քիւնդընը նի՛ Եյեյ
Գարոն-նաշ. 10. Սէպտեմբէր Եյեյ-մ լուրը Եսան
սէպտեմբէրէն մի էմ. 11. Պոն- Արհան նի՛ Գարդար
Երանը օլորոնդան Կոն-լուրն մը. 12. Սէպտեմբէր
Գոլարը Կահա Գարդար Կոն-լուր մի. 13. Սէպտեմբէր
Կոն Կոն-լուրն Գեյի Կարը նի՛ Եյեյ Կոն-լուր. 14. Սէպտեմբէր
Կոն Կոն-լուր Կեյի. 15. Պոն- Արհան նի՛ Եյեյ-մ
Երանը Կահա մոն-լուր-լուր օլորն Երանը. 16.
Նի՛ էսին Կահա Կոն-լուրն օլորն օ Գարդար սէպտեմբէր
17. Եյեյի Կոն-լուրն Կոն-լուր Կեյի. 18. Գարդար
Կոն նի՛ Եյեյ-մ Կեյի. 19. Ամոն-ճանդան օղոր-լուրը
Կոն-լուրն Եյեյ Եյեյ-մ Կեյի. 20. Նի՛ էսին օ
Գարդար Կոն-լուր Երանը Կոն-լուր Կոն-լուր
Կոն-լուր Կոն-լուր Կոն-լուր

Է. ՄԵԿԵԼՅԱՆ

153 — 158

[illegible]

1. Il faut user de tout (modéré). 2. Cet ouvrage est (admirable) écrit. 3. Il a été (digne) récompensé. 4. Dieu est (infini) bon. 5. Il conduit cette affaire fort (adroit). 6. Ils marchèrent la nuit pour aller (frais). 7. (Ancien) on vivait d'une autre ma-

nière. 8. On lui paie (annuel) mille écus pour ce travail. 9. Cet homme vit (chétif). 10. Il s'abandonne (aveugle) à ses passions. 11. J'en ai entendu parler (confus). 12. Il est (nouveau) arrivé. 13. Je l'ai fait (innocent). 14. Il est (profond) versé dans cette science. 15. Mécontent de sa conduite, il lui écrivit (sec). 16. (Beau), vous vous emportez. 17. Les autres suivent (constant) la route qui leur fut tracée. 18. Ils vivaient (mou). 19. Cette rivière coule (lent). 20. Nous travaillons tous les jours (diligent).

1. Ամէն բան չափով գործածելու է. 2. Աս գրուածքս զարմանալի կերպով գրուած է. 3. Արժանապէս վարձքն առաւ. 4. Ատուած անսահման բարի է. 5. Աս գործքս շատ վարպետութեամբ յառաջ կը տանի. 6. Չովուրթեամբ երթալու համար գիշերը քալեցին. 7. Հին ատենները ուրիշ կերպով կ'ապրէին. 8. Աս աշխատութեան համար իրեն տարւէ տարի հազար սկուտ կու տան. 9. Աս մարդս գծութեամբ կ'ապրի. 10. Կուրորէն կիրքերուն ետեւէն կ'երթայ. 11. Ատր վրայ խառնաշփոթ բան մը լսեցի. 12. Նոր հասած է. 13. Ասիկայ անմեղութեամբ ըրի. 14. Աս գիտութեան մէջ շատ խորունկ հմտացած է. 15. Անոր ընթացքին վրայ տգիտ հակադէմք, իրեն ցամաքութեամբ զրեց. 16. Ան ինչ է, գուր կը բարկանայ. 17. Մէկաւնէն իրենց առջեւ քաշուած ճամբէն շարունակ կ'երթան. 18. Մեղկութեամբ կ'ապրէին. 19. Աս գետս հանդարտ կը վազէ. 20. Ամէն օր փութով կ'աշխատինք.

1. Հէր չէյի գործը ըստ գնահատման. 2. Պոնէնէն շուրջագոյն իմաց ըստ եղբորդի Կար. 3. Լայնաբեր խնայելիքն ալ. 4. Ալեւն շինարարութիւն էյիք գիշեր. 5. Պոն խառնաշփոթ ըստ ինչի՞նչի. 6. Սերնէն ինչի՞նչի ինչի՞նչի երկու. 7. Ինչի՞նչի խառնաշփոթ իմաց ինչի՞նչի. 8. Պոն ինչի՞նչի ինչի՞նչի երկու. 9. Պոն ինչի՞նչի ինչի՞նչի երկու. 10. Պոն ինչի՞նչի ինչի՞նչի երկու. 11. Պոն ինչի՞նչի ինչի՞նչի երկու. 12. Պոն ինչի՞նչի ինչի՞նչի երկու. 13. Պոն ինչի՞նչի ինչի՞նչի երկու. 14. Պոն ինչի՞նչի ինչի՞նչի երկու. 15. Պոն ինչի՞նչի ինչի՞նչի երկու. 16. Պոն ինչի՞նչի ինչի՞նչի երկու. 17. Պոն ինչի՞նչի ինչի՞նչի երկու. 18. Պոն ինչի՞նչի ինչի՞նչի երկու. 19. Պոն ինչի՞նչի ինչի՞նչի երկու. 20. Պոն ինչի՞նչի ինչի՞նչի երկու.

Պոն ինչի՞նչի ինչի՞նչի երկու. 10. Պոն ինչի՞նչի ինչի՞նչի երկու. 11. Պոն ինչի՞նչի ինչի՞նչի երկու. 12. Պոն ինչի՞նչի ինչի՞նչի երկու. 13. Պոն ինչի՞նչի ինչի՞նչի երկու. 14. Պոն ինչի՞նչի ինչի՞նչի երկու. 15. Պոն ինչի՞նչի ինչի՞նչի երկու. 16. Պոն ինչի՞նչի ինչի՞նչի երկու. 17. Պոն ինչի՞նչի ինչի՞նչի երկու. 18. Պոն ինչի՞նչի ինչի՞նչի երկու. 19. Պոն ինչի՞նչի ինչի՞նչի երկու. 20. Պոն ինչի՞նչի ինչի՞նչի երկու.

Բ. ՆԱԽԱԳԻՐ ՈՒԹԻՒՆ

162 — 166

Նախագիտութիւնն ինչի՞նչի ինչի՞նչի երկու. 1. Պոն ինչի՞նչի ինչի՞նչի երկու. 2. Պոն ինչի՞նչի ինչի՞նչի երկու. 3. Պոն ինչի՞նչի ինչի՞նչի երկու. 4. Պոն ինչի՞նչի ինչի՞նչի երկու. 5. Պոն ինչի՞նչի ինչի՞նչի երկու. 6. Պոն ինչի՞նչի ինչի՞նչի երկու. 7. Պոն ինչի՞նչի ինչի՞նչի երկու. 8. Պոն ինչի՞նչի ինչի՞նչի երկու. 9. Պոն ինչի՞նչի ինչի՞նչի երկու. 10. Պոն ինչի՞նչի ինչի՞նչի երկու. 11. Պոն ինչի՞նչի ինչի՞նչի երկու. 12. Պոն ինչի՞նչի ինչի՞նչի երկու. 13. Պոն ինչի՞նչի ինչի՞նչի երկու. 14. Պոն ինչի՞նչի ինչի՞նչի երկու. 15. Պոն ինչի՞նչի ինչի՞նչի երկու. 16. Պոն ինչի՞նչի ինչի՞նչի երկու. 17. Պոն ինչի՞նչի ինչի՞նչի երկու. 18. Պոն ինչի՞նչի ինչի՞նչի երկու. 19. Պոն ինչի՞նչի ինչի՞նչի երկու. 20. Պոն ինչի՞նչի ինչի՞նչի երկու.

Ա. 1. Tibère fut empereur après (Auguste). 2. Il y avait beaucoup de monde à (cette fête). 3. J'ai vu cela avant (vous). 4. Je suis venu avec (votre ami). 5. Avez-vous été chez (mon oncle)? 6. Ma maison est à côté (la sienne). 7. Il s'est sauvé à la faveur (la nuit). 8. Il est parti malgré (la rigueur du temps). 9. J'ai trouvé un papier parmi (mes livres). 10. On voit le jour au travers (les vitres). 11. Ils se rangèrent autour (lui). 12. C'est un homme sans (esprit). 13. Cela est au-dessus (l'idée) que je m'en faisais. 14. L'armée se logea aux environs (la ville). 15. Quant (lui) il en usera comme il lui plaira. 16. Tout se fit suivant (votre sentiment). 17. Cela arriva vers (les quatre heures) du soir. 18. Ils vinrent tous au-devant (lui). 19. Il m'a entretenu touchant (vos intérêts). 20. On n'avait point vu cela jusque (cette heure).

1. Տիբերիոս Օգոստոսէն ետեւ ինքնակալ եղաւ. 2. Աս հանդեսին մէջ շատ մարդ կար. 3.

Անիկայ քեզմէ յառաջ տեսայ. 4. Քու բարեկամիդ հետ եկայ. 5. Հօրեղբորս տունը գացիք. 6. Իմ տունն իրենին քովն է. 7. Գիշերուան առթով փախաւ. 8. Օրին խտուրթեան չնայելով գնաց. 9. Գրքերուս մէջ թուղթ մը գտայ. 10. Ապակիներուն մէկալ կողմանէ լոյսը կ'երեւայ. 11. Իր շորս կողմը շարուեցան. 12. Անխելք մարդ մըն է. 13. Վրան ունեցած կարծիքէս վեր է. 14. Բանալը քաղքին մօտերը կեցաւ. 15. Իսկ ինք ինչպէս որ կ'ուզէ նէ, անանկ ընէ. 16. Ամէն բան ձեր կարծեացը համաձայն կատարուեցաւ. 17. Ասիկայ իրիկուան ժամը շորսին գէմ պատահեցաւ. 18. Ամէնն ալ իր առջեւն ելան. 19. Չեր օգտին վրայ հետս խօսեցաւ. 20. Ասիկայ մինչեւ աս ժամս չէր տեսնուած.

1. Թաղարինս Աղս-սեփարան անդրս գլուխ օլտո- 2. Պո- ալայն ինչիտ չէ Խալի վար ըրբ. 3. Օն- սենդին էփէլ կեօրդեմ. 4. Սենին Կօսիւն, էէ պերիտիէ կեօրի. 5. Ան-ճանն էփէլն կեփիւնիէ Բ. 6. Պէնիէ էփիէ Են-նիւնին էանընդա Կըր. 7. Կէճէ ֆըրս-ըլայ Գալը. 8. Հափանն շիտիէնէ Կափանըլ կեփի. 9. Քիւս-պըրընն արանընդա պեր Բեաղըր Կո-լոն. 10. Ճափընն օ պեր Բար-ֆըն- Կան ըլլաք կեօրի-նիւր. 11. Տեօրի էանըն Կիլիւրի- Էր. 12. Պեր ափըլըլ Կափ Կըր. 13. Գըլայսընդան շիյապի Կըր. 14. Օրդո- շիկիւրին էանըն Գեփոն. 15. Ամա Բեփիւնի Կալըլ էփիւրիէ էօլէ Էփիւն. 16. Հէր շիյ Կիլիւն Գըլայսընըլ կեօրի Բափա օլտո. 17. Ափ- շափ Կալըլ Կեօրի Կո-լոնըն Կո-լոն-ը Էփիւր. 18. Հէփիւնի Կի Գալըլընն ըլլաք. 19. Սէլիւն ըլլաքընը- ղըն Կափընն Կիլիւնի էփ Էփըրըլ Էփիւր. 20. Պո- Կալըլ Կալըլ Կեօրի-Էր-ը շիյ Կիլիւն Էփիւր.

Բ. 1. Il a quelque chose dans (la bouche). 2. Il est assis derrière (l'arbre). 3. Il n'est ni dessus ni dessous (le lit.) 4. C'est à l'insu (son père) qu'il

a fait cela. 5. La terre est très-petite par rapport (le soleil). 6. Ils sont loin (leurs parents). 7. On le fera reconstruire aux dépens (le roi). 8. Ce précepteur n'est plus auprès (mes enfants). 9. Il est sorti de très-bonne heure contre (sa coutume). 10. Durant (toute sa vie) il n'a jamais menti. 11. Je ne lui donnerai pas ce cheval à moins (mille livres). 12. Il est charitable envers (les pauvres). 13. Il était assis entre (nous deux). 14. Je me plaçai vis-à-vis (lui). 15. Cet événement est encore bien près (nous). 16. Je vous servirai au péril (ma vie). 17. Ces chevaux sont pour (l'écurie) du roi. 18. Il se couchait sur (un lit magnifique). 19. Je vous attendrai depuis (cinq heures) jusqu'à (six). 20. Attendu (les circonstances), on ne l'a pas condamné.

1. Բերին մէջ բան մը ունի. 2. Ծառին ետեւը նստած է. 3. Անկողնին վրան ալ տակն ալ չէ. 4. Ասիկայ հօրմէն ծածուկ ըրաւ. 5. Արեւուն համեմատութեամբը երկիրս շատ պզտիկ է. 6. Իրենց ծնողացմէ հետո են. 7. Թաղաւորին ծախ- քովը նորէն պիտի շինել տան. 8. Ալ աս դատարա- րակը տղոցս քովը չէ. 9. Սովորութեանը դէմ շատ կանուխ դուրս ելաւ. 10. Բոլոր կենացը մէջ ամենեւին սուտ չըլուցեց. 11. Աս ձին իրեն հաղար լիտրէն վար չեմ տար. 12. Աղքատներուն ողոր- մած է. 13. Մեր երկուքին մէջ նստած էր. 14. Իրեն Գիմացը կեցայ, նստեցայ. 15. Աս պատահ- մունըը դեռ մեզի շատ մօտ է. 16. Կենացս վտան- քովն ալ ձեզի կը ծառայեմ. 17. Աս ձիանքը Թա- րաւորին ախոռին համար են. 18. Փառաւոր անկողնի մը վրայ կը պառկեր. 19. Ժամը հինգէն մինչեւ վեց ձեզի կը սպասեմ. 20. Պարագանե- րուն նայելով զինքը չգատապարտեցին.

1. Աղընըն Կիլիւն շիյ վար. 2. Աղընըն արդընդա օլտո-րիւն. 3. Եափըլըն Կի Էփիւրիւն Կի Էփիւրըն. 4. Պո- Կալըլ Կալըլ Կեօրի-Էր-ը շիյ Կիլիւն Էփիւր.

դաժարագ եկե լսէ՛ք ինչ-որ գիտութիւն. 6. Ամենաբարձրագոյն
 ըստ արարչի. 7. Փառելահան խորհրդէն ինչ եկեղեցի
 եւ զարմանալի. 8. Պաշտօն ինչ լոյս լսող-բարձրագոյն
 եւ ինչ-որ գիտել. 9. Արեւիկէն զարչն լսող երգիչ արարչի
 լսող. 10. Պէտքէն եւ զարեւոյն եւ լսող սեպուղի. 11. Պաշտ
 աւել զնա պէն ճշմարտեան աշխարհ լսող. 12. Ֆոֆոֆեկէ
 հաճեցն լսող լսող-բարձրագոյն. 13. Պէտք
 լսող ինչ-որ լսող-բարձրագոյն, զնա-բարձրագոյն. 14. Պաշտ
 զարչն լսող-բարձրագոյն, զնա-բարձրագոյն. 15. Պաշտ
 զնա-բարձրագոյն լսող եւ լսող լսող. 16. Ինչ-որ լսող
 լսող-բարձրագոյն լսող լսող-բարձրագոյն եւ լսող լսող. 17. Պաշտ
 լսող զարչն լսող-բարձրագոյն լսող լսող. 18. Պէտք աշխարհ
 լսող լսող լսող-բարձրագոյն եւ լսող լսող. 19. Սառն լսող
 լսող աշխարհ լսող լսող լսող. 20. Մասնաշխարհ
 հաշիւ լսող-բարձրագոյն լսող լսող լսող լսող.

Ե.

Քերականութեան

Բ. ՄԱՍԻՆ ԿԱՆՈՆՆԵՐՈՒՆ

Կ Ր Թ Ո Ւ Թ Ի Ի Ն Ը

Ե. ԲԱՅԻՆ ԱՆՈՒՆ ԲԱՅԻՆ ՀԵՏ ԻՆՉՊԵՍ
 ՀԱՄԱՅՆԱԿԱՆ

180 — 186

Փառելիքի հիւ զարչն լսող-բարձրագոյն
 լսող-բարձրագոյն լսող-բարձրագոյն

1. La colombe (attendrir*) les échos des forêts.
2. Les hommes (être) encore enfants à soixante ans.
3. La totalité des hommes ne (juger) de la conduite des autres que par le succès.
4. Une infinité de jeunes gens se (perdre) en lisant des livres impies.
5. L'un et l'autre avant lui s'(être, *անկ*.) plaints de la rime.
6. Peu d'hommes (raisonner), et tous veulent décider.
7. La plupart des fruits destinés à la nourriture de l'homme, (flatter) sa vue et son odorat.
8. Combien de gens s'(imaginer) avoir de l'expérience par cela seul qu'ils ont vieilli!
9. C'est vous qui (exciter, *անկ. որ*.), par votre superbe trident, toutes les eaux de votre empire.
10. La plupart, emportés d'une fougue insensée, Toujours loin du droit sens (aller) chercher leur pensée.

* Անգլիական լսող-բարձրագոյն լսող-բարձրագոյն լսող-բարձրագոյն
 լսող-բարձրագոյն լսող-բարձրագոյն լսող-բարձրագոյն

11. Je suis Diomède, roi d'Etolie, qui (blesser *ωύγ. ηρ.*) Vénus au siège de Troie.

12. Mais Aceste, nous prenant pour des étrangers qui (cacher, *ωύλ.*) leur dessein, ordonna qu'on nous envoyât dans une forêt voisine.

13. Quand chacun connaîtrait son talent et voudrait le suivre, combien le (pouvoir, *β-εω. ζεπ.*)? Combien (surmonter, *ζηγν.*) d'injustes obstacles? Combien (vaincre, *ζηγν.*) d'indignes concurrents?

14. Je suis sûr que de nous quatre tu es le seul qui (pouvoir, *ωω. ζεπ.*) lui supposer du goût pour moi.

15. Vous parlez comme un homme qui (entendre) la matière.

16. C'est vous seuls qui (donner) à la terre des poètes lascifs.

17. Ma destinée a encore voulu que je fusse le premier qui (avoir, *ωω. ζεπ.*) expliqué à mes concitoyens les découvertes du grand Newton.

18. L'un et l'autre (supposer, *ωύλ.*) que l'homme peut se contenter de soi-même et de ses biens présents.

19. Nous sommes plusieurs qui (se souvenir) des grands succès que nous eûmes.

20. Une infinité de monde (penser) que le vie des courtisans est une comédie perpétuelle.

21. Je suis ce Tancrède qui (avoir) ceint l'épée pour Jésus-Christ.

22. Souviens-toi que je suis le seul qui t'(avoir) déplu.

23. Le port et la terre (sembler, *ωύλ.*) fuir derrière nous.

24. La colère et la précipitation (être) deux choses fort opposées à la prudence.

25. Que sont devenus ces toits de chaume et ces foyers rustiques qu'(habiter, *ωύλ.*) jadis la modération et la vertu?

26. Vous et moi (avoir) passé par les grandes épreuves de l'envie et de l'ambition.

27. L'homme de bien est trop confiant, sa candeur, son innocence le (rendre) dupé des méchants.

28. Que l'amitié, que le sang qui nous lie
Nous (tenir *ωω. ζεπ.*) lieu du reste des humains.

29. Remords, crainte, périls rien ne m'(avoir) retenue.

30. Dans tous les âges de la vie, l'amour du travail, le goût de l'étude (être) un bien.

31. Un jour, une heure, un moment (suffire) pour décider du bonheur ou du malheur d'un homme.

32. L'envie, ainsi que les autres passions, (être) peu compatible avec le bonheur.

33. Grands, riches, petits et pauvres, personne ne (pouvoir) se soustraire à la mort.

34. Nous sommes si peu faits pour être heureux ici-bas, qu'il faut nécessairement que l'âme ou le corps (souffrir, *ωω. ζεπ.*), quand ils ne souffrent pas tous deux.

35. L'histoire est un théâtre où la politique, de même que la morale, (être) mise en action.

36. Le bruit des eaux, le cri des hommes, tout (sembler) annoncer l'agonie de la nature.

37. Cincinnatus et Fabius (honorer, *ωύλ.*) les dieux. Ni l'un ni l'autre ne (faire, *ωύλ.*) aucune entreprise sans les consulter.

38. Narbal et moi, (admirer, *ωύγ. ηρ.*) la bonté des dieux qui récompensaient notre sincérité.

39. Quelque habiles que soient ces deux écrivains, ni l'un ni l'autre n'(obtenir, *ωύγ.*) la place vacante à l'Académie française.

40. Personne ne fut plus doué que Fénélon de cette bonté, de cette indulgence qui (captiver) les esprits et les coeurs.

13. Nul empire n'est sûr, si (n'a) l'amour pour base.

14. Je ne puis me commander à moi-même, et (commande) au monde entier.

15. A ce cri, Télémaque s'éveille, (se lève,) (monte) au gouvernail, (embrasse) le pilote, et (regarde) fixement la côte voisine.

16. L'Égypte aimait la paix, parce qu'(aimait) la justice.

• • • • •

192 — 209

• • • • •

1. Un jeune homme ignorant et orgueilleux est méprisé (de, par tous ceux) qui le connaissent.

2. Celui qui sait conserver et affermir (un état), a trouvé un plus haut point de sagesse que celui qui sait gagner des batailles.

3. Ces vergers, lui dit-il, ces prés créés (de, par moi), Ces travaux commencés seront finis (de, par toi).

4. Le souverain créateur préside et règle (le mouvement des astres).

5. La poudre à canon fut inventée (de, par un moine).

6. Je suis sensible et plus que satisfait (de votre procédé.)

7. Charlemagne aimait les lettres et (à vivre avec, la société de) ceux qui les cultivaient.

8. Il a fallu (au peuple) céder; mais, (la liberté) en me rendant, (de la lumière) on m'a privé.

9. Mes maîtres m'enseignent, entre autres choses, l'histoire, la géographie, la grammaire, les mathématiques et (à monter à, l'exercice du) cheval.

10. (De, par mes ennemis) j'étais craint, et (de, par mes sujets) aimé.

11. L'avarice s'accroît par les remèdes mêmes qui guérissent et mettent un terme (aux autres passions).

12. L'homme vraiment sage (sa vie) exposera toujours pour le bien public et pour (défendre, la défense de) la patrie.

13. On est (sur ses défauts) aveugle, (sur ceux des autres) clairvoyant.

14. Je rencontrais de temps en temps des tuffes obscures (aux rayons du soleil) impénétrables.

15. (Du trône) au pied était la Mort pâle et dévorante. (D'elle) autour volaient les noirs soucis.

16. En l'an trois cent cinquante-sept, Dion, avec trois mille soldats, assiégea et s'empara (de Syracuse).

17. L'ambition sacrifie (à l'avenir le présent); la volupté sacrifie (au présent l'avenir); mais l'envie, l'avarice et les autres passions (le présent et l'avenir) empoisonnent.

18. On servit (sur les bords de l'île un repas champêtre) et l'on entendit (une voix douce et flexible dans les bois voisins).

19. (Leur) dis qu'à ce prix je permets (leur) de vivre.

20. Il a eu (toute la prudence d'un âge avancé dans la jeunesse), et (toute la vigueur de la jeunesse dans un âge avancé).

21. Je ne puis blâmer (te) d'avoir fui l'infamie.

22. Télémaque court à la porte par où Mentor était sorti, il fait (la se) ouvrir avec autorité.

23. (Toi) lève, Alcione, ceins tes habits de deuil, (à ta douleur toi) livre.

24. Le long usage des plaisirs (leur les) a rendus inutiles.

25. Tenez, Monsieur: (moi) battez plutôt, et laissez (me) rire tout mon soûl.

26. Si nous n'avons pas démerité de votre amitié (nous la) rendez.

27. Les grandes prospérités aveuglent, transportent, égarent (nous).

28. Si l'on propose (vous) de faire une mauvaise action, ne faites (la) point.

29. Le bonheur le plus grand, le plus digne d'envie, est celui d'être utile et (chéri de, cher à) sa patrie.

30. (Nous) dites donc quel fut ce voyage.

31. L'homme qui est le plus propre et le plus digne (de remplir) une place, n'est pas toujours celui qui l'obtient.

32. Il se rend accessible (de, à tous les janissaires).

33. Une grande partie de la terre a été conquise (de, par les Romains).

34. (Votre amitié moi) accordez; si vous (la me) refusez, j'en serai vivement affecté.

35. Importun (de, à tout autre), (de, à soi-même) incommode.

36. Ce que j'ai dit (vous), je crois et croirai (le) jusqu'à ce que j'aie (du contraire la preuve).

37. Digne (de, à notre encens), et digne (de, à nos vers).

38. Tu seras satisfaite, je vais montrer (les te) l'un et l'autre.

39. Elle est dans un palais tout plein (...ses aïeux).

40. L'idolâtrie ne mettait pas (dans la violence toute sa force).

41. Je veux voir, prier, presser, importuner, fléchir (les).

42. (De ce séjour) je profitai, (des Phéniciens les mœurs) pour connaître.

43. Un roi connaît beaucoup moins que les particuliers les hommes qui environnent (le): on est toujours masqué (de lui) auprès.

44. O ma cognée! ô ma pauvre cognée!

S'écriait-il: Jupiter, (moi la) rends.

45. Comme il ne perdit pas (dans la mollesse et dans la volupté ses jeunes années), il n'a pas été contraint de passer (dans l'oisiveté et dans la faiblesse les dernières).

46. L'avare n'amasse que pour amasser; ce n'est pas pour fournir à ses besoins, il refuse (les se).

47. Il attendait Bourbon, sûr (de, à vaincre) (lui) avec.

48. Allez, Lafleur, (le) trouvez, et portez (lui)

Trois cents louis, que je crois bien comptés.

49. Il a parlé en même temps contre et en faveur (de ses adversaires).

Г. Г. П. Р. С. Т. У.

210 — 216

Ф. — Г. — П. — Р. — С. — Т. — У. —

1. Par la vertu des deux (Antonin), ce nom devint les délices des Romains.

2. Un Auguste aisément peut faire des (Virgile.)

3. Il manque à Campistron ces expressions heureuses qui font l'âme de la poésie et le mérite des (Homère), des (Virgile), des (Corneille), des (Racine).

4. Il y a dans le rosaire cent cinquante (avé) et quinze (pater).

5. Vous avez pour vous les vœux des trois (Guillaume).

6. Ce furent les vices et les flatteries des Grecs et des Asiatiques, esclaves à Rome, qui y formèrent les (Catilina), les (César), les (Néron).

7. Après la victoire on chanta des (te Deum) dans toutes les églises du royaume.

8. Donnez-moi des (David) et des (Pharaon), amis du peuple de Dieu, et ils pourront avoir des (Nathan) et des (Joseph) pour leurs ministres.

9. Plusieurs (peu) font un beaucoup.

10. Les réponses des personnes distraites ne sont souvent que des (coq-à-l'âne).

11. Les (quand), les (qui), les (quoi) pleuvent de tous côtés.

12. La nature ne produit que rarement des (Homère), des (Virgile), des (Racine), des (Fénélon) et des (Milton).

13. On ne trouve guère les (chat-huant) que dans les bois.

14. Il y a souvent plus d'esprit dans un petit volume que dans de gros (in-folio).

15. La paresse et l'oisiveté sont les (avant-coureur) de la misère.

16. Il met des (post-scriptum) à toutes ses lettres.

17. Les supérieurs des communautés avaient des (passe-partout) pour ouvrir toutes les portes.

18. Mille (arc-en-ciel) se courbent et se croisent sur l'abîme.

19. On ne doit pas douter qu'il n'y ait eu dans l'antiquité la plus reculée des (Alexandre) et des (César) dont le temps a fait oublier les exploits.

20. Il faut se garder d'enseigner aux enfants ces phrases d'une politesse affectée dont ils surchargent leurs demandes, comme les (je vous en prie), les (petite maman, en grâce).

21. Les (quiproquo) d'apothicaire sont très-dangereux.

22. L'affliction et l'inquiétude sont de fâcheux (réveille-matin).

23. C'est dans les contrées les plus chaudes du Nouveau-Monde que se trouvent toutes les espèces d'(oiseau-mouche).

24. Enfants, hâtez-vous de rassembler vos ballons, vos volants et vos (cerf-volant).

25. Quatre (Mathusalem) bout à bout ne pourraient Mettre à fin ce qu'un seul désire.

26. Mille heureux (passe-temps) abrègent la soirée.

27. Les (errata) sont nécessaires dans les livres.

28. La neige couvre le pont et le toit de notre navire, et forme nos observatoires et nos (garde-manger).

29. Dans les pays chauds on élève les (ver à soie) sur des mûriers.

30. Il ne faut pas s'arrêter aux (ouï-dire).

6. 3 0 4

217 — 224

1. (Suite) de (grandes passions) est (aveuglement) de (esprit) et (corruption) de (cœur).

2. (Ouvrages et opinions) de (anciens philosophes) sont en grand nombre.

3. (Beaux vers) me ravissent, (mauvais) me rebutent.

4. Cet homme voudrait savoir (pourquoi) et (comment) de tout.

5. L'avarice lui fit chercher (prétextes) pour faire mourir Joazar.

6. (Mourir) est commun à la nature, mais (bien mourir) est propre aux gens de bien.

7. Je vous supplie de faire là-dessus (sérieuses réflexions).

8. Il n'y a pas moyen de contenter ceux qui veulent savoir (pourquoi) de (pourquoi).

9. Nous ne pouvions jeter les yeux sur les deux rivages, sans apercevoir (villes) opulentes,

(maisons) de campagne agréablement situées, (terres) qui se couvraient tous les ans d'une moisson dorée, (prairies) pleines de troupeaux.

10. Pour moi, j'arrivai dans (déserts) affreux: on y voit (sables) brûlants au milieu de (plaines), (neiges) qui ne fondent jamais.

11. Pourquoi ton nom a-t-il si souvent servi à voiler (noires trahisons) et (complots) sinistres!

12. On n'y voit que colonnes de (marbre), que meubles de (or) et de (argent).

13. De cette caverne sortait, de temps en temps, une fumée noire et épaisse, qui faisait une espèce (nuit) au milieu de (jour).

14. Heureux! si, de son temps, pour cent bonnes raisons, La Macédoine eût eu (petites-maisons).

15. Soyez toujours pauvres, et n'entreprenez jamais (conquêtes).

16. Ne donnez jamais (conseils) qu'il soit dange-reux de suivre.

17. Combien (favoris) de (fortune), sortis tout à coup du néant, vont saisir les premiers postes.

18. Celui qui sait renoncer à une grande auto-rité, se délivre en un moment de bien (peines), de bien (veilles), et quelquefois de bien (crimes).

19. Une natte de (jonc) grossière lui servait de lit.

20. Je n'ai point (sentiments) si bas.

21. Plus un homme vicieux avance en âge, plus le vice jette en lui (profondes racines)

22. Une table de (marbre) qu'on tire de Carrare est belle.

23. On cite des femmes spartiates une foule (mots) qui annoncent le courage et la force.

24. En cet (aveuglement) ne perds pas la mémoire Qu'ainsi que de ta (vie) il y va de ta (gloire.)

25. (Honnête) est inséparable de (juste).

26. Albin, ne me tiens pas (discours) superflus.

27. Ce que les hommes appellent (grandeur), (gloire,) (puissance,) (profonde politique,) ne paraît à ces suprêmes divinités que (misère) et (faiblesse).

28. La plupart (animaux) ont plus d'agilité que l'homme.

29. (Nabuchodonosor) embellissait (Babylone), qui s'était enrichie des dépouilles de (Jérusalem).

30. Il avait plus de soin de cacher ses bonnes œuvres, que nous n'en avons pour cacher (mau-vaïses).

31. Que ton (affection) me soit alors sévère,
Et tienne, comme il faut, la main à ma (colère).

32. (Fleurs) charmantes! par vous la nature est plus belle

33. Le temple saint peut encore voir au pied de ses autels (pêcheurs); mais il n'y voit plus (por-fanateurs).

34. Nous considérons avec plaisir les vastes campagnes couvertes de jaunes épis, (riches dons) de la féconde Cérès.

35. Une infinité de (hommes) sont dans (états) qu'ils ont raison de ne pas aimer.

36. On ne soulage point de (douleurs) qu'on méprise.

37. Répondez (cieux) et (mer), et vous (terre) parlez!

38. Etez-vous étonné de ce que les hommes les plus estimables sont encore (hommes).

39. La plupart (hommes) emploient une partie de leur vie à rendre l'autre misérable.

40. L'eau est aussi fraîche dans un gobelet de (étain) que dans une coupe de (or).

41. Parmi les hauts gazons s'élevaient sans culture. Quelques sombres pavots, (fleurs) de la sépulture.

42. L'ennemi était repoussé de (Champagne) et de (Flandre).

43. (Trente chambres) qui communiquent les unes aux autres, et dont chacune a une porte de (fer) avec (six gros verroux), sont le lieu où il se renferme.

44. (Figuier,) (olivier,) (grenadier,) et (tous autres arbres), couvraient la campagne.

45. Dans (tous temps), dans (tous pays), dans (tous genres), (mauvais) fourmille et (bon) est rare.

46. La crainte de (Dieu) est le commencement de la sagesse.

47. (Seine) a des Bourbons, (Tibre) a des Césars.

48. Vous étiez, aussi bien que (Madame princesse de Conti), à la tête de ceux qui se flattaient de cette espérance.

49. Jusqu'ici j'ai vu beaucoup (masques); quand verrai-je des visages de (homme)?

50. Je vous attendis (mardi) toute la journée, parce que vous me dites (lundi) que vous me viendriez voir le lendemain.

51. Je crois que les lecteurs seraient charmés de voir sous leurs yeux la comparaison de quelques scènes de (Phèdre grecque, latine, française et anglaise).

52. Ils venaient changer leur or contre de l'eau-de-vie et des quincailleries de (Europe).

53. (Belles et mémorables actions) ne peuvent illustrer si elles n'ont pas la vertu pour cause.

54. Levez aussi la main, (Monsieur premier président)!

55. (Dieu) dicte à (même Moïse) les autres préceptes.

56. (Pères et mères) des enfants étranglés ouvraient la marche, portant leurs enfants morts dans leurs bras.

57. Le récit de ce funeste accident tira des plaintes (de toutes bouches), et des larmes (de tous yeux).

58. Si nous voyageons, (belles et fertiles plaines) nous ennuiant.

59. Considérant le fond de la mer, nous y trouvons (hauteurs,) (vallées,) (plaines,) (profondeurs,) (rochers,) (terrains) de toute espèce.

60. Henri quatre, devenu majeur, se vit empereur de (Italie) et de (Allemagne), presque sans pouvoir.

61. (Quinzième et seizième siècle) ont été marqués par (grandes découvertes).

62. (Bons et mauvais auteurs) sont souvent confondus.

63. Je viens de mettre en vers dans le moment (Monsieur duc de Orléans) et son système avec Law.

64. Les Grecs donnaient le nom de tyrans (à bons et mauvais princes) dont l'autorité n'était pas légitime.

65. (Grèce) et (Italie) ont produit (grands hommes) dans (tous genres).

66. Ce sont deux soeurs que (langue italienne et espagnole).

67. Les vents alizés cessent en (août et septembre) entre (quatorzième degré et treizième).

68. Ici (Rhin) se trouble, et là mugit (Euphrate).

69. Le but (de philosophes anciens et modernes) est de porter les hommes à la vertu.

70. Les comédies saintes étaient des espèces (farces) sur des sujets de piété, qu'on représentait publiquement dans (quinzième et seizième siècle.)

71. Il monta à cheval (samedi) à deux heures, après avoir mangé.

72. A ces mots, il lui tend (doux et tendre ouvrage).

30, La science qui instruit et la médecine qui guérit sont (bon) sans doute. Mais la science qui trompe et la médecine qui tue sont (mauvais).

31. Les oiseaux construisent leurs nids avec un art, une adresse (admirable).

32. Accoutumez vos enfants à demeurer été et hiver, jour et nuit, toujours tête (nu).

33. J'ai remarqué sur plusieurs personnes qui avaient l'oreille et la voix (faux), qu'elles entendaient mieux d'une oreille que d'une autre.

34. Ce duvet ou ces soies sont (très-serré,) (tres-fourni) et (très-doux) au toucher.

Է. ԱԺԱԿԱՆՆԵՐՈՒՆ ԱՄՏԻՃԱՆԸ

248 — 251

[illegible]

1. (Plus douce consolation) de l'homme affligé, c'est la pensée de son innocence.

2. Il s'est baigné dans l'endroit où les eaux sont (moins rapides).

3. La probité reconnue est (plus sûr de tous les serments).

4. (Jouissances plus douces) sont celles qui n'épuisent pas l'espérance.

5. Rien n'est constant dans le monde, ni (fortunes plus florissantes), ni (amitiés plus vives), ni (faveurs plus enviées).

6. Les immortels rient (de affaires plus sérieuses) qui agitent les faibles humains.

7. Il y a un tour à donner à tout, même aux choses qui en paraissent (moins susceptibles).

8. Il ne restait plus autour d'Astarbé que certains complices de ses crimes (plus affreux).

9. (Pensées plus sublimes) ne sont rien, si elles sont mal exprimées,

10. Les objets qui lui étaient (plus agréables) étaient ceux dont la forme était unie.

11. La chèvre dort au soleil et s'expose volontiers à ses rayons (plus vifs).

12. Elle flatta Baléazar par (louanges plus délicates et plus insinuates).

13. Ce coup est un peu rude (à esprit plus fort) . . .
 . . . Le malheur succède (à bonheur plus doux).

14. Il n'est guère possible de rendre un vers par un vers, lorsque cette précision est (plus nécessaire).

15. Nos plaisirs (plus doux) ne sont pas sans tristesse.

Ը. ԹՈՒՆԿԱՆ ԱԺԱԿԱՆՆԵՐ

252 — 257

Պատգամի մեջ ասված ընդհանուր փոփոխության օրինակները, ասված ժամանակների, օրերի, ամիսների, տարիների:

1. (24 livres) de pain blanc, valaient (1 denier)
d'argent, par les capitulaires.

2. Il y a (3 choses) qui rendent une âme éclairée; le recueillement, l'humilité et la charité.

3. Qui pourra croire que par chacune des portes de Thèbes il sortait (200 chariots) armés en guerre et (10000*) combattants? Cela fait (20000 chariots) et un million de soldats.

4. Louis (11) avait (38 ans) quand il monta sur le trône.

5. Le parlement fut exilé à Troyes le (15 août) et rappelé le (20 septembre).

6. Le premier voyage autour du monde a été fait par Francois Drack, en l'an (1580).

7. Ce fut environ (180) ans après la prise de

*) *Mille* የጉዳዩ ስራ ላይ ስለሚገኝ ሰው ለመሆኑ ስለሚችል (679) የጉዳዩ ስራ ላይ ስለሚገኝ ሰው ለመሆኑ ስለሚችል

Troie, (250) devant la fondation de Rome, que Salomon acheva ce merveilleux édifice.

8. C'est en l'année (480) avant J. C. qu'a été livré le combat des Thermopyles.

9. Les premiers hommes ont vécu (900,) (930)
et jusqu'à (969) ans.

10. L'Allemagne étoit dès l'an (1500*) divisée en dix cercles.

11. Il voulait partir le (18 septembre), mais on l'a retenu jusqu'au (1 octobre).

12. Le Gange se jette dans la mer après avoir parcouru plus de (1800 mille).

13. Sur (100) personnes, il y en a (90) qui sacrifient à la jouissance du présent toutes les espérances de l'avenir.

14. Le Mississippi parcourt une étendue de (4800 mille).

15. Le feu des guerres civiles dont François (2) vit les premières étincelles avait embrasé la France sous la minorité de Charles (9).

16. Les états s'ouvrirent le (5 mai) par une procession solennelle.

Թ. ՍՏԵՑԵԿԱՆ ԼԺԱԿԱՆՆԵՐ

258 — 264

[illegible]

1. La franchise est bonne de soi, mais elle a (ses excès).

2. Les plaisirs, sont des fleurs semées parmi les ronces de la vie; mais il faut les cueillir avec soin, car (on flétrit aisément leur beauté) passagère.

3. Nous ne nous fâchons pas si on nous dit que nous avons mal à (notre tête), et nous nous

*) Հաշիւ հարեմբ . . . , հաշիւ հինգ հարեմբ. է- այն ըստիւն տէր, հաշիւներէն առանձին հարեմբ. . . . առանձին հարեմբ., առանձին հարեմբ. իւրացի :

fâchons de ce que l'on nous dit que nous raisonnons mal.

4. Qu'il contemple la nature entière dans (sa haute et pleine) majesté.

5. Les sciences ont des racines amères, mais (leurs fruits sont doux).

6. Un fleuve paisible a (ses rives) fleuries.

7. Je lis les bons auteurs pour me perfectionner (mon goût).

8. Les enfants qui avaient égorgé (leurs pères et mères) souffraient moins que ces hypocrites.

9. Cette maison est mal située, il faudrait pouvoir l'ôter (de sa place).

10. Scipion marqua sa reconnaissance aux troupes, qu'il combla de louanges, de récompenses et de marques d'honneurs, chacune selon (son, leur état) et (son, leur mérite).

11. Les matelots ajoutent (à ces bonnes et mauvaises) qualités les vices de leur éducation.

12. La vérité n'est point à nous, (nous ne sommes que ses témoins et ses dépositaires).

13. . . . L'ours boucha (sa narine),

Il se fût bien passé de faire cette mine.

14. On se battait pour avoir le pillage du camp ennemi; après quoi le vainqueur et le vaincu se retiraient, chacun dans (sa, leur ville).

15. Paris est une très-belle ville; (j'admire surtout la grandeur de ses bâtimens).

16. Les abeilles dans un lieu donné, tel qu'une ruche ou le creux d'un vieil arbre, bâtissent, chacune, (sa, leur cellule).

17. En récompense de (vos bons et utiles) offices, que Dieu éloigne de vous tout chagrin domestique.

18. Je résolus de me rendre à Madrid, comme

22. On n'agit pas franchement avec (moi, me), et les secrets un peu importants, on ne (à moi, moi, me) (eux, les) confie pas.

23. Nous nous tourmentons moins pour devenir heureux que pour faire croire que nous (le, les) sommes.

24. Ne voyage pas de nuit: on pourrait (t', toi) arrêter sur les grands chemins, et (toi, te) détrousser, (te, toi) et tes compagnons.

25. Peignez (eux, les) (à moi, moi, me), dit l'aigle, ou bien (à moi, moi, me) (eux, les) montrez.

26. La fortune (a persécutés), (lui, le) et (je, moi).

27. (Je, moi), (je, moi) combattrais le jeu parmi les joueurs, et (moi, j') aurais plus de plaisir à (moi, me) moquer (d'eux, en) en (les, eux) voyant perdre, qu'à (à eux, leur) gagner (leur argent, l'argent d'eux).

28. Des pays autrefois contigus à la mer, sont aujourd'hui très-éloignés (d'elle, en); telles sont Aigues-Mortes et Ravenne.

29. Hélas! s'écriait Télémaque, voilà donc les maux que la guerre entraîne après (soi, elle).

30. Miracle! criait-on: venez voir dans les nues
Passer la reine des tortues.

— La reine! Vraiment oui; je (le, la) suis en effet.

31. N'allons pas (nous, à nous) appliquer (nous, à nous) mêmes les traits d'une censure générale.

32. C'est lorsque nous sommes éloignés de notre pays, que nous sentons surtout l'instinct qui nous (lui, à lui, y) attache.

33. Un malheur toujours traîne un malheur après (soi, lui).

34. (Je, moi), régner! (je, moi), ranger un état sous ma loi,
Quand ma faible raison ne règne plus sur (moi, me)!

35. La noblesse donnée aux pères, parce qu'ils étaient vertueux, a été donnée aux enfants afin qu'ils (le, la, les) devinssent.

36. Le zèle est une vertu qu'on n'estime plus: on se moque (de lui, en) comme d'un usage qui convenait à la grossièreté de nos pères.

37. Il (me, à moi, moi) parut, (me, à moi, moi) et à mes compagnons, que notre arrivée avait jeté une grande terreur dans le pays.

38. L'excellence des sens vient de la nature; mais l'art et l'habitude peuvent (leur, à eux, y) ajouter un plus grand degré de perfection.

39. Ne me trompé-je pas en vous croyant ma nièce? — Oui, Monsieur, je (le, la) suis.

40. (Je, moi), (je, moi) pourrais encore (toi, te) voir, (toi, te) reconnaître!

41. Qu'est-ce que le monde? C'est une servitude éternelle où nul ne vit pour (soi, lui).

42. La vie est un dépôt confié par le ciel; oser disposer (d'elle, en), c'est être criminel.

43. Vous et moi, (avons été) longtemps ennemis l'un de l'autre.

44. L'homme consomme, engloutit lui seul plus de chair que tous les animaux ensemble ne (dévorent).

45. Mais je naquis sujette et je (le, la) suis encore.

46. Les désirs ont des charmes qui cessent d'exister pour celui qui sans cesse s'abandonne (à eux, leur, y).

47. Touché de pitié pour ces êtres infortunés, il (donna) (à eux, leur) et à leurs enfants de quoi faire leur route.

48. Le boeuf remplit ses premiers estomacs tout autant qu'ils peuvent (être).

49. S'il est ordinaire d'être vivement touché

9. (On) peut être sot avec beaucoup d'esprit, et (on) peut n'être pas un sot avec peu d'esprit.

10. Quiconque a pu franchir les bornes légitimes, (peut) violer enfin les droits les plus sacrés.

11. (Quel que) soient les humains, il faut vivre avec eux.

12. (On) n'aurait guère de plaisir, si (on) ne se flattait jamais.

13. (Quelque) heureusement doués que nous soyons, nous ne devons pas en tirer vanité.

14. (Quel que) soit votre naissance, (quelque) grandes que soient vos richesses, (quelque) dignités que vous possédiez, souvenez-vous que vous frustrez les vœux de la Providence, si vous n'en faites pas usage pour le bien de l'humanité.

ԺԵ. ՕՃԱՆԳԱԿՆԵՐՈՒՆ ԳՈՐԺԱԺՈՒԹԻՒՆԸ

307 — 312

Փոխադրելով իմ աշխատանքը ընդհանրապես անցնելուս հետևանքով, ես հաշտ եմ խոստովանում իմ հարստության իմ հարստության հետևանքով:

1. Tous les maux (sont, ont venu*) de la triste Pandore.

2. Strabon paraît douter que les rois grecs (soient, aient allé) plus loin que Silène et Alexandre

3. Les eaux de la Loire, (étant, ayant monté) rapidement, ont inondé les fertiles campagnes de la Touraine.

4. Monarques de la terre, en rendant vos sujets heureux, montrez-vous dignes du trône où vous (êtes, avez monté).

*) Ընդհանրապես անցնելուս հետևանքով, ես խոստովանում եմ իմ հարստության իմ հարստության հետևանքով (343). Իմ հարստության իմ հարստության հետևանքով (344) — Ես:

5. Mentor, qui craignait les maux avant qu'ils arrivassent, ne savait plus ce que c'était que de les craindre dès qu'ils (étaient, avaient arrivé).

6. Quoi! de quelque côté que je tourne la vue, La foi de tous les coeurs (est, a pour moi disparu).

7. Le consul P. Cornélius Scipion (serait, aurait tombé) entre les mains des ennemis, si Publius Scipion ne (fut, eut venu) à son secours.

8. Il (est, a monté) pendant trois heures pour arriver au haut de la montagne.

9. Elle donnerait pour vous sa vie, le seul bien qui lui (soit, ait resté).

10. La mer (est, a disparu) sous leurs nombreux vaisseaux.

11. Beaucoup de grandes découvertes (sont, ont né) du hasard.

12. Que tous les coeurs s'ouvrent à l'espérance: le règne de l'injustice (est, a passé).

13. Le voyage a été pénible, mais nous (sommes, avons arrivé) à bon port.

14. Ce jeune homme s'est expatrié, il (est, a mort) pour sa famille.

15. C'est par les Phéniciens que la mer (est, a devenu) le lien de la société entre les peuples de la terre.

16. Les républiques (sont, ont presque toutes tombé) de la liberté dans l'esclavage.

17. Les critiques se sont évanouies, la pièce (est, a demeuré).

18. Une république fameuse, remarquable par la singularité de son origine (est, a disparu) de nos jours, sous nos yeux, en un moment.

19. La voix de l'innocence (est, a monté) au ciel.

20. La procession (est, a passé) sous mes fenêtres.

21. Chaque jour des crieurs publics annoncent en Egypte de combien le Nil (est, a crû.)

22. Cependant Télémaque (était, avait resté) seul avec Mentor.

23. Quand Mentor (fut, eut cessé) de chanter, les Phéniciens se regardèrent.

24. Je (suis, ai resté) sept mois à Colmar sans sortir de ma chambre.

25. Quand la contagion (fut, eut cessé), saint Charles Borromée fit rendre à Dieu de solennelles actions de grâces.

26. Les débordements du Nil fertilisent l'Egypte, surtout lorsque les eaux (sont, ont crû) progressivement.

ԺԶ. ԲԵՅԻՆ ԵՂԵՆԵԿՆԵՐՈՒՆ ՈՒ ԺԵՄԵՆԵԿՆԵ-
ՐՈՒՆ ԳՈՐԺԱՌՈՒԹԻՒՆԸ

313 — 336

Փոփոխութիւն ի բնութեան մէջ եղանակաւ ի մարդկային
բնութեան մէջ. — անբնական եւ անբնական ի մարդկային
բնութեան մէջ. — անբնական եւ անբնական ի մարդկային

1. Les Romains indignés (marchèrent) contre eux; les (défirent), (entrèrent) dans leurs terres où ils (fondèrent) une colonie, les (battirent) encore deux fois, en (assujettirent) une partie, et (réduisirent) l'autre à demander la paix.

2. Ah! Monsieur, m'a-t-il dit, je vous (attendrai) demain.

3. Soyez secrète, ou bien vous (serez) morte.

4. Je te (parlai, ai parlé) l'autre jour de l'inconstance prodigieuse des Français sur leurs modes.

5. Turenne (mourut), tout se (confondit), la fortune (chancela), la victoire se (lassa), la paix s'(éloigna), les bonnes intentions des alliés se (ra-

lentirent) le courage des troupes (fut) abattu par la douleur.

6. (J'ai lu, je lus) ce matin cette maxime où Platon dit que l'espérance est le songe d'un homme éveillé.

7. (J'ai écrit, j'écrivis) cette semaine à Madame de Coulange pour l'informer de la mort de M. de Turenne.

8. Après qu'on (faire) un magnifique repas qui suivit le sacrifice, il parla ainsi.

9. Si nous (voir) l'étendue des montagnes en profondeur, les cheveux nous en dresseraient à la tête.

10. Je me disais: Quittons ce vain délire; (être) heureux et (libre) désormais.

11. En rentrant chez moi ce soir, (j'ai appris, j'appris) que le citoyen Didot venait d'éprouver un grand sujet de chagrin.

12. Vous causerez de terribles éclats,
Si vous ne (mettre) fin à tout cet embarras.

13. Les dieux permirent que je (faire) une faute.

14. Je me (suis trouvé, trouvai) un peu incommode avec de l'émotion avant-hier; mais cela n'a point eu de suite.

15. Si (être) berger, comme je l'étais naguère, il serait aussi heureux que je l'ai été.

16. La religion exige que nous (sacrifier) nos ressentiments.

17. Hier au soir, ton ami (a eu, eut,) avec milord Edouard un démêlé qui peut devenir sérieux.

18. Il semble qu'on (avoir) juré de ne jamais s'entendre, pour avoir le plaisir de disputer toujours.

19. D'abord je ne pus croire que Philoclès (vouloir) me détrôner.

20. Il désire la paix, comme vous dites vous-mêmes que vous (l'avez désirée, la désirâtes).

21. Les arts mécaniques ont fait en France plus de progrès depuis le commencement de ce siècle, qu'ils n'en (faire) dans certains pays pendant le siècle précédent.

22. Mentor (m'a dit, me dit) depuis qu'on l'avait vendu à des Ethiopiens, et qu'il les avait suivis en Ethiopie.

23. Amilcar méritait qu'on lui (confier) le commandement de l'armée qui devait agir en Espagne.

24. Est-il un homme qui n' (avoir) jamais à se plaindre de ses semblables?

25. Il nous semble qu'il n'y (avoir) pas de plus douce jouissance que de faire des heureux.

26. On est mort avant qu'on (apercevoir) qu'on pouvait mourir.

27. On peut dire que le chien est le seul animal dont la fidélité (être) à l'épreuve.

28. Mais dans quelque haut rang que vous (être) placé, Souvent le plus heureux s'y trouve renversé.

29. Dieu juste! serait-il vrai que tu (voir) avec indifférence le crime triomphant, et la vertu souffrante?

30. Les leçons les plus utiles que nous (pouvoir) recevoir, sont celles de l'expérience.

31. Solon, en mourant, ordonna qu'on (porter) ses os à Salamine.

32. Il ne faut pas que vous (penser) que je me (donner) si parfaitement à la musique, que je (négliger) toute autre espèce de travail.

33. Il semblait qu'un spectacle si doux n'(attendre) en ces lieux qu'un témoin tel que vous.

34. Quoique les méchants (prosperer) quelquefois, ne pensez pas qu'ils (être) heureux.

35. Il est difficile, quand on aime la vérité, qu'on n' (avoir) aussi du zèle pour la justice.

36. Aceste ordonna qu'on nous (envoyer) dans une forêt voisine.

37. Il semble que de tout temps la vérité (avoir) peur de se montrer aux hommes, et que les hommes (avoir) peur de la vérité.

38. Le meilleur cortège qu'un prince (pouvoir) avoir, c'est le coeur de ses sujets.

39. Citez-moi un maître dont les leçons (être) aussi profitables que celles de l'expérience.

40. Ils craignaient que ses discours pleins de sagesse ne (détacher) leurs alliés.

41. De même que l'eau, si elle se (subtiliser), deviendrait une espèce d'air qui ferait mourir les poissons, l'air, de son côté, nous ôterait la respiration, s'il (devenir) plus épais et plus humide.

42. Je ne crois pas que le siècle de Louis XIV (devenir) si célèbre sans les grands écrivains qui en ont fait une des plus brillantes époques de notre littérature.

43. Pourvu qu'on (savoir) la passion dominante de quelqu'un, on est assuré de lui plaire.

44. L'envieux voudrait que tout ce qui est bon (appartenir) à lui seul.

45. Soyons (indigne) soeur d'un si généreux frère.

46. Il me semble qu'il n'y (avoir) rien qui dégrade plus un écrivain que la peine qu'il prend pour exprimer d'une manière extraordinaire les choses les plus simples.

47. Quoi qu'on (dire), un ânon ne deviendra qu'un âne.

48. Il commande au soleil (à, d'animer) la nature.

49. Choisissez un homme qui (pouvoir) vous donner dans l'occasion des consolations, de sages avis et de bons exemples.

Փռիւնիւնի Գլ արեւուն ընդունելուն արեւուն ընդունելուն
 արեւուն արեւուն արեւուն արեւուն:

1. Quel oeil n'est pas sensible au riant appareil
 De l'herbe (rajeuni) et du bouton vermeil?
2. Ces beaux effets n'ont pas été (inconnu) des
 anciens.
3. (Nourri) à la campagne dans toute la rusti-
 cité champêtre, vos enfants y prendront une voix
 plus sonore.
4. J'ai (vu) la foi des contrats (banni), les
 lois les plus saintes (anéanti).
5. La guerre de Troie fut aussi (chanté), les
 combats d'Ulysse et sa sagesse furent (élevé)
 jusqu'aux cieux.
6. Bien souvent, dans la nuit, de subites gelées
 Frappent d'un coup mortel les plantes (désolé).
7. Les anciens Grecs étaient généralement
 (persuadé) que l'âme est immortelle.
8. Puisse le ciel, qui lit dans mon coeur éperdu,
 ajouter à vos jours ceux que j'aurais (vécu).
9. Je rends (carré) une boule que les premières
 lois du mouvement avaient (fait) ronde.
10. Florian savait très-bien l'espagnol, il lui
 était doux de parler une langue que sa mère avait
 (parlé).
11. C'est ainsi qu'elle s'est (rendu) la domina-
 trice de l'Europe.
12. C'est la vérité elle-même qui lui a (dicté)
 ces belles paroles.
13. Ainsi, sans votre appui, les élèves de Flore
 Tomberaient (abattu) à leur première aurore.
14. Les eaux se sont (pratiqué) des cours
 souterrains.

15. L'opulence d'une cité de commerce s'est
 (changé) en une pauvreté hideuse.

16. Pédro, qu'as-tu, (fait) de nos montures? —
 Seigneur, je les ai (attaché) à la grille.

17. Mes chères richesses, qu'êtes-vous (devenu)?
 Hélas! je vous ai (perdu) en moins de temps encore
 que je ne vous avais (gagné)!

18. L'oiseau-mouche, cet amant léger des
 fleurs, vit à leurs dépens sans les flétrir; il ne fait
 que pomper leur miel, et c'est à cet usage que sa
 langue paraît uniquement (destiné).

19. L'ambition s'est toujours (joué) de la vie
 des hommes.

20. Je regrette bien les douze heures que j'ai
 (dormi); je les aurais (employé) plus utilement, si
 l'on m'avait (rendu) le service de m'éveiller.

21. La gloire des hommes doit toujours se
 mesurer sur les moyens dont ils se sont (servi) pour
 l'acquérir.

22. Les arts que les hommes ont (inventé)
 pour satisfaire à leurs besoins, tournent à leur gloire
 et à leurs délices.

23. Si la vertu et la vérité étaient (banni) de
 la terre, elles devraient toujours se trouver dans la
 bouche des rois.

24. Comme une lampe d'or dans l'azur (suspendu),
 La lune se balance aux bords de l'horizon:
 Ses rayons (affaibli) dorment sur le gazon.

25. Il me récitait les vers qu'il avait (fait).

26. La guerre ne se faisait point autrefois
 comme nous l'avons (vu) faire du temps de
 Louis XIV.

27. Les juges se sont (avisé) d'un singulier
 expédient pour lui faire avouer la vérité, qu'il avait
 jusqu'alors (tenu caché).

28. Vous êtes (né) dans un climat qui vous a (rendu) robustes.

29. Je les ai (cherché), vos gants, dans tous les coins, et je ne les ai pas (trouvés).

30. Ils se sont (élevés) par leurs exploits un monument impérissable.

31. Plusieurs des rois d'Egypte furent (privés) des tombeaux qu'ils s'étaient eux-mêmes (construits).

32. Quels dangers n'a pas (couru) l'Autriche pendant la tempête de vingt ans qu'elle a (essuyés)!

33. Vous êtes-vous (accordés) cette définition? où sont-ce les loups, les singes et les lions qui vous l'ont (passé)?

34. Les Français s'étaient (ouvert) une retraite glorieuse par la bataille de Fornoue.

35. Les vents que Dieu a (créés), les chaleurs qu'il y a (eu) sont des effets de sa bonté.

36. Ses regards, il est vrai, n'étaient point (enflammés)
Du courroux dont souvent je les ai (vus armés).

37. La langue latine et la langue grecque sont deux langues qui se sont longtemps (parlées), et qui ne se parlent plus.

38. Ne faites rien qui ne soit digne des maximes de vertu que j'ai (tâché) de vous inspirer.

39. Les mauvais temps qu'il a (faits) ont (nuis) aux vignes, et (ruinés) beaucoup de marchands de vin.

40. La peine que s'est (donnée) un auteur fait que ses écrits sont (lus) avec plaisir.

41. Les enfants qu'on a (habitué) à craindre les ténèbres se sont rarement (guéris) de la peur qu'on leur en a (fait).

42. Ne goûtons-nous pas, mille fois le jour, le prix des combats que notre situation nous a (coûté)?

43. Que de temps, que de réflexions n'a-t-il pas (fallu) pour épier et connaître les besoins, les écarts et les ressources de la nature!

44. Nos aïeux vivaient pauvres et vertueux, et mouraient dans le champ qu'ils avaient (vu) naître.

45. Il a (retrouvé) les deux enfants qu'il avait tant (pleuré).

46. Les serpents paraissent (privés) de tout moyen de se mouvoir, et uniquement (destinés) à vivre sur la place où le destin les a (faits) naître.

47. De quoi vous êtes-vous (occupés) durant les dix-huit mois que les négociations ont (traîné) en longueur?

48. On sait assez quelles peines la sagesse du roi et du ministère a (eu) à calmer toutes ces querelles aussi odieuses que ridicules.

49. Paul s'étant rendu par hasard dans ce lieu, fut rempli de joie en voyant ce grand arbre sorti d'une petite graine qu'il avait (vue) planter.

50. Cassius ne cherchait dans la perte de César que la vengeance de quelques injures qu'il en avait (reçues).

51. Les choses longtemps (désirées) sont presque toujours au-dessous de l'idée qu'on s'en était (formée).

52. Voilà, mon fils, disait cette mère (affligée), le sujet des larmes que tu m'as (vues) verser.

53. Les secours que vous avez (implorés), Madame, et que je vous ai (vus) refuser inhumainement, vous auraient (sauvés) du danger.

54. Elle a (obtenue) toutes les grâces qu'elle a (voulu).

55. Ah! comment s'est (éclipsé) tant de gloire! comment se sont (anéantis) tant de travaux!

56. Là règnent les bons rois qu'ont (produits) tous les âges.

57. Louis XI fit taire ceux qu'il avait (fait) parler.

58. Les embarras que j'ai (su) que vous aviez ont (accélééré) mon départ.

59. Voyez combien de périls j'ai (couru) dans un jour.

60. On a eu, pour son âge et pour sa faiblesse, tous les égards qu'on a (dû).

61. Ils étaient (puni) pour les maux qu'ils avaient (laissé) faire.

62. Pluton, Neptune et Jupiter se sont (divisé) le ciel, la mer et les enfers.

63. Son administration ne répondit pas aux espérances qu'on en avait (conçu).

64. Les vengeances que j'ai (vu) exercer envers ces misérables colons, ont (jeté) l'épouvante dans mon âme.

65. Souvent les dons que la nature a (suspendu) ux arbres sont (déposé) dans de simples herbes.

66. Mais d'où viennent ces difficultés, si ce n'est du peu d'application qu'on y a (donné) jusqu'ici.

67. La conduite que j'avais (supposé) que vous tiendriez, vous l'avez (tenu), et vous en avez été (blâmé).

68. Il faut qu'ils me chantent une scène d'une petite comédie que je leur ai (vu) essayer.

69. Il n'est que trop vrai qu'il y a (eu) des anthropophages: nous en avons (trouvé) en Amérique.

70. Autour de lui étaient une multitude d'habitants que la curiosité avait (attiré) sur la place publique.

71. Triomphez, hommes lâches et cruels: votre victoire est plus étonnante que vous ne vous l'étiez (imaginé).

72. Le peu d'eau que j'ai (bu) m'a (incommodé).

73. C'est sa modestie, ainsi que son mérite, que j'ai (loué).

74. Que de jeunes gens se sont (laissé) égarer par de mauvais conseils!

75. Elle a (outragé) la religion, et les dieux l'en ont (puni).

76. Le sage ne se conduit par les lumières d'autrui qu'autant qu'il se les est (rendu) familières.

77. Ce sont les hommes, votre père, la divinité que vous avez (offensé).

78. Je ne vous parlerai point du peu de capacité que j'ai (acquis) dans l'armée.

79. J'eus une maladie assez sérieuse, (causé) par la trop grande quantité de liqueurs que j'avais (bu).

80. Pour être plus sûr de la vérité de ces deux choses, il faut les avoir (vu) s'accomplir réellement.

81. Quels obstacles a jamais (trouvé) là-dessus la volonté de ceux qui tiennent en leurs mains la fortune publique?

82. Je regrette les nombreuses années que j'ai (vécu) sans pouvoir m'instruire.

83. Les secours que vous aviez (prétendu) que j'obtiendrais, ont été illusoires.

84. C'est à l'ombre de la paix que les arts sont (né), ont (prospéré) et se sont (perfectionné).

85. Idoménée a fait de grandes fautes, mais cherchez dans les pays les mieux (police) un roi qui n'en ait pas (fait) d'inexcusables.

86. Ce sont les sciences, aussi bien que les arts, qu'il a (cultivé).

87. Les hommes se sont (divisé) et ont été la proie des tyrans.

88. Le peu d'exactitude qu'il a (mis) dans ses comptes a (causé) sa perte.

89. Toutes les années que vous avez (croupi) dans une honteuse insouciance ont été (perdu) pour vous.

90. La renommée que Virgile décrit d'une manière si brillante, est fort supérieure à toutes les imitations qu'on en a (fait).

91. Que de feuilles d'arbres il a (fallu) pour couvrir ainsi les chemins!

92. Avant de parler des maux que les hommes se sont (fait) à eux-mêmes, voyons ceux que leur a (fait) la nature.

93. J'évitai, par une prompte fuite, une grêle de coups qui seraient (tombé) sur moi.

94. Je lui ai (lu) mon épître frès-posément, jetant dans ma lecture toute la force et tout l'agrément que j'ai (pu).

95. Autant d'ennemis il a (attaqué), autant il en a (vaincu).

96. Ce ne sont point les richesses, non plus que les honneurs, qu'il a (désiré).

97. Je me laissai enlever de l'hôtellerie, au grand déplaisir de l'hôte, qui se voyait par là sevré de la dépense qu'il avait (compté) que je ferais chez lui.

98. La France se montra dans l'attitude qu'on lui avait toujours (vu) garder.

99. Combien d'hommes de génie se sont (laissé) séduire par ces puérilités qui dessèchent et qui énervent tout genre d'éloquence.

100. C'est l'affection, l'amour que Louis XII a (montré) pour ses sujets qui l'a (fait) surnommer le père du peuple.

1. Les arbres, de la terre agréable parure,
(Diversement) sortent des mains de la nature.

2. Ceux qui (beaucoup) ont sont obligés de (beaucoup) donner.

3. On redoute l'écueil on a fait (quand) naufrage.

4. Il n'y a point d'offense que l'homme (plus vivement) sente que le mépris.

5. Toute la doctrine des moeurs (uniquement) tend à nous rendre heureux.

6. Quand on a des défauts, il vaut encore mieux s'en (tard) corriger, que de ne s'en corriger (jamais).

7. Il faut que je vous raconte on avait (comment) empoisonné mon coeur dès ma plus tendre enfance.

8. S'enorgueillirait-on (pourquoi) de sa naissance, puisqu'elle est un pur effet du hasard?

9. Tel repousse (aujourd'hui) la misère importune,
Qui tombera (demain) dans la même infortune.

10. L'honnête homme est celui qui fait tout le bien qu'il peut, et (ne) fait (pas) de mal à personne.

11. Il dit en lui-même: O insensé! je (n') ai (pas) donc connu ni les dieux, ni les hommes, ni moi-même!

12. Je (n') osais (pas) dans mes pleurs me noyer à loisir.

13. Socrate disait qu'il (ne) savait (pas) qu'une chose, c'est qu'il (ne) savait (pas) rien.

14. Il faut user de tout avec modération, de peur que la privation (n') en soit (pas) trop sensible.

15. Malgré ce mauvais succès, ils (ne) cessent (pas) depuis de faire de nouveaux desseins sur une île si commode à leur assurer l'empire de l'univers.

16. Toute nation est faible, à moins qu'elle (ne) soit (pas) unie.

17. Un père qui (n') a (pas) inspiré à ses enfants aucun principe de religion, doit toujours craindre qu'ils (ne) tombent (pas) dans le travers.

18. Pour moi, je (ne) vois (pas) rien de plus sot, à mon sens, Qu'un auteur qui partout va gaeuser des encens.

19. On craignait à toute heure que les troupes des Tarentins (n') attaquaient (pas) les cent jeunes Crétois.

20. Nul presque de tous ceux qui m'écoutent ici (n') est (pas) content de sa destinée.

21. Quelque bonnes que soient vos raisons, je crains qu'on (ne) les écoute (pas).

22. Si on (ne) pouvait (pas) secourir le malheureux, il fallait du moins découvrir l'auteur de la violence.

23. Après les quarante énormes diamants qu'il vous a donnés, vous (ne) pouvez (pas) nier qu'il (ne) soit (pas) le plus généreux des hommes.

24. S'il se croyait offensé, que (ne) le témoignait-il (pas)? S'il (ne) cherchait (pas) qu'un prétexte pour être dispensé de récompenser une action éclatante, que (ne) restait-il (pas) tranquille?

25. Quoique, chez les anciens, les manuscrits fussent fort rares, cela (n') empêchait (pas) qu'il (n') y eût (pas) des bibliothèques immenses.

26. Il faut souvent moins de courage pour se corriger de ses défauts qu'il (n') en faut (pas) pour les avouer.

27. Aucun physicien (ne) doute (pas) aujourd'hui que la mer (n') ait (pas) couvert une grande partie de la terre habitée.

28. Ils (n') osaient (pas) faire marcher l'armée, de peur que dans la marche les Crétois et les Tarentins (ne) combattissent (pas) les uns contre les autres.

29. La religion défend que vous (n') insultiez (pas) au malheureux, et que vous (ne) lui refusiez (pas) votre assistance.

30. Doutez-vous que l'Euxin (ne) me porte (pas) en deux [jours] Aux lieux où le Danube y vient finir son cours?

31. Elle (n') a (pas) pu être pendant sa vie plus qu'elle (n') était (pas); elle (ne) peut (pas) être après sa mort moins qu'elle (n') est (pas).

32. Prends garde que jamais l'astre qui nous éclaire (Ne) te voie (pas) en ces lieux mettre un pied téméraire.

33. (Ne) craignez (point) ici que sa bouche rebelle (Ne) vous accable (pas) des noms d'ingrate, d'infidèle.

34. Un homme en vaut un autre, à moins que, par malheur, l'un d'eux (n') ait (pas) corrompu son esprit et son cœur.

35. Chacun de nous pense et agit aujourd'hui tout autrement qu'il (ne) faisait (pas) hier.

36. Les enfants (n') ont (pas) ni passé ni avenir, et, ce qui ne nous arrive (pas) guère, ils jouissent du présent.

37. Je (ne) doute (pas) que le successeur qui m'est destiné, (n') ait (pas) plus de talent et de capacité que moi.

38. J'ai même défendu par une expresse loi Qu'on (n') osât (pas) prononcer votre nom devant moi.

39. Ne craignez pas qu'en vous envoyant ma pièce, je (ne) vous en fasse (pas) une longue apologie.

23. A quoi bon une table servie avec somptuosité et avec profusion, (puisque) la nature se contente de peu?

24. La bienfaisance, l'humanité, (ni) son devoir, ne lui permettaient de venir.

25. On égorge à la fois les enfants, les vieillards,
La soeur, le frère,
La fille (et) la mère.

26. Lorsqu'on a des dispositions, et (lorsqu'on) veut étudier, on fait des progrès rapides.

27. Plus je rentre en moi, (et) plus je lis ces mots écrits dans mon âme: sois juste, et tu seras heureux.

28. Un honnête homme ne doit jamais rien faire d'indigne de lui, quand il ne serait pas exposé aux regards du monde, et (quand) il n'aurait que lui-même pour témoin de ses actions.

9.

ԶԱՆԱԶԱՆ ԸՆԹԵՐՑՈՒՆԺՆԵՐ

Ը. ԶՈՒՆՐԱՆԻ ԿԱՐՃ ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

1. Un homme demandait à un pauvre mendiant de quoi ¹ il vivait. Le pauvre lui répondit: Si vous m'aviez demandé de quoi ² je meurs, je vous aurais répondu que je meurs de faim.

2. Un Suisse, qui dormait sur le parapet ³ d'une ville assiégée, eut la tête emportée d'un boulet de canon ⁴. Un autre Suisse, témoin de l'accident ⁵, s'écria: Ah! que mon camarade sera étonné, quand il s'éveillera, de se voir sans tête ⁶!

3. Un voleur entra de nuit ⁷ par la fenêtre dans la chambre d'un pauvre homme, et se mit à fâtonner ⁸ pour chercher quelque chose à voler. Le pauvre, qui ne dormait pas, lui dit: Mon ami, tu viens de nuit chercher quelque chose dans un lieu où je ne puis rien trouver pendant le jour.

4. Un mendiant, pour mieux exciter la charité des passants ⁹, s'avisait de faire le muet ¹⁰. Un jeune homme, qui connaissait le drôle ¹¹, lui demanda tout bonnement ¹² en tirant ¹³ sa bourse: Y a-t-il déjà

¹ ինչ բանով. ² ինչ բանէ. ³ նիւթ. ⁴ տես նաեւ քերակ (747). ⁵ պարիսպ. ⁶ գլուխ. ⁷ թնդանով. ⁸ գոննա մը եկաւ գլուխը տարաւ. ⁹ ինչ ինչով. ¹⁰ ինչ ինչով. ¹¹ ինչ ինչով. ¹² ինչ ինչով. ¹³ ինչ ինչով. ¹⁴ ինչ ինչով. ¹⁵ ինչ ինչով. ¹⁶ ինչ ինչով. ¹⁷ ինչ ինչով. ¹⁸ ինչ ինչով. ¹⁹ ինչ ինչով. ²⁰ ինչ ինչով. ²¹ ինչ ինչով. ²² ինչ ինչով. ²³ ինչ ինչով. ²⁴ ինչ ինչով. ²⁵ ինչ ինչով. ²⁶ ինչ ինչով. ²⁷ ինչ ինչով. ²⁸ ինչ ինչով. ²⁹ ինչ ինչով. ³⁰ ինչ ինչով. ³¹ ինչ ինչով. ³² ինչ ինչով. ³³ ինչ ինչով. ³⁴ ինչ ինչով. ³⁵ ինչ ինչով. ³⁶ ինչ ինչով. ³⁷ ինչ ինչով. ³⁸ ինչ ինչով. ³⁹ ինչ ինչով. ⁴⁰ ինչ ինչով. ⁴¹ ինչ ինչով. ⁴² ինչ ինչով. ⁴³ ինչ ինչով. ⁴⁴ ինչ ինչով. ⁴⁵ ինչ ինչով. ⁴⁶ ինչ ինչով. ⁴⁷ ինչ ինչով. ⁴⁸ ինչ ինչով. ⁴⁹ ինչ ինչով. ⁵⁰ ինչ ինչով. ⁵¹ ինչ ինչով. ⁵² ինչ ինչով. ⁵³ ինչ ինչով. ⁵⁴ ինչ ինչով. ⁵⁵ ինչ ինչով. ⁵⁶ ինչ ինչով. ⁵⁷ ինչ ինչով. ⁵⁸ ինչ ինչով. ⁵⁹ ինչ ինչով. ⁶⁰ ինչ ինչով. ⁶¹ ինչ ինչով. ⁶² ինչ ինչով. ⁶³ ինչ ինչով. ⁶⁴ ինչ ինչով. ⁶⁵ ինչ ինչով. ⁶⁶ ինչ ինչով. ⁶⁷ ինչ ինչով. ⁶⁸ ինչ ինչով. ⁶⁹ ինչ ինչով. ⁷⁰ ինչ ինչով. ⁷¹ ինչ ինչով. ⁷² ինչ ինչով. ⁷³ ինչ ինչով. ⁷⁴ ինչ ինչով. ⁷⁵ ինչ ինչով. ⁷⁶ ինչ ինչով. ⁷⁷ ինչ ինչով. ⁷⁸ ինչ ինչով. ⁷⁹ ինչ ինչով. ⁸⁰ ինչ ինչով. ⁸¹ ինչ ինչով. ⁸² ինչ ինչով. ⁸³ ինչ ինչով. ⁸⁴ ինչ ինչով. ⁸⁵ ինչ ինչով. ⁸⁶ ինչ ինչով. ⁸⁷ ինչ ինչով. ⁸⁸ ինչ ինչով. ⁸⁹ ինչ ինչով. ⁹⁰ ինչ ինչով. ⁹¹ ինչ ինչով. ⁹² ինչ ինչով. ⁹³ ինչ ինչով. ⁹⁴ ինչ ինչով. ⁹⁵ ինչ ինչով. ⁹⁶ ինչ ինչով. ⁹⁷ ինչ ինչով. ⁹⁸ ինչ ինչով. ⁹⁹ ինչ ինչով. ¹⁰⁰ ինչ ինչով.

de l'empereur ¹. — Oui, répondit le monarque, je le rase quelquefois.

11. Un paysan étant allé consulter un médecin sur une indisposition, celui-ci, après avoir examiné le mal, se mit à son bureau ², lui écrivit une ordonnance, et lui dit, en la lui donnant: Prenez ceci demain matin, et bientôt vous vous trouverez mieux ³. Le paysan croyant que ce papier était le remède même, s'en retourna plein de confiance ⁴; et le lendemain, il l'avalait de très-bon matin ⁵, et se trouva parfaitement guéri.

12. Un pauvre gentilhomme, hors d'état de satisfaire ses créanciers ⁶, disait un matin en se levant: Que le diable emporte ⁷ tous ceux qui viendront aujourd'hui me demander de l'argent. A peine avait-il fini ces paroles ⁸, qu'il entendit frapper à sa porte ⁹: il ouvre, et voit entrer quatre de ses créanciers, qui commencent à lui demander s'il les avait encore oubliés. Je vous jure, leur dit le gentilhomme, que je pensais à vous il n'y a qu'un instant ¹⁰.

13. Un soldat ivre ayant rencontré son général à cheval ¹¹, l'arrêta, et prenant le cheval par la bride ¹², il lui demanda quel en était le prix ¹³. Le général, voyant dans quel état il était, le fit conduire dans une maison, où on le mit coucher ¹⁴. Le lende-

¹ կայսեր բոլոր պաշտօն մը որինս. Գրաւը եւնէնքս զեր Բանալըն, երգելին իւր Բ. ² գրեականին առջին նստեցաւ. երգելականին ետեւին օրնորս. ³ լուս մը կ'աղէկնաւ. լսեալն էր իւրեանցին. ⁴ մեծ յուսով ետ դարձաւ. զիստի-է-հար իւր իւրի տեղիս. ⁵ առաւանց կանուխ կընց. առաւելուն երգին ետեւս. ⁶ չկրնարով պարտատէրներուն հատուցանել. զորն առնելիս զորնաւուն ետեւիցէ հարկելին օրայն. ⁷ սատանան տանի. իշխան իտեւերէն. ⁸ առ խօսքս լինցընելուն պէս. զստեւելիս զիստեւելիս. ⁹ գուր զարնել. հաւանաւուն լսեալ. ¹⁰ քիչ մը յառաջ ձեր վրայ կը մտածէի. զիստեւելիս. ¹¹ ձիւ վրայ. ¹² ձիւ սանձէն լինելով. ¹³ ձիւն իւրիս. ¹⁴ զիստեւելիս. ¹⁵ զիստեւելիս. ¹⁶ զիստեւելիս. ¹⁷ զիստեւելիս. ¹⁸ զիստեւելիս. ¹⁹ զիստեւելիս. ²⁰ զիստեւելիս. ²¹ զիստեւելիս. ²² զիստեւելիս. ²³ զիստեւելիս. ²⁴ զիստեւելիս. ²⁵ զիստեւելիս. ²⁶ զիստեւելիս. ²⁷ զիստեւելիս. ²⁸ զիստեւելիս. ²⁹ զիստեւելիս. ³⁰ զիստեւելիս. ³¹ զիստեւելիս. ³² զիստեւելիս. ³³ զիստեւելիս. ³⁴ զիստեւելիս. ³⁵ զիստեւելիս. ³⁶ զիստեւելիս. ³⁷ զիստեւելիս. ³⁸ զիստեւելիս. ³⁹ զիստեւելիս. ⁴⁰ զիստեւելիս. ⁴¹ զիստեւելիս. ⁴² զիստեւելիս. ⁴³ զիստեւելիս. ⁴⁴ զիստեւելիս. ⁴⁵ զիստեւելիս. ⁴⁶ զիստեւելիս. ⁴⁷ զիստեւելիս. ⁴⁸ զիստեւելիս. ⁴⁹ զիստեւելիս. ⁵⁰ զիստեւելիս. ⁵¹ զիստեւելիս. ⁵² զիստեւելիս. ⁵³ զիստեւելիս. ⁵⁴ զիստեւելիս. ⁵⁵ զիստեւելիս. ⁵⁶ զիստեւելիս. ⁵⁷ զիստեւելիս. ⁵⁸ զիստեւելիս. ⁵⁹ զիստեւելիս. ⁶⁰ զիստեւելիս. ⁶¹ զիստեւելիս. ⁶² զիստեւելիս. ⁶³ զիստեւելիս. ⁶⁴ զիստեւելիս. ⁶⁵ զիստեւելիս. ⁶⁶ զիստեւելիս. ⁶⁷ զիստեւելիս. ⁶⁸ զիստեւելիս. ⁶⁹ զիստեւելիս. ⁷⁰ զիստեւելիս. ⁷¹ զիստեւելիս. ⁷² զիստեւելիս. ⁷³ զիստեւելիս. ⁷⁴ զիստեւելիս. ⁷⁵ զիստեւելիս. ⁷⁶ զիստեւելիս. ⁷⁷ զիստեւելիս. ⁷⁸ զիստեւելիս. ⁷⁹ զիստեւելիս. ⁸⁰ զիստեւելիս. ⁸¹ զիստեւելիս. ⁸² զիստեւելիս. ⁸³ զիստեւելիս. ⁸⁴ զիստեւելիս. ⁸⁵ զիստեւելիս. ⁸⁶ զիստեւելիս. ⁸⁷ զիստեւելիս. ⁸⁸ զիստեւելիս. ⁸⁹ զիստեւելիս. ⁹⁰ զիստեւելիս. ⁹¹ զիստեւելիս. ⁹² զիստեւելիս. ⁹³ զիստեւելիս. ⁹⁴ զիստեւելիս. ⁹⁵ զիստեւելիս. ⁹⁶ զիստեւելիս. ⁹⁷ զիստեւելիս. ⁹⁸ զիստեւելիս. ⁹⁹ զիստեւելիս. ¹⁰⁰ զիստեւելիս.

main le général fut ¹ lui demander ce qu'il voulait lui donner de son cheval ². Monseigneur, lui répondit le soldat désenivré ³, celui qui voulait l'acheter hier au soir, s'en est allé de bonne heure ce matin ⁴.

14. Un jeune sot qui ne savait ni A ni B ⁵, avait reçu en présent ⁶ un beau livre. Pour en faire parade ⁷, il le porta à l'église et se donnait l'air ⁸ d'y lire avec beaucoup de dévotion. Malheureusement un jeune homme qui était derrière lui, s'aperçut, qu'il tenait son livre à rebours ⁹. Monsieur, lui dit-il, excusez, s'il vous plaît, la hardiesse que je prends de vous demander ¹⁰, pourquoi vous tenez votre livre à rebours? C'est que je suis gaucher ¹¹, répondit le jeune sot.

15. Un docteur fort occupé dans son cabinet, vit entrer une petite fille qui lui demanda du feu. Mais, lui dit le docteur, tu n'as rien pour l'emporter; et pendant qu'il cherchait un vase, la petite fille s'approche de la cheminée, prend un peu de cendres froides dans sa main, et met quelques charbons par-dessus ¹². Le docteur en fut tellement surpris ¹³ qu'il jeta un de ses livres par terre, en disant: Avec toute ma science je n'aurais pu trouver cet expédient si naturel.

16. Un gentilhomme, absent de sa patrie depuis un certain temps, rencontra un paysan de ses

¹ զիստեւելիս. ² ձիւն իւրիս. ³ զիստեւելիս. ⁴ զիստեւելիս. ⁵ զիստեւելիս. ⁶ զիստեւելիս. ⁷ զիստեւելիս. ⁸ զիստեւելիս. ⁹ զիստեւելիս. ¹⁰ զիստեւելիս. ¹¹ զիստեւելիս. ¹² զիստեւելիս. ¹³ զիստեւելիս. ¹⁴ զիստեւելիս. ¹⁵ զիստեւելիս. ¹⁶ զիստեւելիս. ¹⁷ զիստեւելիս. ¹⁸ զիստեւելիս. ¹⁹ զիստեւելիս. ²⁰ զիստեւելիս. ²¹ զիստեւելիս. ²² զիստեւելիս. ²³ զիստեւելիս. ²⁴ զիստեւելիս. ²⁵ զիստեւելիս. ²⁶ զիստեւելիս. ²⁷ զիստեւելիս. ²⁸ զիստեւելիս. ²⁹ զիստեւելիս. ³⁰ զիստեւելիս. ³¹ զիստեւելիս. ³² զիստեւելիս. ³³ զիստեւելիս. ³⁴ զիստեւելիս. ³⁵ զիստեւելիս. ³⁶ զիստեւելիս. ³⁷ զիստեւելիս. ³⁸ զիստեւելիս. ³⁹ զիստեւելիս. ⁴⁰ զիստեւելիս. ⁴¹ զիստեւելիս. ⁴² զիստեւելիս. ⁴³ զիստեւելիս. ⁴⁴ զիստեւելիս. ⁴⁵ զիստեւելիս. ⁴⁶ զիստեւելիս. ⁴⁷ զիստեւելիս. ⁴⁸ զիստեւելիս. ⁴⁹ զիստեւելիս. ⁵⁰ զիստեւելիս. ⁵¹ զիստեւելիս. ⁵² զիստեւելիս. ⁵³ զիստեւելիս. ⁵⁴ զիստեւելիս. ⁵⁵ զիստեւելիս. ⁵⁶ զիստեւելիս. ⁵⁷ զիստեւելիս. ⁵⁸ զիստեւելիս. ⁵⁹ զիստեւելիս. ⁶⁰ զիստեւելիս. ⁶¹ զիստեւելիս. ⁶² զիստեւելիս. ⁶³ զիստեւելիս. ⁶⁴ զիստեւելիս. ⁶⁵ զիստեւելիս. ⁶⁶ զիստեւելիս. ⁶⁷ զիստեւելիս. ⁶⁸ զիստեւելիս. ⁶⁹ զիստեւելիս. ⁷⁰ զիստեւելիս. ⁷¹ զիստեւելիս. ⁷² զիստեւելիս. ⁷³ զիստեւելիս. ⁷⁴ զիստեւելիս. ⁷⁵ զիստեւելիս. ⁷⁶ զիստեւելիս. ⁷⁷ զիստեւելիս. ⁷⁸ զիստեւելիս. ⁷⁹ զիստեւելիս. ⁸⁰ զիստեւելիս. ⁸¹ զիստեւելիս. ⁸² զիստեւելիս. ⁸³ զիստեւելիս. ⁸⁴ զիստեւելիս. ⁸⁵ զիստեւելիս. ⁸⁶ զիստեւելիս. ⁸⁷ զիստեւելիս. ⁸⁸ զիստեւելիս. ⁸⁹ զիստեւելիս. ⁹⁰ զիստեւելիս. ⁹¹ զիստեւելիս. ⁹² զիստեւելիս. ⁹³ զիստեւելիս. ⁹⁴ զիստեւելիս. ⁹⁵ զիստեւելիս. ⁹⁶ զիստեւելիս. ⁹⁷ զիստեւելիս. ⁹⁸ զիստեւելիս. ⁹⁹ զիստեւելիս. ¹⁰⁰ զիստեւելիս.

environs ¹, et après différentes questions sur son pays, il lui demanda s'il y avait toujours autant de fous qu'autrefois ² — Vraiment non, Monsieur, lui répondit le paysan, il n'y en a plus autant que quand vous y étiez ³. Le gentilhomme sentit tout le piquant de cette réponse ⁴, et loin de s'en fâcher ⁵, il dit au paysan: Tu ne me parais pas être de leur nombre ⁶.

17. Un gentilhomme voyageait avec son valet de chambre; celui-ci s'endormit sur son cheval, et perdit le manteau de son maître. Le gentilhomme tournant la tête, le vit chanceler, et n'apercevant plus son manteau, il lui crie d'une voix qui marquait son mécontentement: Jean, où est mon manteau? je gage ⁷ que vous l'avez perdu! Le valet ne le voyant plus, dit: Moi, je ne gage pas, Monsieur, car je suis sûr que vous gagneriez.

18. Un jeune prince âgé de sept ans ⁸, réunissait à beaucoup de gentillesse infiniment d'esprit ⁹: il était un jour l'objet de l'admiration de toute une société ¹⁰. Un vieux capitaine, témoin des louanges qu'on lui donnait ¹¹, dit d'une voix assez haute: Les enfants qui ont tant d'esprit dans un âge si tendre ¹², en ont souvent peu quand ils sont grands ¹³. Le jeune prince qui l'avait entendu, lui repartit sur le même

¹ իր մօտ տեղերէն դեղացի մը. ² « Բնակչութիւնը քանի՞ք փոքրացած է: » ³ « Բնակչութիւնը քանի՞ք փոքրացած է: » ⁴ « Բնակչութիւնը քանի՞ք փոքրացած է: » ⁵ « Բնակչութիւնը քանի՞ք փոքրացած է: » ⁶ « Բնակչութիւնը քանի՞ք փոքրացած է: » ⁷ « Բնակչութիւնը քանի՞ք փոքրացած է: » ⁸ « Բնակչութիւնը քանի՞ք փոքրացած է: » ⁹ « Բնակչութիւնը քանի՞ք փոքրացած է: » ¹⁰ « Բնակչութիւնը քանի՞ք փոքրացած է: » ¹¹ « Բնակչութիւնը քանի՞ք փոքրացած է: » ¹² « Բնակչութիւնը քանի՞ք փոքրացած է: » ¹³ « Բնակչութիւնը քանի՞ք փոքրացած է: »

ton ¹: Monsieur le Capitaine, il faut que vous ayez eu infiniment d'esprit dans votre enfance.

19. Pendant qu'on achevait de bâtir ² le Pont-Neuf à Paris, les entrepreneurs virent un homme occupé à mesurer le pont sans rien dire à personne. Ils le prirent pour un architecte ³, et l'invitèrent à dîner avec eux. Après le repas, ils le prièrent de leur communiquer ses idées ⁴, qui pourraient sans doute perfectionner leur ouvrage. Je pense, leur dit-il, que vous avez été fort sages de bâtir ce pont en large ⁵: car, si vous vous y étiez pris en long, vous n'en seriez jamais venus à bout ⁶.

20. Un tailleur de Samarcande, qui demeurait à la porte de la ville attenante au cimetière ⁷, avait dans sa boutique un pot de terre pendu à un clou, dans lequel il jetait un petit caillou toutes les fois qu'on portait un corps mort en terre ⁸; et à la fin de chaque mois il comptait les cailloux, pour savoir le nombre des morts. Enfin il mourut lui-même. Quelque temps après, quelqu'un qui ignorait sa mort, voyant la boutique fermée, demanda ce qu'il était devenu ⁹? Un des voisins répondit: Le tailleur est tombé dans le pot, comme les autres.

21. Un pauvre Gascon, qui n'avait qu'un petit habit d'été, se promenait en hiver sur le Pont-Neuf à Paris. Le roi qui passait en carrosse ¹⁰, fort surpris

¹ « Երբ ինքը տեսաւ, որ մէկը կ'աշխատէր չափել թիւղերը: » ² « Երբ ինքը տեսաւ, որ մէկը կ'աշխատէր չափել թիւղերը: » ³ « Երբ ինքը տեսաւ, որ մէկը կ'աշխատէր չափել թիւղերը: » ⁴ « Երբ ինքը տեսաւ, որ մէկը կ'աշխատէր չափել թիւղերը: » ⁵ « Երբ ինքը տեսաւ, որ մէկը կ'աշխատէր չափել թիւղերը: » ⁶ « Երբ ինքը տեսաւ, որ մէկը կ'աշխատէր չափել թիւղերը: » ⁷ « Երբ ինքը տեսաւ, որ մէկը կ'աշխատէր չափել թիւղերը: » ⁸ « Երբ ինքը տեսաւ, որ մէկը կ'աշխատէր չափել թիւղերը: » ⁹ « Երբ ինքը տեսաւ, որ մէկը կ'աշխատէր չափել թիւղերը: » ¹⁰ « Երբ ինքը տեսաւ, որ մէկը կ'աշխատէր չափել թիւղերը: »

qu'il pût trouver dans sa boutique¹; mais le paysan n'en lisait pas mieux². Le lunettier impatienté lui dit enfin avec humeur³: Mon ami, vous ne savez peut-être pas lire? Pardi! dit le paysan, si je savais lire, je n'aurais que faire de vos lunettes⁴.

26. Un gentilhomme Gascon entièrement dénué d'argent⁵, ayant appris qu'un aubergiste venait d'être condamné à dix écus d'amende⁶, pour avoir donné un soufflet⁷ à un autre gentilhomme, alla se loger chez cet aubergiste, et passa⁸ trois ou quatre jours chez lui, en sorte que son compte se montait à six écus⁹. Lorsqu'il vint prendre congé¹⁰ de l'hôte, celui-ci lui fit observer¹¹ qu'il n'avait pas encore payé et le pria de le satisfaire. Mon cher Monsieur, lui dit le Gascon, je n'ai pas le sou¹²: si vous voulez être payé¹³, donnez-moi un soufflet, et rendez-moi mon reste¹⁴. Un soufflet, comme vous savez, vaut dix écus et je n'en dois que six.

27. Un jeune homme avait lassé la patience¹⁵ de son père par sa désobéissance. Le père le punit un jour si rudement qu'il lui fit plusieurs blessures à la tête¹⁶. Il fit venir le chirurgien, et lui dit de ne rien épar-

¹ խանութին մէջ եղածներուն ամենէն աղէկներէն. ² ասով ալ չէր կրնար կարդալ. օգուտ չերին. ³ դռնաւոր ըլլալ տօնաւոր հարաւ. ⁴ քու աչքնոցնեղ ի՞նչ պիտ'որ ընէի. ⁵ փող չուր. ⁶ քու աչքնոցնեղ ի՞նչ պիտ'որ ընէի. ⁷ քու աչքնոցնեղ ի՞նչ պիտ'որ ընէի. ⁸ քու աչքնոցնեղ ի՞նչ պիտ'որ ընէի. ⁹ քու աչքնոցնեղ ի՞նչ պիտ'որ ընէի. ¹⁰ քու աչքնոցնեղ ի՞նչ պիտ'որ ընէի. ¹¹ քու աչքնոցնեղ ի՞նչ պիտ'որ ընէի. ¹² քու աչքնոցնեղ ի՞նչ պիտ'որ ընէի. ¹³ քու աչքնոցնեղ ի՞նչ պիտ'որ ընէի. ¹⁴ քու աչքնոցնեղ ի՞նչ պիտ'որ ընէի. ¹⁵ քու աչքնոցնեղ ի՞նչ պիտ'որ ընէի. ¹⁶ քու աչքնոցնեղ ի՞նչ պիտ'որ ընէի.

gner¹ pour le guérir. Le fils voyant qu'il en coûtait beaucoup² à son père pour le faire panser, disait en lui-même qu'assurément il se garderait bien³ de le battre à l'avenir; mais le père le tira bientôt de son erreur⁴. Quand il fut guéri, il demanda au chirurgien, en sa présence⁵, ce qu'il lui devait. Trente écus, lui répondit-il. Les voilà, lui dit le père, et en voici encore trente pour la première fois qu'il aura envie d'être battu.

28. Deux petits garçons trouvèrent une noix sous un grand arbre près de leur village. — Elle est à moi⁶, dit Pierre, car c'est moi qui l'ai vue le premier. Non, elle m'appartient, reprit Bernard, car c'est moi qui l'ai ramassée⁷. Là-dessus s'engagea entre eux une violente querelle⁸. Je veux vous mettre d'accord⁹, dit un jeune homme qui passait justement par là. Il se plaça au milieu des deux petits garçons, cassa la noix et dit: L'une des coquilles¹⁰ appartient à celui qui, le premier, a vu la noix; l'autre sera pour celui qui l'a ramassée. Quant à l'amande, je la garde pour prix du jugement que j'ai porté¹¹. Ceci, ajouta-t-il en riant, est le dénouement habituel de la plupart des procès¹².

29. Un poëte alla un jour voir un gentilhomme, qui, l'ayant vu à la porte, dit à la servante assez haut pour que le poëte l'entendît¹³: Dites-lui que je n'y

¹ բանի մը շինայե. ամէն միջոց ի գործ դնէ. ² շատ քիչ. ³ ինչպէս ինքն ինքն ինքն. ⁴ քանի որ ինքն ինքն. ⁵ ինչպէս ինքն ինքն. ⁶ ինչպէս ինքն ինքն. ⁷ ինչպէս ինքն ինքն. ⁸ ինչպէս ինքն ինքն. ⁹ ինչպէս ինքն ինքն. ¹⁰ ինչպէս ինքն ինքն. ¹¹ ինչպէս ինքն ինքն. ¹² ինչպէս ինքն ինքն. ¹³ ինչպէս ինքն ինքն.

suis pas. La servante le lui dit, et il se retira. Quelques jours après, le gentilhomme se présenta à la porte du poëte, pour lui rendre visite, et le consulter sur quelques affaires. Le poëte, sans ouvrir la porte, lui cria: Je n'y suis pas. Comment, repartit le gentilhomme, vous me parlez, et vous n'y êtes pas? Parbleu, reprit le poëte, vous ne voulez pas m'en croire moi qui vous parle, j'ai pourtant bien cru dernièrement votre servante! Sachez, Monsieur, que je suis chez moi, mais non pas pour vous.

30. Un filou se glissa¹ dans une maison où il y avait beaucoup de pensionnaires, déroba adroitement trois manteaux et s'en alla. En descendant l'escalier il rencontra un étudiant qui était aussi en pension dans cette maison². Celui-ci, étonné de voir tous ces manteaux, lui demanda où il les avait eus³? Ce sont les manteaux de quelques-uns de ces messieurs qui me les ont donnés à nettoyer, répondit froidement⁴ le filou. Eh bien, nettoyez aussi le mien, lui dit l'étudiant, en lui donnant son beau manteau, car le collet en a grand besoin; mais, ajouta-t-il, il faut que vous me le rapportiez pour trois heures⁵. Je n'y manquerai pas⁶, dit le filou, et il s'en alla avec les quatre manteaux qu'il n'a pas encore rapportés.

31. Un gentilhomme ayant du monde à dîner⁷, chargea son domestique du soin de servir. Que nous apportez-vous? lui dit son maître, en lui voyant mettre sur la table un plat couvert. Monsieur, c'est

un poulet fricassé, répondit le valet. Quand la compagnie se fut retirée, il appela le domestique, et lui dit: Jean, vous n'avez guère d'esprit; quand je vous ai demandé ce que vous apportiez, vous m'avez répondu: C'est un poulet; ne pouviez-vous pas dire: Ce sont des poulets, et employer le pluriel? Vraiment, vous m'avez fait bien peu d'honneur¹. Quelque temps après, comme il traitait encore quelques-uns de ses amis², son valet servit un plat de bouilli. Son maître lui demanda: Que nous apportez-vous, Jean? — Celui-ci, se souvenant de la leçon qu'il avait reçue, répondit: Ce sont des boeufs, Monsieur.

32. Mr. de Thugut ayant été envoyé par l'empereur d'Allemagne en Pologne avant le partage de ce royaume, fut, le jour de son audience chez le roi, introduit³ dans un salon, où voyant un homme gravement assis, entouré de seigneurs polonais respectueusement debout devant lui, il le prit pour le roi et commença son compliment. C'était le comte Stackelberg, ambassadeur de Russie, qui ne s'empressa pas de le tirer d'erreur⁴. Thugut, instruit ensuite de la méprise⁵, en fut piqué⁶. Le soir faisant sa partie⁷ avec le roi et Stackelberg, il joue une carte en disant: Roi de trèfle⁸! Vous vous trompez, lui dit-on⁹, c'est le valet¹⁰. L'Autrichien feignant de s'être mépris¹¹, s'écria en se frappant

¹ Ինձի պատիւը չբերի. պատիւս վար առիք. լռե՛մ.
Եղելի՛մ է Զոհան Խեթիկը. ² քանի մը բարեկամներուն
սեղան կու տար. զի քան թո՛ւնալու է Եփեսոսի Բեթիկ
Եփ. ³ Ժաղապարհին առջեւն ելլելու. օրը, տարին. Բեթիկը
Եփեսոսի Լեւոն-ճաւել Խեթիկը. ⁴ օրուն Տոգը
Եփեսոսի Լեւոն-ճաւել Խեթիկը. ⁵ սխալմունք. Եփեսոսի
Եփեսոսի. ⁶ չուզեց սխալմունքն իմացընել. Եփեսոսի
Եփեսոսի. ⁷ խաղ խաղալով. օյնաբաշտ Եփեսոսի.
Եփեսոսի. ⁸ Զոհան Խեթիկը. ⁹ Եփեսոսի Եփեսոսի.
Եփեսոսի Եփեսոսի. ¹⁰ Եփեսոսի Եփեսոսի. ¹¹ սխալմունք
Եփեսոսի Եփեսոսի. ¹² Եփեսոսի Եփեսոսի.

¹ սարգեցաւ. կամացուկ մը մտաւ. --- Եփեսոսի.
² որ ան տունը սարկով կը բնակէր ու կը սորվէր. Եփեսոսի
Եփեսոսի Եփեսոսի. ³ Եփեսոսի Եփեսոսի. ⁴ Եփեսոսի
Եփեսոսի. ⁵ Եփեսոսի Եփեսոսի. ⁶ Եփեսոսի Եփեսոսի.
Եփեսոսի Եփեսոսի. ⁷ Եփեսոսի Եփեսոսի. ⁸ Եփեսոսի
Եփեսոսի. ⁹ Եփեսոսի Եփեսոսի. ¹⁰ Եփեսոսի Եփեսոսի.
Եփեսոսի Եփեսոսի. ¹¹ Եփեսոսի Եփեսոսի. ¹² Եփեսոսի
Եփեսոսի.

le front ¹: Ah, Sire, pardon! c'est la seconde fois qu'il m'arrive aujourd'hui de prendre un valet pour un roi². Stackelberg, quelque prompt qu'il fût à la repartie³, ne put que se mordre les lèvres ⁴.

33. Le plus beau cheval d'un paysan fut volé une nuit dans son écurie. Il se rendit à un marché aux chevaux, qui se tenait à quinze lieues de là ⁵, dans l'intention d'en acheter un autre.

Il fut bien surpris d'y reconnaître sa bête parmi celles qui étaient exposées en vente ⁶. Il la saisit aussitôt par la bride ⁷, en s'écriant: Ce cheval m'appartient ⁸; il y a trois jours qu'on me l'a enlevé ⁹. Vous vous trompez, mon cher ami, dit fort poliment celui qui voulait vendre l'animal. Il y a plus d'un an que j'ai ce cheval; ce n'est pas le vôtre, mais il se peut ¹⁰ qu'il ait quelque ressemblance avec lui.

Le paysan mit vite ses deux mains sur les yeux du cheval, en s'écriant: Eh bien, si l'animal vous appartient depuis si longtemps, dites-moi donc de quel oeil il est borgne¹¹. L'autre, qui était vraiment le voleur du cheval, mais qui ne l'avait pas examiné en détail¹², resta tout interdit¹³. Cependant comme il devait dire quelque chose, il répondit au ha-

¹ ձեռքը ճակատը զարնելով. էլ ինչ աննշան վարքերով. ² այսօր երկրորդ անգամն է որ ծառայմը թաղաւոր կը կարծենայ. ³ զի հետեւին ինքնին տեսնելով. ⁴ զոգով թիւնը դուրս հանելու համար. եւրեւելու զօրինակ լեւորեալ էլ ինչ. ⁵ սկսան ծիծաղել ու ձեռք զարնել. ⁶ ինչպէս էլ ինչ վարքով. ⁷ ձորակով թեւաւոր ապրող, խորեւայ մարդիկներ. ⁸ քեզ էլ ինչն էր. ⁹ տալու զի ինչ զորքով. ¹⁰ աղէկ մը ուտել խմելն ետեւ. եյն էր ինչ. ¹¹ ինչ էր ինչ. ¹² ձեռքով. ¹³ ձեռքով. ¹⁴ ձեռքով. ¹⁵ ձեռքով. ¹⁶ ձեռքով. ¹⁷ ձեռքով. ¹⁸ ձեռքով. ¹⁹ ձեռքով. ²⁰ ձեռքով. ²¹ ձեռքով. ²² ձեռքով. ²³ ձեռքով. ²⁴ ձեռքով. ²⁵ ձեռքով. ²⁶ ձեռքով. ²⁷ ձեռքով. ²⁸ ձեռքով. ²⁹ ձեռքով. ³⁰ ձեռքով. ³¹ ձեռքով. ³² ձեռքով. ³³ ձեռքով. ³⁴ ձեռքով. ³⁵ ձեռքով. ³⁶ ձեռքով. ³⁷ ձեռքով. ³⁸ ձեռքով. ³⁹ ձեռքով. ⁴⁰ ձեռքով. ⁴¹ ձեռքով. ⁴² ձեռքով. ⁴³ ձեռքով. ⁴⁴ ձեռքով. ⁴⁵ ձեռքով. ⁴⁶ ձեռքով. ⁴⁷ ձեռքով. ⁴⁸ ձեռքով. ⁴⁹ ձեռքով. ⁵⁰ ձեռքով. ⁵¹ ձեռքով. ⁵² ձեռքով. ⁵³ ձեռքով. ⁵⁴ ձեռքով. ⁵⁵ ձեռքով. ⁵⁶ ձեռքով. ⁵⁷ ձեռքով. ⁵⁸ ձեռքով. ⁵⁹ ձեռքով. ⁶⁰ ձեռքով. ⁶¹ ձեռքով. ⁶² ձեռքով. ⁶³ ձեռքով. ⁶⁴ ձեռքով. ⁶⁵ ձեռքով. ⁶⁶ ձեռքով. ⁶⁷ ձեռքով. ⁶⁸ ձեռքով. ⁶⁹ ձեռքով. ⁷⁰ ձեռքով. ⁷¹ ձեռքով. ⁷² ձեռքով. ⁷³ ձեռքով. ⁷⁴ ձեռքով. ⁷⁵ ձեռքով. ⁷⁶ ձեռքով. ⁷⁷ ձեռքով. ⁷⁸ ձեռքով. ⁷⁹ ձեռքով. ⁸⁰ ձեռքով. ⁸¹ ձեռքով. ⁸² ձեռքով. ⁸³ ձեռքով. ⁸⁴ ձեռքով. ⁸⁵ ձեռքով. ⁸⁶ ձեռքով. ⁸⁷ ձեռքով. ⁸⁸ ձեռքով. ⁸⁹ ձեռքով. ⁹⁰ ձեռքով. ⁹¹ ձեռքով. ⁹² ձեռքով. ⁹³ ձեռքով. ⁹⁴ ձեռքով. ⁹⁵ ձեռքով. ⁹⁶ ձեռքով. ⁹⁷ ձեռքով. ⁹⁸ ձեռքով. ⁹⁹ ձեռքով. ¹⁰⁰ ձեռքով. ¹⁰¹ ձեռքով. ¹⁰² ձեռքով. ¹⁰³ ձեռքով. ¹⁰⁴ ձեռքով. ¹⁰⁵ ձեռքով. ¹⁰⁶ ձեռքով. ¹⁰⁷ ձեռքով. ¹⁰⁸ ձեռքով. ¹⁰⁹ ձեռքով. ¹¹⁰ ձեռքով. ¹¹¹ ձեռքով. ¹¹² ձեռքով. ¹¹³ ձեռքով. ¹¹⁴ ձեռքով. ¹¹⁵ ձեռքով. ¹¹⁶ ձեռքով. ¹¹⁷ ձեռքով. ¹¹⁸ ձեռքով. ¹¹⁹ ձեռքով. ¹²⁰ ձեռքով. ¹²¹ ձեռքով. ¹²² ձեռքով. ¹²³ ձեռքով. ¹²⁴ ձեռքով. ¹²⁵ ձեռքով. ¹²⁶ ձեռքով. ¹²⁷ ձեռքով. ¹²⁸ ձեռքով. ¹²⁹ ձեռքով. ¹³⁰ ձեռքով. ¹³¹ ձեռքով. ¹³² ձեռքով. ¹³³ ձեռքով. ¹³⁴ ձեռքով. ¹³⁵ ձեռքով. ¹³⁶ ձեռքով. ¹³⁷ ձեռքով. ¹³⁸ ձեռքով. ¹³⁹ ձեռքով. ¹⁴⁰ ձեռքով. ¹⁴¹ ձեռքով. ¹⁴² ձեռքով. ¹⁴³ ձեռքով. ¹⁴⁴ ձեռքով. ¹⁴⁵ ձեռքով. ¹⁴⁶ ձեռքով. ¹⁴⁷ ձեռքով. ¹⁴⁸ ձեռքով. ¹⁴⁹ ձեռքով. ¹⁵⁰ ձեռքով. ¹⁵¹ ձեռքով. ¹⁵² ձեռքով. ¹⁵³ ձեռքով. ¹⁵⁴ ձեռքով. ¹⁵⁵ ձեռքով. ¹⁵⁶ ձեռքով. ¹⁵⁷ ձեռքով. ¹⁵⁸ ձեռքով. ¹⁵⁹ ձեռքով. ¹⁶⁰ ձեռքով. ¹⁶¹ ձեռքով. ¹⁶² ձեռքով. ¹⁶³ ձեռքով. ¹⁶⁴ ձեռքով. ¹⁶⁵ ձեռքով. ¹⁶⁶ ձեռքով. ¹⁶⁷ ձեռքով. ¹⁶⁸ ձեռքով. ¹⁶⁹ ձեռքով. ¹⁷⁰ ձեռքով. ¹⁷¹ ձեռքով. ¹⁷² ձեռքով. ¹⁷³ ձեռքով. ¹⁷⁴ ձեռքով. ¹⁷⁵ ձեռքով. ¹⁷⁶ ձեռքով. ¹⁷⁷ ձեռքով. ¹⁷⁸ ձեռքով. ¹⁷⁹ ձեռքով. ¹⁸⁰ ձեռքով. ¹⁸¹ ձեռքով. ¹⁸² ձեռքով. ¹⁸³ ձեռքով. ¹⁸⁴ ձեռքով. ¹⁸⁵ ձեռքով. ¹⁸⁶ ձեռքով. ¹⁸⁷ ձեռքով. ¹⁸⁸ ձեռքով. ¹⁸⁹ ձեռքով. ¹⁹⁰ ձեռքով. ¹⁹¹ ձեռքով. ¹⁹² ձեռքով. ¹⁹³ ձեռքով. ¹⁹⁴ ձեռքով. ¹⁹⁵ ձեռքով. ¹⁹⁶ ձեռքով. ¹⁹⁷ ձեռքով. ¹⁹⁸ ձեռքով. ¹⁹⁹ ձեռքով. ²⁰⁰ ձեռքով. ²⁰¹ ձեռքով. ²⁰² ձեռքով. ²⁰³ ձեռքով. ²⁰⁴ ձեռքով. ²⁰⁵ ձեռքով. ²⁰⁶ ձեռքով. ²⁰⁷ ձեռքով. ²⁰⁸ ձեռքով. ²⁰⁹ ձեռքով. ²¹⁰ ձեռքով. ²¹¹ ձեռքով. ²¹² ձեռքով. ²¹³ ձեռքով. ²¹⁴ ձեռքով. ²¹⁵ ձեռքով. ²¹⁶ ձեռքով. ²¹⁷ ձեռքով. ²¹⁸ ձեռքով. ²¹⁹ ձեռքով. ²²⁰ ձեռքով. ²²¹ ձեռքով. ²²² ձեռքով. ²²³ ձեռքով. ²²⁴ ձեռքով. ²²⁵ ձեռքով. ²²⁶ ձեռքով. ²²⁷ ձեռքով. ²²⁸ ձեռքով. ²²⁹ ձեռքով. ²³⁰ ձեռքով. ²³¹ ձեռքով. ²³² ձեռքով. ²³³ ձեռքով. ²³⁴ ձեռքով. ²³⁵ ձեռքով. ²³⁶ ձեռքով. ²³⁷ ձեռքով. ²³⁸ ձեռքով. ²³⁹ ձեռքով. ²⁴⁰ ձեռքով. ²⁴¹ ձեռքով. ²⁴² ձեռքով. ²⁴³ ձեռքով. ²⁴⁴ ձեռքով. ²⁴⁵ ձեռքով. ²⁴⁶ ձեռքով. ²⁴⁷ ձեռքով. ²⁴⁸ ձեռքով. ²⁴⁹ ձեռքով. ²⁵⁰ ձեռքով. ²⁵¹ ձեռքով. ²⁵² ձեռքով. ²⁵³ ձեռքով. ²⁵⁴ ձեռքով. ²⁵⁵ ձեռքով. ²⁵⁶ ձեռքով. ²⁵⁷ ձեռքով. ²⁵⁸ ձեռքով. ²⁵⁹ ձեռքով. ²⁶⁰ ձեռքով. ²⁶¹ ձեռքով. ²⁶² ձեռքով. ²⁶³ ձեռքով. ²⁶⁴ ձեռքով. ²⁶⁵ ձեռքով. ²⁶⁶ ձեռքով. ²⁶⁷ ձեռքով. ²⁶⁸ ձեռքով. ²⁶⁹ ձեռքով. ²⁷⁰ ձեռքով. ²⁷¹ ձեռքով. ²⁷² ձեռքով. ²⁷³ ձեռքով. ²⁷⁴ ձեռքով. ²⁷⁵ ձեռքով. ²⁷⁶ ձեռքով. ²⁷⁷ ձեռքով. ²⁷⁸ ձեռքով. ²⁷⁹ ձեռքով. ²⁸⁰ ձեռքով. ²⁸¹ ձեռքով. ²⁸² ձեռքով. ²⁸³ ձեռքով. ²⁸⁴ ձեռքով. ²⁸⁵ ձեռքով. ²⁸⁶ ձեռքով. ²⁸⁷ ձեռքով. ²⁸⁸ ձեռքով. ²⁸⁹ ձեռքով. ²⁹⁰ ձեռքով. ²⁹¹ ձեռքով. ²⁹² ձեռքով. ²⁹³ ձեռքով. ²⁹⁴ ձեռքով. ²⁹⁵ ձեռքով. ²⁹⁶ ձեռքով. ²⁹⁷ ձեռքով. ²⁹⁸ ձեռքով. ²⁹⁹ ձեռքով. ³⁰⁰ ձեռքով. ³⁰¹ ձեռքով. ³⁰² ձեռքով. ³⁰³ ձեռքով. ³⁰⁴ ձեռքով. ³⁰⁵ ձեռքով. ³⁰⁶ ձեռքով. ³⁰⁷ ձեռքով. ³⁰⁸ ձեռքով. ³⁰⁹ ձեռքով. ³¹⁰ ձեռքով. ³¹¹ ձեռքով. ³¹² ձեռքով. ³¹³ ձեռքով. ³¹⁴ ձեռքով. ³¹⁵ ձեռքով. ³¹⁶ ձեռքով. ³¹⁷ ձեռքով. ³¹⁸ ձեռքով. ³¹⁹ ձեռքով. ³²⁰ ձեռքով. ³²¹ ձեռքով. ³²² ձեռքով. ³²³ ձեռքով. ³²⁴ ձեռքով. ³²⁵ ձեռքով. ³²⁶ ձեռքով. ³²⁷ ձեռքով. ³²⁸ ձեռքով. ³²⁹ ձեռքով. ³³⁰ ձեռքով. ³³¹ ձեռքով. ³³² ձեռքով. ³³³ ձեռքով. ³³⁴ ձեռքով. ³³⁵ ձեռքով. ³³⁶ ձեռքով. ³³⁷ ձեռքով. ³³⁸ ձեռքով. ³³⁹ ձեռքով. ³⁴⁰ ձեռքով. ³⁴¹ ձեռքով. ³⁴² ձեռքով. ³⁴³ ձեռքով. ³⁴⁴ ձեռքով. ³⁴⁵ ձեռքով. ³⁴⁶ ձեռքով. ³⁴⁷ ձեռքով. ³⁴⁸ ձեռքով. ³⁴⁹ ձեռքով. ³⁵⁰ ձեռքով. ³⁵¹ ձեռքով. ³⁵² ձեռքով. ³⁵³ ձեռքով. ³⁵⁴ ձեռքով. ³⁵⁵ ձեռքով. ³⁵⁶ ձեռքով. ³⁵⁷ ձեռքով. ³⁵⁸ ձեռքով. ³⁵⁹ ձեռքով. ³⁶⁰ ձեռքով. ³⁶¹ ձեռքով. ³⁶² ձեռքով. ³⁶³ ձեռքով. ³⁶⁴ ձեռքով. ³⁶⁵ ձեռքով. ³⁶⁶ ձեռքով. ³⁶⁷ ձեռքով. ³⁶⁸ ձեռքով. ³⁶⁹ ձեռքով. ³⁷⁰ ձեռքով. ³⁷¹ ձեռքով. ³⁷² ձեռքով. ³⁷³ ձեռքով. ³⁷⁴ ձեռքով. ³⁷⁵ ձեռքով. ³⁷⁶ ձեռքով. ³⁷⁷ ձեռքով. ³⁷⁸ ձեռքով. ³⁷⁹ ձեռքով. ³⁸⁰ ձեռքով. ³⁸¹ ձեռքով. ³⁸² ձեռքով. ³⁸³ ձեռքով. ³⁸⁴ ձեռքով. ³⁸⁵ ձեռքով. ³⁸⁶ ձեռքով. ³⁸⁷ ձեռքով. ³⁸⁸ ձեռքով. ³⁸⁹ ձեռքով. ³⁹⁰ ձեռքով. ³⁹¹ ձեռքով. ³⁹² ձեռքով. ³⁹³ ձեռքով. ³⁹⁴ ձեռքով. ³⁹⁵ ձեռքով. ³⁹⁶ ձեռքով. ³⁹⁷ ձեռքով. ³⁹⁸ ձեռքով. ³⁹⁹ ձեռքով. ⁴⁰⁰ ձեռքով. ⁴⁰¹ ձեռքով. ⁴⁰² ձեռքով. ⁴⁰³ ձեռքով. ⁴⁰⁴ ձեռքով. ⁴⁰⁵ ձեռքով. ⁴⁰⁶ ձեռքով. ⁴⁰⁷ ձեռքով. ⁴⁰⁸ ձեռքով. ⁴⁰⁹ ձեռքով. ⁴¹⁰ ձեռքով. ⁴¹¹ ձեռքով. ⁴¹² ձեռքով. ⁴¹³ ձեռքով. ⁴¹⁴ ձեռքով. ⁴¹⁵ ձեռքով. ⁴¹⁶ ձեռքով. ⁴¹⁷ ձեռքով. ⁴¹⁸ ձեռքով. ⁴¹⁹ ձեռքով. ⁴²⁰ ձեռքով. ⁴²¹ ձեռքով. ⁴²² ձեռքով. ⁴²³ ձեռքով. ⁴²⁴ ձեռքով. ⁴²⁵ ձեռքով. ⁴²⁶ ձեռքով. ⁴²⁷ ձեռքով. ⁴²⁸ ձեռքով. ⁴²⁹ ձեռքով. ⁴³⁰ ձեռքով. ⁴³¹ ձեռքով. ⁴³² ձեռքով. ⁴³³ ձեռքով. ⁴³⁴ ձեռքով. ⁴³⁵ ձեռքով. ⁴³⁶ ձեռքով. ⁴³⁷ ձեռքով. ⁴³⁸ ձեռքով. ⁴³⁹ ձեռքով. ⁴⁴⁰ ձեռքով. ⁴⁴¹ ձեռքով. ⁴⁴² ձեռքով. ⁴⁴³ ձեռքով. ⁴⁴⁴ ձեռքով. ⁴⁴⁵ ձեռքով. ⁴⁴⁶ ձեռքով. ⁴⁴⁷ ձեռքով. ⁴⁴⁸ ձեռքով. ⁴⁴⁹ ձեռքով. ⁴⁵⁰ ձեռքով. ⁴⁵¹ ձեռքով. ⁴⁵² ձեռքով. ⁴⁵³ ձեռքով. ⁴⁵⁴ ձեռքով. ⁴⁵⁵ ձեռքով. ⁴⁵⁶ ձեռքով. ⁴⁵⁷ ձեռքով. ⁴⁵⁸ ձեռքով. ⁴⁵⁹ ձեռքով. ⁴⁶⁰ ձեռքով. ⁴⁶¹ ձեռքով. ⁴⁶² ձեռքով. ⁴⁶³ ձեռքով. ⁴⁶⁴ ձեռքով. ⁴⁶⁵ ձեռքով. ⁴⁶⁶ ձեռքով. ⁴⁶⁷ ձեռքով. ⁴⁶⁸ ձեռքով. ⁴⁶⁹ ձեռքով. ⁴⁷⁰ ձեռքով. ⁴⁷¹ ձեռքով. ⁴⁷² ձեռքով. ⁴⁷³ ձեռքով. ⁴⁷⁴ ձեռքով. ⁴⁷⁵ ձեռքով. ⁴⁷⁶ ձեռքով. ⁴⁷⁷ ձեռքով. ⁴⁷⁸ ձեռքով. ⁴⁷⁹ ձեռքով. ⁴⁸⁰ ձեռքով. ⁴⁸¹ ձեռքով. ⁴⁸² ձեռքով. ⁴⁸³ ձեռքով. ⁴⁸⁴ ձեռքով. ⁴⁸⁵ ձեռքով. ⁴⁸⁶ ձեռքով. ⁴⁸⁷ ձեռքով. ⁴⁸⁸ ձեռքով. ⁴⁸⁹ ձեռքով. ⁴⁹⁰ ձեռքով. ⁴⁹¹ ձեռքով. ⁴⁹² ձեռքով. ⁴⁹³ ձեռքով. ⁴⁹⁴ ձեռքով. ⁴⁹⁵ ձեռքով. ⁴⁹⁶ ձեռքով. ⁴⁹⁷ ձեռքով. ⁴⁹⁸ ձեռքով. ⁴⁹⁹ ձեռքով. ⁵⁰⁰ ձեռքով. ⁵⁰¹ ձեռքով. ⁵⁰² ձեռքով. ⁵⁰³ ձեռքով. ⁵⁰⁴ ձեռքով. ⁵⁰⁵ ձեռքով. ⁵⁰⁶ ձեռքով. ⁵⁰⁷ ձեռքով. ⁵⁰⁸ ձեռքով. ⁵⁰⁹ ձեռքով. ⁵¹⁰ ձեռքով. ⁵¹¹ ձեռքով. ⁵¹² ձեռքով. ⁵¹³ ձեռքով. ⁵¹⁴ ձեռքով. ⁵¹⁵ ձեռքով. ⁵¹⁶ ձեռքով. ⁵¹⁷ ձեռքով. ⁵¹⁸ ձեռքով. ⁵¹⁹ ձեռքով. ⁵²⁰ ձեռքով. ⁵²¹ ձեռքով. ⁵²² ձեռքով. ⁵²³ ձեռքով. ⁵²⁴ ձեռքով. ⁵²⁵ ձեռքով. ⁵²⁶ ձեռքով. ⁵²⁷ ձեռքով. ⁵²⁸ ձեռքով. ⁵²⁹ ձեռքով. ⁵³⁰ ձեռքով. ⁵³¹ ձեռքով. ⁵³² ձեռքով. ⁵³³ ձեռքով. ⁵³⁴ ձեռքով. ⁵³⁵ ձեռքով. ⁵³⁶ ձեռքով. ⁵³⁷ ձեռքով. ⁵³⁸ ձեռքով. ⁵³⁹ ձեռքով. ⁵⁴⁰ ձեռքով. ⁵⁴¹ ձեռքով. ⁵⁴² ձեռքով. ⁵⁴³ ձեռքով. ⁵⁴⁴ ձեռքով. ⁵⁴⁵ ձեռքով. ⁵⁴⁶ ձեռքով. ⁵⁴⁷ ձեռքով. ⁵⁴⁸ ձեռքով. ⁵⁴⁹ ձեռքով. ⁵⁵⁰ ձեռքով. ⁵⁵¹ ձեռքով. ⁵⁵² ձեռքով. ⁵⁵³ ձեռքով. ⁵⁵⁴ ձեռքով. ⁵⁵⁵ ձեռքով. ⁵⁵⁶ ձեռքով. ⁵⁵⁷ ձեռքով. ⁵⁵⁸ ձեռքով. ⁵⁵⁹ ձեռքով. ⁵⁶⁰ ձեռքով. ⁵⁶¹ ձեռքով. ⁵⁶² ձեռքով. ⁵⁶³ ձեռքով. ⁵⁶⁴ ձեռքով. ⁵⁶⁵ ձեռքով. ⁵⁶⁶ ձեռքով. ⁵⁶⁷ ձեռքով. ⁵⁶⁸ ձեռքով. ⁵⁶⁹ ձեռքով. ⁵⁷⁰ ձեռքով. ⁵⁷¹ ձեռքով. ⁵⁷² ձեռքով. ⁵⁷³ ձեռքով. ⁵⁷⁴ ձեռքով. ⁵⁷⁵ ձեռքով. ⁵⁷⁶ ձեռքով. ⁵⁷⁷ ձեռքով. ⁵⁷⁸ ձեռքով. ⁵⁷⁹ ձեռքով. ⁵⁸⁰ ձեռքով. ⁵⁸¹ ձեռքով. ⁵⁸² ձեռքով. ⁵⁸³ ձեռքով. ⁵⁸⁴ ձեռքով. ⁵⁸⁵ ձեռքով. ⁵⁸⁶ ձեռքով. ⁵⁸⁷ ձեռքով. ⁵⁸⁸ ձեռքով. ⁵⁸⁹ ձեռքով. ⁵⁹⁰ ձեռքով. ⁵⁹¹ ձեռքով. ⁵⁹² ձեռքով. ⁵⁹³ ձեռքով. ⁵⁹⁴ ձեռքով. ⁵⁹⁵ ձեռքով. ⁵⁹⁶ ձեռքով. ⁵⁹⁷ ձեռքով. ⁵⁹⁸ ձեռքով. ⁵⁹⁹ ձեռքով. ⁶⁰⁰ ձեռքով. ⁶⁰¹ ձեռքով. ⁶⁰² ձեռքով. ⁶⁰³ ձեռքով. ⁶⁰⁴ ձեռքով. ⁶⁰⁵ ձեռքով. ⁶⁰⁶ ձեռքով. ⁶⁰⁷ ձեռքով. ⁶⁰⁸ ձեռքով. ⁶⁰⁹ ձեռքով. ⁶¹⁰ ձեռքով. ⁶¹¹ ձեռքով. ⁶¹² ձեռքով. ⁶¹³ ձեռքով. ⁶¹⁴ ձեռքով. ⁶¹⁵ ձեռքով. ⁶¹⁶ ձեռքով. ⁶¹⁷ ձեռքով. ⁶¹⁸ ձեռքով. ⁶¹⁹ ձեռքով. ⁶²⁰ ձեռքով. ⁶²¹ ձեռքով. ⁶²² ձեռքով. ⁶²³ ձեռքով. ⁶²⁴ ձեռքով. ⁶²⁵ ձեռքով. ⁶²⁶ ձեռքով. ⁶²⁷ ձեռքով. ⁶²⁸ ձեռքով. ⁶²⁹ ձեռքով. ⁶³⁰ ձեռքով. ⁶³¹ ձեռքով. ⁶³² ձեռքով. ⁶³³ ձեռքով. ⁶³⁴ ձեռքով. ⁶³⁵ ձեռքով. ⁶³⁶ ձեռքով. ⁶³⁷ ձեռքով. ⁶³⁸ ձեռքով. ⁶³⁹ ձեռքով. ⁶⁴⁰ ձեռքով. ⁶⁴¹ ձեռքով. ⁶⁴² ձեռքով. ⁶⁴³ ձեռքով. ⁶⁴⁴ ձեռքով. ⁶⁴⁵ ձեռքով. ⁶⁴⁶ ձեռքով. ⁶⁴⁷ ձեռքով. ⁶⁴⁸ ձեռքով. ⁶⁴⁹ ձեռքով. ⁶⁵⁰ ձեռքով. ⁶⁵¹ ձեռքով. ⁶⁵² ձեռքով. ⁶⁵³ ձեռքով. ⁶⁵⁴ ձեռքով. ⁶⁵⁵ ձեռքով. ⁶⁵⁶ ձեռքով. ⁶⁵⁷ ձեռքով. ⁶⁵⁸ ձեռքով. ⁶⁵⁹ ձեռքով. ⁶⁶⁰ ձեռքով. ⁶⁶¹ ձեռքով. ⁶⁶² ձեռքով. ⁶⁶³ ձեռքով. ⁶⁶⁴ ձեռքով. ⁶⁶⁵ ձեռքով. ⁶⁶⁶ ձեռքով. ⁶⁶⁷ ձեռքով. ⁶⁶⁸ ձեռքով. ⁶⁶⁹ ձեռքով. ⁶⁷⁰ ձեռքով. ⁶⁷¹ ձեռքով. ⁶⁷² ձեռքով. ⁶⁷³ ձեռքով. ⁶⁷⁴ ձեռքով. ⁶⁷⁵ ձեռքով. ⁶⁷⁶ ձեռքով. ⁶⁷⁷ ձեռքով. ⁶⁷⁸ ձեռքով. ⁶⁷⁹ ձեռքով. ⁶⁸⁰ ձեռքով. ⁶⁸¹ ձեռքով. ⁶⁸² ձեռքով. ⁶⁸³ ձեռքով. ⁶⁸⁴ ձեռքով. ⁶⁸⁵ ձեռքով. ⁶⁸⁶ ձեռքով. ⁶⁸⁷ ձեռքով. ⁶⁸⁸ ձեռքով. ⁶⁸⁹ ձեռքով. ⁶⁹⁰ ձեռքով. ⁶⁹¹ ձեռքով. ⁶⁹² ձեռքով. ⁶⁹³ ձեռքով. ⁶⁹⁴ ձեռքով. ⁶⁹⁵ ձեռքով. ⁶⁹⁶ ձեռքով. ⁶⁹⁷ ձեռքով. ⁶⁹⁸ ձեռքով. ⁶⁹⁹ ձեռքով. ⁷⁰⁰ ձեռքով. ⁷⁰¹ ձեռքով. ⁷⁰² ձեռքով. ⁷⁰³ ձեռքով. ⁷⁰⁴ ձեռքով. ⁷⁰⁵ ձեռքով. ⁷⁰⁶ ձեռքով. ⁷⁰⁷ ձեռքով. ⁷⁰⁸ ձեռքով. ⁷⁰⁹ ձեռքով. ⁷¹⁰ ձեռքով. ⁷¹¹ ձեռքով. ⁷¹² ձեռքով. ⁷¹³ ձեռքով. ⁷¹⁴ ձեռքով. ⁷¹⁵ ձեռքով. ⁷¹⁶ ձեռքով. ⁷¹⁷ ձեռքով. ⁷¹⁸ ձեռքով. ⁷¹⁹ ձեռքով. ⁷²⁰ ձեռքով. ⁷²¹ ձեռքով. ⁷²² ձեռքով. ⁷²³ ձեռքով. ⁷²⁴ ձեռքով. ⁷²⁵ ձեռքով. ⁷²⁶ ձեռքով. ⁷²⁷ ձեռքով. ⁷²⁸ ձեռքով. ⁷²⁹ ձեռքով. ⁷³⁰ ձեռքով. ⁷

dit-il, en montrant le garçon d'auberge; celui de nous qu'il prendra, paiera l'écot ¹. Cette proposition est acceptée. On bande les yeux au garçon; mais tandis qu'il les cherche en tâtonnant dans la chambre, les filous défilent l'un après l'autre ². L'aubergiste monte; notre colin-maillard ³ le saisit, et, croyant tenir un des quatre fripons, il s'écrie: Ma foi, ce sera vous qui paierez l'écot.

35. Trois voyageurs trouvèrent un trésor en chemin, et le partagèrent. Ils continuèrent leur route en s'entretenant de l'usage qu'ils feraient de leurs richesses ⁴. Comme leurs vivres étaient consommés ⁵, ils convinrent ⁶ qu'un d'entre eux irait en acheter à la ville, et le plus jeune se chargea de cette commission ⁷. Il se disait en chemin: me voilà riche ⁸; mais je le serais bien davantage ⁹, si j'avais été seul, quand le trésor s'est présenté. Ces deux hommes m'ont enlevé mes richesses; ne pourrais-je pas les reprendre? Cela me serait facile; je n'aurais qu'à empoisonner les vivres que je vais acheter ¹⁰. A mon retour, je dirais que j'ai dîné à la ville; mes compagnons mangeraient sans défiance, et ils mourraient. Je n'ai que le tiers du trésor, et j'aurais le tout. Cependant les deux autres voyageurs se disaient: nous avons été obligés de partager le trésor avec ce jeune homme; sa part aurait augmenté les

¹ բոլոր ստակը. դիմելու էր. ² մեկի մեկի կամացուկ մը դուրս կ'ելլեն. որտեղ տեսնուի՞րք ԴԱՆԻԷԼԻ. ³ աս մեր աշխատակի խաղացողը. դու դիմելու էիր. ⁴ ինչպե՞ս օգտուի՞նք. ⁵ հարստութիւնն ինչպէս դործածելը քննուի՞նք. ⁶ ԲԱՆԻԷԼԻ և ԲԱՆԻԷԼԻ. ⁷ ԲԱՆԻԷԼԻ. ⁸ ԲԱՆԻԷԼԻ. ⁹ ԲԱՆԻԷԼԻ. ¹⁰ ԲԱՆԻԷԼԻ. ¹¹ ԲԱՆԻԷԼԻ. ¹² ԲԱՆԻԷԼԻ. ¹³ ԲԱՆԻԷԼԻ. ¹⁴ ԲԱՆԻԷԼԻ. ¹⁵ ԲԱՆԻԷԼԻ. ¹⁶ ԲԱՆԻԷԼԻ. ¹⁷ ԲԱՆԻԷԼԻ. ¹⁸ ԲԱՆԻԷԼԻ. ¹⁹ ԲԱՆԻԷԼԻ. ²⁰ ԲԱՆԻԷԼԻ. ²¹ ԲԱՆԻԷԼԻ. ²² ԲԱՆԻԷԼԻ. ²³ ԲԱՆԻԷԼԻ. ²⁴ ԲԱՆԻԷԼԻ. ²⁵ ԲԱՆԻԷԼԻ. ²⁶ ԲԱՆԻԷԼԻ. ²⁷ ԲԱՆԻԷԼԻ. ²⁸ ԲԱՆԻԷԼԻ. ²⁹ ԲԱՆԻԷԼԻ. ³⁰ ԲԱՆԻԷԼԻ. ³¹ ԲԱՆԻԷԼԻ. ³² ԲԱՆԻԷԼԻ. ³³ ԲԱՆԻԷԼԻ. ³⁴ ԲԱՆԻԷԼԻ. ³⁵ ԲԱՆԻԷԼԻ. ³⁶ ԲԱՆԻԷԼԻ. ³⁷ ԲԱՆԻԷԼԻ. ³⁸ ԲԱՆԻԷԼԻ. ³⁹ ԲԱՆԻԷԼԻ. ⁴⁰ ԲԱՆԻԷԼԻ. ⁴¹ ԲԱՆԻԷԼԻ. ⁴² ԲԱՆԻԷԼԻ. ⁴³ ԲԱՆԻԷԼԻ. ⁴⁴ ԲԱՆԻԷԼԻ. ⁴⁵ ԲԱՆԻԷԼԻ. ⁴⁶ ԲԱՆԻԷԼԻ. ⁴⁷ ԲԱՆԻԷԼԻ. ⁴⁸ ԲԱՆԻԷԼԻ. ⁴⁹ ԲԱՆԻԷԼԻ. ⁵⁰ ԲԱՆԻԷԼԻ. ⁵¹ ԲԱՆԻԷԼԻ. ⁵² ԲԱՆԻԷԼԻ. ⁵³ ԲԱՆԻԷԼԻ. ⁵⁴ ԲԱՆԻԷԼԻ. ⁵⁵ ԲԱՆԻԷԼԻ. ⁵⁶ ԲԱՆԻԷԼԻ. ⁵⁷ ԲԱՆԻԷԼԻ. ⁵⁸ ԲԱՆԻԷԼԻ. ⁵⁹ ԲԱՆԻԷԼԻ. ⁶⁰ ԲԱՆԻԷԼԻ. ⁶¹ ԲԱՆԻԷԼԻ. ⁶² ԲԱՆԻԷԼԻ. ⁶³ ԲԱՆԻԷԼԻ. ⁶⁴ ԲԱՆԻԷԼԻ. ⁶⁵ ԲԱՆԻԷԼԻ. ⁶⁶ ԲԱՆԻԷԼԻ. ⁶⁷ ԲԱՆԻԷԼԻ. ⁶⁸ ԲԱՆԻԷԼԻ. ⁶⁹ ԲԱՆԻԷԼԻ. ⁷⁰ ԲԱՆԻԷԼԻ. ⁷¹ ԲԱՆԻԷԼԻ. ⁷² ԲԱՆԻԷԼԻ. ⁷³ ԲԱՆԻԷԼԻ. ⁷⁴ ԲԱՆԻԷԼԻ. ⁷⁵ ԲԱՆԻԷԼԻ. ⁷⁶ ԲԱՆԻԷԼԻ. ⁷⁷ ԲԱՆԻԷԼԻ. ⁷⁸ ԲԱՆԻԷԼԻ. ⁷⁹ ԲԱՆԻԷԼԻ. ⁸⁰ ԲԱՆԻԷԼԻ. ⁸¹ ԲԱՆԻԷԼԻ. ⁸² ԲԱՆԻԷԼԻ. ⁸³ ԲԱՆԻԷԼԻ. ⁸⁴ ԲԱՆԻԷԼԻ. ⁸⁵ ԲԱՆԻԷԼԻ. ⁸⁶ ԲԱՆԻԷԼԻ. ⁸⁷ ԲԱՆԻԷԼԻ. ⁸⁸ ԲԱՆԻԷԼԻ. ⁸⁹ ԲԱՆԻԷԼԻ. ⁹⁰ ԲԱՆԻԷԼԻ. ⁹¹ ԲԱՆԻԷԼԻ. ⁹² ԲԱՆԻԷԼԻ. ⁹³ ԲԱՆԻԷԼԻ. ⁹⁴ ԲԱՆԻԷԼԻ. ⁹⁵ ԲԱՆԻԷԼԻ. ⁹⁶ ԲԱՆԻԷԼԻ. ⁹⁷ ԲԱՆԻԷԼԻ. ⁹⁸ ԲԱՆԻԷԼԻ. ⁹⁹ ԲԱՆԻԷԼԻ. ¹⁰⁰ ԲԱՆԻԷԼԻ.

nôtres, et nous serions véritablement riches. Il va revenir; nous avons de bons poignards. — Le jeune homme revint avec des vivres empoisonnés. Ses compagnons l'assassinèrent; ils mangèrent, moururent, et le trésor n'appartint à personne.

36. Un filou ayant grand'envie de se procurer¹ une paire de bottes sans qu'il lui en coûtât rien², alla chez un cordonnier en commander, et dit qu'il les lui fallait pour le lendemain à sept heures³. Le cordonnier les lui ayant promises, il alla chez un autre, en commander aussi une paire, et les demanda pour le lendemain à neuf heures sans faute⁴; ce qui lui fut encore promis. Le premier ne manqua pas de venir⁵ le lendemain à sept heures avec ses bottes. Le filou en mit une qui allait fort bien⁶; mais la seconde le blessait un peu, à ce qu'il disait⁷, parce qu'il avait eu autrefois cette jambe rompue, et qu'il avait oublié de dire qu'il lui fallait une botte où il entrât bien à l'aise⁸. Mais, ajouta-t-il, c'est peu de chose; je ne pars qu'après midi, allez la remettre sur la forme⁹; je retiendrai celle qui va bien et vous me rapporterez l'autre précisément à midi. Environ deux heures après, l'autre cordonnier arrive aussi avec ses bottes. Il en fut comme des autres¹⁰, la première allait fort bien, mais il fallut remettre la seconde à l'embauchoir¹¹, et la rapporter à midi; en atten-

¹ Հոգալ, ձեռք բերել. ² ԲԱՆԻԷԼԻ. ³ ԲԱՆԻԷԼԻ. ⁴ ԲԱՆԻԷԼԻ. ⁵ ԲԱՆԻԷԼԻ. ⁶ ԲԱՆԻԷԼԻ. ⁷ ԲԱՆԻԷԼԻ. ⁸ ԲԱՆԻԷԼԻ. ⁹ ԲԱՆԻԷԼԻ. ¹⁰ ԲԱՆԻԷԼԻ. ¹¹ ԲԱՆԻԷԼԻ. ¹² ԲԱՆԻԷԼԻ. ¹³ ԲԱՆԻԷԼԻ. ¹⁴ ԲԱՆԻԷԼԻ. ¹⁵ ԲԱՆԻԷԼԻ. ¹⁶ ԲԱՆԻԷԼԻ. ¹⁷ ԲԱՆԻԷԼԻ. ¹⁸ ԲԱՆԻԷԼԻ. ¹⁹ ԲԱՆԻԷԼԻ. ²⁰ ԲԱՆԻԷԼԻ. ²¹ ԲԱՆԻԷԼԻ. ²² ԲԱՆԻԷԼԻ. ²³ ԲԱՆԻԷԼԻ. ²⁴ ԲԱՆԻԷԼԻ. ²⁵ ԲԱՆԻԷԼԻ. ²⁶ ԲԱՆԻԷԼԻ. ²⁷ ԲԱՆԻԷԼԻ. ²⁸ ԲԱՆԻԷԼԻ. ²⁹ ԲԱՆԻԷԼԻ. ³⁰ ԲԱՆԻԷԼԻ. ³¹ ԲԱՆԻԷԼԻ. ³² ԲԱՆԻԷԼԻ. ³³ ԲԱՆԻԷԼԻ. ³⁴ ԲԱՆԻԷԼԻ. ³⁵ ԲԱՆԻԷԼԻ. ³⁶ ԲԱՆԻԷԼԻ. ³⁷ ԲԱՆԻԷԼԻ. ³⁸ ԲԱՆԻԷԼԻ. ³⁹ ԲԱՆԻԷԼԻ. ⁴⁰ ԲԱՆԻԷԼԻ. ⁴¹ ԲԱՆԻԷԼԻ. ⁴² ԲԱՆԻԷԼԻ. ⁴³ ԲԱՆԻԷԼԻ. ⁴⁴ ԲԱՆԻԷԼԻ. ⁴⁵ ԲԱՆԻԷԼԻ. ⁴⁶ ԲԱՆԻԷԼԻ. ⁴⁷ ԲԱՆԻԷԼԻ. ⁴⁸ ԲԱՆԻԷԼԻ. ⁴⁹ ԲԱՆԻԷԼԻ. ⁵⁰ ԲԱՆԻԷԼԻ. ⁵¹ ԲԱՆԻԷԼԻ. ⁵² ԲԱՆԻԷԼԻ. ⁵³ ԲԱՆԻԷԼԻ. ⁵⁴ ԲԱՆԻԷԼԻ. ⁵⁵ ԲԱՆԻԷԼԻ. ⁵⁶ ԲԱՆԻԷԼԻ. ⁵⁷ ԲԱՆԻԷԼԻ. ⁵⁸ ԲԱՆԻԷԼԻ. ⁵⁹ ԲԱՆԻԷԼԻ. ⁶⁰ ԲԱՆԻԷԼԻ. ⁶¹ ԲԱՆԻԷԼԻ. ⁶² ԲԱՆԻԷԼԻ. ⁶³ ԲԱՆԻԷԼԻ. ⁶⁴ ԲԱՆԻԷԼԻ. ⁶⁵ ԲԱՆԻԷԼԻ. ⁶⁶ ԲԱՆԻԷԼԻ. ⁶⁷ ԲԱՆԻԷԼԻ. ⁶⁸ ԲԱՆԻԷԼԻ. ⁶⁹ ԲԱՆԻԷԼԻ. ⁷⁰ ԲԱՆԻԷԼԻ. ⁷¹ ԲԱՆԻԷԼԻ. ⁷² ԲԱՆԻԷԼԻ. ⁷³ ԲԱՆԻԷԼԻ. ⁷⁴ ԲԱՆԻԷԼԻ. ⁷⁵ ԲԱՆԻԷԼԻ. ⁷⁶ ԲԱՆԻԷԼԻ. ⁷⁷ ԲԱՆԻԷԼԻ. ⁷⁸ ԲԱՆԻԷԼԻ. ⁷⁹ ԲԱՆԻԷԼԻ. ⁸⁰ ԲԱՆԻԷԼԻ. ⁸¹ ԲԱՆԻԷԼԻ. ⁸² ԲԱՆԻԷԼԻ. ⁸³ ԲԱՆԻԷԼԻ. ⁸⁴ ԲԱՆԻԷԼԻ. ⁸⁵ ԲԱՆԻԷԼԻ. ⁸⁶ ԲԱՆԻԷԼԻ. ⁸⁷ ԲԱՆԻԷԼԻ. ⁸⁸ ԲԱՆԻԷԼԻ. ⁸⁹ ԲԱՆԻԷԼԻ. ⁹⁰ ԲԱՆԻԷԼԻ. ⁹¹ ԲԱՆԻԷԼԻ. ⁹² ԲԱՆԻԷԼԻ. ⁹³ ԲԱՆԻԷԼԻ. ⁹⁴ ԲԱՆԻԷԼԻ. ⁹⁵ ԲԱՆԻԷԼԻ. ⁹⁶ ԲԱՆԻԷԼԻ. ⁹⁷ ԲԱՆԻԷԼԻ. ⁹⁸ ԲԱՆԻԷԼԻ. ⁹⁹ ԲԱՆԻԷԼԻ. ¹⁰⁰ ԲԱՆԻԷԼԻ.

dant on garda la bonne ¹. Le cordonnier ne fut pas
plutôt sorti ² que le filou mit ³ les deux bottes et se
sauva au plus vite ⁴.

37. Un voyageur, bien vêtu, entra un dimanche au soir dans un cabaret de village; où il se fit donner⁵ une poularde rôtie et une bouteille du meilleur vin. A peine eut-il porté le premier morceau à sa bouche⁶, qu'il se mit à gémir d'une manière pitoyable, se disant tourmenté depuis quinze jours d'un horrible mal de dents. Tous les paysans qui se trouvaient là, lui témoignèrent une grande compassion. Quelques instants après survint un empirique⁷, qui s'étant assis dans un coin, demanda un verre d'eau-de-vie. Lorsqu'on l'eut informé de l'indisposition de l'étranger⁸, il assura qu'il y apporterait bon remède⁹. Il tira de sa cassette un petit morceau de papier doré, artistement¹⁰ plié, l'ouvrit et dit: Monsieur, vous n'avez qu'à mouiller le bout du doigt¹¹, et après l'avoir trempé dans la poudre que voici¹², vous l'appliquerez¹³ sur la dent. L'étranger ayant fait ce qui lui avait été prescrit, s'écria aussitôt: Dieu! quel bien-être subit¹⁴ j'éprouve! toute douleur s'est à l'instant évanouie. Alors, ayant fait présent d'un écu à l'empirique, il l'invita à souper avec lui.

[illegible]

Toutes les personnes qui se trouvaient à l'auberge, et tous les habitants du village, s'empressèrent d'acheter de cette précieuse poudre, et le charlatan en vendit bien cent petits paquets, à douze sous chacun. Lorsque ensuite quelque paysan se plaignait du mal de dents, on accourait avec le remède merveilleux, qui, au grand étonnement de tout le monde, ne soulagea personne.

Enfin la supercherie vint au jour. On apprit que les deux voyageurs s'étaient donné le mot ², pour tromper les bons villageois. La poudre n'était rien qu'un peu de craie ³.

38. L'empereur Charles-Quint s'étant égaré à la chasse, aperçut enfin devant lui une maison, où il entra pour se rafraîchir. Il y trouva quatre hommes couchés à terre, et faisant semblant de dormir ⁴. Le premier se leva, et, s'étant approché de l'empereur, lui dit qu'il avait rêvé devoir lui ôter sa montre, et aussitôt il la prit. Le second dit qu'il avait songé que son manteau l'accommoderait bien ⁵, et il le lui ôta. Le troisième lui prit sa bourse. Le quatrième enfin le pria de ne pas savoir mauvais gré ⁶, s'il le fouillait. En le fouillant il aperçut à son cou une petite chaîne d'or, à laquelle était pendu un sifflet, qu'il allait lui ôter ⁷. Mais, mon ami, lui dit l'empereur, avant de me priver de ce sifflet, permettez-moi de vous en apprendre la vertu ⁸. En

1 ամենուն զարմանալովք, Դեռնալ ակնք ինեմօքն պրի
 2 քաւաք, 3 խօսք ըսած են եղեր, Եւսմալ զի եմօքն ինեմ
 4 փոխի մինալ քիւն մը կաւիւն էր, (Էւթերի) Ինչ զի գուր
 5 Դեռնալ ինեմ, 6 քանալ կը ձեւանային, 7 Եւսմալ ինեմ
 8 Ինեմ ինեմ ինեմ, 9 Բանին ձեւք կու տար, իրեն կը յարմարեր,
 10 Եւսմալ ինեմ ինեմ, ինեմ ինեմ ինեմ, 11 Զարգողիւ, սիրաւ
 12 ձեւանալ, 13 Եւսմալ, ինեմ ինեմ, 14 Եւսմալ ինեմ, 15 Եւսմալ ինեմ,
 16 Եւսմալ ինեմ, 17 Եւսմալ ինեմ, 18 Եւսմալ ինեմ, 19 Եւսմալ ինեմ,
 20 Եւսմալ ինեմ, 21 Եւսմալ ինեմ, 22 Եւսմալ ինեմ, 23 Եւսմալ ինեմ,
 24 Եւսմալ ինեմ, 25 Եւսմալ ինեմ, 26 Եւսմալ ինեմ, 27 Եւսմալ ինեմ,
 28 Եւսմալ ինեմ, 29 Եւսմալ ինեմ, 30 Եւսմալ ինեմ, 31 Եւսմալ ինեմ,

même temps il se mit à siffler de toutes ses forces ¹. Ses gens, qui le cherchaient, ayant entendu le signal, accoururent vers la maison, et ne furent pas peu surpris de le voir en si mauvaise compagnie ². Se voyant hors de danger, il dit: Mes amis, voici des gens qui ont songé tout ce qu'ils ont voulu; je veux aussi songer à mon tour ³. Après avoir rêvé quelques moments: J'ai songé, dit-il, que vous êtes tous quatre des fripons dignes du gibet; et aussitôt ils furent pendus devant la maison.

39. Trois jeunes vauriens se promenant un jour à la campagne, rencontrèrent un paysan qui dormait sur l'herbe, tenant à la main ⁴ la bride de son âne. L'un d'entre eux dit: Mes amis, il faut jouer un tour ⁵ à ce paysan, aidez-moi, je vous prie. Il déchargea la bête, se mit à quatre pattes ⁶, et se fit mettre le bât et la bride ⁷. Cela fait ⁸, il dit à ses compagnons de s'enfuir avec l'âne; ce qu'ils firent. Le paysan s'étant réveillé, ne fut pas peu surpris de voir un homme à la place de sa bête. Pour l'amour du ciel! s'écria le drôle, ôtez-moi cette bride et cette charge. Que diantre! dit le paysan, comment êtes-vous venu ici? Où est mon âne? Hélas! répondit l'autre, je suis le fils d'un magicien, qui, pour une légère faute, m'a changé pour six ans en âne. Ce terme est enfin expiré ⁹, et j'ai repris ma figure

¹ Երբ զօրութեամբ. Գեթնն գնալ ի վերին իւր. ² ու զինքն ասանկ շարժարդիկներու մէջ տեսնելով շատ ապշեցան. ինչ որ զայն զինքն ֆէնս ի վերին իւր արեւոյնքն ի տարեւոր լինելով շարժարդիկ. ³ Տիմայ երազ տեսնելով կարգն ինձի եկաւ. ի վերին իւր ի տարեւոր լինելով. ⁴ ձեռքը բռնելով. ելնելով ի վերին իւր. ⁵ խաբէութիւն մը ընել. Գեթնն ի վերին իւր. ⁶ զորս ոտքի վրայ կեցաւ. Գեթնն ի վերին իւր. ⁷ զորս ոտքի վրայ կեցաւ. Գեթնն ի վերին իւր. ⁸ ասիկայ տուաւ. Գեթնն ի վերին իւր. ⁹ աս ժամանակը հասաւ, ընելով ետեւ. Գեթնն ի վերին իւր. Գեթնն ի վերին իւր.

naturelle. Allez, reprit le villageois, en le déchargeant et le débridant, je ne veux pas avoir affaire à des magiciens ¹. Quand le drôle se vit en liberté, il alla rejoindre ses camarades qui rirent bien de la simplicité du pauvre manant, et partagèrent entre eux le profit de ses dépouilles. Le lendemain le paysan se rendit au marché pour acheter un autre âne. Après en avoir examiné plusieurs, il reconnut aussi le sien. Ah! te voilà ici ²! s'écria-t-il, tu t'es sans doute brouillé de nouveau avec ton père ³, puisqu'il t'a changé une seconde fois en âne: va, je me garderai bien de t'acheter ⁴.

40. On sait que dans les villages d'Allemagne les paysans, quand ils tuent un cochon, sont dans l'usage d'envoyer à leurs amis de la hâtille, c'est-à-dire du boudin et quelques bons morceaux de viande. Un paysan avait reçu tant de cadeaux de cette nature que le cochon qu'il venait de faire tuer ⁵, suffisait à peine pour les réciproquer ⁶. Dans son embarras il alla trouver un de ses voisins. Mon compère ⁷, lui dit-il, je viens de faire tuer mon cochon; mais, quoiqu'il ne soit pas petit, il ne suffirait pas, si je voulais faire des cadeaux à tous ceux de qui j'en ai reçu. Dites-moi, je vous prie, votre avis. Je ne vois rien de mieux ⁸, lui dit son voisin, après un moment de réflexion, que de dire demain matin qu'on vous l'a volé pendant la nuit. Le paysan charmé de cet

¹ Կախարդներու հետ բան դործք չունիմ. Գեթնն ի վերին իւր. ² ու, Գեթնն ի վերին իւր. ³ ու, Գեթնն ի վերին իւր. ⁴ ու, Գեթնն ի վերին իւր. ⁵ Գեթնն ի վերին իւր. ⁶ Գեթնն ի վերին իւր. ⁷ Գեթնն ի վերին իւր. ⁸ Գեթնն ի վերին իւր. ⁹ Գեթնն ի վերին իւր.

avis ¹, promet de le suivre. Le donneur de conseil ne manqua pas de profiter de la nuit, pour lui enlever son cochon tout de bon ². Quel fut l'étonnement et la consternation du pauvre paysan, quand le lendemain il ne trouva plus son cochon! Il sort tout alarmé ³ de sa maison; le premier qu'il rencontre, est celui-là même qui lui avait joué le tour. Compère, lui dit-il, on m'a volé tout de bon le cochon que je fis tuer hier. Bon, lui dit son voisin, voilà comme il faut dire à tous ceux que vous rencontrerez. Mais ce n'est point une feinte, répliqua le paysan, on me l'a en effet volé. Voilà qui est fort bien ⁴, répondit l'autre, soutenez toujours la chose de même⁵, et tout le monde vous croira. Le paysan attrapé ⁶ se mit à jurer et à crier qu'il ne badinait point; mais plus il s'émportait, plus l'autre ⁷ lui disait qu'il avait raison, et que c'était là la véritable manière dont il fallait s'y prendre ⁸, pour se dispenser de renvoyer de la hâtelle.

41. Frédéric le grand ayant reçu en hiver quelques cerises de son jardinier, les envoya aussitôt par un de ses pages ⁹ à la reine, qui les aimait beaucoup. En y allant, ce page voulut savoir quel goût elles avaient; il en goûta une et la trouva si bonne, qu'il ne put s'empêcher de les manger toutes¹⁰. Quelque temps après le roi étant allé voir la reine, lui demanda entre autres choses, comment elle

¹ առ խրատին վրայ շատ ուրախանալով. ² գող-նախնալով. ³ խոնարհ իրար դողնալով. ⁴ քանակա-նալով. ⁵ ինչպէս ինչպէս. ⁶ բռնաբերելով. ⁷ ինչպէս ինչպէս. ⁸ ինչպէս ինչպէս. ⁹ ինչպէս ինչպէս. ¹⁰ ինչպէս ինչպէս.

avait trouvé les cerises¹. Quelles cerises? lui demanda-t-elle. — Celles que je vous ai envoyées l'autre jour. — Je n'en ai point vu, repartit la reine. Le roi, fort irrité contre son page, ne fut pas plutôt de retour chez lui ², qu'il écrivit à l'officier de garde un billet en ces termes: Faites-moi bien étriller le porteur de ceci³. Il cacheta ce billet et le donna au même page pour le porter à son adresse ⁴. Chemin faisant ⁵ le page se souvient de sa gourmandise, et commence à craindre que ce billet n'en contienne la récompense; car, se disait-il en lui-même, le roi a été ⁶ ce matin chez la reine; peut-être a-t-on parlé de cerises. Raisonnant ainsi en lui-même, il rencontre un juif qu'il connaît. Mon ami, lui dit-il, faites-moi le plaisir de porter tout de suite ⁷ ce billet au corps de garde ⁸: j'ai plusieurs autres commissions à faire, et le temps me presse. De tout mon coeur, lui dit le juif, vous n'avez qu'à me le donner. Vous savez bien, que je fais tout ce qui est en mon pouvoir pour vous obliger ⁹. Il y va donc. L'officier lit le billet, ordonne aussitôt à un bas-officier d'apporter le tambour. Le juif tout effrayé de ces préparatifs, demande en tremblant ce que cela veut dire ¹⁰. Vous allez le voir, réplique l'officier. Comment! moi? s'écria le juif. — Oui, coquin, c'est l'ordre du roi. — Mon Dieu! continua-t-il, qu'est-ce donc que j'ai fait au roi? J'ai reçu... Caporal, dit tranquillement l'officier, sans daigner écouter les excuses de cet infor-

¹ ինչպէս եր կեանք. ² ինչպէս ինչպէս. ³ ինչպէս ինչպէս. ⁴ ինչպէս ինչպէս. ⁵ ինչպէս ինչպէս. ⁶ ինչպէս ինչպէս. ⁷ ինչպէս ինչպէս. ⁸ ինչպէս ինչպէս. ⁹ ինչպէս ինչպէս. ¹⁰ ինչպէս ինչպէս.

tuné, faites votre devoir, et appliquez-lui cinquante coups de bâton; après cela nous verrons ce que nous ferons de plus. Le pauvre juif fut battu de telle sorte ¹, qu'il était près de rendre l'âme, et qu'on fut obligé de le faire transporter chez lui. Le lendemain le roi étant à la parade ² demanda à l'officier, s'il avait fait bien châtier le porteur de son billet. Oui, Sire, répondit-il, vos ordres ont été ponctuellement exécutés, et on l'a renvoyé dans un état.... Bon, dit le roi, en apercevant son page, il a l'air bien malade ³, le voilà qui se promène. — Votre Majesté me pardonnera, il est tout à fait impossible qu'il se trouve ici. — Mais le voici, continua le monarque, en lui montrant le page. — Je ne sais que répondre, dit l'officier, je ne le vois pas — Comment! vous ne voyez pas ici mon page? reprit le roi. — Pardonnez-moi, Sire, ce n'est pas lui qui a reçu les coups de bâton. — Et qui donc? demanda le roi. — C'est un juif, dit l'officier. Le roi ne put s'empêcher de rire de ce plaisant quiproquo ⁴, et s'étant informé du fait ⁵, il pardonna au page sa gourmandise en faveur de sa ruse, et pour faire oublier au pauvre juif ses douleurs, il lui accorda une grâce qu'il lui avait demandée quelque temps auparavant.

¹ անանկ. էջը. ² հանդեսի մէջ բլաւով. — Երբ
պաշտօնը շատ հիւանդ կ'երեւայ. Գրեթէ
էիք ինքնին կ'երեւային. ³ փոփոխութիւն, սխալմունք.
Գրեթէ. ինքնին. ⁴ եղանակմանով. Եւ ինչ Գրեթէ
Եւ ինչ.

Բ. Ն Ե Մ Ը Կ

1. Ա. ՏԻՒՆԻ ԵՐ ԿԱՐԱՆՆ ԴԵՐՆԻ ԴԵՐՆԻ ԶԱՆԻՆԵՐՆԻ
ԴԵՐՆԻ ԴԵՐՆԻ ԴԵՐՆԻ:

Lorsque vous étiez encore à la maison, mon bon ami, vous vous énonciez avec aisance, vous racontiez passablement tout ce que vous aviez vu ou entendu; vous saviez même vous exprimer d'une manière aussi spirituelle que vive et plaisante dans la plupart de nos conversations. A présent, lorsque vous écrivez, soit à moi, soit à vos soeurs, d'où vient donc que vos lettres sont si courtes, si entortillées, et vos termes, la plupart du temps, si impropres? Avec des connaissances déjà acquises, avec de l'aptitude, et nous aimant surtout, comme il est sûr que vous nous aimez, je suis vraiment fâchée de vous voir si novice encore dans l'art de peindre vos idées, et d'exprimer vos sentiments.

Pendant qu'il en est temps encore, songez-y, mon fils, formez-vous au style épistolaire: c'est un talent qu'il vous importe beaucoup d'acquérir à tous égards. Il n'est guère de lieu et de position dans le commerce de la vie où l'on n'en ait un besoin absolu. Supérieurs et subalternes, serviteurs et maîtres, artisans ou bourgeois, riches ou pauvres, solitaires ou lancés dans le monde, tous, plus ou moins, ont des relations réciproques et différents intérêts qui les lient les uns aux autres. Celui donc qui est paresseux ou inhabile à écrire, risque de rompre les liens précieux qui l'attachent, soit à un protecteur, soit à un parent, soit à un ami, de qui il attend un tendre retour, des secrets intimes, des secours, etc.

Je vous en prie, mon bon ami, appliquez-vous à écrire sur toutes sortes de sujets; formez-vous un

style pur, aisé, naturel et nourri de réflexions intéressantes. Combien de fois des lettres écrites à propos et avec politesse, n'ont-elles pas procuré d'utiles connaissances et des avantages considérables à des personnes souvent d'un mérite fort ordinaire, mais soigneuses, attentives et prévenantes. . . .

Vainement seriez-vous pénétré des plus tendres sentiments à l'égard de ceux qui vous sont chers. Eh! le moyen d'y croire, si vous demeurez des mois entiers sans vous informer de leurs nouvelles; ou si vos lettres ne peignent avec autant de sensibilité que d'expression la reconnaissance et l'amitié?

Pesez, cher Gaston, pesez les conseils que je vous donne ici: et si vous m'aimez, prouvez-le-moi, en m'écrivant souvent et en cultivant avec soin le talent que je vous recommande.

Vos soeurs Catherine et Juliette vous regrettent beaucoup, mon enfant; elles s'ennuient et ne sauraient s'accoutumer à votre absence; nouvelle raison de leur écrire de temps en temps; n'y manquez pas, je vous prie; ah! vous leur devez bien cette marque d'amitié. Un léger souvenir à l'égard de nos amis est le plus agréable présent que nous puissions leur faire lorsque nous sommes loin d'eux.

2. :

Je sens la vérité des observations que vous me faites; depuis que je n'ai plus le bonheur d'être auprès de vous, je sens plus que jamais combien vous m'êtes chère; je me rappelle, avec la plus vive sensibilité, vos bontés, vos tendres soins pour moi; et néanmoins, vous ne pouvez vous faire une idée de mon embarras, dès qu'il s'agit d'exprimer ma reconnaissance, de vous demander de vos nouvelles, ou de vous donner des miennes.

Ce qu'il y a de singulier, chère maman, c'est que je compose tous les jours des devoirs longs et difficiles dont mon maître est fort content; et lorsque l'instant du courrier arrive, je ne saurais absolument rien tirer de ma tête; plus je mets mon pauvre esprit à la torture, moins je trouve de quoi parler. A peine ai-je tracé trois ou quatre lignes, que je me vois forcé d'en effacer plus de la moitié.

Le temps coule cependant, l'heure me presse et souvent il est près de midi, que ma lettre n'est pas encore commencée. Enfin, après beaucoup de peines, je m'estime trop heureux de trouver quelques phrases qui ne signifient presque rien. Alors, je lis et relis mon brouillon, le découragement s'empare de moi, et, dans mon dépit, je déchire la lettre en mille morceaux, tant je suis mécontent de moi-même.

Ne m'en voulez donc point, chère maman, si je ne vous écris pas comme vous le désirez. Je vous l'assure, c'est plutôt la faute de mon esprit que celle de mon coeur. Quoi qu'il en soit, je vais faire de nouveaux efforts, bien ou mal, je veux toujours vous écrire; persuadé que vous excuserez la faiblesse du style et des pensées, en faveur du zèle et de la bonne volonté qui m'animent.

Je suis avec toute la reconnaissance et le respect que je vous dois, etc.

P. S. Oserais-je vous prier, chère maman, de m'envoyer deux de mes petits orangers, lorsque vous en trouverez l'occasion; je m'amuserai à les cultiver ici pendant mes récréations. Je donne les autres à ma soeur Juliette; je rêve d'elle presque toutes les nuits, ainsi que de vous et de Catherine. Quelle privation! hélas! j'ai bien de la peine à m'y accoutumer.

3. Ա. Տիկինը էր որդի-դու, նահալ գրելու տալած դժոխք-խեղճերուն պարտաւը էր յիշել:

Savez-vous, mon bon ami, d'où proviennent les difficultés que vous éprouvez lorsque vous voulez écrire une lettre? C'est seulement du peu d'habitude, et du défaut de réflexion. Soyez-en persuadé, mon fils, je suis bien éloignée d'accuser votre esprit, et votre coeur encore moins; vous m'avez donné depuis votre enfance des marques non équivoques de votre sensibilité et de votre amour filial; mais, mon ami, il ne suffit pas d'être sensible: ce n'est pas assez non plus d'être doué d'esprit naturel; il faut encore exercer et cultiver ces qualités recommandables; moins on fait une chose, moins on pense à la faire; et moins on s'évertue dans un art quelconque, moins on y peut réussir.

Je ne vous cacherai pourtant point, cher Gaston, qu'une lettre est la chose du monde et la plus aisée et la plus difficile tout ensemble. Telle personne possèdera quelquefois de vastes connaissances, qui ne saurait néanmoins tourner à son gré ces riens agréables, ces compliments polis, mais, hélas! trop souvent imposteurs, qui composent, en grande partie, les lettres de société. Ne vous étonnez donc pas, mon ami, vous qui n'êtes encore qu'un très-mince disciple, de vous voir si novice dans une science qui, différente des autres, ne saurait s'assujettir à des principes fixes, à des règles déterminées, et qui dépend plus de l'usage que des préceptes.

Sur ce que je viens de vous faire observer, mon bon ami, par rapport à la plupart des lettres qui s'écrivent dans le monde, n'allez pas inférer qu'il s'agit toujours d'élégance et de jolies tournures. Ce que je désire, c'est que vous vous accoutumiez à écrire facilement, avec justesse et sans prétention.

Je ne serais pas fâchée que vous puissiez vous former un style piquant et orné; mais, comme dit le proverbe, il n'est pas donné à tout le monde d'aller à Corinthe. Heureux qui, à l'utile, sait joindre encore l'enjouement, le badinage et les grâces!

Cependant, cher Gaston, en donnant une certaine étendue à vos lettres, n'allez pas tomber dans un excès contraire; n'imitiez point ces gens stérilement diserts, qui remplissent de grandes pages sans rien dire; je préférerais de beaucoup votre laconisme et votre pénurie à cette misérable abondance. J'ai remarqué d'ailleurs, mon fils, que les idées ne vous manquent point; il n'y a que la manière de les mettre en oeuvre et de les développer.

Dans ma prochaine lettre, je vous dirai deux mots touchant ce dernier article, et je vous promets qu'après sept ou huit mois de correspondance suivie avec moi et vos soeurs, vous ne vous ferez plus une affaire d'écrire une lettre, surtout à vos amis et aux personnes qui vous sont chères.

4. Դարչիկը գիտ-խեղճ նահալ գրելու կերպը էր յիշել:

Je vous ai promis, cher Gaston, de vous indiquer les moyens d'écrire une lettre avec facilité; je vous tiens parole. Vous allez voir que, dès qu'il ne s'agit pas d'un style à prétention, et qu'on ne vise pas au bel-esprit, ce n'est pas une besogne fort difficile, et qu'elle ne demande réellement qu'un peu d'habitude et de réflexion.

Ne voit-on pas tous les jours, mon bon ami, des enfants de sept ou huit ans, causer des heures entières, et raconter même avec assez d'exactitude ce qui les a le plus frappés? Eh bien! mon ami, il en est de même d'une lettre; elle doit avoir à peu

près le ton et l'aisance de la conversation. Vous n'y êtes certainement pas plus sot qu'un autre; et l'embarras que vous éprouvez pour écrire, ne provient point de la chose elle-même, mais de ce que vous avez la simplicité de vous en faire un monstre.

Est-il question de vous informer des nouvelles de quelqu'un, de vous rappeler à son souvenir, de lui mander quelques particularités, supposez que vous êtes dans la société des personnes mêmes, et ne mettez pas plus de contrainte dans ce que vous leur marquez, que si vous leur parliez de vive voix.

A certaines époques surtout, comme celles de la nouvelle année, il est d'usage de témoigner son respect, son amitié ou sa reconnaissance, mais soit dans ces cas, soit dans d'autres, deux ou trois phrases suffisent pour les compliments d'usage: on passe aussitôt, par des transitions insensibles ou brusques, aux choses qui intéressent le plus l'ami, le parent ou le protecteur dont on veut cultiver la connaissance.

Ce serait ici le lieu de vous parler des différents styles épistolaires, qui varient autant que les sujets aux-mêmes; mais, je vous le répète, l'exemple et l'usage vaudront mieux que les plus beaux préceptes; écrivez-moi souvent, écrivez à vos soeurs, à vos petits camarades; marquez-leur familièrement ce que le coeur vous dicte, et vous verrez que ce qui vous a coûté le moins, vaudra quelquefois le plus.

5. :

Nous finissions de dîner, quand le facteur a frappé un grand coup à la porte. Je ne sais quel pressentiment m'annonçait qu'il m'apportait de vos nouvelles. Partagé entre la crainte et l'espérance, j'ai senti mon coeur se resserrer tout à coup. Comme

il s'est dilaté ensuite par la joie; l'agréable dessert! Deux lettres à la fois, l'une de vous, et l'autre de ma soeur Juliette! Je les ai saisies avidement, et je les ai lues avec une satisfaction que je ne saurais vous exprimer.

Que vous rendrai-je donc, chère maman, en échange de ce que vous faites pour moi? Peu contente de rester isolée à la campagne, afin de suffire plus facilement aux frais de l'éducation distinguée que je reçois à Paris, vous voulez encore vous interdire les plus simples amusements! Délicate comme vous l'êtes, vous passez la meilleure partie de la journée à tracer des instructions pour mes études!

Soyez-en bien persuadée, chère maman, je n'oublierai rien afin de répondre à tant de soins et de sollicitudes. Je sais l'importance que vous attachez à mon avancement; et quelques difficultés que j'éprouve, je m'efforcerai de tout surmonter pour vous plaire et me montrer digne de vous.

Je goûte beaucoup, chère maman, les conseils que vous venez de me donner sur l'art d'écrire; ils passent tout ce que j'ai lu. Je ne sais si l'amour-propre et le zèle dont je me sens animé, ne m'inspirent pas trop bonne opinion de moi-même, mais il me semble qu'à l'avenir, je réussirai dans ce que vous prenez la peine de m'enseigner avec tant de complaisance et de clarté.

Lorsque j'écrivais à quelqu'un, soit le jour de sa fête, soit pour m'informer de sa santé, j'épuisais toutes les idées relatives à ce sujet, de sorte qu'après toutes les peines possibles, je trouvais n'avoir fait qu'un verbiage inutile.

Par vos excellents préceptes, chère maman, vous me dégagez tout à coup des difficultés qui m'arrêtaient, pour ainsi dire, à chaque mot. Oh! je

me promets bien de profiter de vos bonnes leçons; je veux désormais les mettre en pratique; je vous parlerai un peu de tout ce qui concerne mes études, mes lectures, mes amusements; j'écrirai tour à tour à vous et à mes soeurs; de cette façon, je tromperai l'ennui de votre absence, je me trouverai, pour ainsi dire, auprès de vous, et je m'instruirai agréablement, à l'aide d'une correspondance si précieuse. Je suis etc.

6. 3--4--5--6--7--8--9--10--11--12--13--14--15--16--17--18--19--20--21--22--23--24--25--26--27--28--29--30--31--32--33--34--35--36--37--38--39--40--41--42--43--44--45--46--47--48--49--50--51--52--53--54--55--56--57--58--59--60--61--62--63--64--65--66--67--68--69--70--71--72--73--74--75--76--77--78--79--80--81--82--83--84--85--86--87--88--89--90--91--92--93--94--95--96--97--98--99--100--101--102--103--104--105--106--107--108--109--110--111--112--113--114--115--116--117--118--119--120--121--122--123--124--125--126--127--128--129--130--131--132--133--134--135--136--137--138--139--140--141--142--143--144--145--146--147--148--149--150--151--152--153--154--155--156--157--158--159--160--161--162--163--164--165--166--167--168--169--170--171--172--173--174--175--176--177--178--179--180--181--182--183--184--185--186--187--188--189--190--191--192--193--194--195--196--197--198--199--200--201--202--203--204--205--206--207--208--209--210--211--212--213--214--215--216--217--218--219--220--221--222--223--224--225--226--227--228--229--230--231--232--233--234--235--236--237--238--239--240--241--242--243--244--245--246--247--248--249--250--251--252--253--254--255--256--257--258--259--260--261--262--263--264--265--266--267--268--269--270--271--272--273--274--275--276--277--278--279--280--281--282--283--284--285--286--287--288--289--290--291--292--293--294--295--296--297--298--299--300--301--302--303--304--305--306--307--308--309--310--311--312--313--314--315--316--317--318--319--320--321--322--323--324--325--326--327--328--329--330--331--332--333--334--335--336--337--338--339--340--341--342--343--344--345--346--347--348--349--350--351--352--353--354--355--356--357--358--359--360--361--362--363--364--365--366--367--368--369--370--371--372--373--374--375--376--377--378--379--380--381--382--383--384--385--386--387--388--389--390--391--392--393--394--395--396--397--398--399--400--401--402--403--404--405--406--407--408--409--410--411--412--413--414--415--416--417--418--419--420--421--422--423--424--425--426--427--428--429--430--431--432--433--434--435--436--437--438--439--440--441--442--443--444--445--446--447--448--449--450--451--452--453--454--455--456--457--458--459--460--461--462--463--464--465--466--467--468--469--470--471--472--473--474--475--476--477--478--479--480--481--482--483--484--485--486--487--488--489--490--491--492--493--494--495--496--497--498--499--500--501--502--503--504--505--506--507--508--509--510--511--512--513--514--515--516--517--518--519--520--521--522--523--524--525--526--527--528--529--530--531--532--533--534--535--536--537--538--539--540--541--542--543--544--545--546--547--548--549--550--551--552--553--554--555--556--557--558--559--560--561--562--563--564--565--566--567--568--569--570--571--572--573--574--575--576--577--578--579--580--581--582--583--584--585--586--587--588--589--590--591--592--593--594--595--596--597--598--599--600--601--602--603--604--605--606--607--608--609--610--611--612--613--614--615--616--617--618--619--620--621--622--623--624--625--626--627--628--629--630--631--632--633--634--635--636--637--638--639--640--641--642--643--644--645--646--647--648--649--650--651--652--653--654--655--656--657--658--659--660--661--662--663--664--665--666--667--668--669--670--671--672--673--674--675--676--677--678--679--680--681--682--683--684--685--686--687--688--689--690--691--692--693--694--695--696--697--698--699--700--701--702--703--704--705--706--707--708--709--710--711--712--713--714--715--716--717--718--719--720--721--722--723--724--725--726--727--728--729--730--731--732--733--734--735--736--737--738--739--740--741--742--743--744--745--746--747--748--749--750--751--752--753--754--755--756--757--758--759--760--761--762--763--764--765--766--767--768--769--770--771--772--773--774--775--776--777--778--779--780--781--782--783--784--785--786--787--788--789--790--791--792--793--794--795--796--797--798--799--800--801--802--803--804--805--806--807--808--809--810--811--812--813--814--815--816--817--818--819--820--821--822--823--824--825--826--827--828--829--830--831--832--833--834--835--836--837--838--839--840--841--842--843--844--845--846--847--848--849--850--851--852--853--854--855--856--857--858--859--860--861--862--863--864--865--866--867--868--869--870--871--872--873--874--875--876--877--878--879--880--881--882--883--884--885--886--887--888--889--890--891--892--893--894--895--896--897--898--899--900--901--902--903--904--905--906--907--908--909--910--911--912--913--914--915--916--917--918--919--920--921--922--923--924--925--926--927--928--929--930--931--932--933--934--935--936--937--938--939--940--941--942--943--944--945--946--947--948--949--950--951--952--953--954--955--956--957--958--959--960--961--962--963--964--965--966--967--968--969--970--971--972--973--974--975--976--977--978--979--980--981--982--983--984--985--986--987--988--989--990--991--992--993--994--995--996--997--998--999--1000

Vous voulez donc vous priver de vos orangers pour moi, mon cher frère; ce sacrifice ne m'étonne point de votre part, vous qui me donniez ce qui vous plaisait le plus, lorsque vous étiez à la maison: vous qui aviez la complaisance de m'aider à préparer mes leçons de géographie; qui me lisiez de si jolies histoires, et qui arrangiez toujours mon petit jardin. Cependant, mon cher Gaston, ne trouvez point mauvais que je n'accepte pas vos jolis orangers. Je ne manque point ici de fleurs, d'arbustes, ni de verdure; mais vous, il est bien juste que vous en ayez au moins quelques fragments, pour égayer vos grands murs; je vous trouve déjà assez privé, mon bon ami, d'être éloigné de papa et de maman; c'est à moi plutôt à vous donner quelque chose, pour adoucir l'ennui que vous éprouvez sans doute, pendant une séparation qui m'est si sensible à moi-même.

Voudriez-vous, mon frère, me rendre bien contente? Oh! oui, sûrement; vous ne m'avez jamais rien refusé, au contraire, vous avez souvent deviné ce qui me faisait plaisir. Depuis que vous êtes parti, je soigne de superbes oeillets que le mari de ma bonne m'a apportés de Senlis. Je vous prie de les accepter comme une marque de l'amitié que j'ai pour vous. Ils sont en pots au nombre de

six; vous les recevrez après-demain, avec deux pommiers en caisse, et vos quatre orangers qui sont tout couverts de fleurs.

Adieu, mon frère, je vous embrasse de tout mon coeur; Catherine en fait de même; elle n'a cessé d'être languissante et malade depuis cinq semaines. Aujourd'hui, cependant, elle va un peu mieux. Elle joint à notre envoi deux charmants paysages qu'elle a dessinés au crayon noir; le premier est un ermitage entouré de peupliers d'Italie. On y voit un bon ermite paisiblement assis sous un berceau de jasmin et de chèvrefeuille; il appelle à lui des pinsons, des linottes, des tarins, des fauvettes et des roitelets, qu'il a apprivoisés dans sa solitude champêtre; tous ces gentils passereaux accourent à l'envi du fond des charmillles, puis ils se perchent sur la tête ou sur les épaules du solitaire, et quelques-uns mangent même familièrement dans le creux de sa main.

Le second paysage représente un rocher escarpé, d'où coulent, à gros bouillons, deux sources d'eau limpide qui vont former plus bas une belle pièce d'eau, habitée par des oies sauvages. On y remarque un jeune pêcheur, qui penché hors de sa nacelle, pour tirer son filet chargé de poissons, fait vraiment trembler qu'il ne tombe dans l'étang.

Etourdie que je suis! je fermis cette lettre, et j'allais oublier le meilleur! Outre ces dessins, Catherine esquisse encore pour vous le portrait de maman, recueillant pour nous dans son cabinet, grand nombre de belles histoires. Si vous voyiez avec quelle vérité sa douceur, sa bonté et son aimable souris sont rendus!

Ce n'est pas tout; il y a aussi un joli croquis à part; il représente Emilien cultivant son jardinet avec son ami Charles, toujours officieux et complaisant. C'est un plaisir de voir l'attention de l'en-

fant dont le petit corps est penché sur sa bêche; c'est un charme de contempler l'air de bonheur dont il jouit en faisant cet ouvrage champêtre qui lui plaît tant. Tout cela est pour vous, cher Gaston. On en fait ici un mystère; mais je veux que vous jouissiez d'avance, et je deviens indiscrete par amitié.

7. *Armenian text*

Je savais bien, chère soeur, que vous m'aimiez, mais je ne me serais jamais douté que vous eussiez pu, si jeune encore, m'écrire avec tant d'esprit et de délicatesse.

Vous me faites un mérite, ma bonne amie, des soins et des complaisances que j'avais pour vous, lorsque nous étions ensemble; je n'avais pas besoin, je vous jure, de grands efforts pour me comporter ainsi à votre égard. Ne m'en donniez-vous pas vous-même l'exemple à tous les instants de la journée? Obligeante, gaie et prévenante comme vous l'êtes, avec une humeur aussi douce et un caractère tel que le vôtre, il m'eût été fort difficile de ne pas vous rendre au moins la pareille?

Cependant, ma chère soeur, un article de votre lettre, de cette même lettre que je lis avec tant de plaisir, un certain article, dis-je, me fait changer tout à coup de langage, et je veux vous gronder bien fort. Comment! vous dites que vous êtes si fâchée de ne plus me voir et vous refusez les orangers que je vous destinais! Quoi! vous voulez vous priver de vos oeillets pour moi! et en dépit de l'échange que conseille l'amitié, vous n'acceptez pas mes orangers! Vous mériteriez bien que je vous renvoyasse vos oeillets à mon tour, Juliette. Et vous m'aimez, dites-vous! . . . Il me semble voir dans ce procédé plus de politesse que de cordialité.

Grâce à Dieu, chère Juliette, voilà ma célèbre

passée; je vous ai déclaré ce que j'avais sur le coeur, et je suis bien sûr que vous ne m'en voudrez pas pour cela. Ce que vous me marquez des attentions de maman, m'a vraiment touché jusqu'aux larmes. Mère unique! ô ma soeur, si nous la perdions. . . Cette idée me fait frémir. Ah! prions sans cesse pour la santé de cette maman si chère; procurons-lui les satisfactions, qui dépendent de nous; et n'oublions rien de tout ce qui pourra lui prouver que nous sentons le prix de ce qu'elle fait pour notre bonheur.

Soyez mon interprète, je vous prie, chère soeur, auprès de Catherine: savez-vous que ses deux dessins me causent beaucoup de contrariété et de dépit? j'admire son talent, mais en même temps je ne puis me défendre d'un peu de jalousie quand je pense qu'elle dessine avec tant de supériorité. Oh! jamais je ne l'atteindrai! Remerciez-la mille fois de ma part et dites-lui que je me réjouis bien sincèrement du retour de sa santé.

8. *Armenian text*

Vous êtes fort aimable, mon frère; oh! oui, fort aimable en vérité. Depuis que vous avez quitté Romainville, vous avez demandé des nouvelles de tout le monde; vous avez donné des vôtres à tout le monde; vous avez écrit à maman, à Juliette. Que sais-je encore à qui? et Catherine seule, la pauvre Catherine est oubliée!

Ah! mon frère, je suis sensible à cette indifférence plus que je ne saurais l'exprimer! Vous saviez cependant que j'avais été malade, et que j'avais même gardé le lit dix-sept jours de suite. Ah! Gaston! . . . moi, qui ne cessais de parler de vous,

de penser à vous, de m'occuper de vous; moi qui avais la simplicité de dire: Ah! si Gaston était ici, mon mal serait moins fort de moitié; sa présence seule ramènerait le calme et la sérénité dans mon âme. . . .

Voilà ce que j'avais la simplicité de croire et de redire sans cesse. Trop crédule Catherine! Durant mon triste état, Gaston s'occupait de ses orangers, de ses oiseaux et du souvenir de ses galettes.

A Dieu ne plaise, petit enfant gâté, que je regrette l'envoi que je vous ai fait de mes deux plus beaux dessins, ceux précisément que vous désiriez davantage avant votre départ. Vous en conviendrez, mon cher frère, cette petite attention de ma part méritait bien quelques remerciements particuliers de la vôtre. Point du tout; vous dites froidement et par apostille à Juliette: de remercier Catherine de votre part; que vous êtes jaloux de mon talent et que vous vous réjouissez que je me porte mieux. Quels efforts, bon Dieu! quelle tendresse et quel style!

Non, non; vous direz tout ce qu'il vous plaira, mon cher frère, afin de vous excuser; mais je n'en aurais certainement pas agi de la sorte avec vous. Pour le moindre mal dont vous vous plaigniez à la maison, vous avez vu mes alarmes et mes sollicitudes. Etiez-vous réellement indisposé? on le sait, je quittais tout, je me privais de tout, et souvent je ne me faisais pas tirer l'oreille pour passer une bonne partie des nuits auprès de vous, afin de vous soigner et de charmer vos ennuis.

C'est à regret, mon frère, que je rappelle de légers services qui sont une dette entre des frères: mais je ne puis concilier votre manière d'agir avec la mienne, et le Gaston de Paris est absolument différent de celui de Romainville, si complaisant,

si doux, si rempli de prévenances, et surtout si reconnaissant.

Peut-être que vous m'en voudrez, mon ami, de ce que je m'explique avec une telle franchise; mais vous n'ignorez pas que la sincérité et la sensibilité forment le fond de mon caractère. D'ailleurs je vous aime trop, malgré vos torts, pour avoir quelque réserve à votre égard.

Je ne vous prierai point de m'écrire, mon cher frère, puisque cela prend sur vos plaisirs; quant à moi, vous m'êtes trop cher pour que je vous oublie, et que je ne prenne pas sur moi de vous dire la vérité toutes les fois qu'elle vous importera.

9. :

Combien j'ai de torts à votre égard, ma chère Catherine, et que je suis coupable! A l'ouverture de votre lettre, qui m'a touché jusqu'aux larmes, je me suis trouvé comme anéanti, je l'ai lue et relue à diverses reprises, et longtemps il m'a semblé revenir comme d'un songe. Je me disais à moi-même: C'est pourtant bien vrai. . . Non, je n'ai pas encore donné de mes nouvelles à Catherine. J'ai effectivement écrit à tout le monde, et Catherine est la seule que j'aie oubliée.

Que dis-je donc, oubliée? Oh! je me trompe. Je n'ai cessé de penser à vous, chère soeur, tous les jours vous m'avez été présente; et malgré les apparences, vous êtes peut-être celle dont je me suis occupé davantage, durant ce long intervalle. J'ai interrogé mon coeur, je l'interroge encore; et je vous jure qu'il vous aime, qu'il vous chérit autant qu'à Romainville.

En effet, mon aimable Catherine, les semaines et les mois ont bien pu s'écouler successivement, sans que je vous demandasse de vos nouvelles, et

sans que je vous donnasse des miennes; mais je le répète, je ne vous ai certainement pas oubliée pour cela; et il ne s'est guère passé d'instant, sans que vous fussiez présente à ma pensée. Des études pénibles et multipliées, un peu de négligence sans doute et votre indulgence, sur laquelle je me suis reposé, voilà les seules causes de mon silence. J'avoue que les circonstances qui l'ont accompagné, le rendent bien moins excusable; mais, je vous en conjure, chère soeur, pardonnez-moi une faute que je voudrais pour beaucoup n'avoir pas commise, même à l'égard d'autres personnes qui me seraient moins chères.

Qu'ai-je besoin cependant, mon aimable Catherine, de vous prier de m'accorder ma grâce? Votre excellent coeur, votre bonté naturelle, votre lettre même, tout m'est un sûr garant que je l'obtiendrai, et je n'insiste point sur cet article. Ce que je vous demande seulement, c'est de ne pas vous alarmer lorsque je tarderai un peu à vous écrire.

Si vous saviez quelles peines j'éprouve le plus souvent à composer une lettre, même de sept ou huit lignes, vous me plaindriez, au lieu de me gronder. Ah! si du moins comme vous, chère soeur, je trouvais à mon gré mille choses honnêtes et obligeantes au bout de ma plume, je me rappellerais à votre souvenir, jusqu'à l'importunité. Mais, hélas! il n'en est pas ainsi; et ce qui coule de source chez vous me coûte, à moi, bien des difficultés et bien des peines.

Adieu, chère soeur; prouvez-moi que vous oubliez mes torts, en acceptant des crayons et des pastels que je vous envoie avec un gâteau de fleurs d'orange que vous partagerez avec Juliette et mon petit frère.

Je me promettais bien d'écrire ce courrier-ci à notre chère maman, mais ce sera pour la prochaine fois; embrassez-la en attendant pour moi, chère Catherine, etc.

10. U-21 7777777777 7777777777

Embrassez-moi donc, mon bon ami! Vous avez bien raison de dire qu'il n'est pas nécessaire de me prier bien fort pour me raccommodez avec vous. Comment aurais-je le courage de vous en vouloir, après l'aveu généreux et sincère que vous me faites de votre faute, après les choses pleines de tendresse que vous me marquez?

Je vois que vous m'avez développé tout le fond de votre coeur, dans la lettre que je ne cesse de relire; et je me félicite en quelque sorte du petit contre-temps qui m'a tant alarmée, puisqu'il me fournit une preuve nouvelle de votre amitié. Vous n'avez certainement pas affaire à une ingrate, cher Gaston; et je me sens, à mon tour, pour vous, les mêmes sentiments que vous venez d'exprimer pour moi avec tant de sensibilité.

A Dieu ne plaise, cher ami, que je veuille m'ériger en censeur ni en maître à votre égard; mais permettez-moi de vous communiquer quelques observations que votre silence m'a fait faire, et que votre intérêt seul m'engage à vous écrire.

Durant le long intervalle que vous avez mis à me donner de vos nouvelles, mon cher Gaston, je me suis figuré en tremblant les suites fâcheuses de la négligence, eu égard à l'amitié et aux liens de familles. Ne pouvait-il pas arriver que, me regardant comme votre aînée, j'attendisse fièrement que vous commençassiez à vous acquitter du devoir si doux que l'amour fraternel nous impose?

Ne pouvait-il point se faire que, vivement piqué vous-même, vous vous trouvassiez offensé de mes plaintes et de ma sincérité? Ainsi, pour une bagatelle, nous risquons donc de prendre l'un contre l'autre des impressions défavorables, nous

cions à chaque pas jusqu'à mi-jambe dans les terres grasses et fangeuses; et vingt fois Saint-Louis qui avait bu, tomba le nez dans la boue; jugez du beau secours que nous avions dans ce vilain ivrogne!

Un accident vient rarement seul. La mesure où nous nous réfugiâmes, était ouverte à tous les vents. Les malheureux qui l'habitaient n'avaient d'autres provisions que de gros pain noir avec du lard rance pendu dans un coin de la cheminée; la nuit approchait, le bourg le plus voisin était à quatre lieues de distance; et je mourais de faim. Malgré cela je ne pus me résoudre à faire un pareil repas: je jeûnai à la vue de Victoire et de mon domestique qui ne mangeaient pas, mais je sentis pour la première fois la vérité de ce que maman m'avait souvent dit: Ma fille, vous ne serez pas toujours à la maison, vous êtes trop difficile; vous verrez un jour par vous-même que les délicats sont malheureux.

Cependant chère Catherine, je n'en pouvais plus de faim et de froid surtout. Après m'être réchauffée à un feu de paille, après y avoir séché mes paquets, mon linge et mes livres, je gagnai tristement un méchant grabat humide, notez que c'était le seul du logis; je m'y jetai tout habillée avec ma bonne, qui me couvrit bien, et qui se mit à ronfler de toutes ses forces.

Quant à moi, il me fut impossible de fermer l'oeil jusqu'à deux heures du matin. Je commençais alors à m'assoupir un peu, lorsque je fus réveillée en sursaut par un tapage affreux et la chute de plusieurs meubles. Les histoires des revenants dont j'ai été bercée dès mon enfance par les bonnes femmes du village, se présentèrent tout à coup à mon imagination; je me sentis glacée d'effroi; et j'enfonçai vite ma tête sous la couverture.

Je n'étais pas au bout; un instant après, j'en-

tendis des cris aigus, et je sentis quelque chose se glisser brusquement dans mon lit. Je ne doutai plus alors que quelque spectre ne fût entré par les fenêtres ou descendu le long de la cheminée; une sueur froide me couvrit tout le corps et je m'évanouis.

Maudits soient les gens ineptes qui trompent ainsi l'enfance crédule par des contes absurdes, dont les récits mensongers rendent l'homme pusillanime, quelquefois pour le reste de la vie! Vous imaginerez-vous quels étaient ces revenants, chère Catherine? C'étaient des chats qui renversèrent mes cages et mangèrent impitoyablement mes petits oiseaux. Mignon, à la vérité, eut le secret d'échapper à leur dent meurtrière, mais, hélas! pour venir mourir sous mon épaule droite où je le trouvais étouffé en me levant.

Je ne vous peindrai point, chère Catherine, les regrets, le dépit et la confusion que j'éprouvai tour à tour, le lendemain. Oh! je m'en veux encore à cette heure; je suis en colère contre moi-même en réfléchissant à mes terreurs paniques et à l'entière inaction où je restai, au moment même où j'eusse pu si facilement réveiller ma bonne et porter du secours à mes oiseaux.

Enfin, dès six heures du matin, le cocher un peu moins ivre que la veille, vint nous avertir que la berline était prête. Je payai aussi largement mon hôtesse que si nous avions bien soupé et bien dormi; nous nous remîmes en route, tout honteux et fort déconcertés les uns et les autres, et j'arrivai de bonne heure chez M. Beaumont. J'y trouvai mon frère qui me combla de caresses, et qui finit par plaisanter beaucoup en me disant: Juliette, c'est fort heureux que vous n'ayez pas eu d'indigestion en route, et surtout que ces revenants déguisés en chats, ne vous aient pas mangée tout en vie: ils auraient eu beau jeu.

12. Գրեմսի իր հոր-տե- աղիւնը Յո-ւնի-նի:

Catherine nous a fait à maman et à moi, chère Juliette, la lecture de la lettre où vous racontez les aventures de votre voyage et les causes de votre frayeur. L'histoire de la voiture renversée nous a fait trembler un instant pour vous; mais, voyant qu'il ne vous était arrivé aucun accident, nous nous sommes bientôt rassurées, et soit dit sans vous fâcher, nous en avons ri toute la journée: nous en rions encore tous les jours aux éclats. Que j'aurais donc voulu vous voir franchir des étangs et de larges ruisseaux avec vos jolies mules couleur de rose, et braver les torrents d'eau, n'ayant qu'une robe de mousseline sur le dos et un chapeau de gaze sur la tête!

Il faut pourtant en convenir, ma cousine, c'était se mettre un peu lestement pour un temps d'orage et pour une jeune voyageuse; quoi qu'il en soit, bien que pieds nus et trempée jusqu'aux os, vous vous en êtes passablement tirée; cent autres, à votre place, auraient gagné à ce joli jeu une bonne fluxion de poitrine, et peut-être auraient plié bagage pour l'autre monde; mais vous, vous en êtes quitte pour un petit bain dans les marais, et pour une promenade à travers les chardons et les bruyères.

C'est bien mal à nous, n'est-ce pas, chère Juliette, de nous égayer ainsi à vos dépens; mais vous n'avez point de rancune, et je suis persuadée que vous nous pardonnerez encore cette petite licence. Nous n'avons eu garde, par exemple, de plaisanter sur l'excellent souper de votre auberge, et moins encore sur ces vilains revenants qui vous ont tenue bloquée toute la nuit sous votre couverture; il ne faut pas badiner avec ces messieurs-là; on sait qu'ils ont le secret de descendre par les cheminées,

de se glisser même à travers le trou des serrures, et pour lors . . . oh! qui ne s'épouvanterait des tours cruels que vous jouent ces méchants lutins?

13. Գրեմսի-նի:

Il vous sied bien, en vérité, Marie, de vous moquer ainsi de moi parce que j'ai peur! Vous êtes une terrible championne, vous que j'ai vue trembler de votre ombre même! Ah! rien n'est si drôle qu'un précepteur de morale de votre genre. Vous ne vous souvenez donc plus, ma mignonne, de ce temps où nous couchions dans le même appartement. Il n'est pourtant pas encore bien éloigné ce temps où vous vous écriiez en sursaut au milieu de la nuit: La bonne. . . La bonne. . . je viens d'entendre quelque chose remuer sur le canapé, regardez donc bien vite ce que ce peut être. Ah! je n'en puis plus! Et c'était l'épagneul de maman qui se grattait avec sa patte. La bonne. . . Eh bien, mademoiselle? Il y a un voleur dans le cabinet; sonnez, je vous en prie. Et ce prétendu voleur n'était qu'une souris qui se débattait dans un piège. — La bonne, j'entends un bruit affreux autour de la chambre; de grâce, allumez de la bougie. Et ce n'était rien autre chose que les boiseries qui craquaient à cause de l'extrême sécheresse.

Eh bien! brave Marie, qu'en dites-vous? Vous en souvient-il de toutes ces terreurs paniques? Même un peu avant mon départ, répondez, laquelle de nous deux pensa s'évanouir, en voyant tomber par la cheminée le bonnet d'un maçon qui travaillait au haut de la maison? Vous en savez certainement quelque chose encore.

Vous plaisantez fort à votre aise encore des aventures de mon voyage, mon intrépide cousine. Cependant, avec votre bravoure, j'aurais bien voulu

vous voir en plaine, sous la conduite d'un cocher ivre, verser au milieu d'un torrent d'eau; recevoir en route, sur le dos, des ondées copieuses, vous traîner péniblement à la lueur des éclairs, à travers des terres molles et fangeuses; et ne trouver après cela qu'un morceau de pain noir pour vous restaurer. Oh! rien assurément n'est si joli que de parler du danger quand on en est à l'abri; et l'on nargue aisément le froid, lorsqu'on est auprès d'un bon feu.

Je suis fort éloignée, ma chère cousine, de vous souhaiter le moindre mal; mais je voudrais pour beaucoup néanmoins que pareilles aventures vous arrivassent. Ah! que je rirais de bon cœur à mon tour! En effet, si vous avez un peu moins de poltronnerie que moi, soit dit sans vous fâcher, vous êtes un tantinet plus douillette. Avouez-le franchement; en pareil cas, n'est-ce pas, vous mettriez tout le monde en train; vous demanderiez à l'un des vêtements bien chauds, à l'autre, de bons restaurants, un troisième vous bassinerait un bon lit; et durant la huitaine au moins, vous ne songeriez qu'à vous dorloter de l'air le plus sérieux du monde, pour guérir un petit bobo, même avant qu'il fût arrivé.

Mais trêve de plaisanteries, chère cousine. Pardonnez-moi mes vaines frayeurs, et je vous passerai votre délicatesse. Adieu, mon aimable cousine; je vous embrasse de tout mon cœur; portez-vous bien, et ne soyez pas plus fâchée de mon badinage, que je ne le suis du vôtre.

14. *Ἡ ἡρώς ἡ ἀνδρεία ἡ ἀνδρεία ἡ ἀνδρεία ἡ ἀνδρεία*

Un jour je voyageais en Calabre; c'est un pays de méchantes gens qui, je crois, n'aiment personne, et en veulent surtout aux Français: de vous dire pourquoi, cela serait trop long; suffit qu'ils nous haïssent à mort, et qu'on passe fort mal son

temps lorsqu'on tombe entre leurs mains. J'avais pour compagnon un jeune homme d'une figure... ma foi, comme ce monsieur que nous vîmes au Rincy: vous en souvenez-vous? et mieux encore, peut-être; je ne dis pas cela pour vous intéresser, mais parce que c'est la vérité. Dans ces montagnes, les chemins sont des précipices: nos chevaux marchaient avec beaucoup de peine; mon camarade allait devant; un sentier qui lui parut plus praticable et plus court nous égara. Ce fut ma faute; devais-je me fier à une tête de vingt ans? Nous cherchâmes, tant qu'il fit jour, notre chemin à travers ces bois; mais plus nous cherchions, plus nous nous perdions, et il était nuit noire quand nous arrivâmes près d'une maison fort noire; nous y entrâmes, non sans soupçon; mais comment faire? Là nous trouvons toute une famille de charbonniers à table, où du premier mot on nous invita; mon jeune homme ne se fit pas prier: nous voilà mangeant et buvant, lui du moins; car pour moi j'examinais le lieu et la mine de nos hôtes. Nos hôtes avaient bien la mine de charbonniers; mais la maison, vous l'eussiez prise pour un arsenal; ce n'étaient que fusils, pistolets, sabres, couteaux et coutelas. Tout me déplut, et je vis bien que je déplaisais aussi; mon camarade, au contraire: il était de la famille, il riait, il causait avec eux; et par une imprudence que j'aurais dû prévoir (mais quoi! s'il était écrit...), il dit d'abord d'où nous venions, où nous allions, que nous étions Français, imaginez un peu! chez nos plus mortels ennemis, seuls, égarés, si loin de tout secours humain! et puis, pour ne rien omettre de ce qui pouvait nous perdre, il fit le riche, promit à ces gens, pour la dépense et pour nos guides le lendemain, ce qu'ils voulurent... Le souper fini, on nous laisse; nos hôtes couchaient en bas, nous dans la chambre haute où nous avions mangé.

ensuite, et se coucha sur les onze heures; le valet de chambre vint nous dire, que son maître serait somnambule cette nuit-là, et que nous vinssions le voir et l'observer. Je le regardai longtemps le flambeau à la main. Il était couché sur le dos et dormait les yeux ouverts, mais fixes et sans aucun mouvement, ce qui était la marque assurée de son accès, à ce que l'on disait. Je lui maniai les mains, qu'il avait très-froides, et le pouls, qui était si lent, que son sang ne semblait pas circuler. Nous jouâmes au trictrac en attendant l'ouverture de cet opéra. A minuit ou environ, le seigneur Agostino tira brusquement les rideaux de son lit, se leva, et s'habilla assez proprement. Je m'approchai de lui le flambeau sous le nez, je le trouvai insensible, avec les yeux toujours ouverts et immobiles. Avant de mettre son chapeau, il prit son boudier, qui était pendu à la quenouille du lit, et dont on avait ôté l'épée de crainte d'accident; car quelquefois ces messieurs somnambules frappent comme des sourds à tort et à travers. En cet équipage le seigneur Agostino fit plusieurs tours dans la chambre, s'approcha du feu, se mit dans un fauteuil, et peu après entra dans un cabinet, où était sa valise. Il y chercha longtemps, renversa tout, et ayant remis les choses en bon ordre, il ferma la valise, et mit la clef dans sa poche, d'où il tira une lettre qu'il mit sur la cheminée. Il gagna la porte de la chambre, l'ouvrit et descendit l'escalier. Quand il fut au bas, un de nous étant tombé rudement, le seigneur Agostino parut s'épouvanter et doubla le pas. Son valet nous avertit de marcher doucement, et de ne point parler, parce que, quand le bruit qui se faisait proche de lui se mêlait à ses songes, il devenait furieux, et courait quelquefois de toutes ses forces, comme s'il était poursuivi. Il traversa

toute la cour qui était très-grande, et alla droit à l'écurie. Il y entra, caressa son cheval, le bridait, et se mit en devoir de le seller; mais n'ayant pas trouvé la selle à l'endroit ordinaire, il parut fort inquiet, et comme un homme qui n'a pas son compte. Il monta à cheval, et galopa jusqu'à la porte de la maison, qu'il trouva fermée. Il descendit de cheval, et, ayant pris un caillou, il frappa à coups redoublés contre l'un des battants. Après plusieurs efforts inutiles, il remonta sur son cheval, le conduisit à l'abreuvoir, qui était à l'autre bout de la cour, le fit boire, alla l'attacher à un poteau, et s'en revint au logis fort tranquillement. Au bruit que les valets faisaient dans la cuisine, il devint plus attentif, s'approcha de la porte, et mit l'oreille au trou de la serrure. Puis passant tout d'un coup de l'autre côté, il entra dans une salle basse, où il y avait un billard. Il fit plusieurs allées et venues autour du jeu, avec les postures d'un joueur. De là il alla mettre les mains sur un clavecin, dont il jouait assez bien, et y fit un peu de désordre. Enfin après deux heures d'exercice, il remonta à sa chambre, et se jeta tout habillé sur son lit, où nous le trouvâmes le lendemain à neuf heures du matin, en la même posture que nous l'avions laissé. Car toutes les fois que son accès le prenait, il dormait huit ou dix heures de suite. Son valet nous dit qu'il n'y avait que deux moyens de faire cesser ces accès, l'un de le chatouiller fortement à la plante des pieds, et l'autre de sonner du cor, ou de jouer de la trompette à ses oreilles.

16. *፲፭፻፲፱ ዓ.ም. ሰኔ ፳፭፻፲፱*

Dieu soit loué de ce qu'à mon dernier voyage au pays j'ai eu le bonheur de vous revoir et de vous trouver en bonne santé. Oh! combien je me sentais

heureux de savoir que vous, pauvre veuve, sans autres ressources que le travail de vos mains et le peu de secours que j'ai pu vous envoyer de temps en temps, vous aviez néanmoins pu vivre heureuse et satisfaite de vous trouver à l'abri du besoin!

Aujourd'hui je me sens encore plus heureux de pouvoir vous donner l'agréable nouvelle que j'ai l'espoir d'obtenir bientôt une place plus lucrative, et qui me mettra à même de vous aider plus efficacement. Votre sincère piété, votre tendresse maternelle m'ont donné de nouvelles forces pour suivre votre exemple et marcher dans le chemin de la vertu: je poursuis avec un nouveau courage mes tournées commerciales. Quoique nous soyons à présent dans la saison la plus rigoureuse, et que déjà il gèle à pierre fendre, j'espère terminer heureusement les affaires dont on m'a chargé, et, après avoir été longtemps commis voyageur, je compte obtenir, en récompense de mes services, la place de premier teneur de livres d'une des principales maisons, et continuer à mériter l'estime et la confiance de mes chefs.

Conformément à ma promesse, je vous donnerai de temps en temps de mes nouvelles pendant ma tournée. Malgré mon habitude de n'écrire que des lettres fort courtes, vous pouvez être sûre d'en recevoir dorénavant de plus détaillées, afin que vous ayez, selon votre désir, plus longtemps le plaisir de les lire. Jusqu'à ce jour mon voyage a été, Dieu merci, très-heureux; il ne m'est arrivé rien de remarquable, hors un événement que je vais vous raconter.

Hier au soir j'arrivai fort tard à Bergheim; je descendis à mon auberge accoutumée. N'ayant point d'affaires dans cette ville, et me proposant d'en repartir le lendemain à l'aube du jour, je me hâtai de

souper et de monter aussitôt dans ma chambre pour me livrer au repos. Mais vers minuit, au moment où j'étais plongé dans le plus profond sommeil, une vive clarté pénétrant dans ma chambre m'éblouit et me réveilla en sursaut. D'abord je crus rêver en voyant les toits des maisons voisines que je savais être tout couverts de neige, briller d'une lueur éclatante comme de l'or en fusion. Je me frottai encore les yeux lorsque tout à coup j'entendis le son lugubre du tocsin et le roulement des tambours parcourant le rues. Je me lève précipitamment, je cours à la fenêtre, et j'aperçois d'épaisses et noires colonnes de fumée qui sortaient d'une maison située au bout de la rue où je logeais. A travers cette fumée s'élançaient des flammes effroyables. Je m'habillai promptement, et je courus au lieu du danger. Les pompes arrivant à la hâte roulaient sur le pavé avec un bruit terrible, mais il y avait encore fort peu de monde assemblé pour les servir. Seulement le propriétaire de la maison incendiée, sa femme et leurs deux enfants étaient là, regardant d'un oeil fixe les flammes dévorantes, se tordant les mains et poussant des cris lamentables; les domestiques et les employés de la maison, lourdement chargés, traînaient toute sorte d'effets dans la rue. Je me plaçai à une pompe, et j'aidai à y conduire l'eau qu'on apportait des fontaines voisines. Peu à peu la place se remplit de monde; les habitants accourus, encore à moitié endormis et à demi vêtus, furent rangés en ordre; on établit des chaînes pour passer les seaux d'eau de main en main.

Tout à coup on entend des cris perçants partir d'une autre façade de la maison incendiée donnant sur une autre rue. Je volai de ce côté où quelque personne en péril appelait au secours. Deux enfants, encore fort jeunes, étaient restés au milieu des

flammes. Les parents, dans l'excès de leur première frayeur ne s'étaient pas encore aperçus de leur absence. Pâle comme la mort, immobile et muet de terreur, le père restait les yeux fixés et les bras étendus vers une fenêtre du troisième étage; la mère tombée à genoux, levait ses bras vers le ciel et implorait la miséricorde divine. Deux autres enfants, un petit garçon et une petite fille, se désolaient à côté de leurs parents, et s'écriaient: O mon Dieu! mon Dieu, le pauvre Antoine et le pauvre François, ils vont périr dans les flammes! O sainte Vierge, intercédez pour nous, afin que le Seigneur daigne les sauver.

En ce moment on apporta une grande échelle à incendie, qu'on appuya contre l'embrasure de la fenêtre. Mais personne n'osait y monter, car une partie de la toiture s'écroulait déjà, de nouvelles colonnes de fumée s'élançaient dans les airs, et d'innombrables étincelles tombaient sur la foule comme une pluie de feu. L'un des deux hommes qui avaient apporté l'échelle s'écria: Retirez-vous; le pignon va s'écrouler aussi. L'autre ajouta: Les pauvres enfants sont perdus! il n'y a pas moyen de les sauver, quand même on aurait la témérité de monter là-haut, il est trop tard. Et il se hâta de s'éloigner; tout le peuple recula épouvanté. En effet, le pignon de la maison, presque tout construit en bois et qui brûlait déjà, commençait à s'incliner; sa chute paraissait imminente. Cependant je me dis: Il faut en courir le risque; à la garde de Dieu! et, après avoir fait le signe de la croix, je montai rapidement l'échelle; j'atteignis heureusement l'embrasure de la fenêtre, et que vis-je, ô ciel! la chambre était tout éclairée de l'horrible lueur de l'incendie; les deux enfants, deux petits garçons en chemise, et charmants comme des anges, se tenaient à genoux

au milieu de cette chambre, et, levant leurs petites mains vers le ciel, ils priaient en sanglotant: Seigneur, ayez pitié de nous; ne nous laissez pas brûler vifs...! Déjà les portes et les boiseries s'enflammaient; j'enfonçai les vitres, et soudain le feu irrité par l'air, éclate avec fureur, une fumée épouvantable sort par la fenêtre. Je cours aux enfants, je les enlève et les porte sur le balcon.

A cette vue, tout le peuple pousse des cris de joie, je me hâte de descendre avec mon double fardeau; mais c'est avec peine que mes pieds trouvent les premiers bâtons de l'échelle, tant la fumée et les flammes m'avaient aveuglé. Je dis à l'un des enfants de se cramponner autour de mon cou, je prends le second sous mon bras, et, de la main qui me reste libre, je tâche d'attraper l'échelle et de m'y affermir. Cette manoeuvre était fort périlleuse. Un cri général, un cri d'effroi retentit dans toute la foule; l'un criait: Il va tomber avec les enfants; un autre criait: Bon Dieu! son dévouement sera-t-il inutile? Les deux enfants aussi pleuraient et appelaient au secours; moi-même je fus saisi de crainte lorsque, chargé de ces deux enfants, n'ayant qu'une main pour me soutenir, j'essayai de descendre cette échelle qui pliait et vacillait sous mes pieds. Mais, grâce à l'assistance divine, je parvins heureusement jusqu'en bas, et les spectateurs m'accueillirent par des acclamations unanimes.

Je me hâtai de porter ces pauvres enfants à leurs parents. A l'aspect du péril où elle avait vu ses deux fils, leur mère s'était évanouie; son mari la prit dans ses bras, et voulut la transporter dans une maison voisine, mais la frayeur et l'inquiétude ne lui en laissaient pas la force, il ne put la porter bien loin! il la posa sur le pavé alors couvert d'une neige épaisse, et se tint à genoux à côté d'elle,

tandis que les deux aînés de leurs enfants soutenaient la tête de leur mère. Lorsque je m'approchai portant sur un bras l'un des jeunes enfants que j'avais sauvés et tenant l'autre par la main, ce dernier me quitta et courut vers son père en poussant un cri de joie: Ah! papa! mon cher papa! Le père se leva, serra l'enfant dans ses bras, et s'écria: Dieu soit loué et remercié! peu m'importe maintenant que toute ma fortune soit dévorée par les flammes, mes biens les plus précieux sont sauvés! L'exclamation du père et la voix chérie de l'enfant qu'il tenait encore embrassé arrivèrent aux oreilles de la mère, et la tirèrent de son évanouissement. Je lui présentai l'autre enfant, elle me l'arracha des mains comme si elle l'eût arraché des flammes; elle le presqua contre son sein, et sa joie fut si vive qu'elle ne put l'exprimer que par des pleurs et des sanglots; mais le regard plein de reconnaissance qu'elle jeta sur moi, je ne l'oublierai de ma vie!

Pour me soustraire aux remerciements de cette pauvre famille, je m'empressai de reprendre mon poste à la pompe. Après quelques heures d'efforts, on vint à bout de maîtriser le feu. Il n'y eut plus de dangers à craindre. L'horloge de l'église venait de sonner six heures, je rentrai dans mon auberge. Mes deux compagnons de voyage enveloppés de leurs manteaux, étaient sur le seuil de la porte, ils m'attendaient avec impatience. Je courus bien vite dans ma chambre chercher mon manteau et mes effets, et, après avoir payé l'hôte et pris à la hâte un bol de café au lait, je montai en voiture avec mes deux compagnons, et nous partîmes.

Je vous raconte tous ces détails, ma chère maman, non par vanité, mais parce que je suis persuadé que ce récit vous fera plaisir. Je vous promets de n'en parler à aucune personne étrangère. Mais

vous et moi, nous ne sommes qu'un cœur et qu'une âme. D'ailleurs je ne puis m'en attribuer aucun mérite: si je me suis trouvé dans le cas de faire une bonne action, l'honneur et la gloire en appartiennent uniquement à Dieu et à vous: c'est Dieu qui m'a inspiré le courage nécessaire, et c'est vous, ma bonne maman, qui m'avez enseigné dès mon enfance à aimer et à servir mon prochain.

Chère maman, je vous écris ces lignes dans l'auberge d'un gros bourg où je viens d'arriver aujourd'hui à la nuit tombante. Demain, toute ma journée sera employée à régler diverses affaires assez importantes avec des marchands détaillants de cet endroit, et je dois partir d'ici dans la matinée d'après-demain; il faut donc que je vous quitte pour prendre un peu de repos. Adieu.

17. Երբ իջնում էր Երեւանը.

Me voilà revenu de ma tournée; et, grâce à Dieu, je suis arrivé sain et sauf, sans avoir éprouvé le moindre accident en route. Mais, hélas! chère maman, j'ai trouvé tout changé ici! En descendant de voiture j'ai couru chez M. Walter, mon patron, le cœur encore rempli de joie d'avoir à lui rendre compte de l'heureux succès de ma tournée commerciale. M. Walter était dans son comptoir; je m'y rendis avec empressement, mais, jugez de ma consternation! lui qui, autrefois, me traitait avec tant de bonté et d'affabilité, et qui avait l'habitude de m'embrasser toutes les fois que je revenais de voyage, resta immobile dans son fauteuil, me reçut d'un air glacial, et les regards qu'il jetait sur moi n'exprimaient que la colère et le mépris. Après avoir pris froidement mon portefeuille et mon carnet contenant le compte rendu de mes opérations, il m'adressa ces paroles foudroyantes: C'est bon, j'exami-

nerai cela une autre fois. Allez-vous-en, tout est fini entre nous; vous ne pouvez plus rester à mon service. L'emploi de teneur de livres que je vous avais destiné, je l'ai donné à un homme plus fidèle, et la place de commis voyageur qui se serait trouvée vacante par votre promotion, vient d'être donnée à un brave jeune homme qui mérite plus de confiance que vous. Sortez, et ne vous avisez jamais de remettre les pieds chez moi.

Je fus tellement consterné de cette réception si inattendue, que je restai comme pétrifié, et je fus un bon moment sans recouvrer l'usage de la parole. Enfin je m'écriai: Est-il possible que vous me traitiez ainsi, Monsieur Walter, vous qui êtes mon bienfaiteur! Comment donc ai-je eu le malheur d'encourir votre colère?

Ne me nommez plus votre bienfaiteur, répliqua-t-il d'un ton irrité; vous ne savez que trop comment vous avez payé mes bontés par la plus noire ingratitude, et abusé de ma confiance pour me voler.

Monsieur! répondis-je, indigné à mon tour, prenez garde à ce que vous dites! Je ne suis pas un voleur. Qui a osé me calomnier ainsi auprès de vous pendant mon absence? Nommez-moi cet être vil, confrontez-moi avec lui à l'instant même.

C'est un très-honnête homme, répondit mon patron; il a cru de son devoir d'appeler mon attention sur vos démarches: j'hésitai longtemps à l'écouter, mais enfin les preuves les plus évidentes m'ont convaincu de votre infamie.

De quelle infamie? m'écriai-je: parlez, je ne me sens coupable d'aucune mauvaise action. Parlez, Monsieur, expliquez-vous.

Vous le voulez? répondit-il. Eh bien, je vais m'expliquer.

Cette explication, ma chère maman, serait inintelligible pour vous, parce que vous ignorez beaucoup de circonstances qui s'y rattachent. Il faut donc que je vous raconte quelques faits qui ont précédé et amené cette scène, et que je reprenne mon récit de plus loin.

Vous saurez que mon patron, M. Walter, est un amateur de médailles; il cherche avec passion celles qui, par leur antiquité ou leur rareté ou à cause des événements historiques à l'occasion desquels elles ont été frappées, soit enfin par le fini de leur exécution, ont une très-grande valeur à ses yeux. Il en a déjà formé une magnifique collection qu'il augmente encore tous les jours. On l'accuse même de pousser cette manie un peu trop loin, et plusieurs fois ses amis l'en ont plaisanté. Moi aussi, j'aimais à considérer souvent ces belles médailles; j'ai parfois réussi à déchiffrer les inscriptions de quelques antiques monnaies romaines dont mon maître n'avait pu découvrir le sens. A compter de ce moment, il ne manqua plus de me montrer chaque médaille ou pièce de monnaie rare dont il venait de faire l'acquisition, souvent à un prix fou, et il me témoignait encore plus d'amitié et de confiance qu'auparavant.

Or, un peu avant l'époque fixée pour mon dernier voyage, il vit disparaître à différents intervalles quelques-unes de ces médailles qu'il avait l'habitude de laisser soit sur son bureau, soit sur la cheminée de son cabinet, afin de s'amuser de temps en temps à les considérer ou à les montrer aux personnes qui venaient le voir. Ces larcins, souvent répétés, le surprirent d'autant plus qu'ordinairement ces pièces n'étaient qu'en argent, ou même en étain ou en cuivre, et par conséquent ne pouvaient avoir quelque valeur que pour un amateur tel que lui.

Depuis mon départ ces vols cessèrent. Cependant, parmi ces médailles de cuivre ou d'étain, il en plaçait à dessein quelques-unes en or et en argent, et se tenait aux aguets pour surprendre le larron; mais ce fut en vain, toutes les pièces restèrent où ils les mettait, pas une seule ne disparut.

Un ami de M. Walter, mais dont celui-ci refusa nettement de me dire le nom, lui avait confidentiellement insinué qu'étant aussi amateur de médailles antiques, et de plus, connaisseur, je pourrais bien avoir cédé à la tentation de m'en approprier quelques-unes des plus rares. Cependant mon patron repoussa cet indigne soupçon, et me déclara incapable d'une pareille bassesse.

Un jour, deux étrangers de distinction passant par cette ville, vinrent rendre visite à M. Walter, et lui témoignèrent le désir de voir sa collection de médailles. Il s'empessa de leur montrer toutes ses pièces rangées en ordre et renfermées dans de nombreux tiroirs. Il les leur fit examiner une à une, et vanta leur antiquité, leur beauté ou leur rareté. A la fin, il leur dit: A présent, Messieurs, je vais vous montrer les deux médailles les plus rares et les plus belles qui aient jamais existé. C'étaient deux médailles en or, de dimensions vraiment extraordinaires, de l'or le plus pur et d'une exécution admirable, conséquemment d'une très-grande valeur sous tous les rapports; il avait soigneusement conservé ces deux belles pièces dans un étui de maroquin doublé de velours, afin de les garantir de toute espèce de détérioration. Les deux étrangers témoignèrent une vive curiosité au moment où M. Walter tirant l'étui de dessous sa case vitrée l'ouvrit lentement et d'un air d'importance: enfin le précieux étui s'ouvre.... Mais, ô surprise, ô terreur! il se trouva vide: les deux médailles qu'il devait renfer-

mer avaient disparu! Mon patron entra dans une colère épouvantable. Si on lui avait pris tous ses rouleaux d'or dans son coffre-fort, il n'aurait pas été aussi furieux. Oh! le scélérat! l'infâme voleur! s'écria-t-il avec une telle rage que les deux étrangers, effrayés, se hâtèrent de prendre leur chapeau et leur canne et de se retirer en lui exprimant combien ils étaient sensibles à sa douleur.

Dès lors mon patron fut dans la ferme persuasion que c'était moi qui avais volé les médailles d'or. Il n'avait pas manqué un seul jour de visiter son médaillier, c'est ainsi qu'il nomme la petite armoire vitrée où ses médailles sont rangées en ordre; il avait chaque jour ouvert tous les tiroirs, mais en se bornant au plaisir d'examiner les pièces qu'il s'était procurées le plus récemment. Quant aux autres, notamment les deux grandes médailles d'or dont je viens de parler, comme il les possédait depuis bien des années et qu'il les avait déjà examinées plus de mille fois, il ne lui était pas venu dans l'idée de les revoir encore. L'étui se trouvant toujours à sa place, il ne songeait pas qu'on pût les lui voler. Quand il ne les y trouva plus, il lui parut évident que c'était moi qui étais le voleur. Il soutint que j'avais choisi exprès la veille de mon départ pour les dérober, afin que, s'il venait à s'apercevoir de ce larcin dans l'intervalle de mon absence, ses soupçons tombassent sur d'autres que moi. J'avais laissé ma malle dans ma chambre, et remis à mon patron les clefs de la malle et de la chambre, me contentant de prendre pour le voyage une valise remplie des effets les plus indispensables. Dans le premier transport de sa colère, mon patron monta à ma chambre, ouvrit ma malle et trouva au fond les deux médailles soigneusement enveloppées et cachées dans un bonnet de nuit. Mais autant le

pauvre M. Walter était enchanté de retrouver ses médailles favorites, autant il fut affligé en pensant que c'était moi qui avais pu me rendre coupable d'une pareille infamie, moi, qu'il avait honoré de toute sa confiance!

D'après tous ces détails que M. Walter venait de me donner, la chose me parut bien claire. Un misérable, que je ne connais pas encore, voulant me faire perdre la confiance et l'amitié de mon patron, avait certainement soustrait les premières médailles dérobées, celles de cuivre et d'étain; et le même, à coup sûr, avait également volé les deux médailles d'or, les avait cachées dans ma malle et avait donné à mon patron l'idée de les y aller chercher. Je voulus essayer de démontrer cela à M. Walter, mais à peine s'il m'écouta, ou bien il donnait à tout ce que je lui disais pour ma justification, une tout autre tournure; par exemple, quand je lui dis: Si j'avais volé ces précieuses médailles et si je les avais cachées dans ma malle, je me serais bien gardé de vous en remettre les clefs, il s'écria: C'est justement l'adresse de cette manoeuvre qui me prouve que vous êtes un voleur consommé; cette apparente loyauté n'était qu'un leurre pour me tromper et m'empêcher d'aller fouiller dans vos effets et d'y chercher les objets volés. Retirez-vous de devant mes yeux, et félicitez-vous de ce que je ne pousse pas la sévérité jusqu'à vous traduire devant les tribunaux, et à vous faire subir la peine que vous n'avez que trop méritée. Mais, en mémoire de votre défunt père que j'estimais comme un parfait honnête homme, et par considération pour votre respectable mère qui mourrait de chagrin si elle venait à connaître cette affaire, je veux bien cacher votre crime et n'en rien dire à personne.

Je voulais toujours me justifier, mais il se leva, ouvrit la porte et me dit: Sortez sur-le-champ de

chez moi, et dépêchez-vous de faire prendre votre malle et vos effets: je ne veux plus souffrir dans ma maison ni votre personne ni rien qui soit à vous.

Ce n'est point devant vous, ma chère maman, que j'aurai besoin de protester de mon innocence; depuis ma plus tendre enfance vous avez mis dans mon coeur la crainte de Dieu et le plus religieux respect pour ses saints commandements. Vous avez trop bien pénétré mon âme de l'horreur du péché, même du moindre péché, pour que j'aie pu m'oublier jusqu'au point de devenir un misérable voleur. Aussi vous n'avez jamais entendu dire que j'aie dérobé une obole à qui que ce soit. Je suis donc persuadé que vous serez convaincue de mon innocence; mais il est désolant de me voir ainsi attaqué dans mon honneur. Ma soudaine rupture avec M. Walter a fait la plus grande sensation dans la ville; on savait que le poste de teneur de livres m'était promis, et non-seulement je ne l'ai point obtenu, mais encore on me voit quitter si brusquement la maison de mon patron! Tout cela ne laisse point que d'exciter l'attention générale. On ne sait quels motifs imaginer; on fait mille conjectures, et les bruits les plus divers circulent dans le public; mais j'ai la ferme confiance que Dieu fera éclater mon innocence au grand jour.

En attendant, j'ai loué ici une chambre garnie; c'est une petite mansarde, à peine pourvue des meubles les plus nécessaires. Je partage mon temps entre la prière et l'étude; je sors rarement, et je donne des leçons de mathématiques et de langue anglaise, afin d'avoir quelque occupation utile et de gagner ma vie honnêtement. Adieu; ma chère maman, portez-vous bien, et ne vous affligez pas.

18. ተገቢውን ጥያቄውን ጥያቄውን፡

Grâces et louanges soient rendues au Seigneur, qui a fait connaître mon innocence. Il faut que je vous raconte en détail un mémorable événement dont l'issue a eu pour moi des suites très-heureuses.

Vous vous souvenez sans doute encore de l'incendie dont je vous ai parlé dans ma lettre du . . . et où, grâce à l'assistance divine, j'ai eu le bonheur de sauver deux jeunes enfants. Le père de ces enfants, M. Bellini, avait précédemment prêté à un marchand de notre ville, nommé Rusard, une somme de trois mille francs. Par suite de son désastre, M. Bellini eut besoin de cet argent. Le marchand Rusard était décédé; mais son fils avait reconnu la dette, et promis de l'acquitter, il avait jusqu'alors ponctuellement payé l'intérêt. M. Bellini écrivit donc à M. Rusard fils, pour lui redemander le capital à la fin du prochain trimestre. Comme il le croyait honnête homme, il eut l'imprudence de faire connaître dans cette lettre que l'obligation signée par M. Rusard père, ainsi que la correspondance de Rusard fils, se trouvait au nombre des papiers qui avaient été la proie des flammes, et, de son côté, le jeune Rusard eut la déloyauté de profiter de cette imprudente confiance pour nier la dette, soutenant que jamais son père n'avait emprunté cette somme, et que lui n'avait jamais eu connaissance de cet emprunt. M. Bellini se vit donc forcé de traduire son débiteur devant les tribunaux. Les indices qu'il avait à produire en justice donnaient à sa réclamation toutes les apparences de vérité; mais l'absence de la pièce principale, le reçu de Rusard père, ne permettait pas d'y faire droit. Le tribunal déféra donc le serment à M. Rusard fils. Celui-ci, traitant le demandeur d'imposteur effronté, avait lui-même offert au tribunal d'affirmer solennel-

lement et sous la foi du serment, qu'il n'avait jamais eu aucune connaissance de cette prétendue créance. Cela suffit, répliqua M. Bellini, j'aime mieux perdre mestrois mille francs que de vous laisser faire un faux serment: le parjure est un crime dont la seule idée m'épouvante, je veux vous en épargner la honte, et je déclare m'opposer à ce que vous prêtiez le serment. Les poursuites furent donc indéfiniment ajournées, et l'on ne songea plus à cette affaire.

Au printemps dernier, M. Bellini, voulant faire reconstruire sa maison jusque dans les fondements, fit déblayer le terrain. Cette opération n'avait pu avoir lieu plus tôt, parce que l'énorme quantité d'eau qu'on avait jetée sur les décombres encore fumants pour éteindre tout à fait le feu, s'était gelée et qu'ensuite une neige abondante l'ayant recouverte, le tout avait présenté durant l'hiver une masse compacte de cendres et de glace. Pendant tout le travail, M. Bellini resta sur les lieux. On retrouva au milieu des ruines beaucoup d'objets plus ou moins endommagés, et quantité d'or et d'argent fondus. Enfin, contre toute attente, on trouva aussi une petite cassette fortement doublée en fer, dans laquelle M. Bellini avait l'habitude de renfermer ses papiers les plus importants. Le plancher sur lequel se trouvait cette précieuse cassette s'était écroulé, et probablement avait entraîné sur elle une si grande masse de débris qu'elle fut assez bien préservée de l'action des flammes, en sorte que les papiers qu'elle renfermait, au lieu d'être consumés, furent seulement jaunis, ce qui ne les empêchait pas d'être encore parfaitement lisibles.

Monsieur Bellini n'eut rien de plus pressé que d'aller déposer au parquet du tribunal l'obligation de trois mille francs, souscrite par Rusard père, ainsi que la correspondance autographe de Rusard fils, relativement à cette dette. Celui-ci fut appelé; quand

il vit les papiers, il pâlit, il trembla, il lui fut alors impossible de nier la créance. Le tribunal l'a condamné à payer le capital contesté, avec les dommages et intérêts et les frais du procès. En outre, pour avoir voulu prêter un faux serment devant la justice, ce dont on avait dressé procès-verbal, parce qu'il avait eu l'effronterie de demander acte de sa proposition, il fut condamné à une forte amende et à plusieurs années d'emprisonnement.

C'était ce même Rusard fils, qui sous prétexte de se perfectionner dans les affaires commerciales, s'était introduit chez M. Walter, en sollicitant la faveur de travailler quelques heures par jour dans son bureau, sans appointements. Il savait adroitement flatter M. Walter, sa mise était toujours fort propre, élégante même; il se montrait fort habile dans ses écritures, et extraordinairement laborieux. C'était encore lui qui avait insinué à M. Walter de si odieux soupçons à mon égard, et qui était devenu teneur de livres à ma place.

Aussitôt que M. Walter eut connaissance du procès de Rusard, et de sa condamnation comme fripon et parjure, une vive lumière frappa son esprit. Il alla vite trouver le chef de la police, fit la déclaration du vol de ses médailles, et demanda et obtint qu'on procédât sur-le-champ à une perquisition judiciaire dans le domicile de Rusard. Effectivement on trouva les médailles dans un tiroir de commode, et le parjure Rusard subit à présent même un nouveau jugement pour vol et dénonciation calomnieuse.

N'étant point sorti depuis plusieurs jours et n'ayant vu personne, j'ignorais complètement tout ce qui s'était passé concernant Rusard. Tout à coup je vis M. Walter entrer dans ma mansarde; il courut à moi les bras ouverts, et me pressa sur son sein, en s'écriant: Oh! mon cher Alois, j'ai commis une

horrible injustice envers vous; je viens vous en demander pardon. Ce fripon de Rusard m'a indignement trompé; c'est lui qui avait volé mes médailles de bronze dans mon cabinet, et ensuite, comme je le vois clairement aujourd'hui, c'est lui qui avait pris les deux médailles d'or pour les cacher dans votre malle, et vous ravir ma confiance. J'ai été trop crédule et trop emporté; il est vrai que si les objets volés n'avaient été précisément ceux auxquels je tenais le plus, la perte m'aurait beaucoup moins affecté, et j'aurais conservé assez de calme pour réfléchir. Mais quand le coeur de l'homme s'est livré à une passion quelconque, sa raison devient trop souvent le jouet du premier imposteur qui sait flatter ses goûts favoris, ou bien il se trompe lui-même: c'est ce qui m'est arrivé. Oh! que j'étais aveugle, que j'ai été injuste à votre égard, mon cher Alois! pourrez-vous me pardonner? Il me tendait les bras, je m'y précipitai en versant des larmes de joie, et nous fûmes réconciliés.

Maintenant, reprit-il, faites-moi le plaisir de rentrer tout de suite chez moi. Dès aujourd'hui vous serez mon caissier et mon premier teneur de livres; le cumul de ces deux emplois doublera vos appointements. Rusard est en prison, et ces jours-ci les gendarmes le conduiront à la maison de force pour y subir la juste peine à laquelle il vient d'être condamné.

Je témoignai ma surprise, et demandai par quel heureux hasard l'odieuse fourberie de Rusard avait été dévoilée. — Quoi! vous ne savez donc pas encore ce qui s'est passé! s'écria M. Walter. Asseyez-vous, et écoutez le récit des fraudes criminelles de cet infâme imposteur.

M. Walter me raconta alors tout ce qui était arrivé, la créance reniée, l'offre du faux serment,

et les médailles de bronze volées et trouvées dans le tiroir de la commode de Rusard. Je l'interrompis souvent en m'écriant: Comment est-il possible! Rusard s'est rendu coupable de tous ces péchés! il a pu agir si perfidement à mon égard, lui, qui ne cessait de me témoigner tant d'estime et d'affection, et dont tous les discours ne respiraient que vertu et sainteté?

— Oui, l'hypocrite voulait obtenir ma fille unique en mariage. Il s'efforçait de gagner mon estime en se montrant laborieux, de s'insinuer auprès d'Amélie par l'élégance de sa toilette et de ses manières, et de capter les bonnes grâces de ma femme par un vernis de dévotion. L'audace de se servir du manteau de la religion pour cacher sa perversité, est encore ce qu'il y a de plus abominable dans sa conduite. Mais Dieu, dont l'oeil perçant pénètre les plus profonds replis du coeur humain, a démasqué l'hypocrite et confondu l'impie, et l'a livré à la punition qu'il avait méritée. Venez, mon cher Alois; nous avons assez parlé de ce misérable, venez avec moi, ma famille et mes commis brûlent du désir de vous revoir.

Nous traversâmes toute la ville en nous donnant le bras. Le bruit de cette histoire s'était déjà répandu partout, et nous vîmes tous les passants nous saluer avec un air d'estime et de satisfaction. Quand nous arrivâmes devant la maison de mon patron, nous trouvâmes sous le portail la mère et la fille, les commis et les garçons de magasin, la cuisinière et les servantes, et toutes ces personnes m'accueillirent avec des acclamations de joie. Nous montâmes dans les appartements, et comme c'était l'heure du dîner, Mme. Walter eut la bonté de m'adresser ces paroles: Cette journée est pour nous tous une véritable fête de famille; et je regrette de

n'avoir pas eu le temps d'ordonner un repas plus digne d'un si beau jour. En achevant ces mots, elle me présenta la main, et j'eus l'honneur de la conduire à la salle à manger. On se mit à table, M. Walter fit apporter le meilleur vin de sa cave, et porta le toast: A la probité reconnue!

Tout à coup nous entendîmes du bruit dans la rue; la foule accourait de tous côtés; nous nous approchâmes de la fenêtre. Un piquet de gendarmerie escortait une charrette, et nous y vîmes un homme assis sur une botte de paille, les pieds et les mains chargés de fers... C'était Rusard, déjà revêtu de l'uniforme des condamnés détenus à la maison de force. Quand je le vis si malheureux, le visage pâle et les traits abattus, je ne pus m'empêcher de le plaindre. Mais M. Walter s'écria: Le misérable! il aura le temps de méditer sur la vérité du proverbe qui dit: il n'y a point de trame si subtilement ourdie, dont les fils ne finissent par se montrer à tous les yeux.

Adieu, chère maman; unissez-vous à moi pour remercier le bon Dieu.

9. 0-0-0-0-0-0 1-0-0 0-0

2-2-2-2-2 2-2-2-2-2

PERSONNAGES.

M. Deauval.	Mme. Joinville.
Marcellin, son fils.	Emilie, sa fille.
Henriette, sa fille.	Hubert, garde.

(La scène est dans un champ, qu'on vient de moissonner, et sur lequel il y a encore plusieurs monceaux de gerbes. On voit d'un côté une maison, de l'autre des cabanes de paysans, et en général tout ce qui peut décorer un séjour champêtre).

SCÈNE I.

(Le théâtre représente un champ de blé couvert de gerbes.)

Emilie (tenant des deux mains, par les anses, une corbeille pleine d'épis. Elle va s'asseoir auprès d'une gerbe). Allons, voilà qui n'est pas mal commencé. Quelle joie pour ma pauvre mère! (Elle pose sa corbeille à terre, et regarde dedans d'un air satisfait.) Ce vieux moissonneur! avec quelle bonté il m'a rempli ma corbeille! J'aurais eu beau courir ça et là tout le jour, je n'en aurais jamais ramassé la moitié. Que le bon Dieu l'en récompense! Voici encore quelques épis à terre! quand je n'en glanerais qu'une poignée ou deux... (Elle enfonce des deux mains les épis dans la corbeille.) Je les ferai bien entrer en pressant un peu; et puis, n'ai-je pas mon tablier? (Elle se lève, prend d'une main les deux bouts de son tablier, et s'appête de l'autre à y jeter les épis qu'elle ramasse, lorsqu'elle entend du bruit.) Mon Dieu! voici un homme qui vient à moi d'un air fâché; je ne crois pas avoir fait du mal pourtant... (Elle retourne à sa corbeille, la reprend, et veut s'en aller.)

SCÈNE II.

Emilie. Hubert.

Hubert. (l'arrêtant par le bras). Ah, petite voleuse! je vous y prends.

Emilie. Que voulez-vous dire, monsieur? Je ne suis pas une petite voleuse; je suis une honnête petite fille, entendez-vous?

Hubert. Une honnête petite fille! toi, une honnête petite fille! (Il lui arrache la corbeille des mains.) Que portez-vous donc là-dedans, l'honnête petite fille?

Emilie. Des épis, comme vous voyez.

Hubert. Et ces épis ont apparemment poussé dans ta corbeille.

Emilie. Ah! s'ils poussaient dans ma corbeille, je n'aurais pas besoin de prendre tant de peine à les ramasser dans les champs.

Hubert. C'est donc volé?

Emilie. Monsieur, ne me traitez pas si vilainement, je vous prie; j'aimerais mieux mourir de faim avec ma mère, que de faire ce que vous dites là.

Hubert. Mais ils ne sont pas venus se jeter d'eux-mêmes dans la corbeille, de par tous les diables?

Emilie. Mon Dieu! vous me faites peur avec vos jurements. Ecoutez-moi. J'étais allée glaner dans ce champ là-bas. Il y avait un bon vieillard qui me voyait faire. La pauvre enfant, a-t-il dit, qu'elle a de peine! je veux la secourir. Il y avait des gerbes couchées sur son champ; il en a tiré de pleines poignées d'épis, qu'il a jetées dans ma corbeille. Ce que l'on donne au pauvre, disait-il, Dieu le rend, et...

Hubert. Ah! j'entends. Le vieillard de ce champ là-bas t'a donné plein ta corbeille d'épis, que tu prends ici dans nos gerbes, n'est-il pas vrai?

Emilie. Allez plutôt lui demander à lui-même, il pourra vous le dire.

Hubert. Que j'aïlle courir là-bas! Oh bien! tu n'as qu'à attendre: je t'ai prise ici, tout est dit.

Emilie. Mais quand je vous dis que je n'ai touché à aucune gerbe! Le peu d'épis que j'ai dans mon tablier, je les ai ramassés à terre, parce que j'ai cru que cela était permis. Cependant si vous y avez du regret, je suis prête à vous les rendre, tenez voilà les vôtres.

Hubert. Non, non, ceux-ci resteront avec ceux-là; et où la corbeille restera, il faudra bien que tu restes aussi. Allons, suis-moi dans le chenil.

Emilie. *(avec effroi).* Comment! que dites-vous, mon brave homme?

Hubert. Ah, oui, ton brave homme! je serais bien plus brave homme, si je te laissais échapper, n'est-ce pas? Dans le chenil, te dis-je; allons, allons!

Emilie. Ah! je vous supplie, pour l'amour de Dieu, je n'ai ramassé ici, je vous assure, que la poignée d'épis que je vous ai rendue. Que dirait ma pauvre mère, si je ne rentrais pas de la journée, si elle apprenait que l'on m'a mise en prison? Elle est capable d'en mourir.

Hubert. Je ne suis pas ici pour avoir pitié des gens; j'y suis pour les arrêter, lorsqu'ils entrent sur les terres de mon maître, et les mener en prison.

Emilie. Mais lorsqu'on n'a rien fait, lorsqu'on est innocent comme moi.

Hubert. Oui, parle-moi de ton innocence. Venir nous voler une pleine corbeille d'épis, et me faire ensuite mille menteries! Allons, allons, qu'on me suive.

Emilie. *(Elle tombe auprès d'une gerbe.)* Ah! mon cher Monsieur! ayez pitié de moi. Prenez; si vous voulez, ma corbeille: hélas! ma petite provision ne vous rendra guère plus riche, mais laissez-moi aller, je vous en prie; si ce n'est pas pour moi, que

ce soit pour ma pauvre mère: je suis toute sa consolation, tout son secours.

Hubert. Si je te laisse aller, ce n'est pas pour ta mère, au moins, je t'en avertis; je voudrais la voir à cent lieues; c'est pour toi seule, parce que tes pleurnicheries m'ont un peu remué le cœur. Mais n'attends pas que ta corbeille te suive; je la confisque pour la justice; et puis, c'est vendredi jour d'audience; M. le bailli prononcera une bonne amende: si on ne la paie pas, en prison, et chassée du village. *(Il charge la corbeille sur son épaule. Emilie pleure à chaudes larmes, et se jette à ses genoux.)* Allons, ne m'étourdis plus, ou tu verras ce qu'on y gagne. *(Il s'éloigne en grommelant.)* Mais voyez donc si on n'était pas toujours à les épier, tout petits qu'ils sont, ils nous enlèveraient, je crois, jusqu'à la terre de nos champs.

SCÈNE III.

Emilie *(seule.)*

(Elle s'assied à terre, et s'appuie la tête sur une gerbe. Elle pleure quelques moments en silence; enfin elle se lève, et regarde autour d'elle.) Ah, il s'en est allé ce méchant homme! il m'emporte toute ma joie. Je perds tout, mes épis, ma jolie corbeille; et qui sait ce qui nous en arrivera, à ma mère et à moi? *(Après une petite pause.)* Que ces petits oiseaux sont heureux! il leur est au moins permis de venir prendre quelques grains pour leur repas, et moi. . . Mais qui sait si un méchant homme comme celui-ci n'est pas à les guetter, pour les tuer avec son fusil? Je vais les faire envoler, et je m'en irai; car peut-être me punirait-on encore d'avoir reposé ma tête sur cette gerbe. . . Mais qui sont ces deux enfants qui s'avancent?

SCÈNE IV.

Emilie. Marcellin. Henriette.

Emilie. (*essuyant ses larmes*).

Marcellin. Ha! ha! c'est donc toi, petite fille, que le garde vient de surprendre à voler les épis de nos gerbes?

(*Les sanglots empêchent Emilie de répondre*).

Henriette (*la regarde avec attention, et tire à part son frère*). Elle a l'air d'une bonne petite fille, Marcellin. Elle pleure; ne l'afflige pas davantage par tes reproches. Le peu d'épis qu'elle a ramassés, ne vaut pas la peine... (*Elle va à elle.*) Ma pauvre enfant! qu'as-tu donc à pleurer?

Emilie. C'est de voir que l'on m'accuse sans sujet, et que vous me croyez peut-être coupable.

Marcellin. Tu ne l'es donc pas?

Emilie. Non, vous pouvez m'en croire. J'étais allée glaner dans ce champ là-bas... Un vieux moissonneur a pitié de ma peine, et remplit ma corbeille d'épis. Je viens ensuite ici en ramasser quelques autres que je vois éparpillés ça et là. Votre méchant garde me trouve auprès de cette gerbe et m'accuse de voler. Il me prend ma corbeille, et il m'aurait mise en prison, si, par mes prières et par mes larmes pour ma mère, je n'avais tant fait qu'il m'a laissée aller.

Henriette. Ah! j'aurais bien voulu voir qu'il t'arrêtât! Nous avons un bon papa, qui ne souffre pas qu'on fasse du mal aux pauvres, et qui t'aurait fait bien vite relâcher.

Marcellin. Oui, et qui te fera bientôt rendre ta corbeille, je t'en réponds.

Emilie (*avec joie*). Oh! le croyez-vous, mon cher petit monsieur!

Henriette. Marcellin et moi nous allons tant le prier... Sois tranquille. Il n'est jamais si content

de nous, que lorsque nous lui parlons en faveur des pauvres gens. Et nous pourrions même te faire rendre ta corbeille sans lui en parler.

Emilie. Ah! que vous êtes heureuse, ma jolie petite demoiselle, de n'avoir besoin du secours de personne, et de pouvoir même secourir les autres!

Marcellin. Tu es donc bien pauvre, ma chère enfant?

Emilie. Il faut bien l'être pour venir ramasser ici son pain avec tant de douleur.

Henriette. Quoi, c'est pour du pain que tu viens chercher des épis! Je croyais, moi, que c'était pour faire cuire les grains sur une pelle bien rouge, et les manger ensuite, comme nous le faisons quelquefois, mon frère et moi, quand personne ne nous regarde?

Emilie. Eh! mon Dieu, non; ma mère et moi nous voulions battre ces épis, et en donner les grains au meunier pour avoir de la farine et en faire du pain.

Henriette. Mais, ma pauvre enfant, tu n'en auras pas grand'chose, et cela ne vous durera pas longtemps.

Emilie. Eh quand nous n'en aurions que pour un jour ou deux, c'est encore un ou deux jours de plus que ma mère et moi aurions à vivre.

Marcellin. Eh bien! pour que tu aies encore un autre jour d'assuré, je vais te donner, une pièce de douze sous que j'ai gardée la dernière, parce qu'elle est toute neuve.

Emilie. Ah! mon cher petit monsieur, tant d'argent! Non, non, je n'ose le prendre.

Henriette (*en souriant*). Tant d'argent! Prends, prends toujours. Si j'avais ma bourse sur moi, je t'en donnerais bien davantage. Mais je te le garde, et tu n'y perdras rien.

Marcellin (*lui présentant encore la pièce*).

Emilie (*rougit, reçoit la pièce, et lui serre la main sans lui répondre*).

Marcellin. Ce n'est pas assez. Je vais courir à toutes jambes après notre garde, et il faudra bien qu'il me rende la corbeille, ou autrement . . .

Emilie. Ah! ne vous donnez pas cette peine. Vous me promettez de me secourir, c'est assez pour moi.

Henriette. Dis-moi où loges-tu?

Emilie. Ici, dans le village.

Marcellin. Nous ne t'avions pas encore vue, et cependant nous venons ici tous les ans avec notre papa, au temps de la moisson.

Emilie. Nous n'y sommes que depuis huit jours. C'est chez une bonne vieille, qui s'appelle Marguerite, et qui a montré bien de l'amitié à ma mère; ah, une bien grande amitié!

Henriette. Quoi, la vieille Marguerite?

Marcellin. Nous la connaissons. C'est la veuve d'un pauvre tisserand qui n'avait pas d'ouvrage. Mon papa la fait venir quelquefois pour ratisser le jardin.

Henriette. Veux-tu me conduire chez ta mère?

Emilie. Ce serait pour elle trop d'honneur. Une noble demoiselle comme vous. . .

Henriette. Va, va; notre papa ne veut point que nous nous croyions plus nobles que les autres; et si tu n'as pas d'autres raisons. . .

Emilie. Non, au contraire, vous pourrez m'aider à la consoler de la perte de ma corbeille et de mes épis. Et puis ce méchant homme qui nous a encore menacées.

Marcellin. Ne crains rien de ses menaces. Tandis que ma soeur ira avec toi chez ta mère, je vais courir après lui, et sûrement. . . Reviendras-tu ici?

Emilie. Si vous me l'ordonnez, mon cher petit monsieur.

Marcellin. Ta corbeille y sera avant que tu sois de retour.

Emilie. Peut-être que je vous amènerai ma mère pour vous faire ses remerciements.

Henriette. Allons, allons, courons la trouver.
(*Elle prend Emilie par la main et sort avec elle.*)

SCÈNE V.

Marcellin (*seul*).

Que nous sommes heureux, ma soeur et moi, de n'être pas obligés, comme cette pauvre enfant, d'aller ramasser de tous côtés des épis pour vivre! En vérité, cette petite parle comme si elle était née quelque chose, elle n'a point l'air malpropre et déguenillé de nos filles de paysans. Oh! j'obtiendrai sûrement de mon papa. . . Mais le voici qui vient avec Hubert. Bon, la corbeille est aussi de la compagnie.

SCÈNE VI.

Marcellin. M. Deauval. Hubert.

Marcellin (*en courant à son père*). Ah, que je suis aise, mon cher papa, de vous rencontrer! . . .
(*à Hubert.*) Rendez-moi cette corbeille.

Hubert. Doucement, doucement, monsieur; vous allez m'arracher le cou.

M. Deauval. Que veux-tu faire de cette corbeille, Marcellin?

Marcellin. Elle appartient à une pauvre petite fille, à qui ce vilain Hubert l'a prise, avec les épis qu'on lui avait donnés. Vous saurez tout mon papa.

Hubert. Ha! ha! on est donc vilain pour faire son devoir, et pour ne pas aider les voleurs à faire leurs coups? Premièrement, je ne les empêche point de glaner tant qu'ils veulent, lorsque la moisson est hors du champ; mais tant qu'il y reste une gerbe. . .

Marcellin (*ironiquement*). Que ne dis-tu aussi lorsque les champs sont en friche ou couverts de neige. Il y a grand'chose à ramasser, n'est-ce pas, lorsque la moisson est rentrée?

Hubert. Vous n'entendez rien du tout à cela,

Monsieur. — Secondement, qui peut nous répondre que ce ne sont pas des voleurs?

Marcellin. Des voleurs, grand Dieu! des voleurs! La petite fille m'a dit qu'elle n'avait pris ici aucun épi, et que c'était un vieux moissonneur du champ voisin qui lui avait rempli sa corbeille.

Hubert. Bon, elle vous l'a dit: comme s'il y avait un mot de vérité dans ce que ces gens-là nous disent! Je l'ai surprise ici sur une gerbe.

M. Beauval. Qui détachait des épis?

Hubert. Je ne dis pas tout à fait cela. Mais sais-je moi ce qu'elle avait fait avant mon arrivée? Et puis, n'est-ce pas un mensonge que cette histoire d'un vieux moissonneur qui lui a rempli sa corbeille? Oh, je reconnais bien là nos paysans: ce sont des messieurs si charitables!

Marcellin. Et moi, je soutiens que ces épis lui ont été donnés, car elle me l'a dit, et une si bonne fille ne saurait mentir.

Hubert. Et vous, n'avez-vous jamais menti, Monsieur? Cependant nous vous regardons comme un brave jeune homme.

Marcellin. Entendez-vous, mon papa, comme ce vilain Hubert me traite? (*à Hubert en colère.*) Non, si je mentais, je serais un méchant garçon; mais je ne mens pas, ni la bonne petite fille non plus. Et c'est vous qui êtes un . . .

M. Beauval. Doucement, Marcellin; je suis content jusques-là de ta défense. On doit croire tous les hommes honnêtes gens, jusqu'à ce que l'on soit bien convaincu du contraire; mais on ne doit pas s'emporter contre ceux qui sont d'une opinion différente; et il faut chercher à les ramener avec douceur à des pensées plus consolantes et plus vraies.

Hubert. Non, non, Monsieur, il vaut mieux croire tous les hommes méchants, jusqu'à ce que

l'on voie, à n'en pouvoir douter, qu'ils sont honnêtes: c'est beaucoup plus sage. Lorsque je rencontre un boeuf sur la route, je suppose toujours qu'il a la corne mauvaise, et je me tire de son chemin. Il peut se faire qu'il ne soit pas méchant; mais je ne cours aucun risque à prendre mes précautions. Le plus sûr est toujours le meilleur.

M. Beauval. Si tous les hommes avaient ta façon de penser, Hubert, avec qui pourrions-nous vivre? Et qu'en serait-il résulté entre toi et moi, si, au lieu de te donner un service honnête dans mes terres, pour procurer du pain à un vieux soldat réformé, je t'avais livré à la justice comme un vagabond, qui n'avait ni certificat, ni passe-port?

Hubert. Oui, cela est vrai; mais il est vrai aussi que je suis un honnête homme.

M. Beauval. Je ne te garde auprès de moi que parce que j'en suis persuadé; mais je ne pouvais le croire d'abord que sur ta parole et sur ta physionomie.

Marcellin. O mon cher papa! si vous vous en rapportez à la parole et à la physionomie, vous en croirez plus la petite fille qu'Hubert.

Hubert. Oui-da, Monsieur, regardez-moi en face. Votre papa sera certainement bien content de la physionomie de votre petite fille, si elle lui revient autant que la mienne.

Marcellin. Vraiment oui; il te sied bien avec ta figure d'ours . . .

M. Beauval. Fi donc, Marcellin! — Hubert, connais-tu la petite fille?

Hubert. Oui, je la connais et je ne la connais pas. Je sais qu'elle est ici depuis dix à douze jours avec sa mère; mais comment, et pourquoi elles y sont venues, il n'y a que M. le bailli qui puisse vous en instruire. Vous le dirai-je, Monsieur? C'est bien mal fait à lui de recevoir cette espèce de gens

dans la paroisse, pour y être nourris aux dépens de la communauté.

Marcellin. Eh bien, c'est moi qui les nourrirai, oui, moi.

Hubert. Vous avez donc quelque chose à vous Monsieur?

Marcellin. Si je n'ai rien, mon papa en a assez.

Hubert. En attendant, toute la communauté murmure. Mais lorsqu'on graisse la patte aux gens en place (*il compte dans sa main*), car j'imagine que M. le bailli . . .

Marcellin. Ne voilà-t-il pas qu'il dit aussi des injures de M. le bailli? Je le lui dirai, va.

M. Beauval. Doucement, mon fils. Je vois, Hubert, qu'il est impossible de guérir ton esprit soupçonneux; mais je conçois des soupçons à mon tour. Tu juges que cette petite fille a rempli ici sa corbeille, parce que tu l'as trouvée dans mon champ auprès d'une gerbe; que M. le bailli s'est laissé corrompre pour de l'argent, parce qu'il a reçu une pauvre famille dans le village! Eh bien, je juge aussi que tu n'as retenu la corbeille de la petite fille, que parce qu'elle n'a pas eu de l'argent, ou quelques prises de tabac à te donner, et qu'à ce prix tu l'aurais volontiers relâchée.

Hubert. Quoi, Monsieur! vous pourriez croire?

M. Beauval. Pourquoi ne veux-tu pas que je pense sur ton compte ce que tu te permets de penser sur le compte des autres?

Hubert. Tenez, Monsieur, il vaut mieux que je me taise. Et quand je verrais ces mendiants charger sur leurs épaules vos champs, vos bois et vos prairies... Faut-il porter la corbeille chez M. le bailli?

Marcellin. Oh, non, non, mon cher papa, je vous en supplie.

M. Beauval. Hubert, vous la rapporterez chez la

pauvre femme, et vous ferez vos excuses à la petite fille.

Hubert. Des excuses, Monsieur! des excuses! y pensez-vous? Moi, lui aller faire des excuses, et pourquoi?

Marcellin. Pour l'avoir affligée sans sujet, et pour lui avoir fait l'affront de l'accuser d'une bassesse.

Hubert. Si elles n'ont pas d'autres excuses, ni d'autre corbeille . . .

M. Beauval. Hubert, si j'avais commis une injustice envers vous, je ne balancerais pas à la réparer. Et pour vous en convaincre, j'irai moi-même, je reporterai la corbeille et je ferai des excuses en votre nom.

Hubert. Chargez - vous - en plutôt, Monsieur Marcellin.

Marcellin. Oh, de tout mon coeur! mon cher papa, la petite fille doit revenir à l'instant avec Henriette qui est allée consoler sa mère.

Hubert. En ce cas je n'ai plus rien à faire ici. (*Il s'éloigne en grommelant.*) Je vois que nous allons avoir tant de mendiants dans ce village, qu'il nous faudra bientôt mendier nous-mêmes.

SCÈNE VII.

M. Beauval. Marcellin.

Marcellin. Mon papa, entendez-vous ce qu'il dit?

M. Beauval. Oui, mon fils, et je lui pardonne volontiers son humeur.

Marcellin. Mais comment pouvez-vous garder ce méchant homme?

M. Beauval. Il n'est pas méchant, mon ami. C'est un zèle outré pour nos intérêts qui l'égare. Il m'est très-attaché, et il remplit exactement ses devoirs.

Marcellin. Mais s'il est injuste?

M. Deauval. Tu viens d'entendre qu'il ne croit pas l'être. Son unique défaut est de suivre trop littéralement ce qui lui a été prescrit, et de n'avoir pas assez d'intelligence pour faire de justes distinctions entre les personnes et les circonstances.

Marcellin. Expliquez-moi cela, mon papa, je vous prie.

M. Deauval. Très-volontiers, mon ami. En l'installant dans sa place, je lui ai ordonné d'écarter de mes terres les vagabonds, et d'amener devant le juge ceux qu'il surprendrait. Cet ordre ne pouvait regarder que ces malheureux qui se nourrissent de vols et de brigandages, et qui viendraient nous piller ou assassiner.

Marcellin. Ah, je comprends. Et lui, il regarde comme des scélérats ceux qui n'ont pour subsister que les secours des autres; et il ne s'informe point si c'est la vieillesse, des maladies ou des malheurs inévitables qui les ont réduits à cet état.

M. Deauval. Très-bien, mon fils: car les circonstances changent bien la nature des choses. Par exemple tu as mis trop peu de réflexion dans la querelle que tu as eue avec lui. Sais-tu si la mère de cette petite fille n'est pas une personne vicieuse, si la petite fille elle-même ne t'a pas fait un mensonge, et n'a pas effectivement dérobé ces épis à mes gerbes.

Marcellin. Non, mon cher papa; c'est impossible.

M. Deauval. Pourquoi cela serait-il impossible? As-tu pris des éclaircissements? Sais-tu qui elle est, quelle est sa mère, et dans quel dessein elles sont venues ici?

Marcellin. Ah, si vous l'aviez seulement vue; si vous l'aviez seulement entendue! son langage, sa figure, ses larmes! ... Elle est si pauvre, qu'elle a besoin d'une poignée d'épis pour se procurer du pain. A-t-on besoin d'en savoir davantage? Dois-je laisser

mourir un pauvre de faim, parce que je ne sais pas encore s'il mérite mon assistance?

M. Deauval. Embrasse-moi, mon fils; conserve toujours ces généreuses dispositions envers les pauvres, et Dieu te bénira comme il m'a béni moi-même pour de pareils sentiments, en les faisant naître dans ton jeune cœur. La clémence est toujours préférable à la sévérité. L'insensibilité ne peut conduire qu'à l'injustice; et si celui qui sollicite notre pitié ne la mérite pas, c'est sa faute, et non pas la nôtre.

Marcellin. Mais, mon cher papa, il n'est guère prudent de confier à des personnes comme Hubert un emploi où l'on peut commettre des injustices!

M. Deauval. Tu aurais raison, mon fils, si je lui avais laissé le pouvoir de condamner ou d'absoudre lui-même. Il ne peut, tout au plus, commettre qu'une injustice passagère, à laquelle il est facile de remédier, et cet inconvénient est inévitable. Pour juger les choses suivant les principes de l'équité, j'ai, dans monsieur le bailli, un homme plein de lumières, de droiture et de noblesse dans les sentiments. Il m'a rendu un témoignage bien favorable de la petite fille et de sa mère, lorsqu'il les a reçues dans le village, et il m'a appris qu'elles demeurent chez la vieille Marguerite, qui est une très-honnête femme.

Marcellin. Mais si Hubert avait battu la petite fille, comme il l'en a menacée?

M. Deauval. Il ne se serait jamais porté à cet excès. Je lui ai défendu sous peine de perdre son emploi, de frapper qui que ce soit, même les personnes qu'il prendrait en faute; et il suit, à la rigueur, les ordres que je lui donne.

Marcellin. Ah, mon cher papa, voici ma soeur qui revient avec la petite fille.

SCÈNE VIII.

M. Beauval. Marcellin. Henriette. Emilie.

Marcellin (*courant avec la corbeille vers Emilie.*) Tiens, mon enfant, voilà ta corbeille, il n'y manque pas un seul épi.

Emilie. O ma chère corbeille! ... que je vous ai d'obligations, mon bon petit monsieur! (*Elle aperçoit M. Beauval.*) Qui est ce monsieur-là?

Henriette (*courant vers son père et lui sautant au cou.*) C'est notre bon papa.

Marcellin (*à Emilie.*) Oh, c'est un bon père, je t'assure; tu n'as rien à craindre. Viens, je veux te présenter à lui. (*En s'avançant.*) Il a bien rabroué le vieux Hubert, pour t'avoir maltraitée.

Emilie (*s'avance timidement vers M. Beauval et lui baise la main.*) Monsieur, me pardonnerez-vous cette liberté?... Oh, que vous avez de braves enfants!

M. Beauval. Marcellin a raison; en la voyant, on ne peut douter de son innocence; cet air décent, ce langage n'annoncent pas une éducation commune.

Emilie (*bas à Marcellin et à Henriette.*) Est-ce que j'aurais fâché votre papa? Il parle tout seul.

M. Beauval (*qui l'a entendue.*) Non, ma chère fille. Si mes enfants en ont bien agi envers toi, ils n'ont rien fait que tu ne paraisses mériter.

Henriette. Et qu'elle ne mérite aussi, mon papa. Ah! si vous aviez vu sa mère!

M. Beauval. Où est ta mère, mon enfant: qui vous a engagées à venir dans ce village et quelles ressources avez-vous pour vivre?

Emilie. Nous vivons, ... ah, grand Dieu! je ne sais pas de quoi. Nous vivons de peu ou de rien. Nous passons le jour et quelquefois la nuit, à coudre et à filer, pour avoir du pain. La vieille Marguerite donne le couvert à ma mère. Elles m'ont envoyée aujourd'hui aux champs pour glaner. Hélas! mon apprentissage ne m'a pas trop bien réussi.

Marcellin. Pas si mal que tu penses. Ma soeur et moi nous voulons obtenir de mon papa qu'il te fasse donner des épis sans glaner.

M. Beauval. Mais où demeuriez-vous auparavant?

Emilie. Dans le village de Nanterre, qui est à quelques lieues d'ici. La vie y était trop chère: la vieille Marguerite engagea ma mère à venir chez elle, et lui offrit un logement pour rien.

M. Beauval (*à part.*) Si des gens aussi pauvres exercent la bienfaisance, quels devoirs nous avons à remplir! (*à Emilie.*) Ton père vit-il encore? quel est son état?

Marcellin. Je gagerais bien que ce n'est pas un paysan.

Henriette. Je le parierais aussi, surtout depuis que j'ai vu sa mère.

Emilie (*embarrassée.*) Mon père. ... Je n'en ai plus. Je ne l'ai même jamais vu. Il était mort quand je suis née. Oh! s'il vivait encore!

M. Beauval. Et tu ne sais pas qui il était; comment il s'appelait?

Emilie. Ma mère vous en instruira mieux que moi.

M. Beauval. Ne pourrais-je pas lui parler?

Henriette. Oh, oui, mon papa. Elle va venir elle-même; elle ne m'a demandé qu'un moment pour s'arranger un pen.

M. Beauval. Et qui t'a élevée?

Emilie. Elle seule, Monsieur. Elle m'a appris à lire et à écrire. Elle m'instruit dans ma religion, et me donne quelques leçons de dessin.

M. Beauval. De dessin! Je n'en doute plus; c'est un rejeton de quelque famille distinguée, que des malheurs ont réduite à l'indigence.

Henriette. Ah! la voici qui vient.

Marcellin. Est-ce elle?

M. Beauval (*à part*). Je brûle d'éclaircir ce mystère. Cette enfant me rappelle des traits connus, mais que je ne puis encore démêler.

SCÈNE IX.

M. Beauval. Mme. Joinville. Marcellin. Henriette. Emilie.

Emilie (*courant au-devant de sa mère, qui paraît embarrassée en voyant M. Beauval*). Venez, maman, ne craignez rien. C'est le père de ces deux aimables enfants qui nous montrent tant d'amitié, et il est bon, aussi bon que ses enfants.

Mme. Joinville (*s'avance timidement. Henriette lui prend la main avec vivacité, et l'entraîne vers son père.*)

Henriette. Oh, notre bon papa est instruit de tout.

Mme. Joinville. J'ose me flatter, Monsieur, que vous n'avez pas soupçonné mon Emilie. . .

M. Beauval. On n'a besoin, Madame, que de vous voir, vous et votre fille, pour prendre de vous l'opinion la plus avantageuse.

Marcellin. Elle s'appelle Emilie. O mon papa! on voit bien qu'elle n'était pas née pour glaner.

Mme. Joinville. La nécessité impose quelquefois des lois cruelles; et pourvu qu'on ne fasse rien de déshonorant. . .

M. Beauval. On ne doit point rougir de la pauvreté; elle peut s'allier avec les vertus. Mais oserais-je vous demander, Madame, qui vous êtes?

Henriette. Elle s'appelle madame Laborie.

Mme. Joinville. Je ne crois pas, Monsieur, devoir vous déguiser mon vrai nom. Je me vois même dans la nécessité de vous le découvrir, pour me justifier, dans votre esprit, de l'état dans lequel vous me voyez descendue. Cependant je voudrais (*elle regarde les enfants*) vous faire cet aveu sans témoins.

Ce n'est pas que je rougis de mon abaissement, mais si mon nom était connu, je craindrais de trouver parmi les gens du peuple des âmes peu généreuses, qui se feraient peut-être un plaisir de m'humilier, parce qu'il nous arrive souvent de ne pas agir plus noblement à leur égard, lorsque nous sommes dans la prospérité.

Marcellin. Eh bien, je n'écouterai point.

Henriette. Et moi, je n'en dirai pas un mot, je vous assure; et qui que vous soyez, Emilie sera toujours ma bonne amie.

M. Beauval. Croyez, Madame, que je ne vous aurais pas demandé ces particularités sans un intérêt pressant, et si je n'étais dans la résolution de réparer les injustices du sort.

Mme. Joinville. Je suis née d'une famille noble, mais peu favorisée de la fortune. J'ai passé ma jeunesse à Paris, auprès d'une dame de condition, en qualité de demoiselle de compagnie. Il y a huit ans que je fis connaissance avec monsieur Joinville, lieutenant-colonel de cavalerie, qui était venu passer quelques mois dans la capitale.

M. Beauval (*avec transport*). Joinville! Joinville!

Mme. Joinville. Il prit de l'inclination pour moi; ses vertus m'avaient prévenue en sa faveur; je lui donnai ma main; et quelques jours après notre mariage, nous nous retirâmes dans une terre qu'il possédait en Provence.

M. Beauval. Oh, c'est lui, c'est lui! je retrouve tous ses traits sur la figure de cette enfant.

Mme. Joinville. Que dites-vous, Monsieur?

M. Beauval. Poursuivez, Madame, je vous en conjure.

Mme. Joinville. J'abrègerai autant qu'il sera possible. Nous commençons à goûter dans une paisible retraite les douceurs de la plus tendre union.

Mais, hélas! les fatigues de la guerre avaient altéré la santé de mon époux, et une maladie cruelle termina sa vie en peu de jours. (*Elle laisse couler des larmes.*)

Henriette (*à Emilie*). Pauvre enfant! tu as été orpheline bien jeune.

Emilie. Hélas! même avant d'être née.

Mme. Joinville. Il me laissa enceinte de cette enfant que vous voyez. Je lui donnai la naissance dans la douleur. Aussitôt que les frères de mon mari, gens durs et intéressés, virent qu'il n'y avait point d'héritier mâle, ils se mirent en possession de ses fiefs; et comme nous avions de jour en jour différé de faire revêtir les articles de notre mariage de toutes les formalités essentielles, je fus obligée de me contenter de ce qu'ils voulurent bien me laisser pour ma fille et pour moi.

M. Beauval. Leur indigne avarice me fait juger que la somme fut modique, et ne put vous suffire longtemps.

Mme. Joinville. Elle me servit à vivre encore quelques années en Provence, dans l'attente d'un léger douaire que je me flattais d'obtenir. Enfin, lorsque je vis mes espérances déçues, je pris la résolution de retourner à Paris, auprès de mon ancienne bienfaitrice. J'appris, à mon arrivée, que cette dame venait de mourir. Je n'eus, pour lors, d'autre ressource que de vendre ce qui me restait de mes bijoux et de mes habits, et de subsister du travail de mes mains. Je me retirai à Nanterre, pour y vivre inconnue. Il y a quelque temps que j'y rencontrai, par hasard, une femme que j'avais connue autrefois, et qui demeure dans ce village.

Henriette. Mon papa, c'est la vieille Marguerite.

Mme. Joinville. Elle avait servi chez la dame, dont je vous ai parlé. Je lui avais donné dans une cruelle maladie des soins qui me valurent son attachement. Je lui exposai ma situation: elle me proposa de venir demeurer ici, où je pourrais vivre dans une

obscurité plus profonde. C'est à elle que je dois l'hospitalité: et comme elle n'a personne pour lui fermer les yeux, elle m'a fait entendre que j'hériterais à sa mort de sa petite chaumière. Vous voyez. . .

M. Beauval. C'en est assez, Madame. Cette généreuse femme ne me surpassera point en reconnaissance. J'ai une joie inexprimable de pouvoir enfin acquitter une dette que j'ai contractée envers votre digne époux.

Mme. Joinville. Comment, Monsieur, est-ce que vous l'auriez connu?

Marcellin. Le père de cette bonne Emilie!

Henriette. O ma chère Emilie! Je vois que nous allons te garder avec nous. Mais quoi, tu pleures?

Emilie. Ne me plaignez pas, je ne pleure que de plaisir.

M. Beauval. C'est à lui que je dois la vie: quel bonheur pour moi de pouvoir reconnaître ce bienfait envers son épouse et son enfant! J'ai servi sous lui pendant la dernière guerre d'Allemagne. Dans une affaire malheureuse, où j'étais épuisé de fatigues, un cavalier ennemi avait le sabre levé sur ma tête. C'en était fait de moi, si mon digne lieutenant-colonel ne m'eût sauvé, en se précipitant sur lui.

Mme. Joinville. Je le reconnais bien à ces traits; il était aussi brave que généreux.

M. Beauval. Quelques jours après, je fus commandé en détachement pour une expédition périlleuse. Nous fûmes enveloppés et forcés de nous rendre, après une longue résistance. Mes équipages avaient été pillés. J'étais dénué d'habits et d'argent. M. Joinville fut instruit de mon sort, et me fit recommander au général ennemi. J'obtins, grâce à lui, tous les secours dont j'avais besoin, dans le traitement d'une blessure profonde que j'avais reçue. Je fus plus de deux ans à me rétablir; et, lorsque je revins dans ma patrie, je n'eus que le temps de l'embrasser à mon passage, étant

obligé de m'embarquer aussitôt pour les Indes. Un mariage avantageux que j'y ai fait m'a ramené, il y a six ans, en France. Je me disposais à voler dans ses bras, lorsque j'appris qu'il ne vivait plus. Que j'étais loin de penser que son épouse et sa fille fussent dans la situation où j'ai la douleur de vous trouver!

Mme. Joinville. Grand Dieu, grand Dieu! par quelles voies miraculeuses m'as-tu conduite ici?

Marcellin (*à Emilie*). Quoi! ton père a sauvé la vie au nôtre.

Henriette. Combien nous devons t'aimer!

M. Beauval. Viens, mon Emilie: tu retrouveras en moi le père que tu as perdu. Mes enfants ont aussi besoin d'une seconde mère qui remplace celle qui leur a été enlevée. L'éducation que vous avez donnée à votre aimable fille (*Emilie s'avance vers lui, et lui baise la main*), me fait voir, Madame, combien vous êtes digne de remplir un emploi si délicat. Je vais prendre toutes les précautions nécessaires, pour que vous n'ayez plus à craindre, une seconde fois, les coups imprévus de la fortune. (*À Emilie qui lui tient encore la main.*) Oui, ma chère fille, je ne mettrai plus de différence entre toi et mes enfants. Tu es la vivante image de ton généreux père; et tu es aussi digne de ma tendresse, qu'il l'était de ma reconnaissance.

Mme. Joinville (*saisissant avec transport la main de M. Beauval*). Comment pourrais-je répondre à tant de bienfaits, Monsieur? Je n'ai que des larmes pour exprimer ce que je sens.

Henriette (*l'embrassant*). O ma nouvelle maman, vous serez donc toujours auprès de nous avec Emilie? vous verrez comme nous serons empressés à vous obéir!

Marcellin. Oui, Emilie sera ma seconde soeur. Elle n'ira certainement plus glaner. Ah! méchant Hubert, comme je vais me moquer de toi!

Mme. Joinville. Mon cher petit troupeau, de

quelle joie vous remplissez mon âme! au lieu d'un enfant, j'en ai donc trois. Non, aucune mère ne m'égallera pour les soins et pour la tendresse (*à M. Beauval*). Permettez-vous, Monsieur, que j'aie à apprendre cette heureuse nouvelle à ma bonne Marguerite? Je crains qu'elle n'en meure de plaisir.

M. Beauval. Rien de plus juste, Madame, et moi, je vais faire préparer votre appartement.

Henriette. Mon papa, me permettez-vous de suivre Emilie et ma nouvelle maman?

Marcellin. Et moi aussi, je voudrais bien aller avec elles?

M. Beauval. Je le veux bien, mes enfants. Vous ramènerez ensuite Mme. Joinville et sa fille, sans oublier la bonne Marguerite, que j'invite aussi à venir dîner avec nous.

Marcellin (*à Emilie qui veut emporter la corbeille*). Non, Emilie, cela n'est plus fait pour toi. La corbeille restera ici.

Emilie. Ah, Monsieur! pour rien au monde je ne donnerais cette corbeille. Je lui dois mon bonheur, le bonheur de ma mère, celui de vous avoir connu, notre vie et notre bien-être. Non, ma chère petite corbeille, je ne rougirai jamais de toi. (*Elle la relève, et s'en charge avec beaucoup de peine*).

Henriette. Du moins, ôtez-en les épis: elle sera plus légère.

Emilie. Non, ces épis sont à moi; car le bon vieillard me les a bien donnés, quoi qu'en ait pu dire Hubert. Je veux en faire présent à notre vieille Marguerite.

M. Beauval. Elle ne sera pas oubliée à la prochaine moisson, et dès ce moment elle a du pain assuré pour toute sa vie.

Mme. Joinville. Que le ciel vous récompense de votre générosité, dans vos enfants.

Գ. ԵՐԿԱՅՆ ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆ
Զարմանիկ աշխարհի.

I.

Madame de Grunau menait dans sa belle maison de campagne une vie triste et solitaire. Des pertes douloureuses, en la frappant coup sur coup avaient détruit son bonheur. Depuis deux ans, la mort lui avait enlevé un époux qu'elle aimait tendrement. Accompagnée de ses trois jeunes enfants, elle avait suivi le convoi de cet époux si cher. L'année d'après, deux de ses enfants, garçons pleins d'amabilité, donnant les plus belles espérances, moururent des suites de la petite vérole; et elle allait bien souvent arroser de ses larmes les fleurs qu'elle avait plantées sur ces trois tombes. Au commencement de l'année où nous reportons ce récit, elle avait appris l'affligeante nouvelle que son frère, le seul qu'elle eût, brave officier, qui servait depuis plusieurs années, était mort glorieusement en combattant pour la patrie; et cette dernière perte mettait le comble à sa profonde douleur. La seule enfant qui lui restait, charmante petite fille de huit à neuf ans, appelée Mélanie, était alors la seule consolation qu'elle eût sur la terre.

Cette tendre mère voulut être elle-même l'institutrice de sa fille. Un jour elle était assise près de sa petite table à ouvrage près de la fenêtre, et Mélanie debout à côté d'elle lui faisait une lecture édifiante, lorsque la porte s'ouvrit; un étranger se présenta d'un air assez gauche, et, tirant de sa poche un morceau de papier, il dit qu'il venait réclamer le paiement d'une vieille créance que feu M. de Grunau avait contractée envers lui: c'était, disait-il, une bagatelle de deux mille écus. Madame de Grunau trouva cette dette fort invraisemblable, d'abord parce que son mari ne lui en avait jamais parlé, et que d'ailleurs cet individu, qui se prétendait créancier, avait plutôt

les manières et le costume d'un vagabond que d'un homme en état de prêter une somme aussi considérable. La pauvre dame était cependant fort embarrassée; par un malheureux hasard, aucun de ses domestiques ne se trouvait en ce moment à la maison. La femme de chambre avait demandé et obtenu la permission d'aller à la ville voisine visiter sa mère, malade à toute extrémité, et le cocher l'y avait conduite. Les autres domestiques travaillaient dans la prairie à charger et à rentrer le foin. Madame de Grunau dit tout bas à sa fille d'aller appeler le régisseur. Le vieillard arriva aussitôt, et à la première vue il déclara le billet faux et la signature contrefaite. L'étranger éleva la voix, et, avec des jurements épouvantables, il chargea la mémoire de feu M. de Grunau des accusations les plus atroces et les plus calomnieuses. La veuve, ne voulant pas que Mélanie entendît de si odieux discours, commanda à la petite d'aller se promener au jardin. L'étranger commença alors à débiter un récit très-long et très-embrouillé dans lequel il cherchait à expliquer comment M. de Grunau, dans sa jeunesse, lorsqu'il faisait ses études à l'université de **, lui avait emprunté cette somme pour satisfaire son penchant à la dissipation. Enfin le vieux régisseur perdant patience, s'écria: Retirez-vous, vous n'êtes qu'un calomniateur et un escroc. Si mon défunt maître vous avait dû seulement dix écus, vous lui auriez depuis longues années demandé cet argent, dont vous paraissez avoir grand besoin; vous n'auriez pas attendu jusqu'à ce jour, plus de deux ans après sa mort. Mais l'étranger persistant toujours à être payé, il s'éleva entre le régisseur et lui une longue et violente altercation. Madame de Grunau aurait bien voulu alors que ses domestiques fussent là pour mettre cet individu à la porte ou pour l'arrêter. Enfin il se retira furieux et en menaçant la dame de la poursuivre en justice.

Quand il fut parti, Madame de Grunau, encore très-émue de cette scène, descendit au jardin pour rejoindre son enfant. Elle la chercha partout, mais en vain, la petite Mélanie avait disparu! Au bout du jardin passait une rivière assez rapide. Près du bord escarpé elle aperçut le petit arrosoir dont l'enfant se servait ordinairement pour arroser ses fleurs. La pauvre mère saisie d'effroi faillit perdre connaissance. En cet instant même un petit berger, qui gardait les moutons non loin de là, accourut, et lui apporta le chapeau de paille de Mélanie. Ce jeune garçon déclara qu'il avait vu ce chapeau flotter sur l'eau et s'aller accrocher aux branches d'un buisson qui bordait la rivière, et qu'à ce joli ruban bleu qui l'entourait, il l'avait reconnu pour celui de la petite demoiselle. — Grand Dieu! s'écria la mère en pâlisant et levant ses mains vers le ciel: mon enfant serait-elle tombée dans la rivière? — Hélas! répondit le petit berger en sanglotant, je crains bien que la pauvre petite demoiselle ne soit noyée! Regardez, Madame, depuis la place où vous voyez son arrosoir jusqu'au bord de l'eau, l'herbe est toute foulée. Oh! la bonne Mélanie, combien je la regrette! Encore hier au soir elle est venue m'apporter un morceau de si bon pain! La malheureuse mère s'écria: Oh! cours, cours bien vite appeler du monde, peut-être est-il encore temps de sauver ma fille! Puis au même instant elle courut elle-même chez le régisseur en s'écriant avec l'accent du désespoir: Mélanie a disparu! Mélanie est tombée dans la rivière! Tout le village accourut pour chercher l'enfant; mais toutes les recherches furent inutiles.

Depuis, la pauvre mère passa les jours et les nuits dans l'affliction. Hélas! disait-elle sans cesse, mon époux bien-aimé et mes trois enfants m'ont été enlevés; mon frère a péri sur le sol étranger. Seule de toute ma famille je suis restée sur la terre, abandonnée de tous

les miens! Les biens de la fortune que je possède ne sauraient me procurer aucune jouissance, le monde entier me semble une vaste solitude.

2.

Le frère de la noble dame, M. de Berg, n'avait point péri comme on le croyait. Capitaine de husards, il avait été blessé et renversé de cheval dans une mêlée furieuse; et ses soldats qui le croyaient tué l'ayant laissé sur le champ de bataille, il fut relevé par les ennemis et conduit dans le fond de la Sibérie. Là, il ne put trouver aucune occasion de faire parvenir ses lettres à sa famille, et lui-même ne put en obtenir aucune nouvelle.

Enfin la guerre cessa, M. de Berg, compris dans l'échange des prisonniers, et nommé au grade de major, reprit avec son régiment la route de sa chère patrie. En traversant une petite ville, il apprit qu'à quelques lieues de là un de ses amis habitait un château isolé dans les montagnes. M. de Berg alla lui rendre visite. Là, il eut la douleur d'apprendre la mort de son beau-frère. Du reste son ami ne put lui donner des renseignements précis sur la position actuelle de la veuve et des trois enfants. Le soir, M. de Berg, suivi de son domestique, entreprit, quoiqu'il ne connût pas cette contrée aride et sauvage, de retourner à la petite ville où était cantonné son régiment; il s'égarait. Déjà l'automne était fort avancé. La lune éclairait un moment les deux voyageurs cheminant au milieu des sombres sapins, mais bientôt elle se cacha; des nuages épais couvrirent le ciel, un vent furieux secoua les arbres de la forêt, et de fortes averses entremêlées de flocons de neige battaient le visage du major. L'obscurité devint si épaisse qu'à peine on pouvait distinguer le firmament à travers les branches. M. de Berg dit à son domestique: Nos chevaux sont harassés; il

faudra malgré ce temps affreux passer la nuit dans cette forêt sauvage. — Eh bien, ce ne sera pas la première fois que nous bivaquerons, répondit Haska, son hussard; je vais allumer ici un bon feu, et si nous n'avons ni à manger ni à boire, du moins nous nous chaufferons. — A ces mots il mit pied à terre, attacha les chevaux à un arbre et chercha un endroit à l'abri du vent et de la pluie. Mais il s'efforça vainement d'allumer du feu; les branches et les feuilles étaient trop mouillées. Cependant l'ouragan et la pluie se calmèrent peu à peu. Tout à coup il leur sembla entendre dans le lointain les aboiements d'un chien. Dieu soit loué, s'écria Haska, nous ne devons pas être éloignés d'un village ou d'une métairie. Je le présume, dit le major; remontons à cheval, et allons du côté d'où partent ces aboiements.

Après avoir marché quelque temps, ils virent de loin une lumière briller entre les arbres. Cette lumière disparaissait par intervalles, et reparait quelques instants après. Enfin ils arrivèrent à une maison isolée dans la forêt; il y avait grange, écurie et jardin, le tout entouré d'un mur assez élevé. La clarté d'un bon feu qui pétillait dans lâtre de la cuisine jetait un reflet rougeâtre sur les arbres et diminuait un peu les ténèbres. La maison paraissait construite avec beaucoup de solidité. Les fenêtres étaient garnies de barreaux de fer. Les deux cavaliers mirent pied à terre, et, conduisant leurs chevaux par la bride, firent le tour de cette maison pour en chercher l'entrée, et trouvèrent la porte cochère. Le domestique, après avoir vainement frappé à plusieurs reprises, redoubla de toute sa force. Enfin un petit guichet pratiqué à l'un des battants de la porte s'ouvrit; une lumière brilla au travers de l'étroit grillage de cette ouverture, et une voix demanda: Qui êtes-vous? — Nous sommes, répondit Haska, des voyageurs égarés dans la forêt.

— Hum, hum, grommelait la voix, vous arrivez à une heure fâcheuse! Combien de personnes? — Nous sommes deux, et nos deux chevaux, répondit Haska. — Hum, hum, grommela encore la voix: ainsi en tout quatre têtes! En disant ces mots un vieux visage tout couvert de rides s'approcha du petit guichet pour mieux examiner les étrangers.

Pest! pensa le major, si ce n'était cette coiffure de femme, je serais tenté de jurer que c'est la figure rebarbative d'un vieux hussard. Il s'approcha et dit: Madame, ayez la bonté de nous accorder un gîte pour la nuit. — Eh bien, dit la vieille, comme vous m'avez l'air d'un jeune seigneur bien aimable, je consens volontiers à vous donner l'hospitalité. En disant ces mots elle ouvrit un des battants de la porte cochère, le major entra; et son domestique tenant les deux chevaux par la bride, le suivit. — Voici la porte de l'écurie, dit la vieille; vous trouverez une lanterne accrochée à droite en entrant. Donnez-la-moi, je vais vous l'allumer. Vos chevaux trouveront une bonne litière et du foin à discrétion, et quant à l'avoine, je n'en manque pas non plus.

Haska conduisit les chevaux à l'écurie. Le major y entra aussi pour s'assurer s'ils y seraient bien, et il se montra fort satisfait. Dans cet intervalle la vieille referma soigneusement la porte cochère et mit les clefs dans sa poche. — Maintenant, aimable cavalier, dit la vieille hôtesse, donnez-vous la peine d'entrer dans la maison. — Très-volontiers, répondit le major; mais, je vous prie, ma bonne mère, veuillez me préparer à l'instant même à souper et surtout une bonne soupe qui puisse me réchauffer l'estomac, car je grelotte comme un caniche qui vient de tomber dans l'eau, et nous sommes affamés comme des loups. — Bien, dit l'hôtesse; mais je regrette beaucoup de n'être pas à même de vous traiter comme je le désirerais.

Mon fils, le maître de la maison, est absent, je le remplacerai de mon mieux. Comme vous voyez, je suis boiteuse et peu alerte. Faire la cuisine, mettre le couvert et servir à table, c'est à mon âge trop de besogne à la fois. Je vais donc appeler la jeune Ursule, ma petite-fille, pour vous servir à table. La pauvre enfant est muette, elle ne sait pas prononcer une parole, et c'est vraiment dommage, car elle entend fort bien et comprend tout ce qu'on dit, et pour une petite marmotte comme cela, elle n'est vraiment pas maladroite. Cependant avant une demi-heure mon fils sera de retour, et alors le service et la conversation iront mieux.

3.

Le major s'asseyait devant la cheminée pour se réchauffer un peu, lorsqu'il vit entrer une petite fille, encore fort jeune, portant la nappe et les couverts. C'était la petite Ursule dont la vieille lui avait parlé. Elle avait le teint extrêmement pâle, les traits délicats et bien dessinés; mais on y voyait l'expression d'une profonde tristesse. Cette mélancolie dans un âge si tendre toucha vivement le major. Il lui adressa des paroles affectueuses, et lui dit combien il était peiné de la savoir muette, vu qu'il se voyait privé par là du plaisir de lier conversation avec elle. L'enfant le fixa d'un regard aimable mais douloureux; et, après l'avoir, par une révérence gracieuse, remercié de l'intérêt qu'il lui témoignait, elle posa le doigt sur ses lèvres, en signe de silence, puis elle se mit à couvrir la table et se retira.

Quelques instants après, Ursule revint, apportant la soupe. Le major se leva et se mit à table. Il remarqua que, contre son attente, le linge de table était très-propre et de la plus grande beauté; le couvert, la salière et l'huilier étaient en argent. Il

trouva aussi la soupe excellente. Il adressa à la petite des éloges sur la manière dont elle le servait; puis il ajouta: Grâce à Dieu, j'ai trouvé un bon gîte; oh! comme je vais dormir et me reposer de toutes les fatigues du voyage! A cette exclamation de contentement, la jeune enfant fixa sur le major un regard d'inexprimable douleur, ses yeux se remplirent de larmes, et elle se hâta de quitter la chambre.

Il est singulier, pensa le major, que cette enfant soit si triste. A la vérité, avoir la faculté d'entendre parfaitement tout ce qu'on dit, et ne pouvoir répondre une parole, ce doit être chose bien pénible. Cependant j'ai dans l'idée que la tristesse de cette petite doit avoir encore d'autres motifs. En vérité, je la plains, cette pauvre petite; je donnerais je ne sais quoi pour connaître les véritables causes du chagrin de cette aimable enfant, et surtout pour y remédier.

Un moment après, Ursule vint apporter du chevreuil rôti à la broche et de la salade. En posant ces plats sur la table, elle glissa furtivement à côté de l'assiette du major un petit bout de papier. Elle lui fit signe des yeux en les dirigeant tantôt sur le papier, tantôt vers la fenêtre de la cuisine, puis elle s'éloigna précipitamment. En promenant ses regards autour de lui, le major remarqua que la fenêtre désignée par la petite donnait sur la cuisine attenante à cette chambre, et que la vieille hôtesse se tenait aux écoutes et épiait ce qui se passait dans la chambre. Le major avait compris aux signes de la petite muette qu'il devait lire ce papier en secret; il le rapprocha donc de son assiette, sans le lever de la table, et il y lut ces mots tracés au crayon et écrits d'une main tremblante:

» Vous êtes tombé dans un repaire de brigands;
 » cette nuit même on va vous assassiner. Soyez sur
 » vos gardes. Puisse le bon Dieu vous être en aide et
 » vous sauver et me sauver aussi en même temps!«

Le major fut consterné. Il délibéra en lui-même s'il ferait mieux de prendre la fuite ou de se mettre en état de défense. Cependant il doutait encore que le danger fût bien réel.

En ce moment, Haska, son fidèle domestique entra, apportant le manteau et la valise qui renfermait tout ce dont son maître pouvait avoir besoin pour passer la nuit. Afin de n'être pas compris de la vieille hôtesse, le major parla à son domestique en langue hongroise. Il lui expliqua le contenu du billet, afin de délibérer ensemble sur les meilleurs moyens d'échapper au péril qui les menaçait. Le domestique en fut d'abord effrayé. Oh! dit le major, gardons-nous bien de perdre courage. Quoique cette affaire soit fort peu risible, ayons l'air d'en parler tout en riant. Car si elle nous voyait un air sérieux et consterné, la maudite vieille qui nous observe en pourrait concevoir de soupçons. Haska commença aussitôt à rire aux éclats comme si son maître avait dit quelque chose de très-comique. — Eh bien, ce bruyant éclat de rire, lui dit son maître, ne serait pas précisément nécessaire. Va chercher d'abord mes pistolets d'arçon. Ils me serviront en tous cas pour repousser la première attaque. Puis mon sabre que voilà, me rendra aussi, je pense, un assez bon service. Mais applique-toi à visiter tous les coins et recoins de cette maison; vois si tu y découvres quelque chose de suspect, soit des armes ou des objets volés; s'il n'y aurait pas quelques individus cachés, et s'il serait urgent ou non de nous sauver par une prompte fuite. En attendant je ferai en sorte de retenir l'hôtesse et de l'empêcher de te suivre et de t'espionner. Dès qu'elle voudra quitter sa cuisine je l'appellerai ici; et je l'occuperai continuellement à jaser.

Haska partit. Au bout d'un quart d'heure il revint avec les pistolets du major qu'il posa sur la

table. Il avait l'air tout effaré, et dit: J'en ai vu assez! Dans le fond de l'écurie j'ai remarqué un petit réduit avec une couchette, destinée selon toute apparence pour le valet d'écurie. En visitant ce taudis avec soin, j'y ai découvert une trappe; je l'ai ouverte, j'ai descendu, et qu'ai-je vu, grand Dieu! Un amas de vêtements de toute espèce du drap le plus fin, de velours et de soie, la plupart tachés de sang. Entre autres un gilet de satin, qui devait avoir appartenu à quelqu'un de haute distinction, était troncé d'un coup de poignard juste à la place où était le cœur, et tout le gilet était rempli de sang. Un frisson d'horreur m'a fait dresser les cheveux sur la tête. Il n'est que trop certain que nous sommes tombés dans un repaire de brigands et d'assassins; et nul moyen de nous évader. La porte cochère est solidement fermée avec de grosses serrures dont la diabolique vieille aura caché les clefs avec soin. Le mur d'enceinte est trop haut pour l'escalader sans de longues échelles. Et puis d'ailleurs faudrait-il donc leur abandonner nos chevaux? Au reste il paraît que du moins en ce moment pas un seul de ces brigands ne se trouve caché dans la maison. — Et quand même ils seraient une douzaine, s'écria le major, je ne les crains pas. Cependant je pense que le meilleur parti à prendre serait de profiter de l'occasion: la vieille hôtesse se trouve seule à la maison, forçons-la d'une manière ou d'autre à nous remettre les clefs, montons à cheval et faisons une retraite sûre et honorable. Je voudrais ne pas être obligé de répandre du sang.

4.

— Hé, Madame l'hôtesse! s'écria alors le major; venez un peu, j'ai un mot à vous dire. Elle entra clopin-clopant, et dit: Monsieur, me voilà; qu'y a-t-il pour votre service?

Au même instant on entendit frapper trois coups à la porte cochère. — Eh, s'écria la vieille, voilà le maître de la maison qui arrive. Permettez que j'aille bien vite lui ouvrir, ensuite je suis prête à vous obéir. Le major prit la lumière et se dirigea vers la porte cochère, comme si par politesse il voulait éclairer l'hôtesse, mais son but véritable était de voir si l'hôte venait seul ou bien s'il était accompagné d'autres brigands. Il était seul. Le major l'accompagna jusque dans la chambre, puis il se rassit à table, les deux pistolets d'arçon à côté de lui. Il lia conversation avec l'hôte, lui parla de ses campagnes et des événements de la guerre, de la politique, etc., avec un air aussi calme que s'il n'avait pas eu la moindre appréhension.

Alors son domestique, ayant fini de soigner les chevaux, entra dans la chambre, et s'assit à une autre table où on lui servit aussi à souper. Le major lui dit en hongrois : Dépêche-toi de souper, puis fais-toi montrer ma chambre à coucher pour y monter mes effets. Ensuite demande ton lit à toi, et retire-toi dans ta chambre; mais sois bien sur tes gardes; dès que tu m'auras entendu monter dans ma chambre, tu viendras m'y rejoindre tout doucement, tu apporteras ton sabre et tes pistolets.

Haska remplit ponctuellement ces ordres. Après avoir monté les effets dans la chambre destinée à son maître, il revint dans la salle, où il se mit à bâiller comme s'il était accablé de sommeil. — Oh! hé, camarade, lui dit l'hôte, vous ouvrez la bouche aussi grande que si vous aviez envie de m'avaler d'une bouchée! — Ma foi, répondit Haska en éclatant de rire, j'en aurais bien envie; mais pour l'instant j'ai encore plus d'envie d'aller me coucher. Ce matin je me suis levé de très-bonne heure, et j'ai passé toute la journée à cheval; aussi cette nuit je vais ronfler comme un sabot. Ayez la complaisance de venir me

réveiller demain à la pointe du jour, afin que j'aie le temps de soigner mes chevaux avant de nous remettre en route; mais je vous avertis qu'il faudra frapper bien fort à ma porte, faire un vacarme d'enfer, autrement je ne vous entendrais pas.

L'hôte parut on ne peut plus satisfait d'aller faire coucher d'abord le domestique; il prit la lanterne et l'éclaira en traversant la cour jusqu'à une petite chambre attenante à l'écurie, et dans laquelle on avait préparé le lit d'Haska. Quand l'hôte revint, le major continua à causer avec lui.

Cependant M. de Berg ayant remarqué qu'il jetait de temps en temps des regards furtifs sur les pistolets: — Mes pistolets vous plaisent? demanda-t-il. — Oh! je les trouve de toute beauté, répondit l'hôte; cependant vous auriez dû les laisser dans le fourreau de la selle, à l'écurie; vous n'avez nul besoin de ces armes; le hasard vous a conduit dans la maison la plus sûre de l'univers, aussi vrai que je suis un honnête homme. — J'en suis persuadé, répondit le major; mais j'ai l'habitude d'avoir toujours l'oeil sur mes armes; comme je les tiens constamment chargées, elles pourraient occasionner quelque malheur. — Il y aurait un bon moyen d'éviter tout accident fâcheux, dit l'hôte; permettez-moi de les enfermer dans ce tiroir dont vous garderez la clef, si vous voulez. — Non, mon cher hôte, répliqua le major; ne vous donnez pas la peine, je prends ces pistolets dans ma chambre à coucher; j'ai la bonne ou la mauvaise habitude, comme il vous plaira, de ne pouvoir me coucher sans avoir à côté de mon lit ces pistolets chargés.

L'hôte parut un peu surpris; il se promena quelques instants dans la chambre d'un air pensif. Mais, quoi! s'écria-t-il tout à coup, je m'aperçois à présent seulement que vous n'avez bu que de l'eau à

votre repas, ma mère a si peu de tête! elle aura oublié de vous offrir du vin. Il est de mon devoir de réparer sa faute; je vais vous chercher du meilleur vin de ma cave, et nous en boirons quelques verres ensemble.

A ces mots il sortit et se mit à crier dans la cuisine: Hé, ma mère! vous avez oublié d'offrir du vin à ce monsieur; prenez vite votre lampe, et venez avec moi. Allons percer le petit baril que nous tenons en réserve pour les grandes occasions et pour des amis particuliers.

— Quel est son dessein? pensa le major; aurait-il l'intention de me faire prendre un narcotique, ou veut-il m'empoisonner? Tenons-nous sur nos gardes!

Un instant après, l'hôte, revenant sur ses pas, ouvrit brusquement la porte en s'écriant: Monsieur, je vous en supplie au nom du ciel, venez à notre secours! ma pauvre vieille mère qui m'éclairait a fait un faux pas et s'est précipitée du haut de l'escalier dans la cave; la lampe est tombée avec elle, j'ignore si elle vit encore ou si elle s'est tuée. Venez m'aider à la relever et à la porter sur son lit. — Je le veux bien, répondit le major, prenez la chandelle et passez devant pour m'éclairer.

Ils arrivèrent à l'entrée de la cave dont la porte était une espèce de trappe. Voyez, Monsieur, regardez là-bas; ma malheureuse mère gît étendue par terre et ne donne aucun signe de vie. M. de Berg ne savait si la vieille avait réellement fait une chute ou si c'était une ruse pour l'attirer dans le fond de la cave. Il s'arrêta à l'entrée, et dit: Passez devant, mon cher hôte, et ayez soin de m'éclairer comme il faut, autrement je trébucherais moi-même sur ce mauvais escalier.

L'hôte prit les devants. Le major qui marchait derrière lui, aperçut le bout du manche d'un poignard sortant du gousset de cet homme, et dès lors

il comprit l'affreuse vérité. Le scélérat! pensa M. de Berg, il veut profiter du moment où je relèverai l'abominable vieille pour me surprendre et m'assassiner. Prenant aussitôt son parti, le major s'écria: Qui tend des pièges s'y enlance lui-même! En même temps il poussa si vigoureusement le brigand qu'il le fit dégringoler du haut en bas de l'escalier. L'hôte tomba sur l'hôtesse; la vieille se releva promptement, saisit son digne fils par les cheveux en criant: Nigaud, imbécile, scélérat! tu m'as enfoncé les côtes! Tandis qu'ils se querellaient, le major se hâta de refermer la trappe, et poussa les énormes verrous qui la fermaient en dehors.

5.

Alors M. de Berg courut à la cour et appela: Haska! Haska! Le fidèle domestique accourut aussitôt en vrai hussard hongrois, un pistolet à chaque poing et le sabre nu entre les dents. Nous n'avons plus besoin de nos armes, dit le major en souriant, les oiseaux sont pris: l'hôte et l'hôtesse sont enfermés dans la cave. — Bravo! victoire! répondit Haska; ainsi nous sommes maîtres de la place. Visitons-la bien, afin de nous mettre sur la défensive en cas de besoin. Avant tout, tâchons de trouver les clefs et de nous en emparer. A force de chercher, Haska eut le bonheur de les trouver sous une vieille marmite renversée. Le facétieux hussard les posa sur un plat et les présenta ainsi à son maître avec le même cérémonial qu'on observe ordinairement lors de la présentation des clefs d'une forteresse au général vainqueur.

Après avoir fait une perquisition exacte dans toutes les pièces du rez-de-chaussée de cette antique maison, ils montèrent à l'étage supérieur, et parcoururent les corridors étroits et toutes les chambres, pour s'assurer si personne n'y était caché. En appro-

chant d'une de ces chambres, ils entendirent parler à voix basse; ils prêtèrent l'oreille, et entendirent réciter une prière. Bon Dieu, disait une douce voix, ayez pitié de ce bon monsieur et de son fidèle domestique; protégez-les, sauvez-les de cet horrible repaire et délivrez-moi aussi.

Le major ouvrit la porte et resta immobile de surprise: Quoi! s'écria-t-il enfin, c'est toi, Ursule, que j'entends prier avec ferveur! Tu n'es donc pas muette? — Non, Monsieur, répondit la jeune enfant; mais on avait besoin de le faire croire. Les affreux habitants de cette maison ayant assassiné un monsieur étranger qui couchait ici, ils m'ont menacée de me couper la gorge, si je m'avisais de prononcer une seule parole devant des étrangers. — Rassure-toi, mon enfant; ni l'hôte ni l'hôtesse ne pourront désormais te faire le moindre mal; nous les avons mis dans l'impuissance de nuire à qui que ce soit. — O mon Dieu! s'écria la bonne jeune fille, est-ce que vous les auriez tués? — Non, répondit le major; je me suis contenté pour le moment de les enfermer dans la cave. Viens, ma petite, descends avec nous dans la salle, réjouissons-nous, et puis raconte-nous par quelle fatalité tu as été amenée dans cette maison. — O Monsieur, repartit l'enfant, ne croyez pas encore être en sûreté! Cette forêt est infestée de brigands, il y en a au moins une vingtaine, cette nuit même ils doivent se rendre ici au nombre de dix à douze, je le sais, parce que j'ai vu l'hôtesse faire des apprêts de festin pour un pareil nombre de convives. Tâchez que ces redoutables scélérats ne puissent pénétrer ici, ou nous sommes perdus.

Eh bien, suis-moi, Haska, dit le major, nous allons nous mettre dans un état de vigoureuse défense. Je pense, ajouta-t-il en s'adressant à la petite Ursule, qu'il n'y a point moyen d'entrer ici autrement

que par la porte cochère. — Non, répondit l'enfant; toutes les fenêtres sont fortement grillées. Au coin de la maison se trouve une petite lucarne en saillie, que les voleurs appellent leur fanal. L'hôte, toutes les fois qu'il attend les brigands la nuit, place une lumière sur cette fenêtre, afin de les guider. Quand ils arrivent, pour se faire reconnaître, ils frappent trois coups; c'est le signal convenu, alors l'hôte ou l'hôtesse leur ouvrent la porte.

Eh bien, dit le major, à moins qu'ils ne s'avisent d'arriver tous les douze à la fois, nous les ferons entrer. En combattre une demi-douzaine ne sera pas pour nous une si rude besogne. Viens, Haska, préparons-nous à les recevoir comme il faut. Mais d'abord va voir si la lampe brûle encore sur la lucarne.

Haska partit. Un instant après il revint et dit en riant: Il paraît que monsieur l'hôte et madame l'hôtesse sont exacts dans le service; car avant d'avoir eu la complaisance de se laisser enfermer dans la cave, ils ont eu soin de renouveler l'huile du fanal. Cette lampe jette une si vive clarté sur les dehors de la place, qu'il nous sera facile de reconnaître le nombre des brigands qui se présenteront à la porte. — Bien, Haska, dit M. de Berg, descendons maintenant, et prenons nos armes. Le brave officier, ayant quitté sa redingote, dit en riant: La vue seule de mon uniforme de hussard les fera trembler. Prends aussi ce paquet de cordes; elles serviront à garrotter ces coquins.

En ce moment trois coups de marteau se firent entendre. Haska monta vite à la lucarne, revint aussitôt et dit, à voix basse: Ils ne sont que deux. — Bien! dit le major, va ouvrir la porte cochère, et tiens-toi caché derrière le battant; le premier entré aura affaire à moi, tu te chargeras de l'autre. Place ta lanterne ici, dans ce coin, par terre.

Haska obéit, et ouvrit la porte; M. de Berg saisit au collet le premier des brigands, lui appuya le bout du pistolet sur la poitrine en lui criant d'une voix de tonnerre: Rends-toi, ou tu es mort! Le scélérat surpris et consterné tomba aux pieds du terrible major, et demanda grâce. Haska, de son côté, avait au même instant terrassé l'autre. Les deux brigands, pieds et mains bien garottés, furent traînés dans un coin au fond de la cour, et le major leur dit: Bougez ou prononcez un mot, et je vous ferai sauter la cervelle!

Au bout d'un moment, on entendit frapper encore trois coups. C'étaient deux autres brigands, apportant de gros paquets. On les introduisit comme leurs camarades, et, comme eux aussi, ils furent terrassés et garrottés. Le vaillant officier et son brave hussard demeurèrent jusqu'à la pointe du jour, chacun à son poste, mais il ne vint plus aucun brigand. — Je ne puis concevoir pourquoi les autres n'arrivent point, dit Haska: auraient-ils deviné quelque chose! N'importe! ceux qui sont pris n'échapperont point à leur juste punition.

6.

L'aurore venait de se lever au-dessus de la sombre forêt de sapins, le jour commençait à poindre. Partons, dit Haska, hâtons-nous de quitter cet infâme repaire. Mais le major lui répondit: Nous sommes encore environnés de périls. Tu l'as entendu: une bande de vingt brigands infeste cette forêt. Au moment où nous nous y attendrons le moins, une balle peut partir de ces épaisses broussailles, et nous renverser avant que nous apercevions l'ennemi. Réfléchissons d'abord sur le meilleur parti à prendre.

Tout à coup Haska s'écria: Ecoutez! n'entendons-nous pas dans le lointain le bruit des pas d'une

multitude de chevaux? je crains que toute la bande à pied et à cheval ne soit en marche pour venir ici. Il monta rapidement les degrés et se plaça en observation à la lucarne; peu d'instants après il descendit en s'écriant avec des transports de joie: Ce sont des amis! c'est un fort détachement de hussards! Il s'empressa d'ouvrir les deux battants de la porte cochlère, les hussards entrèrent; et tous saluèrent M. de Berg et leur camarade Haska par des cris de joie. Puis le brigadier s'avança, et, après avoir fait à son supérieur le salut militaire, il lui dit: Nous étions fort en peine de vous, major; vous connaissant si rigide observateur de la discipline, et voyant que plusieurs heures après le moment fixé vous n'étiez pas encore de retour, nous avons pensé que vous étiez égaré dans la forêt, ou que peut-être vous étiez tombé entre les mains des brigands qui infestent cette contrée. En conséquence, après avoir pris les ordres du colonel, nous sommes montés à cheval, et munis de flambeaux nous avons parcouru cette nuit toute la forêt. Enfin nous avons découvert les traces des pas de deux chevaux. Tenez, ai-je dit à mes hussards, voilà l'empreinte des pieds de l'alezan du major; il n'y a pas dans tout notre régiment un seul cheval si bien ferré que le sien. En suivant ces traces nous avons découvert cette maison, et nous voilà!

Dieu soit loué de vous avoir amenés ici, répondit M. de Berg. Je suis sensible à votre attachement, et je vous en remercie de tout mon cœur.

Ah!... ah!... s'écria Haska, je sais maintenant pourquoi les autres brigands ne sont pas venus au rendez-vous; votre apparition dans la forêt les a effarouchés.

Le major raconta brièvement ce qui lui était arrivé depuis la veille, et il ajouta: Brigadier, placez une garde suffisante auprès des quatre prisonniers

que voilà; garrottez l'hôte et l'hôtesse qui sont dans la cave, et mettez-les avec ceux-ci. Visitez toute la maison, ouvrez toutes les armoires et les coffres qui doivent renfermer des objets volés, et usez à discrétion des vivres et du vin qui doivent se trouver ici en abondance.

Les hussards mirent pied à terre et exécutèrent ponctuellement les ordres du major, surtout relativement au vin et aux vivres; et ils se régalerent de l'excellent et copieux repas préparé la veille pour les brigands.

Pendant ce temps, M. de Berg alla trouver l'enfant aux avis de laquelle il devait sa conservation. Après lui avoir rendu compte de l'heureuse issue des événements de la nuit, il ajouta: Assieds-toi à côté de moi, aimable petite, et dis-moi à présent par quelle fatalité tu te trouves dans cette maison, car je ne puis croire que tu sois réellement la fille de ce brigand, ni que l'exécrable vieille soit ta grand' mère. Raconte-moi tes malheurs en toute confiance; ne crains rien, ma chère Ursule, je saurai te protéger.

Ursule n'est pas mon vrai nom, répondit l'enfant; je m'appelle Mélanie. Des ravisseurs m'ont enlevée de chez ma mère, et m'ont transportée dans cette maison isolée. Mon père était mort deux années avant cet affreux événement, il se nommait le baron de Grunau.

O ciel! le baron de Grunau était ton père! s'écria le major tout surpris. Tu es donc l'enfant de ma sœur! et je suis ton oncle, embrasse-moi, chère Mélanie! Avant mon départ pour l'armée je ne t'avais vue qu'une seule fois, tu étais encore au berceau, je t'ai prise dans mes bras et t'ai bénie. Et à présent c'est toi qui es le bon ange dont la divine providence s'est servie pour me soustraire au fer des assassins!

M. de Berg joignit les mains, et pendant plusieurs minutes ses regards reconnaissants restèrent levés vers le ciel.

Quand les premières émotions se furent un peu calmées, il dit: Mais raconte-moi, chère Mélanie, les détails de ton enlèvement.

— Hélas! répondit la pauvre enfant, je m'en souviendrai toute ma vie! Un jour que ma chère mère et moi étions seules dans la maison, nous vîmes entrer un homme de mauvaise mine; il présenta à ma mère un écrit, et, au bout de quelques instants d'une conversation animée, je l'entendis faire du tapage et jurer d'une manière affreuse. En cet instant ma mère m'ordonna de me retirer et d'aller me promener au jardin. A peine y étais-je descendue, qu'un autre individu, à la mine encore plus sinistre, qui s'y tenait caché, se précipita sur moi, me saisit, me ferme la bouche avec son mouchoir, et m'entraîne dans la forêt voisine où une voiture attelée nous attendait. Le premier individu vint presque aussitôt nous rejoindre, s'assit dans la même voiture, et on me conduisit à cette maison.

Le major descendit avec Mélanie dans la cour, et lui fit voir les prisonniers. — Tenez, mon oncle, cria la petite en lui en montrant un qui avait les cheveux noirs et crépus, voilà celui qui est venu présenter le papier à ma mère; et cet autre-là, à la chevelure et aux favoris roux, est celui qui m'a enlevée.

Monsieur de Berg et Mélanie mangèrent quelques bouchées, puis le major donna aux hussards l'ordre du départ. Il prit Mélanie en croupe. Les prisonniers, ayant les mains liées derrière le dos et la chaîne au cou, marchèrent au milieu d'une escorte de hussards, Quatre hommes du détachement furent chargés de garder la maison et tous les objets

volés qu'elle renfermait, jusqu'à ce que la justice fît occuper les lieux et instruisît l'affaire.

En arrivant à la ville, le major alla faire sa déclaration aux autorités judiciaires et leur remit ses prisonniers. Immédiatement après une force militaire imposante reçut l'ordre de cerner toute la forêt et d'y faire une battue générale. Cette vigoureuse opération eut tout le succès désiré; on prit la presque totalité de la bande. De l'instruction de la procédure il résulta les faits suivants. Un certain Monsieur de Clauenbourg, unique parent de Madame de Grunau, homme très-riche déjà, mais en même temps très-avare, pervers et sans religion, ayant appris que la mort avait enlevé à Madame de Grunau son époux et ses deux fils; que son frère, le major de Berg, avait péri dans une bataille, et qu'il ne restait plus d'autre héritier de l'immense fortune de Madame de Grunau qu'une enfant toute jeune, Mélanie, avait engagé le chef de la bande des voleurs, en lui promettant une forte somme d'argent, à enlever cette enfant. — Contentez-vous, avait-il dit au chef des brigands, de l'enlever et ne la tuez pas, mais transportez-la loin, bien loin, et tenez-la cachée dans un lieu où vous serez sûr qu'on ne pourra point la découvrir. Du reste, ayez soin d'elle et ne la laissez manquer de rien.

Le chef des brigands se chargea volontiers de cette odieuse commission. Ce fut lui-même qui s'introduisit dans le château de Grunau, et qui, sous prétexte d'une ancienne dette, entama une longue dispute avec la dame, tandis que son camarade, qui rôdait autour de la maison, se glissa dans le jardin, s'empara de la petite Mélanie, et, après avoir posé l'arrosoir de cette enfant près du rivage, et accroché le chapeau de paille à un buisson au bord de la rivière, s'enfuit, emportant sa victime.

Le chef des brigands et tous ses complices, ainsi que l'hôte et l'hôtesse, furent condamnés à la peine capitale. Le coupable parent de Madame de Grunau dut payer une amende considérable et subir vingt années d'emprisonnement.

7.

M. de Berg s'empresse de remplacer les grossiers vêtements de Mélanie par un costume plus conforme au rang de sa famille. Puis, ayant obtenu de son colonel une permission de quitter le régiment, il partit avec la jeune Mélanie pour le château de Grunau. Sachant que sa soeur le croyait mort, il jugea prudent de la faire préparer au bonheur de retrouver sa fille. En conséquence, il descendit à Grunau chez le régisseur du domaine. Ce bon vieillard fut transporté de joie en revoyant pleins de santé le major et Mélanie. Il semblait lui-même recouvrer une nouvelle vie, il manquait de paroles pour leur exprimer les sentiments qu'il éprouvait. Ce bon vieillard courut au château.

Madame de Grunau triste, pâle et maigrie par le chagrin, était assise sur un sofa, et tenait à la main un livre qui ne pouvait la distraire de son affliction. Quand elle eut appris du régisseur que son frère vivait encore et qu'il venait d'arriver au village, elle se leva et voulut courir à sa rencontre. Mais déjà le major entrait dans le salon. Dès qu'elle l'aperçut elle se précipita dans ses bras. Mon frère! mon frère bien-aimé! s'écria-t-elle, je vous revois enfin. Vous vivez encore! Dieu soit loué; je ne serai donc plus isolée dans ce monde! M. de Berg s'assit à côté de sa soeur. Il la pria de lui raconter tous les événements survenus dans la famille depuis son départ pour l'armée. Madame de Grunau lui apprit alors, non sans verser d'abondantes larmes, que

depuis cette époque son cher époux était mort à la suite d'une maladie longue et douloureuse, mais avec toute la patience et la résignation d'un chrétien; que ses deux fils avaient péri des suites de la petite vérole; et que, pour comble de malheurs, l'unique enfant qui lui restait, la charmante petite Mélanie, s'était noyée dans la rivière voisine.

M. de Berg, qui avait écouté ce récit avec le plus vif intérêt, répondit: Il ne me paraît nullement vraisemblable que Mélanie se soit noyée, puisqu'on n'a pas retrouvé son corps. — Ah! s'écria la mère; et ses yeux brillaient d'un rayon de douce espérance; ah! si mon enfant vivait encore! si avant de fermer les yeux, j'avais le bonheur de la revoir, de la serrer dans mes bras, ce serait pour moi une bien grande consolation. — Soyez persuadée, ma soeur, que Mélanie n'est pas morte. Je gagerais que notre cousin Clauenbourg a fait ici quelque tour de sa façon. Non, non, Mélanie ne s'est pas noyée! mais certainement on l'aura fait enlever par des brigands qui la tiennent cachée dans leur repaire. — Ah! grand Dieu, quel malheur! s'écria la mère et sa pâleur augmenta, et des larmes plus abondantes roulèrent le long de ses joues décolorées; je préférerais qu'elle fût morte que de la savoir avec des hommes pervers. Il vaut mieux mourir que de vivre dans la compagnie des méchants, dont le langage et l'exemple sont si dangereux pour la jeunesse. — Chère soeur, répondit le major, j'aime à vous voir de si nobles pensées; vous n'en sauriez avoir d'autres. Mais, vous pouvez m'en croire, Mélanie a toujours cette pureté, cette angélique innocence que vous aimiez tant. Vous ne tarderez pas à le reconnaître vous-même. Déjà on est parvenu à l'arracher des mains de ses ravisseurs.

A ces mots la mère se leva d'un bond, et, dans

le transport de sa joie, elle s'écria: O ciel! que me dites-vous? est-il bien vrai? O mon frère, je vous en supplie, ne me cachez plus rien, dites-moi tout. Vous l'avez vue, vous lui avez parlé; peut-être en ce moment n'est-elle pas loin d'ici! Oh! venez, venez, mon cher frère, conduisez-moi près d'elle.

Le major alla ouvrir la porte. Mélanie se précipita dans la chambre, et courut se jeter dans les bras de sa mère. Elle ne pouvait prononcer que ces mots: Maman! maman! ma bonne maman!

La mère s'écria: C'est toi, ma fille, ma bien-aimée fille! oui, c'est toi, tu m'es rendue! O Dieu! Dieu de bonté! soyez mille fois béni. Et, tout en versant des larmes délicieuses et pressant sur son coeur cette enfant chérie, elle répétait sans cesse: O mon Dieu, que je vous remercie!

Puis elle ajouta: Viens, mon enfant, assieds-toi ici, entre ton oncle et moi, et nous racontes bien en détail tout ce qui t'est arrivé depuis ton enlèvement.

Hélas! dit Mélanie, j'étais presque morte d'effroi au moment où je me vis saisie par l'un des voleurs et entraînée par cet homme et son complice dans une voiture qui me conduisit à une maison isolée au milieu de la forêt. La vieille hôtesse me reçut avec une joie extrême; elle me dit que depuis longtemps elle désirait mon arrivée. Elle m'exhorta à ne pas pleurer, et me servit une abondance de friandises. Elle apporta du café, du chocolat, du punch, et me pressait vainement d'en goûter. Elle me conduisit ensuite dans une petite chambre assez jolie. Vois-tu, me dit-elle, c'est ta chambre à coucher; remarque bien ce lit comme il est moelleux et comme le linge en est fin et blanc; tu seras couchée comme une petite princesse. Puis, me parlant de la nourriture, elle me fit l'énumération de tous les mets délicats qu'elle se proposait de me prépa-

rer: elle semblait attacher à cela autant d'importance que si le vrai bonheur était d'avoir une table bien servie, et comme si l'homme ne séjournait sur cette terre que pour boire et pour manger. Elle me fit quitter les vêtements que je portais, et me donna un costume de petite paysanne. M'en ayant affublée, elle me dit: Voilà qui est bien; maintenant tu es des nôtres, et à compter d'aujourd'hui l'hôte sera ton papa et tu m'appelleras ta grand'maman.

Ces deux individus mirent tout en usage pour me distraire et m'égayer. Mais il m'était impossible de m'accoutumer à vivre avec ces êtres grossiers. Mon cœur ne nourrissait d'autre désir que de retourner auprès de vous, ma chère maman. Oh! quelle différence de votre société à celle de ces gens-là! jamais je n'ai entendu sortir de leur bouche une seule parole pieuse; jamais je ne les ai vus prier Dieu, ni le matin ni le soir, ni avant ou après leurs repas. Dans toute la maison, il n'y avait pas un seul livre. Ils ne parlaient que d'argent et de richesses, ils se louaient sans cesse eux-mêmes et disaient du mal de tout le monde. Je n'osais lier aucune conversation avec eux, tant ils m'inspiraient de répugnance; je les abhorrais, j'avais peur d'eux, et j'aurais voulu rester seule dans ma petite chambre dont la fenêtre donnait sur le jardin. Là, seule, je pouvais méditer les leçons de piété et de vertu que j'avais reçues de vous, chère maman, et les histoires édifiantes que vous m'aviez racontées. Oh! combien de fois, pendant la nuit, lorsque la lune venait éclairer mon triste et solitaire réduit, j'ai pleuré et prié!

Les deux scélérats qui m'avaient enlevée, venaient très-souvent coucher dans cette auberge, et souvent ils amenaient des êtres de leur espèce. Tous ces individus, qui se regardaient là comme

chez eux, étaient encore bien pires que l'aubergiste et la vieille hôtesse. Ils s'enivraient, ils jouaient aux cartes en proférant d'affreux blasphèmes; ils chantaient des chansons et tenaient des propos dont je ne pouvais comprendre le sens, mais qui les faisaient éclater de rire; d'où je conclus que ces chansons et ces discours devaient être bien abominables, puisque des êtres si dépravés y trouvaient tant de plaisir. Quelquefois aussi ils se prenaient de querelle, se jetaient les bouteilles et les verres à la tête, et paraissaient prêts à s'égorger les uns les autres. Alors moi, pauvre enfant, je me sauvais tout effrayée et tremblante, et me réfugiais dans ma chambre. Je songeais sérieusement aux moyens de m'échapper de cet horrible repaire; mais toutes les fenêtres étaient grillées et la porte toujours soigneusement fermée.

Un soir, je vis arriver dans cette auberge un marchand ambulante qui voulait y passer la nuit. Je lui trouvai un air honnête et bon. Il avait avec lui des marchandises précieuses et beaucoup d'argent. On l'assassina pendant la nuit. Ayant entendu ses cris de douleur, je me hâtai de descendre de ma chambre, et me précipitai dans la salle du rez-de-chaussée. Je fus saisie d'horreur et d'épouvante à l'aspect de l'affreux spectacle qui s'offrit à mes yeux. Je reprochai aux assassins ce crime exécrable, et leur dis que Dieu ne manquerait pas de les en punir. Ils se moquèrent de moi, mais ils me commandèrent de ne dire à qui que ce fût ce qui venait de se passer, et l'aubergiste s'écria: Je te défends de jamais proférer une seule parole devant des étrangers: à compter de ce moment nous te déclarons muette. Il me prit par la main, m'entraîna avec violence auprès du cadavre sanglant de la victime et me cria d'un ton féroce: Regarde! si tu

as le malheur d'articuler un seul mot devant qui que ce soit, autre que ma mère et moi, voilà comme nous te traiterons.

Revenue dans ma chambre, je me jetai à genoux, je levai mes deux mains vers le ciel, et, les larmes aux yeux, je priai le bon Dieu de me tirer des mains de ces brigands. Il m'a exaucée, ce bon Dieu; il m'a envoyé bien réellement un ange libérateur, et c'est mon cher oncle, votre frère bien-aimé.

Oui, reprit la pieuse mère, lui, le Dieu de bonté, a montré sa divine miséricorde envers nous. Il a permis que toi, ma chère enfant, tu me fusses enlevée pour que tu eusses l'occasion de sauver la vie à mon frère; et vous, cher frère, Dieu vous avait conduit dans cette caverne de voleurs pour devenir le libérateur de ma fille chérie. Tout ce qu'il fait atteste sa sagesse et sa bonté paternelle.

2013 984-985

ՀՀ Ազգային գրադարան

NL0059153

ՀՀ Ազգային գրադարան

NL0059152

